

IAN RANKIN

DİŞ İZLERİ

BİR DEDEKTİF
JOHN REBUS POLİSİYESİ: 3

ALFA

Diş İzleri

IAN RANKIN (1960)

Fife, İskoçya'da doğdu. 1982 yılında Edinburgh Üniversitesinden mezun oldu. "Rebus" serisiyle edindiği başarısından önce, üzüm toplayıcısı, çoban, vergi memuru olarak çalıştı. 1986 yılında evlendikten sonra, kısa bir süre Londra'da ve Fransa'da yaşayıp tekrar Edinburgh'a döndü.

Yazdığı ilk kitabı *Summer Rites* basılmasa da ikinci kitabı *The Flood* 1986'da basıldı. "Rebus" serisinin ilk kitabı *Düğümler ve Haçlar* ise ilk kez 1987 yılında yayımlandı. Kısa sürede büyük başarıya ulaşan "Rebus" serisi o günden bu yana yirmi iki dile çevrildi ve birçok ülkede çok satanlar listesinde yer aldı. Yayımlanan daha pek çok kitabının yanı sıra, "Jack Harvey" takma adıyla yazdığı romanları da vardır.

Black and Blue romanıyla, 1997'de edebiyat dalında CWA Macallan Altın Kama'sının sahibi oldu. Ayrıca Edgar ve Anthony ödüllerinde adaylar arasına girerek finale kaldı. Edinburgh Üniversitesinden Yılın Mezunu ödülünü alan Ian Rankin, 1999, 2001 ve 2003 yıllarında Abertay Dundee Üniversitesi, St. Andrews Üniversitesi ve Edinburgh Üniversitesinden üç fahri doktorluk unvanı aldı. Ian Rankin eşi ve iki oğluyla birlikte Edinburgh'da yaşıyor.

CEM DEMİRKAN (1973)

İstanbul doğumlu. Boğaziçi Üniversitesi mezunu. 2003'ten beri çevirmenlik yapıyor. Başlıca çevirileri şunlardır: *Ölüm ve Şeytan* (Frank Schatzing, Resif); *Biri ve Öteki* (Philip Kerr, Alfa); *Sessiz Alev* (Philip Kerr, Alfa); *Ölüler Dirilmezse* (Philip Kerr, Alfa); *Sahra Grisi* (Philip Kerr, Alfa); *Ölümcül Prag* (Philip Kerr, Alfa); *Katyn Katliamı* (Philip Kerr, Alfa); *Sessizliğin Öte Yakası* (Philip Kerr, Alfa); *Saklambaç* (Ian Rankin, Alfa).

Diş İzleri
© 2016, ALFA Basım Yayım Dağıtım San. ve Tic. Ltd. Şti.

Tooth and Nail
© 1992, John Rebus Limited

Kitabın Türkçe yayın hakları Rogers, Coleridge and White Ltd. aracılığıyla Alfa Basım Yayım Dağıtım Ltd. Şti.'ne aittir. Tanıtım amacıyla, kaynak göstermek şartıyla yapılacak kısa alıntılar dışında, yayıncının yazılı izni olmaksızın hiçbir elektronik veya mekanik araçla çoğaltılamaz. Eser sahiplerinin manevi ve mali hakları saklıdır.

Yayıncı ve Genel Yayın Yönetmeni M. Faruk Bayrak
Genel Müdür Vedat Bayrak
Yayın Yönetmeni Mustafa Küpüşoğlu
Kitap Editörü Ebru Koç
Kapak Tasarımı Adnan Elmasoğlu
Sayfa Tasarımı Muzaffer Aysu

ISBN 978-605-171-194-2
1. Basım: Ocak 2019

Baskı ve Cilt
Melisa Matbaacılık
Çiftehavuzlar Yolu Acar Sanayi Sitesi No: 8 Bayrampaşa-İstanbul
Tel: 0(212) 674 97 23 Faks: 0(212) 674 97 29
Sertifika no: 12088

Alfa Basım Yayım Dağıtım San. ve Tic. Ltd. Şti.
Alemdar Mahallesi Ticarethane Sokak No: 15 34410 Cağaloğlu-İstanbul
Tel: 0(212) 511 53 03 (pbx) Faks: 0(212) 519 33 00
www.alfakitap.com - info@alfakitap.com
Sertifika no: 10905

IAN RANKIN

DİŞ İZLERİ

BİR DEDEKTİF
JOHN REBUS POLİSİYESİ: 3

Çeviren
CEM DEMİRKAN

ALFA

"Asıl düşmanlarımız koyun postuna bürünmüşken bizler peşimizde kurtlar olduğunu hayal ediyoruz."

Malcolm Lowyr, *Yanardağın Altında*

Önsöz

Kadın bıçağı kurbanına saplıyor.

Geçmiş tecrübelerine dayanarak bunun çok özel bir an olduğunu biliyor. Bıçağın soğuk kabzasını kavrayan eli kurbanın etine temas edene kadar bıçağı onun gırtlağına sokuyor. Et ete karşı. Önce ceket, sonra pamuklu gömlek ya da tişört ve nihayet et. Sıcak kan, elini ve kabzayı örtüyor (diğer eliyle de çığlık atmaması için ağzını kapatmıştı). Ve o an sona eriyor. Bir buluşma. Dokunma. Kan kaplı beden sıcak. İçerisi kaynayıp içindekiler dışındakiler haline geliyor. Kaynama. Çok geçmeden her şey sona eriyor.

Ama hâlâ aç olduğunu fark ediyor. Bu yaptığı doğru değil, alışıldık bir şey de değil, ama aç işte. Kıyafetlerinden bazılarını çıkarıyor; aslında çoğunu, hatta gerekenden fazlasını. Yapması gerekeni yapıyor, bıçak tekrar titriyor. Gözleri sıkı sıkıya kapalı. Bu kısmı hoşuna gitmiyor. Bu kısmı geçmişte de hiç hoşuna gitmemişti. Özellikle de o zaman.

Nihayet dişlerini çıkarıp beyaz karna geçiriyor ve birbirlerine değene kadar ısırdıktan

sonra her zamanki gibi aynı dört kelimeyi fısıldıyor.

"Bu sadece bir oyun."

* * *

George Flight'ın telefonu çaldığında akşam olmuştu. Pazar akşamıydı. Pazar günü dinlenme, bira, televizyon karşısında uzatılan bacaklar ve kucaktan düşen gazetelerden ibaret olmalıydı. Ama bugün içinde tuhaf bir his vardı. Barda öğle yemeği sırasında hissetmişti, sanki karnında kıvranan kurtlar var gibiydi. Minik, kör, beyaz, aç ve tatmin etmeyi ummadığı kurtlar. O da onlar da ne olduklarını biliyordu. Ardından bar müsabakasında üçüncü ödülü kazandı: Bir metre boyunda, turuncu ve beyaz oyuncak ayı. Bunun üzerine kurtlar dahi ona güldü ve gününün kötü biteceğini anladı.

Halihazırda çalan telefonu da en az son emirler kadar ısrarcıydı. Sabaha kadar bekleyemeyecek, kötü bir haberi vermek için çalıyordu. Haliyle ne olduğunu biliyordu. Son birkaç haftadır zaten bunu beklemiyor muydu? Yine de ahizeyi kaldırmakta isteksizdi. Nihayet açtı.

"Ben Flight."

"Bir tane daha oldu efendim. Kurtadam. Bir kez daha yaptı."

Flight sessiz televizyona baktı. Dünkü ragbi maçının özetleri veriliyordu. Koca koca adamlar sanki hayatları ona bağlıymış gibi tuhaf şekilli

bir topun peşinde koşuyordu. Sonuçta bu sadece bir oyundu. Televizyonun yanındaysa sırıtan ödülü, oyuncak ayı durmaktaydı. Oyuncak ayıyla ne işi olurdu ki?

"Peki," dedi, "nerede olmuş..."

* * *

"Sonuçta, bu sadece bir oyun."

Rebus masanın karşısında oturan İngiliz'e bakıp gülümsedi. Ardından pencereden dışarı bakıp bir kez daha karanlık manzarayla ilgileniyormuş gibi yaptı. İngiliz'in belki bir kez söylediği şeyi o defalarca söylemişti. Ve seyahati sırasında pek başka bir şey de söylememişti. Ayrıca Rebus'a ayaklarını koyabileceği fazla bir yer bırakmazken masanın üzerindeki boş bira kutuları da Rebus'un alanını işgal edip itinayla dizdiği gazete ve dergi destesine dayanmıştı.

Vagonun öbür ucundaki kondüktör, "Biletler lütfen!" diye bağırdı.

Rebus iç çekerek, Edinburgh'dan yola çıktığından beri üçüncü kez biletini aramaya koyuldu. Asla ilk baktığı yerden çıkmazdı. Berwick'te gömlek cebinde olduğunu düşünmüş ama Harris marka ceketinin üst cebinden çıkmıştı. Durham'da da ceketinde aramış ama bu sefer de masadaki derginin altında bulmuştu. Şimdiyse, Peterborough'dan çıktıktan on dakika sonra, pantolonunun arka cebine girmişti. Bileti alıp kondüktörün gelmesini bekledi.

İngiliz'in bileti hep aynı yerdeydi: Bira kutusunun altında ve yarısı dışarıda. Rebus her kelimesini ezberlemiş olsa da Pazar gazetelerinden birinin arka sayfasına tekrar baktı. Sırf cinslik olsun diye onu yığının en üstünde tutmuştu, çünkü ilk sayfada "İSKOÇLAR YİHHU" yazılı başlığın altında dün Murrayfield'daki kupa maçını anlatıyordu. Ne maçtı ama! Kalbi zayıf olanlara göre bir gün olmadığı kesindi. İskoçlar on üçe on kazanmıştı ve Rebus pazar gecesi geç saatte kalkan ve hüsrana uğramış İngiliz ragbi taraftarlarıyla tıka basa dolu bir trende Londra'ya doğru gidiyordu.

Rebus, Londra'ya hiç ısınamamıştı. Ona kalsa gitmezdi ama bu keyfi bir ziyaret değildi. Vazife icabı gidiyordu ve Lothian ve Borders Polisini temsil ettiğinden hareketlerine dikkat etmek zorundaydı. Ya da amirinin tabiriyle, işin içine etmemesi gerekiyordu.

Elinden geleni yapacaktı. Gerçi yapabileceği pek bir şey olduğunu da zannetmiyordu. Ama yapabilirse yapardı. Ve bunun için temiz gömlek ve ceket giyip kravat takması ve ayakkabılarını cilalaması gerekiyorsa varsın olsundu.

"Biletler lütfen."

Rebus biletini uzattı. İleriden, yemek vagonuyla birinci ve ikinci mevki arasında bir yerlerden, birileri Blake'in Jerusalem'inden alıntı yaptı.

Önündeki kutulara, "Sadece bir oyun," dedi. "Sadece bir oyun."

* * *

Tren, King's Cross'a beş dakika geç vardı. Saat on biri çeyrek geçiyordu. Rebus'un acelesi yoktu. Metropolitan Polisi sağ olsun ona Londra'nın merkezinde bir otel odası tutmuştu. Üzerinde yine Londra'dan gönderilen daktiloda yazılmış notlar ve ceket cebinde de yol tarifleri vardı. Polis teşkilatının iyi niyetinin de bir hududu olduğunu düşünerek yanında fazla eşya getirmemişti. En fazla iki üç gün süreceğini düşünüyordu, o zamana kadar onlar bile soruşturmada onun hiçbir faydası olmayacağını idrak edebilirdi. Sonuç: Küçük bir valiz, bir spor çanta ve bir evrak çantası. Valizde iki takım, yedek bir çift ayakkabı, birkaç çift çorap ve iç çamaşırı ve iki gömlek (onlara uygun kravatlarla birlikte) bulunuyordu. Spor çantanın içinde küçük bir el çantası, havlu, iki roman (biri kısmen okunmuş), bir çalar saat, flaşı ve filmi bulunan bir otuz beş milimetrelik kamera, bir tişört, bir şemsiye, güneş gözlüğü, transistörlü radyo, günlük, İncil, doksan yedi tane paracetamol tablet içeren bir ilaç şişesi ve üzerine sarılı bir tişörtle korunmuş bir Islay malt viski şişesi vardı.

Diğer bir tabirle temel ihtiyaç maddeleri. Evrak çantasıysa not defteri, kalem, kayıt cihazı, boş ve kayıtlı kasetler, Metropolitan Polisine ait belgelerin fotokopilerini içeren kalın bir zarf, ona sekiz inç renkli resimleri tutan bir klasörle gazete kupürlerini ihtiva ediyordu. Dosyanın ilk

sayfasındaki etiketin üzerinde tek bir kelime yazılıydı: KURTADAM.

Rebus'un acelesi yoktu. Gece, daha doğrusu geceden geriye kalanlar– onundu. Pazartesi sabahı onda katılacağı bir toplantı olsa da başkentteki ilk gecesinde dilediğini yapabilirdi. Ama geceyi otel odamda geçirsem daha iyi olur diye düşündü. Tüm yolcular inene kadar bekledikten sonra spor ve evrak çantasını raftan alıp diğer rafta valizinin beklediği vagonun kapısına yöneldi. Çantalar yüzünden zorlanarak geçtiği kapıdan indiği platformun üzerinde biraz durup hava aldı. Kokusu diğer tren istasyonlarından farklıydı. Edinburgh'daki Waverley İstasyonu gibi olmadığı kesindi. Hava kötü kokmasa da yıpranmış ve bitkindi. Rebus birden yorulduğunu hissetti. Burnuna hem güzel hem de uyarıcı olan bir şeyin kokusu geldi ama ona neyi hatırlattığını kestiremedi.

Meydanda, doğruca metroya gitmek yerine bir kitap tezgâhına yöneldi. Oradan bir Londra rehberi alıp çantasına koydu. Ertesi günün gazeteleri geliyor olsa da umursamadı. Bugün pazartesi değil, pazardı. Pazar, Tanrı'nın günüydü ki belki de yanına İncil almasının nedeni de buydu. Haftalar, belki de aylardır, daha doğrusu Palmerston Place'teki katedrale gittiğinden beri kiliseye gitmemişti. Aydınlık ve ferah bir mekân olmasına rağmen evine çok uzak olduğundan düzenli gidebileceği bir yer değildi. Ayrıca kurumsal dinin mekânıydı ve kurumsal dine karşı

beslediği güvensizliği henüz unutmuş değildi. Son zamanlarda her zamankinden daha temkinliydi. Ayrıca karnı da açtı. Belki de otelde bir şeyler atıştırabilirdi...

Heyecanlı bir tartışmaya tutuşmuş iki kadının yanından geçti.

"Yirmi dakika önce radyoda duydum."

"Bir tane daha mı?"

"Öyle dediler."

Kadın irkildi. "Düşünmeye bile tahammül edemiyorum. O olduğu kesin miymiş?"

"Kesin olmasa da anlaması çok zor değil."

Haksız da sayılmazdı. Rebus kendini yeni bir facianın içinde bulmuştu. Bu dördüncüydü. Üç ayda dört kişi öldürülmüştü. Kurtadam adındaki bu katil epey çalışkan biriydi. Ona Kurtadam adını verip sonra da Rebus'un amiriyle temasa geçerek ondan bu işle ilgilenecek birini istemişlerdi. Rebus'un amiri Emniyet Müdürü Watson da bu görevi ona vermişti.

Amiri, "Yanına gümüş kurşun da alsan iyi olur John," demişti. "Galiba onların tek umudu sensin." Sonra da, tıpkı Rebus gibi o da bu davada elinden pek bir şey gelmeyeceğini bildiğinden gülmüştü. Rebus ise amirinin önünde oturup alt dudağını çiğnemekle yetinmişti. Elinden geleni yapacaktı. Elinden gelen *her şeyi* yapacaktı. Ta ki onlar bir şey yapamayacağını anlayıp onu geri gönderene kadar.

Ayrıca biraz ara vermek de fena olmazdı. Watson da ondan kurtulduğuna sevinmişe benziyordu.

"Hiç değilse bir süre birbirimizin yüzünü görmeyiz."

Aberdeenli olan emniyet müdürü, Edinburgh'daki tüm polislerin manasını bildiği, Çiftçi Watson lakabıyla tanınırdı. Fakat günün birinde içkiyi fazla kaçıran Rebus hatayla bu ismi Watson'ın yüzüne söyleyince, evrak işi, eğitim kursu, gözetleme gibi ne kadar istenmeyen iş varsa üzerine yıkılmıştı.

Eğitim kursları! Hiç değilse Watson'ın espri anlayışı vardı. En sonuncusunun adı "Kıdemli Memurlar için Yönetim" olup felâketle sonuçlanmıştı: psikolojiye ve acemi memurlara nasıl davranılması gerektiğine dair bir kurs. Onları dahil etme, motive etme ve onlarla bağlantı kurmanın yolları. Rebus karakoluna döndükten sonra bir gün boyunca *dahil* etme, *motive* etme ve *bağ* kurmayı denemiş ve günün sonunda bir dedektif memur gülerek Rebus'un sırtına vurmuştu.

"Bugün epey ter döktün John, ama hoşuma gitti."

"Elini sırtımdan çek," diye terslemişti Rebus. "Ve bana John deme."

Memurun ağzı açık kalmıştı. "Ama dedin ki..." diye başlasa da cümlesini bitirememişti. Kısa süren tatil bitmişti. Rebus idareci olmayı denemiş ama nefret etmişti.

Metroya inen merdivenlerin yarısında durup valiz ve evrak çantasını yere koyduktan sonra spor çantasını açıp transistörlü radyoyu buldu. Radyoyu açıp bir eliyle kulağına dayarken diğe-

riyle de kanal aradı. Sonunda haberleri buldu ve yanından gelip geçen yolculardan bazılarının meraklı bakışlarına aldırmadan dinledi. Nihayet istediği şeyi duyunca radyoyu kapatıp tekrar spor çantasına koydu. Ardından evrak çantasını açıp Londra rehberini çıkardı. Arka sayfalarındaki sokak isimlerine bakarken Londra'nın ne kadar büyük ve kalabalık olduğunu hatırladı. On milyon gibi bir şeydi galiba. Neredeyse İskoçya nüfusunun iki katı olması kabul edilebilir bir şey değildi. On milyon insan.

Rebus aradığı ismi bulduktan sonra, "On milyon bir," diye mırıldandı.

Korku Tüneli

"Hoş bir manzara değil."

Etrafına bakan Müfettiş Dedektif George Flight çavuşun, cesedi mi, yoksa çevreyi mi kastettiğini anlayamadı. Kurtadam hakkında kesin olan bir şey varsa, o da mekân konusunda seçici olmadığıydı. Bu sefer nehir kıyısındaki bir yolu seçmişti. Gerçi Flight, Lea'yı hiçbir zaman "nehir" olarak düşünmemişti. Burası alışveriş arabalarının mezarlığı denebilecek, bir yanında bataklık, diğer yanında sanayi sitesi ve alçak binaların olduğu bir su birikintisiydi. Lea'dan Thames boyunca Edmonton'a kadar yürümek mümkündü. Bu dar nehir, Londra'nın merkezinin doğusundan, başkentin kuzeyi ve ötesindeki yerlere kadar kara bir damar gibi uzanıyordu. Londralıların çoğunun varlığından haberi bile yoktu.

Ama George Flight biliyordu. Lea'dan fazla uzak olmayan Tottenham Hale'de büyümüştü. Babası, Stonebridge ve Tottenham Locks arasındaki bölgede balık avlardı. Gençken bataklıkta futbol oynamış, arkadaşlarıyla uzun otların ara-

sında kaçak sigara içmiş ve şu an bulunduğu yerin karşısındaki arazide kızlarla oynaşmıştı.

Bu yolda yürümüştü. Güzel havalarda, pazar günleri öğleden sonraları burası gözde bir mekân olurdu. Nehir kenarında dışarıda oturup bira içerken tekneleri izleyebileceğiniz barlar vardı ama geceleri ayyaşlar, pervasızlar ve cesurlardan başka kimse uğramazdı. Ayyaş, pervasız ve cesur... Ve yerliler. Jean Cooper bir yerliydi. Kocasından ayrıldıktan sonra kız kardeşiyle birlikte nehir kenarındaki yolun hemen solunda yeni inşa edilen sitede oturmaya başlamıştı. Lea Bridge Yolundaki bir içki dükkânında çalışıyordu ve saat yedide işten çıkmıştı. Evine giden en kestirme yol nehrin kıyısından geçiyordu.

Cesedi dokuz kırk beşte bardan eve dönen gençler tarafından bulunmuştu. Lea Bridge Yoluna koşup, oradan geçen bir polis arabasına el sallamışlardı. Sonrası bildik hikâyeydi. Adli tabip gelmiş, onu karşılayan ve Stoke Newington Karakolundan gelen dedektifler cinayetteki benzerliği fark edip Flight'la temasa geçmişti.

O gelene kadar suç mahallindeki çoğu şey halledilmişti. Ceset teşhis edilmiş, yakın binalarda oturanlar sorgulanmış ve kız kardeşi bulunmuştu. Olay Yeri İnceleme memurları adli tıptan gelen iki kişiyle konuşuyordu. Bölge kordona alınmıştı ve hiç kimseye ayaklarına ve kafasına galoş takmadan bandı geçme izni verilmiyordu. İki fotoğrafçı yakındaki bir jeneratörden elektrik alan seyyar bir ışığın yardımıyla fotoğraf çekiyordu. Jeneratörün yanındaki minibüste duran

diğer bir fotoğrafçı da takılan video kamerasını düzeltmeye çalışmakla meşguldü.

"Çok dandik kasetler bunlar," diye sızlandı. "Alırken ucuza kapattım diye seviniyorsun ama sonra işin yoksa uğraş."

Flight da, "O zaman ucuz kaset alma," demişti.

Kameraman beş karış suratla, "Teşekkürler Sherlock," diye cevap verdikten sonra bir kez daha kasetlere, satıcıya ve Brick Lane'deki dükkâna küfretmişti. Kasetleri daha yeni almıştı.

Bu arada ne yapacaklarına karar veren adli tıp uzmanları bant, makas ve plastik poşetlerle cesedin yanına gittiler. Ardından fevkalade bir ihtimamla giysilerinin üzerinde kıl ve iplik bulma umuduyla cesedi "bantlamaya" başladılar. Flight onları uzaktan izledi. Seyyar ışıklar suç mahallini öyle bir aydınlatıyordu ki biraz dışarıda kalan Flight kendini bir tiyatro sahnesindeki oyunu izliyormuş gibi hissetti. Böyle bir işi yapabilmek için sabırlı olmak şarttı. Her şey kitabına göre ve çok dikkatli yapılmalıydı. Henüz cesedin yanına gitmemişti ama onun da sırası gelecekti.

Siren sesi duydu. Ses, Lea Bridge Yoluna park etmiş bir Ford Sierra polis aracından geliyordu. Aracın arkasında bir kadın polis memuru tarafından teselli edilen, kardeşini bir daha göremeyeceğini bilen, Jean Cooper'ın kız kardeşine sıcak çayını içmesi söyleniyordu. Ama asıl zor kısmı bu değildi. Flight en kötüsünün kız kardeşinden morgda cesedi teşhis etmesinin istenmesi olduğunu biliyordu.

Jean Cooper'ı teşhis etmek zor olmamıştı. Yanında duran çantasına dokunulmamışa benziyordu. İçinde mektuplar ve üzerinde evinin adresi yazılı anahtarlığı vardı. Flight sürekli o anahtarlığı düşünüyordu. Anahtarların üzerine adres yazmak pek de akıllıca sayılmazdı. Gerçi tedbir almak için biraz geç kalmıştı. Kadın tekrar ağlamaya başladığında sesi Lea Nehri ve bataklığın üzerindeki semanın turuncu parlaklığına yükseldi.

Flight cesede doğru baktıktan sonra Jean'in Lea Bridge Yolundan gelirken izlediği yolu geri yürüdü. Kadın saldırıya uğradığında daha elli metre bile yürümemişti. Aydınlık ve yoğun bir anayoldan elli, evlerin arkasındansa yirmi metre uzaktaydı. Ama bu yolu aydınlatması gereken sokak lambası bozuktu (belediye artık bu olaydan sonra lambayı değiştirirdi) ve yol sadece evlerin pencerelerinden sızan ışıkla aydınlanıyordu. Sonuç olarak cinayet işlemeye uygun, karanlık bir yerdi.

Henüz başlangıç aşamasında bunun Kurtadam'ın işi olup olmadığını bilmese de, bir şekilde öyle olduğunu hissediyordu. Arazi duruma uyuyordu. Bildirilen bıçak yaraları uyuyordu. Üstelik Kurtadam'dan üç haftadır ses çıkmamıştı. Yolun en az kanal yolu kadar soğuk olduğu üç hafta. Fakat Kurtadam bu sefer gece geç saatte saldırmak yerine riske girip akşam saatlerinde saldırmıştı. Birisi görebilirdi. Aceleyle kaçması gerektiğinden arkada ipucu bırakmış olabilirdi. Tanrım lütfen

bir ipucu bırakmış olsun. Flight karnını ovuşturdu. Asitlerin erittiği kurtlar gitmişti. Birkaç gündür ilk kez kendini huzurlu hissediyordu.

"Affedersiniz." Ses boğuktu ve Flight biraz dönerek dalgıcın geçmesine müsaade etti. Onun peşinden bir dalgıç daha geldi, ikisinin de elinde güçlü el lambaları vardı. Flight yaptıkları işe hiç imrenmedi. Nehir karanlık ve kirliydi, soğuktu ve içinde kim bilir daha neler vardı. Ama nehri araştırmak zorundaydılar. Katil kazara bir şeyi Lea'ya düşürdüyse ya da bıçağı attıysa en kısa sürede bulunması şarttı. Gün doğana kadar beklenirse deliller balçık ve çöpler tarafından örtülebilirdi. Kısacası kaybedecek vakitleri olmadığı için, haberi aldığı gibi, daha sıcak ve rahat evinden çıkmadan bu aramanın yapılmasını emretmişti. Karısı koluna vurmuştu. "Geç kalmamaya çalış." İkisi de boşa konuştuğunu biliyordu.

İlk dalgıcın suya girişini izledi, gözlerini el lambasının aydınlattığı suyun ışıklarından alamadı. İkinci dalgıç da ilkini takip etti ve gözden kayboldular. Flight gökyüzüne baktı. Üzerleri yoğun bir bulut tabakasıyla kaplıydı. Hava durumunda sabah yağış olacağı söylenmişti. Yağmur parmak izlerinin silinmesine, iplik, kan ve kılların akıp gitmesine neden olurdu. Şansları yaver giderse, plastik çadır kurmalarına gerek kalmadan işlerini bitirirlerdi.

"George!"

Flight yeni geleni karşılamak üzere döndü. Adam ellili yaşlarındaydı, uzun boyluydu ve

zayıf yüzünde kocaman bir sırıtma vardı. Sol elinde büyük, siyah bir çanta taşıyordu ve sağ elini Flight'a uzattı. Yanında Flight'ın yaşlarında güzel bir kadın vardı. Hatta hatırlayabildiği kadarıyla kadın ondan tamı tamına bir ay bir gün daha küçüktü. Adı Isobel Penny'ydi ve tabiri caizse zayıf suratlı adamın "yardımcısı" ve "sekreteriydi." Bu geçen sekiz ya da dokuz yıl boyunca birlikte olmaları kimsenin üzerinde konuştuğu bir şey değildi; buna rağmen Isobel, okulda aynı sınıfta oldukları ve o tarihten beri görüştükleri için olsa gerek, ona her şeyi anlatmıştı. Flight, "Selam Philip," deyip patoloğun elini sıktı.

Philip Cousins sıradan bir İçişleri patoloğu değildi: O *en iyi* İçişleri patoloğuydu ve Flight'ın bildiği kadarıyla bir kez bile hata yapmadığı yirmi beş yıllık meslek hayatı sonucunda kazandığı bir itibara sahipti. Cousins'ın dikkati ve azmi, Streatham'daki boğulmalardan West Indies'deki hükümet görevlilerinin zehirlenmesine kadar, nice cinayetin çözülmesini sağlamıştı. Onu tanımayanlar onun mizah yeteneğini, kibarlığını ya da derslerde öğrenci doktorları nasıl heyecanlandırdığını bilmez, koyu mavi takımı ve soğuk gri çehresi yüzünden onu yanlış değerlendirirdi. Flight onun bu derslerinden birine katılmış (galiba arteriyolosklerozla ilgiliydi) ve uzun zamandır gülmediği kadar gülmüştü.

Isobel'i yanağından öperken, "İkinizi Afrika'da zannediyordum," dedi.

Cousins iç çekti. "Öyleydik, ama Penny memleketini özledi." Ona hep soyadıyla hitap ederdi. Kadın onun koluna vurdu.

"Yalan söyleme!" Sonra da soluk mavi gözlerini Flight'a dikti. "Asıl Philip özledi," dedi. "Cesetlerden uzak durmaya dayanamadı. Yıllardır ilk kez doğru düzgün bir tatile çıkabildik ama beyefendimiz *sıkıldı*. Aklın alıyor mu George?"

Flight gülümseyip başını iki yana salladı. "Neyse, geldiğiniz iyi oldu. Anlaşılan bu da Kurtadam'ın marifeti."

Cousins, Flight'ın omzu üzerinden fotoğrafçıların fotoğraf çekmeye ve çömelmiş adli tıpçıların bantlamaya devam ettiği yere baktı. Kurtadam'ın diğer üç kurbanını da o incelemişti ve devamlılık davanın çözülmesini kolaylaştırırdı. Bunun tek nedeni ne aradığını, yani Kurtadam'ın bıraktığı izlerin neler olabileceğini bilmesi değildi; ayrıca diğer cinayetlerden farklı olan ve icra tarzının değiştiğine işaret eden, yeni bir silah veya farklı bir saldırı açısı gibi, herhangi bir şeyi de kolayca fark edebilirdi. Flight'ın zihnindeki Kurtadam resmi parça parça tamamlanıyor olsa da bu parçaların yerlerini asıl tespit edecek kişi Cousins'tı.

"Müfettiş Flight?"

"Evet?"

Elinde davaları içeren çantalar ve arkasında üniformalı bir polis olan tüvit ceketli bir adam ona yaklaşıyordu. Çantaları yere koyup kendini tanıttı.

"John Rebus." Bu isim Flight'a bir şey ifade etmedi. "Müfettiş John Rebus." Flight kendisine uzatılan eli sıkarken adama karşı bu kez son derece ilgiliydi.

"Ah, evet," dedi. "Yeni geldiniz, değil mi?" Manidar bir ifadeyle çantalara baktı. "Sizi yarından önce beklemiyorduk Müfettiş."

"King's Cross'a girdiğimde duydum..." Rebus aydınlatılmış nehir yolunu işaret etti. "O yüzden hemen buraya geldim."

Kafası meşgulmüş gibi görünmeye çalışan Flight başını salladı. Aslında asıl derdi İskoç'un aksanını çözmeye çalışırken vakit kazanmaktı. Çömelmiş adli uzmanlardan biri doğrulup onlara doğru gelmeye başladı.

"Merhaba Dr. Cousins," dedikten sonra Flight'a döndü. "Eğer Dr. Cousins bakmak istiyorsa bizim işimiz bitti sayılır." Flight'ın döndüğü Philip Cousins başını salladı.

"Haydi Penny."

Flight da peşlerinden gidecekti ki yeni geleni hatırladı. John Rebus'a döndüğünde gözleri ister istemez yüzünden, dikkat çekici ceketine kaydı. *Dr. Finlay's Casebook*'tan fırlamış gibi duruyordu. Gecenin bir vakti şehrin merkezindeki bu yerde fazlasıyla sırıtıyordu.

Flight lütfedermiş gibi, "Bakmak ister misin?" diye sordu. Pek de hevesli olmayan Rebus'un başını salladığını gördü. "Tamam, çantaları olduğu yerde bırak."

İkisi birlikte, Cousins ve Isobel'in birkaç metre arkasından yürümeye başladılar. Flight onları

işaret etti. "Dr. Philip Cousins," dedi. "Muhtemelen duymuşsundur." Fakat Rebus başını yavaşça iki yana salladı. Flight Rebus'a sanki posta pulunun üzerindeki kraliçeyi tanıyamamış gibi baktı. Soğuk bir ifadeyle, "Ah," dedi. Sonra tekrar işaret etti. "O da Dr. Cousins'ın yardımcısı Isobel Penny."

İsmini duyan Isobel dönüp gülümsedi. Yüzü güzeldi ve yuvarlak yanaklarının ışıldar gibi bir hali vardı. Fiziki açıdan yanındakinin tam zıddıydı. Uzun boylu olsa da aynı zamanda yapılıydı; Rebus'un babası böylelerine iri kemikli derdi ve Cousins'ın onu hastalıklı gösteren ten rengini telafi edecek kadar da sağlıklı görünüyordu. Rebus hayatında hiç sağlıklı görünen bir patologla karşılaşmamıştı. Galiba suni ışık altında geçirdikleri zaman yüzünden bu hale geliyorlardı.

Cesede vardılar. Rebus'un ilk gördüğü, ona yönelen bir kamera oldu. Ama kamera tekrar dönüp bu kez cesede yöneldi. Flight uzmanlardan biriyle konuşuyordu. İkisi de birbirinin yüzüne değil de cesedin üzerinden dikkatle alınmış ve uzmanın elinde duran bantlara bakıyordu.

"Evet," dedi Flight, "şimdilik laboratuvara göndermeye lüzum yok. Morgda bir kez daha bantlarız." Adam başını sallayıp uzaklaştı. Nehirden gelen sese yönelen Rebus bir dalgıcın su üzerine çıktıktan sonra tekrar daldığını gördü. Edinburgh'da da buna benzer bir yer vardı. Parklar, bira fabrikaları ve boş arazinin ortasından akarak şehrin batısı boyunca uzanan bir kanal.

Bir keresinde orada bulunan bir cinayeti soruşturmuştu. Dövülerek köprünün altına atılan serserinin bir ayağı kanaldaydı. Katili bulması zor olmamıştı; bir şişe içki yüzünden dalaştığı diğer bir serseri. Mahkeme kasıtsız adam öldürmeye hükmetse de alakası yoktu. Bu düpedüz cinayetti ve Rebus bunu hiç unutmamıştı.

Dr. Cousins, Home Counties aksanıyla, "Bence elleri hemen sarmamız lazım," dedi. "Morga gidince dikkatle incelerim."

Flight, "Hemen," deyip plastik torba almaya gitti. Rebus patoloğu iş başında izledi. Bir elinde bir ses kayıt cihazı vardı ve arada bir ona bir şeyler söylüyordu. Isobel Penny de bir defter çıkarmış, maktulün resmini çizmekteydi.

Cousins, "Zavallı kadın daha yere düşmeden ölmüş olmalı," dedi. "Darbe izleri var. Hipostaz çevreyle uyumlu. Burada öldüğünü söyleyebilirim."

Flight birkaç torbayla dönene kadar, Rebus'un gözlerini kırpmadan izlediği Cousins hava sıcaklığını ve cesedin vücut içi sıcaklığını tespit etti. Üzerinde durdukları yol uzun ve düzdü. Katilin görülmeden yaklaşması zordu. Ayrıca yakında anayol ve evler bulunduğundan çığlığın duyulması da mümkündü. Yarın o evlerdeki herkes sorgulanacaktı. Yol çöplerle kaplıydı: Paslı içki kutuları, cips paketleri, çikolata ambalajları ve gazete kâğıtları. Nehrin durumu da yoldan farklı değildi, yüzeyinde bir alışveriş arabasının kırmızı kolunu görmek bile mümkündü. Bir dalgıç

daha suyun üzerinde belirdi. Anayolun nehirle kesiştiği yerdeki köprüde biriken kalabalık cinayet mahalline bakıyordu. Üniformalı polisler meraklıları uzak tutabilmek adına ellerinden geleni yapıyorlardı.

Ses, "Bacaklardaki izler, toprak, çizikler ve çürüklere bakılırsa," diye devam etti, "kurbanın yüzükoyun yere düştüğünü, itildiğini ya da yatırıldığını söyleyebilirim. Fakat daha sonra ters çevrilmiş." Dr. Cousins'ın sesi sakindi. Kaçınılmazı boş yere geciktirmeye çalıştığını kabullenen Rebus derin bir nefes aldı. Yalnızca Londra gezisi yapmak için gelmediğini, yardıma istekli olduğunu göstermek için buradaydı. Ama buraya geldiğine göre cesede yakından bakmadan edemezdi. Kanal, dalgıçlar, seyirciler ve kordonun arkasındaki polislere sırtını döndü. Yolun sonunda bir başına bekleyen eşyalarına sırtını dönerek cesede baktı.

Kadın sırt üstü yatıyordu, kolları iki yandaydı ve bacakları bitişikti. Taytı ve külotu diz seviyesine indirilmişti ve hâlâ üzerinde olan eteği arkadan yukarı sıyrılmıştı. Parlak kayak montunun fermuarı açıktı, bluzu yırtılarak açılmıştı ama sutyeni yerindeydi. Uzun siyah saçları vardı ve büyük halka küpeler takmıştı. Yüzü güzel olsa da hayatın zorlukları yıpratıp izler bırakmıştı. Katilin bıraktığı izler de vardı. Yüzünde ve saçlarında kan mevcuttu. Kanın kaynağı kadının boğazındaki delikti. Ayrıca eteğinin altından gelen kan da yattığı zeminde birikmişti.

Dr. Cousins kayıt cihazına, "Onu ters çeviriyorum," dedi. Flight'ın yardımıyla çevirdi ve kadının ensesindeki saçları çekti. Cihaza, "Delme yarası," dedi, "boğazdaki daha büyük yarayla uyumlu. Çıkış yarası olduğunu söyleyebilirim."

Fakat Rebus doktoru dinlemeyi bırakmıştı. Kadının eteğinin toplandığı yerdeki dehşete bakıyordu. Sırtı, kalçası ve butları kan içindeydi. Çantasındaki raporlar sayesinde kanın kaynağını biliyordu ama bu yaşadığı dehşeti azaltmaya yetmedi. Birkaç derin nefes aldı. Şu tarihe kadar hiçbir suç mahallinde kusmamıştı ve böyle devam etmek istiyordu.

Amiri ona, "Sakın işi batırma," demişti. Onur meselesiydi. Oysa Rebus Londra'ya gelmesinin nedeninin ne kadar ciddi olduğunu ancak anlayabilmişti. Gururla, gösterişle ya da elinden geleni yapmakla alakası yoktu. Vahşi bir sadisti, bir sapığı yakalamakla ilgiliydi ve bunu da o tekrar cinayet işlemeden yapmaları gerekiyordu. Bunun için gümüş kurşun gerekiyorsa o zaman gümüş kurşun kullanacaktı.

* * *

Operasyon minibüsünde birisi ona çay ikram ettiği sırada Rebus hâlâ titriyordu.

"Teşekkürler."

Tüylerinin diken diken olmasını soğukla izah edebilirdi. Gerçi hava pek de soğuk değildi. Gökyüzü kapalıydı ve rüzgâr yoktu. Zaten Londra genelde Edinburgh'dan birkaç derece sıcak olurdu,

Edinburgh caddelerini yaz kış demeden silip süpüren dondurucu rüzgâra burada rastlamak mümkün değildi. İşin aslı Rebus'a bu akşam hava nasıl diye sorsalar yumuşak ve ılık diye cevap verirdi.

Yorgunluktan değil de sırf Jean Cooper'ın cesedinin görüntüsü gözlerinin önünden gitsin diye gözlerini kapattı. Fakat ne yaparsa yapsın işe yaramıyordu. Müfettiş George Flight'ın da müteessir olması az da olsa Rebus'u teselli etmişti. Hareketleri ve konuşması her ne kadar daha sakin, daha ağır olsa da sanki bağırmak ya da çekip gitmek gibi bir dürtüyü bastırıyormuş gibi görünüyordu. Nehirden çıkan dalgıçlar hiçbir şey bulamamıştı. Sabaha tekrar bakacak olsalar da sözleri hiç umut vaat etmiyordu. Flight onları dinlerken Rebus da elindeki çayla onu izledi.

George Flight kırklı yaşlarının sonlarında, Rebus'tan birkaç yaş büyüktü. Çok kısa sayılmasa da, onu kısa ama sağlam yapılı diye tarif etmek yanlış olmazdı. Göbekli olduğu kadar kaslıydı da. Rebus onunla bir kavgaya tutuşsa kendine şans tanımazdı. Flight'ın kahverengi saçları tepesi hariç her yerde gürdü. Deri havacı ceketi ve kot giymişti. Kırklı yaşlardaki çoğu kişi kotla tuhaf görünse de Flight öyle değildi. Tavırlarına ve yürüyüş tarzına uyuyordu.

Rebus uzun süre önce CID[1] mensuplarını üç kısma ayırmıştı: Sert görünmeye çalışan deri

[1] Kriminal Soruşturma Dairesi (Criminal Investigation Department) –ed.n.

ve kot grubu; terfi ve saygı peşinde koşan takım elbiseli ve kravatlılar; alışverişte ucuza bulduklarını alıp sabah eline ilk geçeni giyen umursamaz tipler.

CID'dekilerin çoğu umursamaz tiplerdendi. Rebus kendisini de bu gruba dahil kabul ederdi. Yine de ayna karşısına geçtiğinde onlardan daha şık göründüğünü de inkâr edemezdi. Takım ve kravat asla deri ve kotla anlaşamazdı.

Elleri ceplerinde Flight'ı dinleyip arada bir başını sallayan adam şimdi onunla el sıkışıyordu. Üzerinde takım ve siyah palto vardı. Gün ortası olsa bu kadar zinde görünemezdi. Çoğu kişi bitkin görünüyordu ve elbiseleri kırış kırıştı. Ama iki kişi buna istisna teşkil ediyordu: Bu adam ve Philip Cousins.

Adam şimdi de Dr. Cousins'la el sıkışmış ve sonra da elini yardımcısına uzatmıştı. Flight sonra da minibüsü... hayır, *Rebus*'u işaret etti. Ona doğru geliyorlardı! Rebus bardağı yüzünden çekip tokalaşma ihtimaline karşı sol eline aldı.

Flight, "Müfettiş Rebus," dedi.

Önemli görünen adam kibirli bir sırıtmayla, "Kuzey sınırımızdan gelen adam, öyle mi?" dedi. Rebus da sırıtıp Flight'a baktı.

"Müfettiş Rebus, bu Baş Müfettiş Howard Laine."

"Nasılsınız?" El sıkıştılar. Howard Laine. Sokak ismine benziyordu.

Başmüfettiş Laine, "Demek buraya bize yardıma geldin?" dedi.

Rebus, "Öyle," dedi. "Ne yapabilirim bilmiyorum efendim ama elimden geleni yapacağımdan hiç şüpheniz olmasın."

Bir anlık tereddüdün ardından Laine gülümsese de bir şey demedi. Rebus acı gerçeği o anda idrak etti: *Dediğini anlamıyorlardı*! Aksanını çözemedikleri için ona gülümsemekle yetiniyorlardı. Rebus boğazını temizleyip tekrar denedi.

"Yardım için ne gerekiyorsa yaparım efendim."

Laine tekrar gülümsedi. "Çok güzel Müfettiş. Müfettiş Flight'ın sana yardımcı olacağından eminim. Sorunsuz yerleşebildin mi?"

"Şey aslında..."

Flight araya girdi. "Müfettiş Rebus cinayeti haber alır almaz hemen buraya gelmiş. Kendisi Londra'ya henüz geldi."

"Öyle mi?" Laine etkilenmişe benzese de Rebus adamın gittikçe huzursuzlanmaya başladığını sezebiliyordu. Bu boş muhabbetti ve adamın böyle şeylere ayıracak vakti yoktu. Gözleri kaçış için fırsat kolluyordu. "Pekâlâ, Müfettiş," dedi, "Tekrar görüşürüz." Sonra Flight'a döndü, "Gitsem iyi olacak George. Her şey kontrol altında mı?" Flight sadece başını salladı. "Güzel, neyse..." Bunu da söyledikten sonra başmüfettiş, Flight'la birlikte arabasına doğru yürümeye başladı. Rebus derin derin nefes aldı. Burada kendisini sudan çıkmış balık gibi hissediyordu. İstenmediğini anlayabiliyordu ve onu Kurtadam davasına kimin soktuğunu merak etti. Çarpık bir

mizah anlayışına sahip birinin marifeti olduğu kesindi. Amirinin tek yaptığı talep mektubunu ona teslim etmek olmuştu.

"Anlaşılan o ki John, sen seri katiller konusunda uzmanmışsın ve Metropolitan Polis Teşkilatında şu sıralar adam açığı varmış," demişti, "birkaç günlüğüne Londra'ya gidip yardım etmeni istiyorlar. Belki bir fikir falan verirsin."

Rebus mektubu artan bir hayretle okumuştu. Birkaç yıl önceki Rebus'un çözdüğü bir çocuk katili davasına atıfta bulunuyordu. Ama o şahsi bir şey olup seri katillikle ilgisi yoktu.

Rebus amirine, "Ben seri katillerden hiç anlamam," diyerek itiraz etmişti.

"O zaman sen de gitmişken onlara arkadaşlık edersin."

Şimdiyse Londra'nın kuzeydoğusundaki boş bir arazide durmuş, iflas etmiş sinirleri ve iki eliyle tuttuğu berbat bir çayla en az onun kadar mahzun görünen çantalarına bakıyordu. Buraya çözülemeyeni çözmeye gelmişti. *Kuzey sınırından gelen adamımız.* Onu buraya getirtmek kimin fikriydi? Ülkedeki hiçbir polis teşkilatı başarısız olduğunu itiraf etmeyi sevmezdi; oysa Rebus'u buraya çağırmaları bunu kabullenmekten başka bir şey değildi.

Laine gitmişti ve Flight biraz daha rahatlamışa benziyordu. Hatta Rebus'un muhtemelen cenaze evinden tanıdığı iki adama emir verdikten sonra Rebus'a bakıp teselli mahiyetinde gülümsemeyi bile başardı. Adamlar araçlarına gidip

katlanmış büyük bir plastik parçayla döndüler. Kordonu geçip cesedin yanında durduktan sonra plastiği yanına koydular. Baştan sona kadar uzanan fermuarlı iki metre uzunluğunda şeffaf bir plastikti. İki adam cesedi bu torbanın içine yerleştirip fermuarı kapatırken, Dr. Cousins da onları yakından izledi. Görevliler cesedi kordondan geçirip araçlarına taşırken fotoğrafçılardan biri cesedin az önce olduğu yerin de resmini çekmeye karar verdi.

Rebus meraklı izleyicilerden sadece birkaçının kaldığını fark etti. İçlerinden bir gencin kasketi vardı ve gümüş rengi fermuarı olan siyah deri bir mont giyiyordu. İyice yorgun bir polis onu uzaklaştırmaya çalışıyordu.

Rebus kendisini de seyirci gibi hissetti. Dizilerde ve filmlerdeki suç mahallerine dakikasında doluşan (bunu yaparken de tüm delilleri mahveden) ve elli beş ya da doksan beş dakika içinde suçları çözen dedektifleri düşündü. Gülünçtü. Polislik zor işti. Rutin, durmak bilmez, sıkıcı, bezdirici ve hepsinden öte zaman alıcı bir iş. Saatine baktı. Saat tam ikiydi. Oteli Londra'nın merkezinde Piccadilly Circus'un arkasında bir yerdeydi. Onu götürecek bir polis arabası olması şartıyla oraya varması otuz kırk dakika sürerdi.

"Geliyor musun?"

Bunu soran birkaç metre yakınında duran Flight'tı.

Rebus, Flight'ın neden, daha doğrusu nereden bahsettiğini kesin olarak bilmese de, "Neden

olmasın," diye cevap verdi. Flight gülümsedi. "Hakkını vermem lazım, Müfettiş Rebus. Kolay vazgeçmiyorsun."

Rebus Pazar gazetelerinin spor sayfalarından alıntı yaparak, "İskoçların malum inadı," diye cevap verdi. Flight güldü. Fazla sürmese de Rebus'un bu akşam buraya geldiği için mutlu olmasına yetti. Aralarındaki buz tümüyle erimese de buzdağının bir bölümünün kopup parçalandığı belliydi.

"Haydi gel. Benim arabayla gidelim. Sürücülerden birine söylerim, çantalarını kendi bagajına koyar. Benimkinin kilidi sıkıştı. Birkaç hafta önce birisi levyeyle açmaya kalkmış." Rebus'a bakınca nadir göz temaslarından birini kurdular. "Bugünlerde hiçbir yer güvenli değil," dedi. "Hiçbir yer."

Yolda ortalık yeterince karışıktı. Konuşmalar ve çarpan araba kapıları. Cinayet mahalini korumak üzere birkaç polis geride bırakılmıştı. Birkaçı da karakolun sıcağına ve hatta hayal bile edemedikleri bir lüks olan yataklarına dönecekti. Ama araçlardan birkaçı cenaze aracını morga kadar takip etti.

Rebus, Flight'ın arabasının ön koltuğundaydı. İkisi de yol boyunca boş yere muhabbet etmeye çalışıp menzillerine varana kadar kayda değer bir şey söyleyemediler.

Rebus, "Kimliği belli mi?" diye sordu.

Flight, "Jean Cooper," dedi. "Kimliği çantasındaydı."

"O yoldan geçmesinin nedeni neymiş?"

"İşten eve dönüyormuş. Yakındaki içki dükkânında çalışıyormuş. Kardeşi yedide işten çıktığını söyledi."

"Ceset kaçta bulundu?"

"Ona çeyrek kala."

"Arada epey zaman var."

"Onu yakındaki bir bar olan Dog ve Duck'ta gören şahitler var. Bazı geceler içmeye oraya gidermiş. Barmen dokuz civarı çıktığını söyledi."

Rebus camdan dışarı baktı. Gecenin bu vaktine göre epey kalabalık olan yollarda genç ve gürültücü yaya gruplarının yanından geçtiler.

Flight, "Stokie'de bir bar var," dedi. "Güzel bir yerdir ama son otobüsün saati yaklaştığından herkes evine dönüyor."

Rebus başını salladıktan sonra sordu, "Stokie mi?"

Flight gülümsedi. "Stoke Newington. King's Cross'tan gelirken muhtemelen önünden geçmişsindir."

Rebus, "Olabilir çünkü hepsi bana aynı görünüyor," dedi. "Taksi sürücüsü bile galiba beni turist zannetti. King's Cross'tan gelmemiz o kadar uzun sürdü ki M25'e çıktık zannettim." Rebus Flight'ın gülmesini beklese de silik bir tebessümle yetinmek zorunda kaldı. Bir sessizlik arası daha. Rebus sonunda, "Bu Jean Cooper bekâr mı?" diye sordu.

"Evli."

"Nikâh yüzüğü yok."

Flight başını salladı. "Ayrılmış. Kız kardeşiyle birlikte oturuyor. Çocuğu yok."

"Ve tek başına içiyor."

Flight, Rebus'a baktı. "Yani?"

Rebus omuz silkti. "Bir şey yok. Sadece iyi vakit geçirmek isteyip katiliyle bu şekilde tanışmış olabilir."

"Mümkün."

"Katili tanıyor olsun ya da olmasın onu bardan sonra takip etmiş olabilir."

"Merak etme oradaki herkesle konuşacağız."

Rebus yüksek sesle düşünerek. "Ya da katil nehir kenarında oradan geçecek birini bekliyordu," dedi, "Birisi görmüş olabilir."

Flight, "Sorarız," dedi. Sesi gittikçe daha sert çıkmaya başlamıştı.

Rebus, "Affedersin," dedi. "Tereciye tere satmaya kalktım resmen."

Flight tekrar ona döndü. Hastanenin kapısından sola dönmek üzereydiler. "Ben tereci değilim," dedi. "Ayrıca dilediğin yorumu yapmaktan çekinme. Belki sonunda benim aklıma gelmeyen bir şey söyleyebilirsin."

Rebus, "Elbette," dedi, "Bu İskoçya'da olmazdı."

"Ah?" Flight'ın yüzü iyice asıldı. "Neden? Soğuk kuzey çok mu medeni? Zamanında dünya üzerindeki en berbat futbol holiganları sizdeydi. Belki hâlâ öyledir ama bugünlerde sütten çıkmış ak kaşık gibi görünüyorlar."

Rebus başını iki yana salladı. "Ben Jean Cooper'ın başına geleni kastettim. Bizde pazar günleri içki dükkânları kapalı."

Rebus susup pencereden dışarı bakarak düşüncelerini kendine saklamayı seçti. Aklından tek bir şey geçiyordu: Sen de s.kt.r git. Yıllar içerisinde bu cümle onun sloganı haline gelmişti. Sen de s.kt.r git. SDSG. Londralının İskoçlar hakkında gerçekte neler düşündüğünün anlaşılması için yirmi dakikalık bir araba yolculuğu yetmişti.

Rebus arabadan inerken arka camdan içeri baktı ve ilk kez arka koltukta ne olduğunu gördü. Tam soracaktı ki Flight elini kaldırdı.

"Sakın sorma," deyip yolcu kapısını kapattı. "Ayrıca söylediklerim için de özür dilerim..."

Rebus sadece omuz silkse de kaşları çatık kalmaya devam etti. Nihayetinde bir dedektif müfettişin suç mahalline gelirken arabasının arka koltuğuna kocaman bir oyuncak ayı koymasının makul bir izahı olması gerekirdi. Ama Rebus'un aklına bir tane bile gelmiyordu...

* * *

Morglar ölülerin birey olmayı bırakıp torbalar dolusu et, sakatat, kan ve kemik haline geldikleri yerdir. Rebus hiçbir suç mahallinde fenalaşmamasına karşın morg ziyaretleri esnasında birkaç kez midesi alt üst olmuştu.

Morg görevlisi yüzünün çeyreğini örten bir doğum lekesi olan güler yüzlü bir adamdı. Dr. Cousins'ı yeterince tanıyor olmalıydı ki maktul ve polisler gelmeden önce gereken tüm hazırlıkları yapmıştı. Cousins otopsi odasını kontrol ederken Jean Cooper'ın kız kardeşi resmi teşhisin yapılacağı

giriş salonuna götürüldü. Gözyaşlarıyla dolu birkaç saniyenin ardından onu teselli edecek memurların refakatinde dışarı çıktı. Onu evine götüreceklerdi ama kadının uyuyabileceğinden şüphe etti.

Sonunda ceset torbası otopsi odasına getirildi ve Jean Cooper'ın cesedi güçlü ve uğultulu ışığın altındaki masaya kondu. Oda tamamen steril olsa da çok eskiydi. Fayanslı duvarları çatlamıştı ve içerisi kimyasal madde kokuyordu. Herkes, saygıdan değil de bilinmeyen türde bir korku yüzünden kısık sesle konuşuyordu. Morg nihayetinde ölümün simgesiydi ve Jean'in vücudunun başına gelecekler oradakilerin tümüne, eğer vücut bir mabetse bu mabedin hazinelerini yağmalayıp sırlarını gün ışığına çıkarmanın mümkün olduğunu hatırlatacaktı.

Bir el kibarca Rebus'un omzuna konunca dönüp arkasında duran adama baktı. Adam demek kifayetsiz kalırdı. Bu uzun ve asık suratlı bireyin kısa sarı saçları ve sivilce kaplı bir yüzü vardı. On dört yaşında göründüğü halde Rebus yirminin üzerinde olduğunu tahmin etti.

"İskoçyalı sen misin?" Sesinde duygudan ziyade merak vardı. Rebus bir şey demedi. SDSG. "Tahmin etmiştim. Davayı hâlâ çözemedin mi?" Bu soruya eşlik eden gülümsemenin dörtte üçü pis sırıtma, dörtte biriyse çatık kaştı. "Yardımına ihtiyacımız yok."

George Flight, "Ah," dedi. "Görüyorum ki Dedektif Memur Lamb'le tanışmışsın. Ben de sizi tanıştırmayı düşünüyordum."

Rebus, Lamb'in alnındaki sivilcelere bakarak, "Ne hoş," dedi. Lamb! Rebus bundan daha alakasız bir soyadı olamaz diye düşündü. Masanın yanındaki Dr. Cousins yüksek sesle boğazını temizledi.

Tümüne hitaben, "Beyler," dedi. İşe başlamak üzere olduğunu bildiriyordu. Oda tekrar sessizliğe gömüldü. Tavandan masanın üzerine sarkan bir mikrofon vardı. Cousins görevliye döndü. "Bu şey açık mı?" Görevli bir tepsinin içindeki aletleri düzenlemeyi bırakıp şevkle başını salladı.

Rebus o aletlerin tümünü tanıyordu ve iş başında görmüştü. Bıçaklar, testereler ve matkaplar. Bazıları elektrikle, bazıları el gücüyle çalışırdı. Elektrikli olanlarının çıkardığı ses onları korkunç gösterse de işin daha çabuk bitmesini sağlardı; elle çalışanlarsa benzer derecede rahatsız edici sesler çıkardığı gibi işleri de bir türlü bitmezdi. Yine de bu korku gösterisi başlamadan önce bir ara verilirdi. Öncelikle giysiler dikkatle ve yavaşça çıkarılır ve torbalanırdı.

Rebus ve diğerleri izlerken iki fotoğrafçı işlemin her aşamasının siyah beyaz ve renkli fotoğraflarını çekti. Diğer taraftan kameraman kaset yüzünden kamerası çalışmadığından gelmemişti. En azından morga gelmemek için ileri sürdüğü mazeret buydu.

Sonunda ceset tümüyle çıplak kalınca Cousins resmini çekmeleri için birkaç noktayı işaret etti. Ardından adli tıpçılar ellerinde bantlarla yaklaştılar. Yolda yaptıkları işlemin aynısını bu

sefer de çıplak cesedin üzerinde yapacaklardı. Bu adamlara boş yere Seloteypçiler denmiyordu.

Cousins; Rebus, Flight ve Lamb'in durduğu yere geldi.

"George bir bardak çay harika olurdu."

"Elimden geleni yaparım Philip. Isobel de ister mi?"

Cousins, Isobel'in cesedin resmini çizdiği yere baktı. "Penny," diye seslendi. "Çay ister misin?" Gözleri açılan kadın hevesle başını salladı.

Flight, "Tamam," deyip kapıya yöneldi. Rebus, adam geçici olarak da olsa gittiği için rahatladığını düşündü.

Cousins, "Adi herif," dedi. Rebus başta George Flight'tan bahsettiğini zannetse de Cousins'ın cesedi işaret ettiğini gördü. "Hiçbir neden olmadan, sırf canı istediği için böyle bir şeyi defalarca yapmak nasıl bir şeydir?"

Rebus, "Efendim mutlaka bir nedeni vardır," dedi. "Kendiniz söylediniz. Canı istemiş. Bu da bir neden. Ama öldürüş şekline bakılırsa başka nedenler de var ama henüz ne olduğunu bilmiyoruz."

Cousins ona baktı. Rebus onun derin gözlerindeki sıcak ışığı görebiliyordu. "Müfettiş, umalım da çok geçmeden *birileri* ne olduğunu çözsün. Dört ayda dört ceset. Adam ayın halleri kadar sabit."

Rebus gülümsedi. "Hepimiz kurtadamların aydan etkilendiğini biliriz, değil mi?"

Cousins güldü. Derin, boğuk ve bulunduğu mekânla tezat teşkil eden bir kahkahaydı. Lamb

değil gülmek, sırıtmadı bile. Bu konuşmayı takip etmiyordu ve bunu fark etmek Rebus'u memnun etti. Ama Lamb geride kalacak değildi.

"Tıpkı senin gibi uluyorlar. Anladın mı?"

Cousins esprinin yorum yapmaya bile değmeyeceğini göstermek için, "Neyse biz işimize devam edelim," deyip masaya döndü. "İşiniz bitti mi beyler?" Adli tıpçılar hep birden başlarını salladı. "Ziynet eşyaları alındı mı?" Yine başlarını salladılar. "Güzel, hazırsanız başlayalım."

Başlangıç o kadar kötü olmazdı. Ölçüler, fiziki özellikler, boy bir yetmiş, kahverengi saç türünden şeyler. Tırnak içleri temizlenip çıkan şeyler plastik torbalara kondu. Rebus bu torbaları hangi şirketin yaptığını merak etti. Soruşturmalar sırasında bunlardan yüzlercesini görmüştü.

İşler kademeli olarak kötüye gitti. Jean Cooper'ın vajinasından numune alındı, ardından Cousins işe koyuldu.

"Boğazda derin bir delme yarası. Yaranın ebadından bıçağın yara içinde çevrildiğini söyleyebilirim. Küçük bir bıçak. Çıkış yarasına bakılırsa bıçak on üç santim uzunluğunda ve ucu sivri. Giriş yarasının etrafındaki çürüklere kabza neden olmuş olabilir. Bu da bıçağın büyük bir güçle bastırıldığına delalet eder.

"El ve kollarda savunma yarası olmaması kurbanın kendini savunmaya fırsatı olmadığını gösterir. Katilin arkadan yaklaşmış olması mümkün. Ağzı etrafında renk değişimi var ve kurbanın ruju sağ yanağına bulaşmış. Eğer ona

arkadan yaklaşıldıysa saldırgan çığlık atmaması için sol eliyle ağzını kapatmaya çalışırken ruju bulaştırmış, sağ eliyle de bıçağı saplamış olabilir. Boğazdaki yaranın aşağı yönlü hafif bir açısı olması katilin kurbandan uzun boylu olduğunu gösterir."

Cousins tekrar boğazını temizledi. Rebus böylece morg görevlisi ve fotoğrafçılardan birinin şüpheli listesinden çıktığını düşündü: Odadaki diğer herkes bir yetmiş beşin üzerindeydi.

Verilen aralarda izleyiciler ayaklarını yere sürüme, boğazlarını temizleme ve acaba yüzleri ne kadar solmuş diye birbirlerine bakmaya fırsat buluyorlardı. Patoloğun senaryoları Rebus'u şaşırttı: Bu onun değil, *dedektiflerin* işiydi. Rebus'un şimdiye kadar tanıdığı tüm patologlar sadece kesin bilgileri söyler ve yorumu Rebus'a bırakırdı. Ama Cousins'ın böyle çalışmadığı belliydi. Belki geçmişte o da dedektifti. Rebus hâlâ insanların patolog olmayı nasıl seçtiklerine akıl erdiremiyordu.

Müfettiş Flight bir tepsinin üzerindeki üç plastik çay bardağıyla geri döndü. Cousins ve Isobel Penny ikisini alırken sonuncuyu da Flight aldı. Rebus'un da dahil olduğu ağzı kurumuş memurlar gıpta ederek onlara baktı.

Cousins yudumlar arasında konuşarak, "Şimdi de," dedi, "anal yarayı inceleyeceğim."

Gittikçe kötüleşiyordu. Rebus, Cousins'ın söylediklerine odaklanmayı denese de kolay değildi. Aynı bıçakla anüste de birkaç kesik yapılmıştı.

Butlarda muhtemelen külotun sertçe aşağı çekilmesinden kaynaklanan kızarıklıklar vardı. Rebus, Isobel Penny'ye baktığında yanaklarındaki hafif bir renk değişimi haricinde gayet rahat göründüğünü fark etti. Muhtemelen geçmişte çok daha beterlerini görmüştü. Gerçi *bundan* beterini görmüş olamazdı. Değil mi?

Cousins, "Karnı çok ilginç," dedi. "Karnını ortaya çıkarmak için bluzu yırtılmış ve deride iki sıra halinde kıvrımlı girintiler var. Deriyi çürütmeye ya da zedelemeye yetse de deride bariz bir iz ya da kan yok. O yüzden bunun bıçaklamadan, yani kurban öldükten *sonra* yapıldığını söyleyebilirim. Karındaki diş izlerinin yanında birkaç kurumuş kan lekesi var. Önceki üç hadisede de bu lekelerde tuz çözeltisi tespit edilmişti; gözyaşı ya da ter olabilirdi. Şimdi derin vücut ısısını tespit edeceğim."

Rebus'u ateş bastı. Çok sıcaktı, yorgunluk ve uykusuzluk etkisini göstermeye başlamıştı. Patolog, yardımcısı ve görevliyi haleler içinde görüyordu. Duvarlar hareket etmeye başladı ama Rebus dengesini kaybetmekten korkuğu için onlara bakmaya cesaret edemedi. Lamb'la göz göze geldiğinde adam pis pis sırıtıp göz kırptı.

Ceset yıkanarak üzerine bulaşmış her türlü pislikten temizlendi. Cousins tekrar incelese de bir şey bulamadı ve daha sonra parmak izleri alındı. Ve sıra dahili incelemeye geldi.

Cesedin önünde derin bir yarık açıldı. Kan, idrar, mide, karaciğer, kıl (kirpik dahil) ve doku

numuneleri alınıp adli tıp ekibine teslim edildi. Rebus geçmişte bu işlemler sırasında sıkılırdı. Kurbanın nasıl öldüğü belliyse, böyle şeylerle uğraşmaya ne gerek vardı? Ama yıllar içerisinde mikroskopla görüp tahlillerle ortaya çıkarabileceklerinin çıplak gözle gördüklerinden çok daha önemli olduğunu anlamıştı. O yüzden sabırlı olmayı öğrenip, öğrendiğini de tatbik ederek her birkaç dakikada bir esnememeye gayret etti.

"Seni sıkmıyorum, değil mi?" Cousins'ın sesi kibar bir mırıltı gibi çıktı. Başını kaldırınca Rebus'la göz göze gelip gülümsedi.

Rebus, "Hayır," dedi.

"O zaman sorun yok. Eminim hepimiz burada olmak yerine evde yatağımızda olmayı tercih ederiz." Sadece doğum lekesi olan görevli buna istisna teşkil edebilirdi. Cousins elini cesedin göğsüne uzattı. "Olabildiğince hızlı bitireceğim."

Rebus insanların yüzünü solduran şeyin otopsinin görüntüsü olmadığını anladı. Asıl rahatsız edici olan, çıkan seslerdi. Bir kasap eti kemikten ayırırken çıkan seslerin benzeriydi. Fokurdayan sıvılar ve kesici aletlerin hışırtısı. Kulaklarını tıkayabilse belki her şey daha tahammül edilebilir hale gelirdi. Ama tam tersine bu odada kulakları her zamankinden daha keskindi. Bir dahaki sefere yanında pamuk da getirecekti. Bir dahaki sefere...

Göğüs ve karındaki organlar çıkarılıp temiz bir kaba kondu ve orada hortumla yıkandıktan sonra Cousins tümünü kesip parçaladı. Bu arada

yardımı istenen görevli, minik elektrikli bir testereyle beyni çıkardı. Rebus gözlerini kapatsa da odanın dönmeye devam ettiğini fark etti. Dayan, fazla kalmadı. Dayan. Ama artık seslere bir de koku eklenmişti. Nerede duysanız tanıyacağınız çiğ et kokusu. Parfüm kokusu gibi burnundan girip ciğerlerini doldurduktan sonra boğazına öyle bir yerleşti ki neredeyse tadını almaya başladı. Bulanan midesini çaktırmadan eliyle ovaladı. Ama yine de çakan olmuştu.

Lamb omzunun üzerinden tıslayarak, "Eğer kusacaksan dışarı çık," dedi. Sonra da kesik ve hırıltılı biçimde güldü. Rebus başını yarı çevirip ters ters baktı.

Çok geçmeden tüm organlar tekrar bir araya konmaya başladı. Her şey bittikten sonra Jean Cooper'ın akrabalarından biri cesedi görse ona gayet tabii görünürdü.

Her zaman olduğu gibi otopsi bittiğinde hiç kimse konuşmadı. Orada hazır bulunan her kadın ve her erkek de Jean Cooper'la aynı malzemeden yapılmıştı ve kısa bir süreliğine de olsa tümü kişiliklerinden sıyrılmıştı. Hepsi de etten ve kemiktendi, hepsi hayvandı ve organ topluluğundan ibaretti. Onlarla Jean Cooper arasındaki tek fark onların kalbinin hâlâ kan pompalıyor olmasıydı. Ama günün birinde onlarınki de duracak ve belki onların da akıbeti bu masa olacaktı.

Cousins plastik eldivenlerini çıkarıp ellerini iyice yıkadıktan sonra görevliden aldığı kâğıt havlularla kuruladı. "Penny notları daktilo ede-

ne dek hepsi bu kadar beyler. Tahminimce dokuz, dokuz buçuk arası öldürülmüş. Kurtadam dediğimiz kişiyle aynı cinayet tarzı. Galiba bu incelediğim dördüncü kurban. Yarın Anthony Morrison'dan diş izlerine bakmasını isteyeceğim. Bakalım ne diyecek?"

Rebus haricinde herkes kim olduğunu bildiğinden soran Rebus oldu, "Anthony Morrison da kim?"

Cevabı Flight verdi. "Bir dişçi."

Cousins, "Dental patolog," diye düzeltti. "Üstelik işinin ehlidir. Diğer üç cinayetin bilgileri onda var. Diş izlerini tetkik etmesi faydalı olur." Cousins onay almak için Flight'a dönse de Flight sanki *ben o kadar emin olmazdım* dermiş gibi ayaklarına bakıyordu.

Sessizliğinin nedenini kestiren Cousins, "Her neyse," dedi, "benim bulduklarım ortada. Artık her şey adli tıpçılara kaldı." Cousins başıyla cesedi işaret ederek, "Oradan soruşturmanıza yardım edecek bir şey çıkabilir. Evet, işimiz bittiğine göre ben eve gidiyorum."

Flight, Cousins'ın hoşnutsuzluğunu sezmiş olmalıydı. "Teşekkürler Philip." Dedektif elini patoloğun kolunun üzerine koydu. Cousins önce ele, sonra da Flight'a bakıp gülümsedi.

Gösteri bitmiş, seyirciler soğuk ve aydınlanmakta olan güne çıkmaya başlamıştı. Saat dört buçuktu. Rebus öyle yorgundu ki olduğu yere yığılıp memnuniyetle uyuyabilirdi ama çantalarını taşıyan Flight'ın ona doğru geldiğini gördü.

"Haydi," dedi. "Seni bırakayım."

Rebus o an için bu duyduklarının haftalardır kendisine söylenen en kibar kelimeler olduğunu düşündü. "Yer olduğuna emin misin?" dedi. "Yani bir de oyuncak ayı var."

Flight durdu. "Yoksa yürümeyi mi tercih edersin Müfettiş?"

Rebus teslim olur gibi ellerini kaldırdıktan sonra yolcu kapısını açıp Flight'ın kırmızı Sierra'sının ön koltuğuna bindi. Koltuğa gömülüyormuş gibi hissetti.

Flight, "Al," deyip ona bir cep şişesi uzattı. Rebus şişeyi açıp kokladı. Flight, "Korkma ölmezsin," dedi. Muhtemelen doğruydu. Viski kokuyordu. Harika bir ürün olmasa da idare ederdi. Hiç değilse otele varana kadar onu uyanık tutardı. Rebus şerefe dedikten sonra içkiyi kafaya dikti.

Flight direksiyonun başına geçip arabayı çalıştırdı ve araba boştayken şişeyi Rebus'tan alıp iştahla içti.

Rebus, "Otele gitmek ne kadar sürer?" diye sordu.

Flight şişenin kapağını kapatıp şişeyi tekrar cebine koyarken, "Gecenin bu vakti yirmi dakika," dedi. "Yani kırmızı ışıklarda durursak."

"Sana izin veriyorum tüm kırmızı ışıklardan geçebilirsin."

Flight bezgince güldü. İkisi de otopsiden bahsetmemek için bahane arıyordu.

Rebus ikisi adına konuşarak, "Bence sabaha bırakalım," dedi. Flight başını salladı ve kendi

arabalarına giden Cousins ve Isobel Penny'ye el salladıktan sonra yola çıktı. Rebus spor ve yeni bir araç olan kendi arabasının yanında duran Lamb'e baktı. Çok tipik biri, diye düşündü. Tipik. Lamb ona bakıp tekrar pis pis sırıttı.

Rebus içinden SDSG diye geçirdi. SDSG. Sonra da arkaya dönüp tekrar oyuncak ayıya baktı. Flight imayı anlamamakta diretiyordu ve Rebus her ne kadar merak ediyor olsa da bariz soruyu sorarak adamla arasını bozmak istemedi. Bazı şeylerin sabaha kalması daha hayırlıydı.

Viski burnunu, ciğerlerini ve boğazını temizlemişti. Derin bir nefes alıp zihninde doğum lekeli görevli ve resim çizen Isobel Penny'yi canlandırdı. Kadının harcadığı bu emekle bir galeride falan olması gerekirdi. Onun bu kadar sakin olabilmesinin sırrı acaba nedir diye düşünse de muhtemelen bildiğine karar verdi. İşi onun için sadece bir işti. Belki Rebus da günün birinde öyle hissederdi. Öyle olmamasını umut etti.

* * *

Flight ve Rebus'un otel yolunda yaptığı sohbet morga giderken yaptıklarından renkli değildi. Viski Rebus'un boş midesini rahatsız etmeye başlamıştı ve arabanın içi de çok sıcaktı. Camı biraz aralamayı denedi fakat buz gibi esen rüzgâr durumu daha da kötüleştirdi.

Otopsi gözünün önünden gitmiyordu. Çalışan aletler, organların vücuttan çıkarılışı, kesim ve tetkik, Cousins'ın süngersi dokuları birkaç san-

tim kadar yakından incelemesi. Biraz titrese suratı... Isobel Penny'nin tüm olup biteni izleyip kaydetmesi... Yollarına devam ettiler. Flight sözüne sadık kalıp kırmızı ışıkların kiminden geçerken kiminde yavaşladı. Yolda hâlâ arabalar vardı. Bu şehir hiç uyumazdı. Gece kulüpleri, partiler, sarhoşlar, evsizler. Uykusuz köpek gezdirenler, sabaha kadar açık fırınlar ve beigel[2] dükkânları. Kiminde "beigel", kimindeyse "bagel" yazılıydı. Beigel de neyin nesiydi? Woody Allen filmlerinde sürekli yedikleri şey değil miydi o?

Kirpik numunesi almak da neyin nesiydi? Onların kurbana değil de saldırgana odaklanması gerekirdi. Ya o diş izleri. Dişçinin adı neydi? Dişçi değil de dental *patolog*. Morrison, evet buydu. Edinburgh'daki kuğuların bulunduğu kanaldan çok da uzak olmayan Morrison Caddesindeki Morrison gibi. Kuğular öldüğünde ne oluyordu? Bira fabrikası yenilerini mi buluyordu? Arabanın içi çok sıcaktı. Rebus içindekilerin dışarı çıkmak istediğini hissetti. Boğazda dönen bıçak. Küçük bir bıçak. Neredeyse gözünde canlandırabiliyordu. Mutfak bıçağı gibi. Keskin ve ağızda ekşi bir tat bırakan.

Flight, "Az kaldı," dedi. "Shaftesbury Caddesi üzerinde. Sağdaki Soho. Orayı birkaç yıl önce temizledik. Görsen inanmazdın. Krays biraderlerin oturduğu yere uzak değil. Lea Bridge Yolu

[2] Birleşik Krallık'ta yaygın olarak tüketilen, mayalı hamurdan yapılmış, kalın ve halka şeklinde bir ekmek çeşidi –ed.n.

yakınlarında bir yerdi. Onlar faalken ben genç bir polistim."

Rebus, "Lütfen..." dedi.

"Stokie'de birini öldürdüler. Jack McVitie. Galiba ona Şapka Jack diyorlardı."

Rebus, "Hemen durabilir misin?" dedi. Flight ona baktı.

"Ne oldu?"

"Biraz hava almam lazım. Yolun kalanını yürürüm. Lütfen dur."

Flight itiraz edecek gibi olsa da kenara yanaştı. Rebus arabadan inmesiyle kendini daha iyi hissetti. Alnı, sırtı ve ensesi buz gibi terlemişti. Derin derin nefes aldı. Flight çantalarını indirdi.

Rebus, "Tekrar teşekkürler," dedi. "Kusura bakma. Sadece yönü göster yeter."

Flight, "Circus'un hemen dışında," dedi.

Rebus başını salladı. "Umarım gece kapıcıları vardır." Evet, kendini daha iyi hissediyordu.

Flight, "Saat beşe çeyrek var," dedi. "Muhtemelen gündüzcülerin işe başlamasına denk gelirsin." Gülse de fazla sürmedi ve Rebus'u baş işaretiyle selamladı. "Bu gece kendini gösterdin John."

Rebus da başını salladı. *John*. Buzdağından bir parça daha mı kopmuştu, yoksa olay durumu iyi idare etmekten mi ibaretti?

"Teşekkürler," dedi. Tokalaştılar. "Ondaki toplantı hâlâ geçerli mi?"

"İstersen on bir yapalım. Birini seni otelden alması için gönderirim."

Rebus başını sallayıp çantalarını aldı. Sonra da arabanın camına eğildi. "İyi geceler ayıcık," dedi.

Flight arabadan, "Dikkat et de kaybolma," diye bağırdı. Ardından araba yola çıkıp keskin bir U dönüşüyle geldiği yönde uzaklaştı. Rebus etrafına baktı. Shaftesbury Caddesi. Her yer bina kaynıyordu. Sinemalar. Dükkânlar. Çöpler: Pazar gecesinden kalma pislikler. Yan sokaktan bir çöp arabası çıktı. Adamlar turuncu iş tulumları giymişti. Yanlarından geçen Rebus'a aldırış etmediler. Bu cadde ne kadar uzundu? Bu kadar sürmesini beklememişti.

Lanet Londra. Sonra da çeşmenin üzerindeki Eros'u gördü ama onda bir tuhaflık vardı. Circus artık sirk değildi. Trafiğin etrafından değil de yanından geçmesi için Eros yana alınmıştı. Neden böyle bir şey yapmışlardı ki? Arkasında yavaşlayan bir araba yanına gelip durdu. Turuncu çizgili beyaz bir araba: Polis arabası. Yolcu koltuğundaki polis camı açıp seslendi.

"Affedersiniz beyefendi, nereye gittiğinizi söyler misiniz?"

"Ne?" Soruyla şaşıran Rebus olduğu yerde durdu. Araba da durdu ve hem sürücü hem de yolcu inmeye başladı.

"Çantalar sizin mi beyefendi?"

Rebus içinde köpüren öfkeyi hissetti. Fakat birden arabanın camında kendi aksini gördü. Londra'da gecenin beşinde dışarıda bir adam. Tıraşsız, hırpani, uykusuz ve valiz ve evrak çan-

tası taşıyor. Bir evrak çantası? Bu saatte kim evrak çantasıyla gezerdi ki? Rebus valizini yere koyup burnunu ovaladı. Ardından elinde olmadan kahkahayla gülmeye başladı. İki polis birbirine baktı. Rebus gülmeyi bırakıp elini iç cebine attı. Polislerden biri bir adım geriledi.

Rebus, "Sakin ol evlat," deyip kimliğini çıkardı. "Aynı taraftayız." Diğeri kadar tedirgin olmayan yolcu, polis kimliği alıp baktıktan sonra iade etti.

"Çöplüğünüzden çok uzaktasınız efendim."

Rebus, "Bir de bana sorun," dedi. "Adın ne evlat?"

Polis tedirgin oldu. "Bennett efendim. Joey Bennett. Yani Joseph Bennett."

"Pekâlâ, Joey bana bir iyilik yapar mısın?" Polis başını salladı. "Prince Royal Hotel'i biliyor musun?"

"Evet efendim." Bennett sol eliyle işaret etti. "Elli metre kadar..."

Rebus araya girip, "Tamam," dedi. "Sadece göster yeter."

Genç adam bir şey demedi. "Bunu yapar mısın Memur Bennett?"

"Evet efendim."

Rebus başını salladı. Evet, Londra'da başının çaresine bakabilirdi. Geri adım atmaz ve kazanırdı. "Tamam," deyip Prince Royal'e doğru yürümeye başladı. "Ah," deyip dönerek ikisine baktı. "Ayrıca çantalarımı getirebilir misiniz?" Rebus tekrar sırtını dönse de ikisinin de ağzının açık kaldığını tahmin edebiliyordu. "Ya da," diye

seslendi, "Emniyet Müdürü Laine'i arayıp bu şehre geldiğim ilk gecede iki memurunun beni taciz ettiğini söylerim."

Rebus yürümeye devam ederken iki memurun çantalarını alıp peşinden geldiğini duyabiliyordu. Devriye aracını kilitlemeden bırakmakla hata yapıp yapmadıklarını tartışıyorlardı. Her şeye rağmen yüzü gülüyordu. Küçük bir hileyle kazanılmış küçük bir zafer ama nihayetinde burası Londra'ydı. Burası Shaftesbury Caddesiydi ve burada her şey eğlence dünyasına aitti.

* * *

Kadın nihayet evdeydi, yıkanmıştı ve kendini biraz daha iyi hissediyordu. Arabasının bagajından çöp poşeti de getirmişti. İçinde giydiği ucuz kıyafetler vardı. Yarın akşam arka bahçeyi düzenleyip ateş yakacaktı.

Artık ağlamıyordu. Sakinleşmişti. Sonrasında hep sakinleşirdi. Plastik torbanın içinden bir plastik torba daha çıkarıp onun içinden de kanlı bir bıçak aldı. Mutfak lavabosu sıcak ve sabunlu suyla doluydu. Mırıldanarak bıçağı dikkatle yıkadı, bulaşık tasını boşaltıp tekrar doldurdu. Bilinen bir şarkı değil, hatta şarkı bile sayılmazdı ama annesinin mırıldandığı ninniler gibi onu sakinleştiriyordu.

İşte bu kadar. Zor bir işti ve bittiğine memnundu. İşin sırrı dikkatini verebilmekti. Çünkü bir anlık dikkatsizlik hata yapmasına neden olabilir, ardından hata yaptığını bile fark edemeye-

bilirdi. Lavaboyu üç kez yıkayıp tek bir damla kan bırakmadığından emin olduktan sonra bıçağı kuruması için bulaşıklığa koydu. Sonra da koridora çıkıp odalardan birinin önünde durarak anahtarını aradı.

Burası onun gizli odası, resim galerisiydi. İçerideki duvarlardan biri, yağlı ve suluboya tablolarla doluydu. O tablolardan üçü tamir edilemeyecek haldeydi. Yazık olmuştu çünkü üçünü de çok severdi. Artık en sevdiğinde küçük bir taşra deresi vardı. Basit ve soluk renkler ve naif bir tarz. Dere ön plandaydı ve yanında bir adamla erkek çocuk oturuyordu, gerçi kız da olabilirdi. Ayırt etmesi kolay değildi ki naif tarzın sorunu da buydu. Ressam yıllar önce öldüğünden ona da soramazdı.

Hemen karşısındaki duvara bakmamaya çalıştı. O korku duvarıydı. Gözünün ucuyla orada gördüğü şeyler hoşuna gitmedi. Gözde resminde en sevdiği kısmın ebadı olduğuna karar verdi. Barok çerçevesi (ki çerçeve ona hiç uymuyordu çünkü annesi çerçevelerden anlamazdı) haricinde ona sekiz inçti. Küçük boyutlar, soluk renkler, yetersiz görsellik, mütevazılık ve kibarlık onu mutlu ediyordu. Gerçi bu tabloda hakikatin resmedildiği söylenemezdi. Aslında bu gerçeğin tam zıddı olan koskoca bir yalandı. Ne dere ne de baba ve oğul vardı. Var olan tek şey korkuydu. O yüzden en sevdiği ressam Velázquez'di: Gölge oyunları, siyahın zengin tonları, kafatasları ve şüphe... Kara kalbin ifşası.

"Kara kalp." Başını salladı. Çok az görebildiği ve hissedebildiği şeyleri görüp hissetmişti. Bu onun hayatı, onun mevcudiyetiydi. Fakat birden resim onunla dalga geçmeye başladı, dere turkuaz rengi bir sırıtmaya döndü.

Sakince ve mırıldanmaya devam ederek sandalyenin üzerindeki makası alıp resmi dikey ve yatay olarak düzgün bir biçimde, kalbi ortaya çıkıp resim tümüyle kaybolana kadar kesmeye başladı.

Metro

George Flight, "İşte Kurtadam'ın doğduğu yer burası," dedi.

Rebus baktı. Pek doğum yapılacak yer değildi. Parke taşlı bir çıkmaz sokak, üç katlı binalar, pencerelerin tümü demirli, ızgaralı ya da tahtayla örtülü. Siyah çöp torbaları yolun kenarında haftalardır bekliyormuş gibi. Bazı torbalar kapalı pencerelerin önündeki demirlere geçirilmiş ve delik torbalardan yola çöp suyu akmış.

"Güzelmiş," dedi.

"Binaların çoğu boş. Bunlardan birini yerel müzik grupları pratik yapmak için kullanıyor ve geldiklerinde epey de gürültü çıkarıyorlar." Flight demirli ve ızgaralı bir pencereyi işaret etti. "Şurası da kumaş fabrikası ya da dağıtımcısı. Neyse biz bu sokakla ilgilenmeye başladığımızdan beri kumaş üreticisini gören olmadı."

"Ah?" Rebus'un ilgisini çekmiş gibi görünse de Flight başını iki yana salladı.

"İnan hiç de şaşılacak bir şey değil. Bu herifler köle işgücü kullanır, Bangladeşliler ki çoğu da kaçak göçmenlerdir. Hiçbiri civarda polis olsun

istemez. Ne varsa toplar, gidip başka yerde tezgâh kurarlar."

Rebus başını salladı. Çıkmaz sokakta etrafına bakıp kendisine gönderilen fotoğraflara dayanarak cesedin nerede olduğunu hatırlamaya çalıştı.

"Şuradaydı." Flight demir parmaklıklı bir kapıyı işaret etti. Ah evet, Rebus hatırlamıştı. Sokak seviyesinde değil de bir bodruma inen merdivende birkaç basamak aşağıdaydı. Kurban basamakların dibinde bulunmuştu, Tıpkı dün geceki kurban gibi bunun da karnında diş izleri vardı. Rebus evrak çantasını açıp çıkardığı kahverengi zarftan bir evrak çıkardı.

"Maria Watkiss, otuz sekiz yaşında. Mesleği: Fahişe. Cesedi 16 Ocak Salı günü bir belediye işçisi tarafından bulundu. Kurban bulunmadan iki üç gün önce öldürülmüş. Cesedi gizlemek için üstün körü çaba sarf edilmiş."

Flight delik çöp poşetlerini işaret etti. "Çöpleri kadının üzerine dökerek cesedi örtmüş. İşçiyi uyandıran fareler olmuş."

"Fareler mi?"

"Onlarca varmış. Cesedi yiyorlarmış."

Rebus merdivenin başında durdu. Flight, "Kurtadam muhtemelen kadına para ödeyerek onu buraya getirdi," dedi. "Belki de kadın onu buraya getirmiştir. Old Street'teki bir barın dışında çalışıyormuş. Yürüyerek beş dakika uzakta. Barın müdavimlerini sorguladık ama onu giderken gören olmamış."

"Belki de adam arabayla geldi?"

"Kuvvetle muhtemel. Cinayet mahalleri arasındaki mesafelere bakılırsa adamın arabası olduğu kesin."

"Raporda kadının evli olduğu yazılı."

"Evet. Kocası Tommy onun fahişe olduğunu biliyormuş. Ona da para verdiği müddetçe umurunda değilmiş."

"Peki, kayıp olduğunu neden bildirmemiş?"

Flight burnunu buruşturdu. "O âlem yapmakla meşgulmüş. Onunla konuşmaya gittiğimizde kafası bir dünyaydı. Daha sonra Maria'nın sık sık birkaç gün ortadan kaybolduğunu ve müşterilerinin bir-ikisiyle deniz kenarına gittiğini söyledi."

"Bu müşterileri bulamadınız herhalde?"

"Hiç karıştırma." Flight sanki hafta boyunca duyduğu en iyi espriymiş gibi güldü. "Tommy içlerinden birinin adının Bill ya da Will olduğunu söyledi. Faydası olur mu?"

Rebus gülümseyerek, "Listeyi epey bir daraltır," dedi.

Flight, "Her halükârda kadın dönmediğinde Tommy'nin yardım istemek için bize geleceğini zannetmem," dedi. "Adamın sabıkası epey kabarık. Aslında ilk şüphelimiz oydu."

"Mantıklı." Her polis bu gerçeği bilir. Cinayetlerin çoğu aile içinde işlenir.

Flight, "Birkaç yıl önce Maria feci şekilde dövülmüş," diye devam etti. "Hastanelik olmuş. Tommy'nin işiymiş. Başka bir adamla yatıp ona paradan pay vermediği için yapmış. Ondan birkaç yıl önce de Tommy cinsel saldırı suçundan

hapis yatmış. Kadını şahitliğe ikna edebilseydik tecavüz suçundan yatacaktı ama kadın çok korktu. Şahitler olsa da tecavüzü bir türlü ispat edemedik. O yüzden cinsel saldırıyla yırtıp sadece sekiz ay yattı."

"Şiddete meyilli birisi."

"Aynen."

"Kadınlara şiddet uyguladığına dair de sabıkası var."

Flight başını salladı. "Başta güzel göründü ve Maria cinayetini onun üzerine yıkabileceğimizi zannettik ama olmadı. Her şeyden önce şahidi vardı. Ayrıca dişçinin dediğine göre diş izleri de eşleşmiyordu."

"Dr. Morrison'ı mı kastediyorsun?"

"Evet, o. Philip'i sinir etmek için ona dişçi diyorum." Flight çenesini sıvazladı. Deri ceketinin dirseği gıcırdadı. "Neyse sonuçta olmadı ve ikinci cinayet işlenince Tommy'nin işi olmadığını anladık."

"Kesin olarak emin misin?"

"John bu sabah ne renk çorap giydiğimden bile *tam olarak* emin değilim. Hatta bazen çorap giyip giymediğimi bile bilmiyorum ama bunun Tommy Watkiss'in marifeti olmadığından eminim. Adamın ölü kadınları kesmek gibi bir merakı yok."

Rebus gözlerini Flight'tan ayırmadı. "Çorapların mavi," dedi. Flight başını eğip baktıktan sonra gülümsedi.

Rebus, "Ayrıca tonları da farklı," diye ekledi.

"Gerçekten de öyleymiş."

Rebus, "Yine de, eğer senin için bir mahzuru yoksa, Bay Watkiss'le konuşmak istiyorum," dedi. "Ama çok acelesi yok."

Flight omuz silkti. "Nasıl istersen Sherlock. Şimdi bu mezbeleden gidecek miyiz, yoksa görmek istediğin başka bir şey var mı?"

Rebus, "Hayır, gidelim," dedi. Flight'ın arabasının bulunduğu çıkmaz sokağın başına doğru yürümeye başladılar. "Buranın adı ne demiştin?"

"Shoreditch. Kreşlerdeki ninnileri bilir misin? Zengin olduğumda Shoreditch'in çanları haber verecek."

Evet, Rebus hayal meyal hatırlamıştı. Annesi ya da belki de babası, onu dizine oturtmuş, bir yandan şarkı söyleyip diğer yandan onu zıplatıyordu. Bu şekilde hiç yaşanmamış olmasına karşın, öyle hatırlıyordu. Çıkmaz sokağın başına geldiler. Sokak yoğun ve daha büyük bir yola açılıyordu. Binalar kapkara, camlar leş gibiydi. Tümü ofis ya da depoydu. Mutfak eşyaları satan bir yer haricinde tek bir dükkân yoktu. Üst katlarda hiç daire göremedi. Kısacası gece atılacak bir çığlığı kimse duyamazdı. Pis pencereler yüzünden katilin kan içinde uzaklaştığını görecek kimse de olmazdı.

Rebus önce çıkmaz sokağa, sonra da sokağın isminin yazılı olduğu binanın köşesindeki belli belirsiz görünen levhaya baktı: Kurt Caddesi E1.

Polisin ona Kurtadam adını vermesinin nedeni, saldırıların vahşeti ya da diş izleri değil de, sadece buydu. Flight'ın burayı onun doğum yeri

olarak adlandırmasının nedeni de bu olmalıydı. O Kurtadam'dı. Her yerde olabilirdi ama bu nispeten önemsizdi. Asıl önemli olan, onun bu şehirdeki on milyon kişiden *herhangi* biri olabileceği gerçeğiydi. Bu da on milyon farklı yüz ve on milyon saklanacak yer demekti.

Yolcu kapısını açarken, "Sırada neresi var?" diye sordu.

Flight, "Kilmore Yolu," dedi. İsmi duyan Rebus ona baktı.

"Öyle olsun," deyip arabaya bindi.

* * *

Gün erken başlamıştı. Üç saatlik uykudan sonra uyanan ve bir daha uyku tutmayan Rebus radyoyu açıp giyinirken haberleri dinledi. Günün ne getireceğini bilmediğinden her zamanki gibi giyindi: Kahverengi şeritli pantolon, ince ceket, gömlek. Bugün tüvit ya da kravat yoktu. Yıkanmak istese de otelin o katındaki banyo kilitliydi. Resepsiyona sorması gerekecekti. Merdivenlerin yanında otomatik ayakkabı parlatma makinesi vardı. Eski ayakkabılarının burunlarını parlattıktan sonra kahvaltı yapmak için aşağı indi.

Restoran kalabalıktı ve müşterilerin çoğu işadamı ya da turiste benziyordu. Boş bir masanın üzerine günlük gazeteler konmuştu ve Rebus bir *Guardian* aldıktan sonra bir garson tarafından bir masaya yönlendirildi.

Kahvaltı meyve suları, gevrekler ve meyvelerin büyük bir merkezi tezgâha yerleştirildiği

self-servis tarzıydı. Daha istemeden, masasına kahve ve hafifçe kızartılmış, yarı dilimlenmiş ekmeklerle dolu bir tabak geldi. Rebus birinin üzerine tereyağı sürerken lambanın altında, hiç de kızartılmışa benzemiyorlar, diye düşündü.

Gerçek İngiliz Kahvaltısı bir dilim jambon, bir ılık domates (konserve), üç küçük mantar, bir yumurta ve tuhaf küçük bir sosisten ibaretti. Rebus hepsini silip süpürdü. Kahve yeterince sert olmasa da tüm fincanı bitirip yenisini istedi. Bu zaman zarfında gazeteye göz gezdirmiş ama ancak ikinci taramasında dün geceki cinayete dair bir şey bulabilmişti: Dördüncü sayfanın sonunda, kısa, cılız bir paragraf.

Cılız. Etrafına baktı. Mahcup olmuşa benzeyen bir çift, iki gürültücü çocuğunu susturmaya çalışıyordu. Rebus içinden, rahat bırakın onları, diye geçirdi. Yarın ne olacağını kim bilebilirdi ki? Belki de öldürülürlerdi. Belki de anne babaları öldürülürdü. Kızı Londra'da bir yerde eski karısıyla birlikte bir dairede oturuyordu. Onlarla temasa geçmesi gerekirdi. Geçecekti. Köşe masadaki işadamının elindeki gazeteyi yüksek sesle okuması Rebus'un dikkatini çekti.

KURTADAM TEKRAR ISIRDI.

Ah, bu daha iyiydi. Rebus son dilimin yarısına uzandığında tereyağının bittiğini fark etti. Arkadan sertçe omzuna inen el yüzünden ekmeği düşürdü. Şaşkınlıkla döndüğünde George Flight'ın tepesinde dikildiğini gördü.

"Günaydın John."

"Selam George. İyi uyudun mu?"

Flight bir sandalye çekip oturarak ellerini kucağına koydu.

"Pek sayılmaz. Sen?"

"Birkaç saat kestirebildim." Rebus, Shaftesbury Caddesinde polislere denk gelmesini anlatacaktı ki vazgeçti. Muhtemelen ileride anlatması için daha uygun bir zaman olacaktı. "Kahve ister misin?"

Flight başını iki yana salladı. Tezgâhtaki yemeklere baktı. "Ama portakal suyu fena olmazdı." Rebus ayağa kalkacaktı ki Flight ona oturmasını işaret etti ve kendisi kalkıp aldığı portakal suyunu hemen içti. Yüzünü buruşturdu. "Konsantreye benziyor," dedi. "Galiba kahve içsem daha iyi olacak."

Rebus bir bardak daha doldurdu. Başıyla köşe masayı işaret ederek, "Gördün mü?" diye sordu. Flight gazeteye bakıp gülümsedi.

"Artık bizim kadar onlar da ilgileniyor. Tek farkı *biz* olaya bir bütün olarak bakıyoruz."

"O bütünün ne olduğundan pek emin değilim."

Flight, Rebus'a baksa da bir şey demedi. Kahvesini yudumladı. "On birde Cinayet Masasında toplantı var. Yetişebileceğimizi zannetmediğimden işi Laine'ye devrettim. İdareyi ele almaktan hoşlanır."

"Peki, *biz* ne yapacağız?"

"Lea'ya gidip ev ev dolaşabiliriz. Ya da Bayan Cooper'ın işyerine gideriz." Rebus pek de hevesli

görünmüyordu. "Ya da sana diğer üç cinayet mahallini gösterebilirim." Rebus canlandı. Flight, "Anlaşıldı," dedi. "Suç mahalleri olsun. Kahveni bitir Müfettiş. Uzun bir gün bizi bekliyor."

Kahveyi ağzının yarı yoluna kadar götüren Rebus, "Bir sorum var," dedi. "Neden bana bakıcılık yapıyorsun? Benim şoförlüğümü yapmaktan daha iyi işlerin yok mu?"

Flight, Rebus'u dikkatle süzdü. Rebus'a gerçek sebebi mi söyleyecek, yoksa bir tane uyduracak mıydı? Uydurmayı seçip omuz silkti. "Sadece davaya ısınmanı sağlıyorum hepsi bu."

Rebus yavaşça başını sallasa da Flight inanmadığını fark etmişti.

Rebus arabanın arka camından oyuncak ayının hâlâ orada olup olmadığına baktı.

Flight arabanın kapısını açarken, "Öldürdüm," dedi. "Kusursuz cinayet."

* * *

"Edinburgh nasıl bir yer?"

Rebus, Flight'ın turistlerin ilgilendiği festivale ve kaleye ev sahipliği yapan Edinburgh'u sormadığını biliyordu. O Edinburgh'un suç boyutunu öğrenmek istiyordu.

"Şey," diye cevap verdi, "hâlâ uyuşturucu sorunu var. Tefeciler de tekrar belirmeye başladı ama bunlar haricinde sakin bir yer denebilir."

Flight, "İyi de birkaç sene önce o çocuk katili yok muydu?" diye sordu.

Rebus başını salladı.

"Ve sen çözmüştün." Rebus cevap vermedi. Onun "seri" değil de şahsi bir mesele olduğu kısmını medyadan gizlemişlerdi.

İhtiyatlı bir şekilde, "Çözülmesi için hepimiz çok emek harcadık," dedi.

Flight, "Amirler öyle düşünmüyor," dedi. "Senin bir tür seri katil gurusu olduğunu düşünüyorlar."

Rebus, "Yanılıyorlar," dedi. "Sadece bir polisim. Bu bahsettiğin amirler kim? Bu kimin fikriydi?"

Flight başını iki yana salladı. "Emin değilim, yani amirleri tanıyorum –Laine, Emniyet Müdürü Pearson– ama senin buraya gelmen hangisinin fikriydi bilmiyorum."

Rebus bir mana ifade etmediğini bilse de, "Mektubun üzerinde Laine'in adı vardı," dedi.

Sonra da kaldırımda yürüyen yayaları izlemeye başladı. Trafik yoğundu. O ve Flight beş kilometreyi yarın saatte gidebilmişti. Yol çalışmaları, ikili ve üçlü park, sıra sıra dizilmiş trafik ışıkları, yaya geçitleri ve bazı bencil sürücülerin insanı deli eden hareketleri yüzünden ancak adım adım ilerleyebiliyorlardı. Flight aklından geçenleri okudu.

"Birkaç dakikaya bu keşmekeşten çıkarız," dedi. Rebus'un dediği şeyi düşünüyordu, *senden farklı bir yanım yok.* Ama Rebus o çocuk katili vakasını çözmemiş miydi? Dava dosyasında yazdığına göre bu sayede müfettişliğe terfi etmişti.

Rebus alçakgönüllülük ediyordu ve bu yüzden de takdiri hak etmişti.

Birkaç dakika sonra elli metre kadar ilerleyip girişinde "Girilmez" yazılı dar bir kavşağın başına geldiler. Flight yan yola baktı. "İnisiyatifi ele almanın vakti geldi," deyip direksiyonu kırdı. Sokağın bir tarafına market tezgâhları dizilmişti. Rebus tezgâhtarların bıçaklarını bileme taşlarına sürerek bilediğini duyabiliyordu. Bir çocuk, gezici tezgâhıyla yollarını kesene kadar tek yönlü yolda ters yönde giden araca hiç kimse dikkat etmedi. Sürücü penceresine bir yumruk indi. Flight camı açtı ve pespembe, yuvarlak ve kılsız bir yüz belirdi.

"Baksana bana, sen ne halt ediyorsun?" Adam birden sustu. "Bay Flight siz miydiniz? Tanıyamadım."

Flight usulca ve gözlerini önündeki arabadan ayırmadan, "Selam Arnold," dedi. "İşler nasıl?"

Adam keyifsizce güldü. "Burnumu pislikten uzak tutmaya çalışıyorum, Bay Flight."

Ancak ondan sonra Flight başını adama çevirmeye tenezzül etti. "Güzel," dedi. Rebus bu kelimenin bu kadar tehditkâr söylendiğini hiç duymamıştı. Nihayet yol açıldı. "Böyle devam et," diyen Flight gaza bastı.

Rebus bir açıklama duymak için ona baktı.

"Cinsel saldırı suçlusu," dedi. "Çocukları taciz etti. Psikiyatrlar artık iyi olduğunu söylese de belli olmaz. Bu tür şeylerde yüzde yüz emin olmak imkânsızdır. Birkaç haftadır markette ça-

lışıp yükleme boşaltma yapıyor. Bazen bana tüyo verir, bilirsin."

Rebus tahmin edebiliyordu. Flight o iri yarı herifi avucunun içine almıştı. Market sahibine Arnold hakkında bildiklerini söylese Arnold hem işini kaybeder hem de temiz bir sopa yerdi. Belki adam gerçekten düzelmiş, psikiyatri tabiriyle, "toplumun sağlıklı bir üyesi" haline gelmişti. Suçlarının bedelini ödemişti ve hayatını düzene sokmaya çalışıyordu. Peki, sonra ne olmuştu? Rebus ve Flight gibiler onun geçmişini kullanarak onu muhbir olarak kullanıyorlardı.

Flight, "Birkaç düzine muhbirim var," dedi. "Tümü Arnold gibi değil. Bazısı para için, bazısı da boşboğaz olduğu için yapıyor. Bildiklerini benim gibi birine anlatınca kendilerini önemli, bir şeylerin parçasıymış gibi hissediyorlar. Böyle bir yerde sağlam bir muhbir ağın olmadan kaybolur gidersin."

Rebus sadece başını sallasa da Flight konuya yeni ısınıyordu.

"Bazı açılardan Londra gereğinden büyük bir yer. Bazı açılardansa çok küçük. Herkes herkesi tanır. Nehrin kuzeyi ve güneyi ise iki farklı ülke gibidir. Nehir sadakatleri de bölüyor ve bazen kendimi bisikletle dolaşan bir köy polisi gibi hissediyorum." Flight ona döndüğünden Rebus tekrar başını salladı. İçinden şöyle geçirdi: İşte yine aynı hikâye. Londra daha büyük, iyi, zor ve hepsinden öte, önemlidir. Scotland Yard'da katıldığı konferanslarda ve Londra'dan gelenlerde

benzer tavırlara daha önce de şahit olmuştu. Flight öyle birine benzemese de neticede hepsi böyleydi. Rebus da zamanında başkalarına sert görünebilmek adına Edinburgh polisinin karşılaştığı güçlükleri abartmıştı.

Gerçeklerin kabul edilmesi gerekirdi. Polislik evrak işi, bilgisayarlar ve birisinin doğruyu söylemek üzere çıkıp gelmesini beklemekten ibaretti.

Flight, "Geldik sayılır," dedi. "Sol koldaki üçüncü köşe Kilmore Yolu."

Kilmore Yolu bir sanayi bölgesinin parçası olduğundan geceleri boştu. Burası metro istasyonundan iki yüz metre uzaktaki sokaklardan oluşan bir labirentti. Rebus metro istasyonlarını hep kalabalık yerlere kurulmuş işlek mekânlar olarak düşünse de buradaki bir ara sokakta olup anayol, otobüs yolu ya da tren istasyonundan uzaktı.

"Garip bir yer," dedi. Flight sadece omuz silkip başını iki yana salladı.

Gece istasyondan çıkan kişi, kendisini pencerelerden içerideki açık televizyonların göründüğü boş bir sokakta bulurdu. Flight ona sanayi bölgesine gidişte kullanılan yolu ve ötesindeki parkı gösterdi. Park düzdü, bir çift kale direği ve eksik setin yerini tutan iki turuncu trafik konisi vardı. Parkın diğer tarafında binalar yer alıyordu. May Jessop, anne ve babasının yaşadığı bu evlerden birinde oturuyordu. On dokuz yaşındaydı ve güzel bir işi vardı. Sürekli geç saatlere

kadar çalıştığından saat ona kadar anne babası onu merak etmezdi. O gün bir saat sonra kapı çalmış. Babası rahat bir nefes alıp kapıyı açmaya koştuğunda karşısında May'in cesedinin bulunduğunu haber veren dedektifi görmüştü.

Ve böyle devam ettiler. Kurbanlar arasında bir bağlantı ve Thames'in kuzeyinde öldürülmeleri dışında coğrafi bir ilişki yok gibiydi. Bir fahişe, bir ofis çalışanı ve bir içki dükkânı tezgâhtarının ortak noktası ne olabilirdi? Rebus hiçbir şey bulamadı.

Üçüncü cinayet daha batıdaki North Kensington'da işlenmişti. Ceset rayların yanında bulunmuş ve soruşturma başta Toplu Taşıma Polisi tarafından yürütülmüştü. Ceset kırk bir yaşındaki bekâr ve işsiz Shelley Richards'a aitti. Tek siyah kurban oydu. Notting Hill, Ladbroke Grove ve (Flight'ın tabiriyle) North "Ken" üzerinden giderlerken Rebus olup bitene kafa yordu. Çok büyük evlerin bulunduğu bir caddeden birden yıkık dökük binaların yer aldığı ve evsizlerin banklarda yattığı berbat bir muhite geçtiler, zenginler ve fakirler burada yan yana yaşıyordu. Edinburgh'da böyle bir yer yoktu. Orada sınırlar çok keskin çizgilerle belirlenmişti. Ama bu akıl alır gibi değildi. Flight'ın dediği gibi, "bir tarafta ırkçılığa başkaldıran asiler, diğer tarafta da diplomatlar" oturuyordu.

Shelley Richards'ın öldürüldüğü yer içlerinde en ıssız ve berbat olandı. Rebus raylardan toprak sete indi ve tuğla bir duvarın üzerinden sarkıp

aşağı atladı. Pantolonu yosunlardan yemyeşil oldu. Eliyle silmeye çalışsa da bir işe yaramadı. Flight'ın onu beklediği arabaya dönebilmek için demiryolu köprüsünün altından geçmesi gerekiyordu. Çöplere ve su birikintilerine basmamaya çalışırken ayak sesleri duvarlarda yankılandı. Ardından durup dinledi. Sanki köprü son nefesini veriyormuş gibi bir uğultu geliyordu. Başını kaldırdığında köprünün demirlerine tünemiş güvercinlerin siluetlerini gördü. Duyduğu uğultu onlara aitti. Üzerlerinden geçen trenin çıkardığı gürültüyle tüm güvercinler havalanıp başının üzerinden geçti. İrkilip tekrar gün ışığına çıktı.

Sonunda Cinayet Masasına döndüler. Burası binanın üst katını kaplayan pek çok odadan oluşuyordu. Rebus, Flight'la birlikte odaların en büyüğüne girdiğinde, orada yaklaşık yirmi kadın ve erkeğin çalıştığını hesap etti. Ülkedeki diğer Cinayet Masası ofisleriyle burası arasında kayda değer bir fark yoktu. Memurlar telefonda ya da bilgisayar başındaydı. Sekreterler sonu gelmez gibi görünen belgelerle masalar arasında gezip duruyordu. Köşedeki fotokopi makinesi hiç durmadan çalışırken, iki teslimatçı yeni beş çekmeceli dosya dolabını duvara dayalı diğer üçünün yanına götürüyordu. Diğer bir duvarda cinayet mahallerinin işaretlendiği Londra'nın ayrıntılı bir haritası vardı. Duvara iğnelenmiş fotoğraf ve notlarla bu mahaller arasına renkli bantlar konulmuştu. Geri kalan yerde de bir görev çizelgesi ve ilerleme tablosu vardı. Tümü gayet verimli gö-

rünmesine karşın, yüzler Rebus'a farklı bir hikâye anlatıyordu. Burada tüm gücüyle çalışan herkes şanslarının yüzlerine gülmesini bekliyordu.

Flight odaya girer girmez olaya dahil olup sorular sormaya başladı. Toplantı nasıl gitmişti? Lambeth'ten haber var mıydı? (Rebus'a adli tıp laboratuvarının orada olduğunu söylemişti.) Dün geceden haber var mıydı? Evleri dolaşıp insanları sorgulamışlar mıydı? Kısacası *bir şeyler* bilen biri var mıydı?

Omuz silkip başlarını iki yana salladılar. Tümü yapması gerekeni yapıp bir şey çıkmasını umut ediyordu. Ama ya çıkmazsa? Rebus'un buna bir cevabı vardı: Gerekirse zorla çıkaracaktı.

Ana ofisin dışındaki haberleşme merkezi olarak kullanılan küçük bir oda Cinayet Masasının soruşturmayla bağlantısını sağlarken bu odanın dışındaki daha küçük iki odaya da üçer masa konmuştu. Bunlar kıdemli dedektiflerin ofisleriydi ve ikisi de boştu.

Flight, "Otur," dedi. Masasındaki telefonu kaldırıp bir numara çevirdi. Cevap beklerken masasındaki içi dolu evrak kutusuna baktı. Ahizeye, "Alo, Gino?" dedi. "Ben George Flight. Birkaç sandviç alabilir miyim? Salamlı olsun, biraz da yeşillik..." İtirazı var mı diye görmek için Rebus'a baktı. "Kepekli ekmeğe olsun lütfen, Gino. Dört olsa daha iyi. Teşekkürler." Kapatıp tekrar aradı. Bu seferki sadece iki rakamdı: Dahili arama. Rebus'a, "Gino'nun köşede bir kafesi var," dedi. "Sandviçleri güzeldir, dışarı servisi de var." Sonra

telefona konuşmaya başladı, "Alo, ben Müfettiş Flight. Çay alabilir miyiz? Büyük bir çaydanlık yeter. Ofisteyiz. Bugün süt mü var, yoksa süt tozu mu? Güzel, teşekkürler." Telefonu kapatıp sanki sihir sergilemiş gibi ellerini açtı. "Şanslı günündesin John. Bu sefer gerçek süt varmış."

"Şimdi ne olacak?"

Flight omuz silkti, sonra da taşan evrak kutusuna vurdu. "Bu şeyleri okuyup soruşturma bilgini güncelleyebilirsin."

"Okumak bir işe yaramaz."

Flight, "Bilakis," dedi, "üstlerinden gelecek tuhaf sorulara cevap vermeni sağlar. Kurbanın boyu kaç? Saç rengi ne? Kim bulmuş? Tümü orada yazılı."

"Kadın bir yetmiş boyunda. Saç rengi kahverengi. Kimin bulduğuna gelince umurumda değil."

Flight gülse de Rebus ciddiydi. "Katiller pat diye ortaya çıkmaz," diye devam etti. "Yaratılırlar. Bir seri katil yaratmak zaman alır. Bu adamın olduğu şey haline dönüşmesi yıllarını aldı. O zaman zarfında ne yaptı? Belki yalnızdır, muhtemelen işi vardır, karısı ve çocukları da olabilir. Mutlaka birisi bir şey biliyordur. Belki de karısı geceleri nereye gittiğini, ayakkabısına nereden kan bulaştığını ya da mutfak bıçağının nasıl kaybolduğunu merak etmiştir."

"Tamam John." Flight ellerini, bu sefer barış istediğini göstermek için, tekrar açtı. Rebus sesinin gittikçe yükseldiğini fark etmişti. "Sakin ol.

Böyle konuştuğunda dediklerin anlaşılmaz oluyor ama ne demek istediğini anladım. Peki, ne yapacağız?"

"Halktan yardım isteyeceğiz. Ne çıkacağı belli olmaz."

"Zaten her gün en az on telefon geliyor. İsimsiz aramalar, itiraf etmek isteyen manyaklar, komşularını ihbar edenler, kin güdenler ve nadiren de gerçekten doğru düzgün şüpheleri olanlar. Tümünü kontrol ediyoruz. Ayrıca medya da bizden yana. Emniyet müdürü sayısız röportaja çıktı. Gazeteler, dergiler, radyo, televizyon. Elimizdeki tüm bilgiyi verip insanlara iletmelerini istiyoruz. Ülkenin en iyi irtibat memuru gece gündüz çalışıp herkese neyle karşı karşıya olduğumuzu anlatıyor."

Zaten açık olan kapı çalındı ve bir kadın polis memuru tepsiyle odaya girip tepsiyi Flight'ın masasına bıraktı. "Ben hallederim," deyip çayı iki bardağa koymaya başladı.

Rebus, "İrtibat memurunun adı ne?" diye sordu. O da bir irtibat memuru tanıyordu ve o da en iyisiydi. Ama o Londra'da değil, Edinburgh'daydı.

Flight, "Cath Farraday," dedi. "Dedektif Müfettiş Cath Farraday." Süt kutusunu kokladıktan sonra çayına biraz koydu. "Burada yeterince takılırsan ona denk gelirsin. Bizim Cath fıstık gibidir. Gerçi böyle konuştuğumu bilse kellemi bir tabağa koyar." Güldü.

Kapının dışından bir ses, "Yanına da salata," dedi. İrkilen Flight ayağa fırlarken çayını gömle-

ğine döktü. Kapı açıldığında kapının pervazına yaslanmış kollarını kavuşturmuş ve bir bacağını diğerinin önüne atmış, sarı saçlı bir kadın gördüler. Rebus kadının kedi gözünü andıran gözlerine bakakaldı. Yüzünü olduğundan daha dar gösteriyorlardı. Dudakları inceydi, yoğun ve parlak bir ruj sürülmüştü. Sert görünümlü saçı kadının görüntüsüyle ahenk içindeydi. İkisinden de birkaç yaş büyüktü ve yıllardan ziyade sürekli kozmetik ürünü kullanmaktan yıpranmıştı. Yüzü çizgili ve şişkindi. Rebus makyajlı kadınları sevmese de çoğu erkek severdi.

Flight durumu toparlama gayretiyle, "Merhaba Cath," dedi. "Biz de şimdi..."

"Benden bahsediyordunuz, biliyorum." Kollarını açıp odaya girdikten sonra Rebus'a elini uzattı. "Müfettiş Rebus galiba sensin," dedi. "Hakkında çok şey duydum."

"Ah?" Rebus, başını Flight'a çevirse de gözleri hâlâ Cath Farraday'deydi.

"Umarım George seni çok uğraştırmamıştır."

Rebus omuz silkti. "Daha kötülerini de gördüm."

Kadının gözleri kedi gibi bakmayı sürdürdü. "Eminim," dedi. Sesini alçalttı. "Arkanı kolla Müfettiş. Herkes George kadar nazik değildir. Londralı biri senin davana burnunu soksa ne hissederdin?"

Flight, "Cath," dedi. "Buna hiç gerek yok..."

Kadın elini kaldırarak onu susturdu. "Sadece dostça bir uyarı George, bir müfettişten diğeri-

ne, hepsi bu. Birbirimizi kollamamız gerekmez mi?" Saatine baktı. "Bana yol göründü. Beş dakika sonra Pearson'la toplantım var. Tanıştığımıza sevindim Müfettiş. Görüşürüz George."

Ve ardında keskin bir parfüm kokusu ve açık bir kapı bırakarak çekip gitti. İkisi de bir süre sessizce durdu. İlk konuşan Rebus oldu.

"George yanılmıyorsam ona fıstık gibi demiştin. Kadınlar konusunda senin lafına göre hareket etmek büyük hata olurmuş."

* * *

Akşamüzeri Rebus, Flight'ın ofisinde tek başına oturmuş önündeki evrak yığınına bakıyordu. Kalemini baget gibi masanın kenarına vurup şimdiye kadar yazdığı iki isme baktı.

Dr. Anthony Morrison. Tommy Watkiss.

Görüşmek istediği kişiler bunlardı. Altlarını çizdikten sonra iki isim daha yazmıştı: Rhona. Samantha. Bunlarla da görüşmek istiyordu ama şahsi nedenlerle.

Flight, diğer kattaki Başmüfettiş Laine'i görmeye gitmişti. Davet Rebus'u kapsamamıştı. Salamlı sandviçinin son çeyreğini alsa da sonra vazgeçip çöpe attı. Çok tuzluydu. Ayrıca bu salam hangi etten yapılmıştı? Canı şimdi daha çok çay istiyordu. Flight'ın çay istemek için 18'i tuşladığını düşünse de sonra vazgeçti. Kendini aptal yerine düşürmek istemiyordu. Kazayla Emniyet Müdürü Pearson'ı araması hiç hoş olmazdı.

Sadece dostça bir uyarı. Rebus neyi kastettiğini anlamıştı. Listesini buruşturup onu da çöpe attıktan sonra yerinden kalkıp ana ofise gitti. Bir şey yapması ya da en azından yapıyormuş gibi görünmesi gerektiğini biliyordu. Onu yardım etmesi için altı yüz kilometre uzaktan çağırmışlardı. Ama şu ana kadar bir şey yapamamıştı. Onlar da yapılabilecek her şeyi yapıyor ama işe yaramıyordu. O da çekilecek çöplerden sadece biriydi. Şansı biraz olsun artırma gayretiydi.

Duvardaki haritaya bakarken arkasından bir ses duydu.

"Efendim?"

Döndüğünde Cinayet Masası çalışanlarından birinin orada durduğunu gördü. "Evet?"

"Sizi görmek isteyen birisi var."

"Beni mi?"

"Şu an buradaki en kıdemli kişi sizsiniz, efendim."

Rebus biraz düşündü. "Kimmiş?"

Memur elindeki kâğıda baktı. "Dr. Frazer efendim."

Rebus biraz daha uzun düşündü. "Tamam," deyip minik ofise doğru döndü. "Bir dakika sonra içeri gönder." Durdu. "Bir de çay getirebilir misin?"

Memur, "Tabii efendim," dedi. Rebus'un odadan çıkmasını bekledikten sonra masalarına oturmuş, ona sırtan diğerlerine döndü. Herkesin duyacağı kadar yüksek bir sesle, "Şu lanet İskoç'un küstahlığına bak. Hatırlatın da ona götürmeden önce çaydanlığına işeyeyim."

* * *

Dr. Frazer'ın kadın olduğunu gördü. Dahası odaya girdiğinde Rebus'un oturduğu yerden yarı kalkmasına neden olacak kadar da güzeldi.

"Müfettiş Rebus?"

"Evet. Siz de Doktor Frazer'sınız sanırım?"

"Evet." Rebus ona yer gösterirken kadın kusursuz dişlerini sergiledi. "Açıklasam iyi olacak." Rebus gözlerini onunkilere dikip başını salladı. Gözlerini kadının gözlerinden ayırmadan bakmaya devam etti, aksi takdirde gözleri diz üstündeki kremrengi dar eteğin altındaki bronzlaşmış bacaklarına kayacaktı. Kadının vücuduna hızlıca, tek seferde göz atmıştı. Kadın en az onun kadar uzundu. Bacakları uzun ve vücudu dolgundu. Gömleğiyle uyumlu bir ceket ve beyaz bluz giyiyordu ve inci kolye takmıştı. Boğazında incilerin hemen üzerinde belli belirsiz bir yara izi vardı, yüzü esmer ve makyajsızdı, çenesi kareydi, siyah bir bantla bağlanan siyah saçlarının bir kısmı omuzlarına düşmüştü. Beraberinde getirdiği deri evrak çantası kucağındaydı ve konuşurken parmaklarını çantanın saplarında gezdiriyordu.

"Ben tıp doktoru değilim." Rebus az da olsa şaşırdı. "Üniversitede psikoloji doktorası yaptım."

Rebus, "Ve Amerikalısınız," dedi.

"Aslında Kanadalıyım."

"Evet, tahmin etmeliydim." Aksanında pek az Amerikalıda bulunan hafif bir kıvraklık vardı.

Ayrıca Princes Caddesindeki Scott Anıtının resmini çeken turistler kadar da burnundan konuşmuyordu.

"Affedersiniz," dedi, "peki sizin için ne yapabilirim Dr. Frazer?"

"Bu sabah telefonda biriyle görüşüp ona Kurtadam davasıyla ilgilendiğimi söyledim."

Rebus nihayet anlamıştı. Kurtadam davası hakkında çılgınca fikirleri olan bir manyak daha, Cinayet Masasındakiler böyle düşünmüş olmalıydı. O yüzden ona bir oyun oynayıp bu görüşmeyi ayarlamışlar ve ikaz edilen Flight da o gelmeden ortadan kaybolmuştu. Ama hata etmişlerdi çünkü Rebus çılgın olsun ya da olmasın, güzel kadınlarla vakit geçirmekten rahatsız olmazdı. Zaten yapacak başka bir işi de yoktu.

"Devam edin," dedi.

"Kurtadam'ın profilini hazırlamak istiyorum."

"Profil mi?"

"Psikolojik profil. Yüz tanıma kiti gibi ama yüzünü değil de ruhunu tanıyabilmek için. Suç profili hazırlama üzerine biraz araştırma yaptım ve benzer ölçütleri kullanarak katili tanımanızda size yardımcı olabileceğimi düşünüyorum." Durdu. "Ne dersiniz?"

"Bundan sizin ne çıkarınız olduğunu anlamaya çalışıyorum, Dr. Frazer."

"Belki de çok hayırsever birisiyimdir." Kucağına bakıp tebessüm etti. "Asıl isteğim yöntemlerimin geçerli olduğunu ispat edebilmektir. Şu ana kadar eski polis dosyaları üzerinde deneme-

ler yaptım. Artık sahici bir şeylerle uğraşmak istiyorum."

Rebus arkasına yaslanıp kalemi eline alarak inceliyormuş gibi yaptı. Başını kaldırdığında kadının da onu incelediğini gördü. Nihayetinde o bir psikologdu. Kalemi bıraktı. "Bu bir oyun değil," dedi. "Ayrıca konferans salonu da değil. Dört kadın öldü, manyağın biri ortalıkta dolaşıyor ve gerçek ve sahte ipuçlarını birbirinden ayırmaya çalışmakla fazlasıyla meşgulüz. Neden sizinle vakit harcayalım, Dr. Frazer?"

Kadının yüzünün rengi değişip yanakları kıpkırmızı oldu. Anlaşılan buna verecek hazır bir cevabı yoktu. Rebus'un da ekleyecek pek bir şeyi olmadığından sessizce oturdu. Ağzı ekşi ve kuruydu, sanki boğazını reçine tabakası kaplamıştı. Çay nerede kalmıştı?

Kadın nihayet konuştu. "Ben sadece dava dosyalarını okumak istiyorum."

Rebus aynı tonda konuşmayı sürdürdü. "Hepsi bu mu?" Evrak kutusundaki belgelerin üzerine vurdu. "O zaman sorun yok, sadece birkaç ayınızı alır."

Onu duymazdan gelen kadın evrak çantasını yoklamaya başlayıp çantanın içinden ince, turuncu bir dosya çıkardı.

Sertçe, "Buyrun," dedi. "Şunu okuyun. Sadece yirmi dakikanızı alır. Amerikalı bir seri katile dair hazırladığım bir profil. Eğer katilin teşhisi ve bir sonraki saldırısının nerede gerçekleşeceğine dair bir yardımı olmayacağını düşünürseniz, hiç ses etmeden çeker giderim."

Rebus dosyayı aldı. İçinden yine mi psikoloji diye geçirdi. *İlişkilendirme... Dahil etme... Motive etme.* Yönetim eğitimi kursunda psikolojiden nasibini yeterince almıştı zaten. Cinayet Masasındaki diğerleri yaptıkları numaraya gülerken, o burada öylece oturmak istemedi. Dosyayı açıp yirmi beş sayfalık tezi çıkarak okumaya başladı. Kadın onu izliyor, belki de soru sormasını bekliyordu. Rebus, kadın boynunun altındaki sarkıkları görmesin diye başını dik tutup pek de kasa sahip olmayan göğsünü olabildiğince öne çıkardı. Çocukken onu iyi beslemedikleri için ailesine küfretti. Büyüme çağında zayıftı ve sonunda kilo almaya başladığında da tümü kollarına ve göğsüne değil de göbeğine ve kıçına gitmişti.

Kıç. Göğüs. Kollar. Her ne kadar gözleri önündeki yazıda olsa da kadının göz hizasının hemen arkasında kalan vücudundan da haberdardı. Daha ilk adını bile bilmiyordu. Belki de hiç öğrenemeyecekti. Düşüncelere dalmış gibi kaşlarını çatıp ilk sayfayı okumaya devam etti.

Beşinci sayfaya geldiğinde ilgisi artmış, onuncuya geldiğindeyse işe yarayabileceğini düşünmeye başlamıştı. Çoğu tahminden ibaretti. Dürüst ol John, neredeyse tümü tahmin ama çıkarım yaptığı birkaç yer de var. Ne olduğunu anladı: Kadının zihni bir dedektifinkinden farklı yörüngedeydi. Fakat ikisi de aynı güneşin etrafında dönüyor ve arada bir uyduları birbirine temas ediyordu. Ayrıca Kurtadam'ın profilini çıkarmasına izin vermekten ne zarar gelirdi ki?

En kötüsü başka bir çıkmaza girerlerdi. En iyisiyse Londra'da kaldığı süre boyunca güzel bir kadın refakatçisi olurdu. "Güzel kadın refakatçi" tanımı ona bir şey hatırlattı: Eski karısını arayıp görüşme ayarlayacaktı. Son sayfaları çabucak okudu.

Tezi kapatıp, "Evet," dedi. "Çok ilginç."

Kadın memnun olmuşa benziyordu. "Peki, işe yarar mı?"

Cevap vermeden önce tereddüt etti. "Belki."

Kadın daha fazlasını bekliyordu. "Kurtadam'la ilgilenmeme izin vermeye değer mi?"

Ağır ağır ve düşünceli bir biçimde başını sallayınca kadın sevindi. Rebus da gülümsemeden edemedi. Kapı çalınınca, "Girin," diye seslendi.

Gelen Flight'tı. İçi dökülmüş çay kaplı bir tepsiyle gelmişti. "Galiba çay istemişsin," dedi. Ardından Dr. Frazer'ı fark etmesiyle yüzünde beliren şaşkın ifade Rebus'un hoşuna gitti.

Flight bir kadına bir Rebus'a bakıp dururken, "Tanrım," dedi. Oynadıkları küçük oyun geri tepmişti. "Biriyle olduğunu söylemişlerdi ama yani, bu... şey..." Ağzı açık halde durup tepsiyi masaya koyduktan sonra kadına döndü. Elini uzatıp, "Ben Müfettiş George Flight," dedi.

Kadın, "Dr. Frazer," diye cevap verdi. "Lisa Frazer."

Onlar tokalaşırken Flight gözünün ucuyla Rebus'a baktı. Büyük şehre iyice alışmaya başlayan Rebus ona keyifle göz kırptı.

"Tanrım."

* * *

Kadın ona okuması için iki kitap bıraktı. Biri farklı akademisyenlerin yazılarını içeren *The Serial Mind* isimli kitaptı. İçinde Londra Üniversitesinden Lisa Frazer'ın yazdığı *Sealing the Bargain: Modes of Motivation in the Serial Killer* isimli yazı da bulunuyordu. Çok daha ağır olup tablo, grafik ve diyagramlar içeren diğer kitabın adı ise *Patterns of Mass Murder* olup yazarı Gerald Q MacNaughtie'ydi.

MacNaughtie mi? Bu bir tür şakaydı galiba. Fakat Rebus'un okuduğuna göre Profesör MacNaughtie Kanadalıydı ve Columbia Üniversitesinde ders veriyordu. Q'nun ne manaya geldiğini öğrenemedi. O gün kalan zamanını kitapları okumaya harcayarak en büyük dikkati Lisa Frazer'ın yazısına (iki kez okudu) ve MacNaughtie'nin kitabındaki "uzuv kesme kalıpları" kısmına verdi. Çay, kahve ve iki kutu portakal suyu içse de ağzındaki ekşi tat gitmedi ve okumaya başladıktan sonra hikâyelerin dehşeti yüzünden kendini fiziki olarak kirlenmiş hissetti. Beşe çeyrek kala tuvalete gitmek üzere kalktığında, ana ofisteki herkesin çıkmış olduğunu bile fark etmedi. Aklı başka yerdeydi.

Öğleden sonra ona pek ilişmeyen Flight altıda ofise geldi. "İçmeye ne dersin?" Rebus başını iki yana salladı. Flight sandalyenin ucuna oturdu. "Ne oldu?"

Rebus kitapları işaret etti. Flight birinin kapağına baktı. "Yatmadan önce okunacak şeyler değil," dedi.

"Kesinlikle. Bu... Saf kötülük."

Flight başını salladı. "Geniş açıdan bakmaya devam et John. Yoksa yaptıkları yanlarına kâr kalır. O kadar kötüyse hepimiz gerçekten imtina ederiz ve cinayet işleyen, hatta daha kötülerini yapan hiç kimse hak ettiği cezayı almaz."

Rebus başını kaldırdı. "Cinayetten daha kötü olan nedir ki?"

"Bir sürü şey var. Altı aylık çocuğa işkence ve tecavüz eden ve kendi gibilerine izletmek için tümünü filme alan kişiye ne diyeceksin?"

Rebus fısıltıyla cevap verdi. "Dalga geçiyorsun." Ama Flight'ın dalga geçmediğini biliyordu.

Flight, "Üç ay önce oldu," dedi. "Şerefsizi yakalayamadık ama Scotland Yard videoyu, diğer birkaçıyla birlikte ele geçirdi. Hiç talidomit porno filmi izledin mi?" Rebus başını iki yana salladı. Flight neredeyse başları birbirine değecek kadar öne eğildi. Usulca, "Sakın fazla abartma John," dedi, "çünkü bir işe yaramaz. Artık Highlands'de değil, Londra'dasın. Burada iki katlı otobüslerin üst katı güvenli değildir. Gece nehir kenarındaki yollardan gitmeyi bile düşünme. Hiç kimse bir şey görmez. Londra insanı duyarsız ve kör yapar. Sen ve benim kör olmak gibi bir lüksümüz yok. Ama arada bir içecek kadar lüksümüz var denebilir. Geliyor musun?"

Ellerini ovuşturarak ayağa kalktı, ders bitmişti. Rebus da ayağa kalktı. "Şimdi aklıma geldi," dedi. "Bu akşam randevum var."

* * *

Randevusuna metroyla gitti. Saat akşam 7.30'du. Trafiğin yoğunluğu hiç azalmaz mıydı? Metro, sirke ve durgun hava kokuyordu ve üç müzik seti de yol boyunca trenin çıkardığı sesle rekabet etmişti. Rebus'un etrafındaki yüzler ifadesizdi. Geçici körlük: Flight haklıydı. Kendilerini kapatmışlardı çünkü içlerinde bulunduğu durumun farkına varmak tekdüzeliği, klostrofobiyi ve çektikleri ıstırabı da fark etmelerine yol açacaktı. Rebus'un içi karardı. Yorgundu. Ama aynı zamanda turist olduğundan tadını çıkarması gerekirdi. O yüzden taksi yerine metroyla gidiyordu. Ayrıca taksilerin çok pahalı olduğu hususunda ikaz edilmişti ve rehberine baktığında menzilinin metro durağından sadece bir taş atımı uzaklıkta olduğunu görmüştü.

Rebus o yüzden metroya binmeyi tercih etmiş, oraya ait değilmiş gibi görünmemek; dilencilere ve sokak çalgıcılarına bön bön bakmamak ya da işlek bir hatta dikilip şu ya da bu reklam panosunu okumamak için çok çaba sarf etmişti. Bir durakta evsizin biri onun olduğu vagona binmiş ve tren hareket ettiğinde abuk subuk konuşmaya başlamıştı, ama seyircileri hem kör hem de sağır ve ilgisiz olduklarından sıradaki durağa kadar onu görmezden gelmiş, o da o durakta vagondan inmişti. Tren yola çıktığında Rebus adamın sesinin bu sefer arkadaki vagondan geldiğini işitti. Evsizin değil de yolcuların perfor-

mansına diyecek yoktu. Zihinlerini kapatıp dahil olmayı reddetmişlerdi. Bir kavga ya da iri yarı birinin turistin cüzdanını aldığını görseler yine aynısı mı yaparlardı? Evet, muhtemelen aynısını yaparlardı. Burada hayırla şer mevcut değildi. Burası ahlaki bir boşluktu ve Rebus'u asıl korkutan da bu oldu.

Ama nispeten bir mükâfat da söz konusuydu. Gördüğü her güzel kadın ona Lisa Frazer'ı hatırlattı. Central Line'da metroya bindiğinde kendini genç bir kızın dibinde buldu. Bluzunun dekoltesi açık olduğundan ondan daha uzun olan Rebus'a güzel bir manzara sunmuştu. Kadın gazetesinden başını kaldırdığında onu kendisine bakarken yakaladı. Hemen başını çevirse de kadının pis pis baktığını hissedebiliyordu.

Her erkek tecavüzcüdür. Birisi zamanında böyle bir şey dememiş miydi? *Tuz lekeleri... Diş izleri...* Metro sonraki durakta durdu. Mile End, onun durağı. Kız da iniyordu. Neden yaptığını bilmese de kız gidene kadar platformda oyalandı, sonra da sokak seviyesine çıkıp temiz havayı içine çekti.

Daha ziyade karbon monoksitti. Bir binanın dar girişinden geçmeyi beceremeyen uzun bir kamyon yüzünden üç şeritli yol iki yönde de tıkalıydı. İki canından bezmiş polis, bu kördüğümü çözmeye çalışıyordu ve Rebus ilk kez o zaman yüksek ve yuvarlak şapkalarının ne kadar aptalca göründüğünü fark etti. İskoçların düz şapkaları daha kullanışlıydı. Ayrıca futbol maçlarında daha küçük hedeftiler.

Rebus içinden polislere iyi şanslar diledikten sonra Gideon Park'a gidip (park değil, yoldu) 78 numaralı evi buldu. Aradığı üç katlı bir binaydı ama ön kapıdaki giriş sistemine göre bir şekilde dört daireye bölünmüştü. Alttan ikinci zile basıp bekledi. Kapıyı uzun ince bir kız açtı. Uzun siyah saçları boyalıydı ve her kulağında üçer küpe vardı. Gülümseyip hiç beklemediği halde ona sarıldı.

"Selam baba," dedi.

Samantha, babasını dar bir merdivenden annesiyle birlikte kaldığı dairenin ilk katına getirdi. Kızının değişimi ne kadar çarpıcı olsa da eski eşindeki değişim en az onun iki katıydı. Onu hiç bu kadar iyi görmemişti. Tek tük beyaz saç teline rağmen saçlarını kısa ve modern tarzda kestirmişti, yüzü güneşten yanmıştı ve sağlıklıydı, gözleri ışıl ışıldı. Tek kelime etmeden birbirlerine bakıp sarıldılar.

"John."

"Rhona."

Kadın kitap okuyordu. Kapağına baktı. To the Lighthouse, Virginia Woolf. "Ben Tom Wolfe'u tercih ederim," dedi. Oturma odası küçük olduğu halde zekice raf ve ayna kullanımıyla daha büyük gösterilmişti. Rhona'yla geçmişte sahip olduğu ve şimdi de buraya taşınan sandalye, yastık kılıfı, lamba gibi tanıdık şeyleri görünce kendini garip hissetti. Onun iç tasarım yeteneğini övdü ve çay içmek için oturdular. Rebus hediye de getirmişti: Samantha'ya plak alması için hediye çeki, Rho-

na'ya çikolata; bu hediyeler iki kadının arasında şifreli bir bakışmaya neden olmuştu.

İki kadın. Samantha artık çocuk değildi. Vücudu hâlâ çocuğa benzese de hareketleri, davranışları ve yüzü bir yetişkine aitti.

"Rhona iyi görünüyorsun."

Kadın önce bir tereddüt etmesine karşın iltifatı kabul ederek, "Teşekkürler John," dedi. Kadının aynısını onun için söyleyemediğini fark etti. Ana kız bir kez daha birbirine baktı. Sürekli birlikte vakit geçirdiklerinden sanki aralarında telepatik bir bağ oluşmuştu. Bu yüzden gece boyunca konuşmanın çoğunu Rebus yapmış ve konuşma arasındaki sessiz boşlukları doldurmak için uğraşmıştı.

Hiçbiri önemli değildi zaten. Edinburgh'dan ve fazla ayrıntıya girmeden işinden bahsetti. İşi dışında pek bir şey yapmadığından bu kolay olmadı. Rhona ortak dostlarını sorunca hiçbiriyle görüşmediğini itiraf etmek zorunda kaldı. Kadın öğretmenlikten ve Londra'daki emlak fiyatlarından bahsetti. (Rebus karısının ve çocuğunun daha büyük bir yerde oturması için bir şey ödemesi gerektiğine dair hiçbir imada bulunmadığını fark etti. Nihayetinde terk eden kadındı ve tek mazereti de bir erkeği sevdiği halde bir meslekle evlenmiş olmasıydı.) Ardından Samantha ona sekreterlik kursundan bahsetti.

Rebus heyecanlanmış gibi görünmeye çalışarak, "Sekreterlik mi?" dedi. Samantha'nın cevabı soğuktu.

"Sana mektuplarımdan birinde yazmıştım."

"Hadi ya." Sohbette bir boşluk daha oldu. Rebus şöyle demek istedi: Mektuplarını okudum Sammy! Hepsini ezberledim. Çok az cevap yazdığım için üzgünüm ama mektup yazmaya ne kadar üşendiğimi, ne kadar gayret gerektirdiğini ve benim de ne kadar az zamanım olduğunu bilirsin. Çözülecek yığınla dava, benden medet uman yığınla insan var.

Ama hiçbir şey demedi. Onun yerine rol yapmaya devam etti. Bow Road'taki minik bir oturma odasındaki muhabbet. Söyleyecek onca şey varken hiçbir şey söylememek dayanılır gibi değildi. Rebus ellerini dizlerine götürdü, parmaklarını açtı, gitmeye niyetlenen birisi gibi ayağa kalkmaya hazır halde durdu. Sizi görmek güzeldi ama beni bekleyen kolalı bir otel yatağıyla ayakkabı parlatma ve buz makineleri var. Kalkmaya yeltendi.

Ve zil çaldı. İki kısa bir uzun. Samantha hemen merdivenlere fırladı. Rhona gülümsedi.

"Kenny," dedi.

"Ah?"

"Samantha'nın sevgilisi."

Rebus yavaşça başını salladı. Sammy on altı yaşındaydı. Okulu bırakmış sekreterlik kursuna gidiyordu. Erkek arkadaş değil de sevgili. "Ya sen Rhona?" diye sordu.

Kadın ağzını açıp cevap verecekken merdivenden gelen ayak seslerini duyup sustu. Samantha sevgilisiyle el ele içeri girerken yüzü kızardı. Rebus içgüdüsel olarak ayağa kalktı.

"Baba, bu Kenny."

Kenny siyah mont, siyah pantolon ve dizine kadar çıkan bir çizme giymişti. Yürürken çizmelerinden ses çıkıyordu ve boştaki eldivenli elinde bir motosiklet kaskı vardı. İki parmak öne çıkmıştı ve Rebus'u işaret ediyordu. Kenny, Samantha'nın elini bırakıp babasıyle tokalaşmak üzere elini uzattı.

"Selam."

Ses tonu derindi ve kendine güveniyordu. Uzun siyah saçları ortadan ayrılmıştı, yanak ve boynunda sivilce izleri vardı. Rebus sıcak elini pek bir istek göstermeden sıktı.

Rhona, "Selam Kenny," dedi. Sonra da Rebus için, "Kenny motosikletli kurye," diye açıklamada bulundu.

"Ah," diyen Rebus tekrar oturdu.

Kenny, "Evet şehir merkezinde," dedi. Rhona'ya döndü. Göz kırpıp, "Bugün epey eski bir paket almışsın," dedi. Rhona gülümsedi. On sekiz yaşlarındaki bu genç (Samantha'dan çok daha büyük ve dünyevi görünüyordu) bir şekilde kızının ve eski eşinin kalbini fethetmeyi başarmıştı. Aynı küstahlıkla şimdi de Rebus'a döndü. "Günde yüz sterlin kazanıyorum. Ama Big Bang'de daha iyiydi. Şimdi bir sürü şirket var ve hepsi de ne kadar kazandığıyla gösteriş yapıyor. Yine de hızlı ve güvenilirsen iyi para kazanırsın. Müşterilerin çoğu artık beni ismimle soruyor. Bu da bir şeyler başardığımı gösterir." Kanepede Samantha'nın yanına oturup

diğerleri gibi o da Rebus'un bir şeyler söylemesini bekledi.

Ondan bekleneni biliyordu. Kenny meydan okumuştu, ona kendisiyle ilgili olumsuz bir şey söyleyemeyeceğini göstermek istemişti. Çocuk ne istiyordu? Egosunun okşanmasını mı? Kızıyla yatabilmesi için Rebus'un izin vermesini mi? Hız tuzaklarından nasıl kaçınacağına dair birkaç tüyo mu? Her neyse Rebus onun suyuna gidecek havada değildi.

Beklenenin aksine, "Egzoz dumanları ciğerlerini mahveder," dedi.

Konudaki bu ani değişiklik Kenny'yi şaşırtmışa benziyordu. Sanki biraz gücenmiş gibi, "Kendime iyi bakıyorum," dedi. Rebus, güzel, diye geçirdi içinden. Bu küçük şerefsizi kızdırmayı başardım. Rhona'nın ters ters bakarak onu çocuktan uzak durması için ikaz edeceğini bildiğinden gözlerini Kenny'den ayırmadı.

"Senin gibi bir çocuk için seçenek çoktur."

Kenny'nin keyfi hemen yerine geldi. "Evet," dedi, "kendi filomu bile kurabilirim. Tek gereken..." Rebus'un ona çocuk dediğini fark edince birden sustu. Ama geri dönüp düzeltmek için artık çok geçti. Devam etmesi gerekse de artık her söyleyeceği kulağa masal gibi gelecekti. Bu herif İskoçya'dan gelmiş olabilirdi fakat kulağı kesik bir East Endli kadar çakaldı. Adımına dikkat etmeliydi. Peki, şu anda ne oluyordu? Bu İskoç, berbat kıyafetler içindeki sert görünümlü bu herif, ucuz mağazadan alınma takımıyla kalkmış,

ona gençliğindeki bakkallardan bahsediyordu. Gençken bir süre bir bakkalda evlere teslim işinde çalışmıştı. Önünde metal sepeti olan siyah bir bisiklete biniyordu. Ürünleri bu sepete koyar ve teslim edeceği adrese giderdi.

Rebus asıl darbeyi indirmeye hazırlanarak, "Zengin olacağımı zannetmiştim," dedi. "Ama daha fazla kazanmak istediğimde olmayacağını gördüm. Doğru dürüst bir işe girecek yaşa gelene kadar beklemem gerekiyordu ama bisiklete binip insanlara mal taşımak hoşuma gitmişti. Hatta kimi zaman bana bahşiş, meyve ya da reçel verirlerdi."

Odaya bir sessizlik çöktü. Dışarıdan bir polis arabası siren çalarak geçti. Rebus arkasına yaslanıp kollarını kavuşturarak sırıttı. Kenny ancak o zaman neler olup bittiğini anladı: *Rebus ikisini mukayese ediyordu!* Gözleri büyüdü. Herkes anlamıştı. Rhona anlamıştı. Sam anlamıştı. Sam'in babası olsun olmasın, ayağa kalkıp bu herife haddini bildirebilirdi. Ama hiçbir şey yapmadı ve zaman geçti. Rhona çay yapmak, şerefsiz herif de gideceğini söylemek üzere ayağa kalktı.

Her şey birden olup bitmişti. Kenny hâlâ Rebus'un hikâyesini çözmeye çalışıyordu ve Rebus da bunun farkındaydı. Yarı eğitimli zavallı Rebus'un onu ne kadar batırdığını kestirmek için çırpınıyordu. Rebus cevabı biliyordu: Gerektiği kadar. Rhona bu yüzden ondan nefret etmişti ve Samantha da mahcup olmuşa benziyordu. Boş ver. Yapması gerekeni yapmış, hak ettiği saygın-

lığı geri almıştı. Onları bir daha rahatsız etmezdi. Minik dairelerinde bu yeniyetme tarafından diledikleri kadar ziyaret edilebilirlerdi. Onun yapacak daha önemli işleri, okuyacak kitapları ve alacak notları vardı. Yoğun bir gün onu bekliyordu. Saat ondu. On bire kadar oteline dönerdi. Erkenden yatsa iyi olurdu. Son iki günde sadece iki saat uyumuştu. Böyle hırçın olmasına şaşmamak gerekirdi.

Yaptığından az da olsa utandı. Kenny kolay lokmaydı. Sırf tavrı gücüne gittiğinden onu minik bir sinek gibi acımasızca ezmişti. Gücenme mi, yoksa kıskançlık mı John? Bu yorgun bir adama göre bir soru değildi. Yarın. Yarın bazı cevaplar aramaya başlayabilirdi. Londra'ya onu boş yere çağırmadıklarını gösterecekti. Yarın erkenden işe koyulacaktı.

Kenny'nin elini tekrar sıkıp gitmeden önce ona göz kırptı. Rhona onu kapıya kadar geçirdi. Koridora çıkıp Kenny ve Samantha'yı kapalı kapının ardındaki odada bıraktılar.

Rebus çabucak, "Gerek yok," dedi. "Kendim giderim." Hemen aşağı inmeye başladı çünkü oyalanmasının Rhona'yla yapacağı münakaşaya zemin hazırlayacağını biliyordu. Ne manası vardı? Dilini tutamayıp, "Sen en iyisi genç âşıktan gözünü ayırma," dedi.

Dışarı çıkınca Rhona'nın da sevgili olarak gençlerden hoşlandığını hatırladı. Belki... Hayır, o çocuk buna değmezdi. "Daha neler," deyip metroya doğru yürümeye başladı.

* * *

Bir şey ters gidiyordu.

İlk cinayetten sonra kadın dehşet, pişmanlık ve suçluluk hissetmişti. Affedilmek için yalvarmıştı; bir daha öldürmeyeceğini söylemişti.

Bir ay sonra, kimsenin onu bulamadığını görünce, kendine olan güvenine paralel olarak iştahı da artmıştı. O yüzden tekrar öldürdü. Bu, iştahını bir ay kadar dindirdi ve böyle devam etti. Fakat bu sefer dördüncü cinayetten sadece yirmi dört saat sonra iştahı tekrar kabarmıştı. Bu seferki iştah öncekilerden çok daha büyüktü. Tekrar yaparsa bundan kurtulabilirdi ama çok tehlikeliydi. Polis onu arıyordu. Fazla zaman geçmemişti ve halk tetikteydi. Şimdi öldürürse düzensiz düzenini bozacak ve belki de polise ne olduğunu bilmediği bir ipucu verecekti.

Tek çözümü vardı. Hatalıydı; hatalı olduğunu biliyordu. Burası aslında onun dairesi değildi. Ama yine de yapmıştı. Kapıyı açıp içeri girdi. İşte en son kurbanı yerde bağlı yatıyordu. Bunu saklayabilir, polisten uzak tutardı. Onu incelerken onunla oynamak için daha fazla zamana sahip olduğunu fark etti. Evet, çözüm saklamaktı. Çözüm burasıydı. Bulunma korkusu yoktu. Nihayetinde burası özel mülktü. Korkacak bir şey yok. Kurbanın etrafında dolanıp sessizliğinin keyfini çıkardı. Sonra da fotoğraf makinesini gözüne tuttu.

Resim çekerken, "Gülümse lütfen," dedi. Birden aklına bir fikir geldi. Bir film daha koyup

manzara tablosunun resmini çekti. Yeni oyuncağıyla oynamayı bitirir bitirmez oymak istediği şey buydu. Ama artık elinde kalıcı kaydı da vardı. Fotoğrafın belirmesini izledi ama sonra yüzeyi kazıyıp renkleri karıştırarak resmi anlaşılmaz bir bulamaç haline getirdi. Annesi görse nasıl kızardı.

"Orospu," deyip tablolarla dolu duvara arkasını döndü. Yüzünde öfke ve gücenme ifadesi vardı. Bir makas alıp oyuncağının yanına gitti, diz çöktü, başını sıkıca tuttu ve makası burnuna birkaç santim kadar yaklaştırdı. Tekrar, "Orospu," dedikten sonra titreyen eliyle dikkatle burun deliklerinin içine küçük kesikler atmaya başladı. "Burun kılları çok uzun," dedi. "Çok yakışıksız," dedi. "Çok yakışıksız."

Ardından tekrar doğrulup karşı duvara gitti, bir sprey boya alıp salladı. Dionysus Duvarı adını verdiği bu duvar sprey boyayla yazılı sloganlarla doluydu: SANATA ÖLÜM, ÖLDÜRMEK BİR SANATTIR, KANUN SAÇMALIKTIR, ZENGİNLERİ S.KT.R ET, FAKİRLERE SAHİP ÇIK. Aklına buraya yazılmayı hak edecek başka bir şey geldi. Şevkle yazmaya başladı.

Omzunun üzerinden tablolu Apollo duvarına bakıp, "Bu sanattır," dedi. "Bu lanet olası sanattır. Boktan sanat budur." Oyuncağın gözlerinin açıldığını görüp hemen ona doğru eğildiğinde gözlerin tekrar kapandığını gördü. Dikkatlice iki elini kullanarak göz kapaklarını açtı. Yüzleri birbirine çok yakındı. Bu çok mahrem bir andı.

Hep öyle olurdu. Hızlı nefes alıyordu. Oyuncak, bantlı ağzıyla bir şeyler söylemeye çalıştı. Burun delikleri büyüdü.

Oyuncağa, "Boktan sanat," dedi. "Bunun adı boktan sanat." Makası tekrar alıp bir ucunu yavaşça oyuncağın burun deliğine soktu. "Johnny bir erkeğe uzun burun kılları hiç yakışmaz. Hiç yakışmaz." Sanki bir şey dinliyor ya da düşünüyormuş gibi durdu. Sonra başını salladı. Gülümseyerek, "Çok doğru," dedi.

"Çok doğru."

Bir Isırık Almak

Rebus'u çalan telefon uyandırdı. Bir an yerini kestiremese de sonra sağındaki duvara asılı olduğunu hatırladı. Dik oturup ahizeyi aldı.

"Alo?"

"Müfettiş Rebus?" Ses çok canlıydı. Tanıyamadı. Yatağının yanındaki saatini (daha doğrusu babasınındı) alıp bakınca yediyi çeyrek geçtiğini gördü. "Affedersin seni uyandırdım mı? Ben Lisa Frazer."

Rebus, daha doğrusu sesi kendine geldi. Hâlâ yatağın kenarında oturmaya devam ederek, "Merhaba Dr. Frazer, senin için ne yapabilirim?" diye sordu.

"Kurtadam davasıyla ilgili bana verdiğin notları inceliyordum. Açıkçası bütün gece onları okudum. Çok heyecanlandığımdan uyku tutmadı. Bazı hazırlık incelemeleri yaptım."

Rebus yatağa dokunup sıcaklığını hissetti. Bir kadınla yatmayalı ne kadar olmuştu? Hiçbir şeyden pişmanlık duymadan uyanmayalı ne kadar olmuştu?

"Anlıyorum," dedi.

Kadın güldü. "Müfettiş seni uyandırdığım için kusura bakma. Daha sonra tekrar ararım."

"Hayır, hayır gerek yok. Tam ayılamasam da sorun değil. Görüşüp ne bulduğunu konuşsak olur mu?"

"Elbette."

"Ama bugün biraz yoğunum." Çaresizmiş gibi konuşuyordu ve muhtemelen işe de yarayacaktı. O yüzden kozunu oynamaya karar verdi. "Akşam yemeğine ne dersin?"

"Güzel olur. Nerede?"

Omzunu ovuşturdu. "Bilmem. Buralı olan sensin. Benim turist olduğumu unuttun mu?"

Güldü. "Ben de pek buralı sayılmam ama dediğini anladım. O halde yemek benden." Kadın kararını vermişe benziyordu. "Galiba bir yer biliyorum. Seni otelden alırım. Yedi buçuk uygun mu?"

"Dört gözle bekliyorum."

Rebus güne başlamak için ne güzel bir yol diye düşündü ve tekrar yatağa uzanarak yastığını kabarttı. Tam gözlerini kapamıştı ki telefon tekrar çaldı.

"Evet?"

"Tembel herif resepsiyondayım. Aşağı in de kahvaltıyı beleşe getireyim."

Bu durum hiç hoşuna gitmemişti. Rebus ahizeyi yerine koyup homurdanarak yataktan çıktı.

"Neden geciktin?"

"Yemek salonunda çıplak bir müşteriyi hoş karşılamazlar diye düşündüm. Erkencisin."

Flight omuz silkti. "Bir sürü iş bekliyor." Rebus, Flight'ın pek iyi görünmediğini fark etti. Gözlerinin altındaki halkalar ve soluk rengi sadece uykusuzluğun eseri değildi. Derisi sanki yerdeki mıknatıslar tarafından çekiliyormuş gibi sarkmıştı. Kaldı ki o da kendini pek iyi hissetmiyordu. Belki de metroda mikrop kaptım diye düşündü. Boğazı acıyor ve başı zonkluyordu. Şehirlerin insanı hasta ettiği doğru muydu yoksa? Lisa Frazer'ın ona verdiği yazılardan birinde birisi seri katillerin çevrelerinin ürünü olduğunu iddia etmişti. Rebus bu konuda yorumda bulunacak durumda olmasa da burnunda her zamankinden daha fazla sümük olduğunu söyleyebilirdi. Yanında mendil var mıydı?

Flight, "Bir sürü iş bekliyor," diye tekrarladı.

İki kişilik bir masaya oturdular. Yemek salonu sessizdi ve İspanyol garson siparişlerini büyük bir hızla aldı, günün yorgunluğu henüz onu etkilemeye başlamamıştı.

"Bugün ne yapmak istersin?" Flight bunu sırf laf olsun diye soruyormuşa benziyordu, ancak Rebus'un gün için belli bir planı vardı ve bunu ona anlattı.

"Öncelikle Maria Watkiss'in kocası Tommy'yi görmek istiyorum." Flight buna gülüp masaya baktı. Rebus, "Sırf merakımı gidermek için," diyerek devam etti. "Ayrıca dental patolog Dr. Morrison'la da konuşmak istiyorum."

Flight, "İkisinin de nerede olduğunu biliyorum," dedi. "Devam et."

"Hepsi bu kadar. Bu akşam Dr. Frazer'la..." bunu duyan Flight başını kaldırdı, gözleri takdirle kocaman açılmıştı. "...katilin profiline dair bulguların üzerinden geçeceğiz."

"Deme." Flight pek ikna olmuşa benzemiyordu.

"Bana verdiği kitapları okuyorum. İçlerinde işe yarar şeyler olduğunu söyleyebilirim George." Rebus onun ilk ismini kullanırken dikkat etse de Flight'ın itirazı yok gibiydi.

Kahve gelmişti. Flight bir bardak doldurup içtikten sonra dudaklarını yaladı. "Zannetmem," dedi.

"Ne zannetmezsin?"

"O psikolojik şeylerin bir işe yarayacağını zannetmem. Çok fazla tahmin ve çok az bilim var. Ben elle tutulur şeyleri severim. Mesela dental patolog elle tutulur bir şeydir. Bu tür şeylere kolayca..."

"...Dişlerini mi geçirebilirsin?" Rebus tebessüm etti. "Benzetme berbat olduğu gibi aynı fikirde de değilim. Bir patoloğun kesin ölüm tarihi verdiğini ne zaman gördün? Onlar da hep tahminde bulunur."

"Ama zırvalarla değil de *fiziki* delillerle uğraşırlar."

Rebus arkasına yaslandı. Uzun zaman önce okuduğu Dickens'ın bir kitabındaki bir karakteri, sadece ama sadece gerçekleri isteyen öğretmeni hatırladı. "Yapma George," dedi. "Yirminci yüzyıldayız."

Flight, "Ha şunu bileydin," dedi. "Artık kâhinlere kulak asmıyoruz." Tekrar başını kaldırdı. "Haksız mıyım?"

Rebus kendine kahve doldururken sustu. Yanaklarının gıdıklandığını hissediyordu. Muhtemelen kızarıyorlardı. Tartışmaların üzerinde böyle bir etkisi vardı; bu tür basit anlaşmazlıklar bile kızarması için yeterliydi. Diyeceklerini olabildiğince sakince söylemeye büyük özen gösterdi.

"Peki, sonuç olarak ne diyorsun?"

"Polislik zor iştir diyorum John." (Rebus hâlâ ilk isimlerin kullanılmasının hayra alamet olduğunu düşündü.) "Kestirmeler nadiren işe yarar. Demek istediğim Hampton'ının senin yerine düşünmesine izin verme." Rebus itiraz edecekti ki Flight'ın ne kastettiğini tam olarak anlamadığını fark etti. Flight gülümsedi.

"Kafiyeli argo," dedi. "Hampton Wick.[3] Neyse sadece kadının güzelliğinin profesyonel hüküm verme kabiliyetini etkilemesine izin verme diyorum."

Rebus yine itiraz etmeye niyetlense de manası olmadığını gördü. Düşüncelerini dile getiren Flight memnun olmuşa benziyordu. Dahası belki de haklıydı. Rebus, Lisa Frazer'la dava yüzünden mi, yoksa kadın güzel olduğu için mi görüşmek istiyordu? Yine de kendini onu savunmak zorunda hissetti.

---

[3] İngiltere'de bir kasaba. Aynı zamanda argo kullanımda erkeklik organı anlamına gelen bir ifadedir –ed.n.

"Dinle," dedi. "Dediğim gibi bana verdiği kitapları okudum ve içlerinde işe yarar şeyler vardı." Flight'ın pek de ikna olmadığını gören Rebus devam etti. Tam konuşmaya tekrar başladığında onun motorlu kuryeye yaptığı numaranın aynısını Flight'ın da ona yapmakta olduğunu fark etti. Çok geçti. Şu andan itibaren söyleyeceği her şey sadece Flight'a değil, ona bile saçma ve uyduruk gelecekti, oysa Lisa Frazer ve kendini müdafaa etmek zorundaydı.

"Karşımızda kadınlardan nefret eden bir adam var." Flight sanki bu söylemeye değmeyecek derecede barizmiş gibi hayretle baktı. Rebus çabucak devam etti. "*Ya da* erkeklerden hıncını alamayacak kadar zayıf ve korkak olduğundan hıncını kadınlardan almaya kalkan biri var." Eli farkına varmadan tereyağı bıçağının sapını kavrayan Rebus, "Pek çok seri katil," diye devam etti. "Çok tutucu ve hırslı ama başarısızdır. Bir üstlerindeki sınıf tarafından reddedildiklerini düşündüklerinden onları hedef alırlar."

"Ne? Fahişe, tezgâhtar ve ofis çalışanının aynı sosyal gruptan olduğunu mu söylüyorsun? Kurtadam'ın sosyal grubu bunların da aşağısında mı yani? Saçmalama John."

Rebus, "Bu genel bir kural," diye ısrar ederken bu konuşmayı hiç başlatmamış olmayı temenni etti. Elindeki bıçağı çevirdi. "İlk seri katillerden biri bir Fransız asildir." Sesi kesildi. Flight sabırsızlanmışa benziyordu. "Ben sadece kitapta yazılı olanları söylüyorum. Bazıları mantıklı ama

Kurtadam'ın yaptıklarına dair belli bir mantık temeline oturtacak kadar şey bilmiyoruz."

Flight bir bardak daha kahve bitirdi. İsteksizce, "Devam et," dedi. "Kitap başka ne söylüyor?"

Rebus, "Bazı seri katillerin maksadı adını duyurmaktır," dedi. Durup beş sene önce kendileriyle dalga geçip hepsini peşine düşüren katili düşündü. "Kurtadam bizimle temasa geçerse onu yakalama şansımız artar."

"Belki. Peki, ne öneriyorsun?"

"Biraz yem atalım diyorum. Müfettiş Farraday basına bazı şeyler sızdırıp Kurtadam'ın eşcinsel ya da travesti olduğunu falan söylesin. Onu açığa çıkmaya zorlayacak dilediği şeyi söyleyebilir."

Rebus bıçağı bırakıp Flight'ın cevap vermesini beklese de Flight'ın acele etmeye niyeti yoktu. Parmağını bardağının kenarında gezdirdi. Sonunda, "Fena fikir değil," dedi. "Ama bunu kitaptan öğrenmediğinden eminim."

Rebus omuz silkti. "Tam olarak değil."

"Öyle olsun. Bakalım Cath ne diyecek." Flight sandalyesinden kalktı. "Bu arada eğer senin için çok sıradan olmayacaksa, seni doğruca Tommy Watkiss'e götürebilirim. Haydi gel. Bu arada kahvaltı için teşekkürler."

Rebus, "Ne demek," dedi. Flight'ın onun psikolojiyi savunmasından pek de ikna olmadığı belliydi. Gerçi Rebus da, Flight'ı mı, yoksa kendisini mi ikna etmeye çalışıyordu? Etkilemeye çalıştığı Flight mıydı, yoksa Dr. Lisa Frazer mı?

Binanın ana girişinden geçiyorlardı ve Rebus'un elinde evrak çantası vardı. Flight ona döndü.

"Bize neden Old Bill dediklerini biliyor musun?" diye sordu. Rebus sadece omuz silkti. "Bazıları ismimizi Londra'daki bir yerin eski adından aldığımızı söylüyor. Yolda neresi olduğunu tahmin etmeye çalış." Flight bunu dedikten sonra otelin girişindeki döner kapıdan geçti.

Old Bailey[4] pek Rebus'un beklediği gibi değildi. Üzerinde gözleri kapalı Adalet'in terazi tuttuğu ünlü kubbe yerindeydi ama sarayın büyük kısmı modern bir tasarıma sahipti. Ana ilke güvenlikti. X-ray cihazları ve tek seferde sadece bir kişinin içeri girmesine izin veren kabin şeklindeki kapılar vardı ve her yer güvenlik kaynıyordu. Bir patlamada öldürücü cam kırıkları her yana uçuşmasın diye camlar bantla kaplanmıştı. İçeride tümü kadın olan siyah pelerin giymiş görevliler boş dolaşan jüri üyelerini toplamaya çalışıyordu.

"Dört numaralı mahkemeye gelen jüri üyesi var mı?"

"On iki numaralı mahkemenin jüri üyeleri lütfen!"

Bu zaman zarfında da hoparlörlerden kayıp jüri üyelerinin isimleri bildiriliyordu. Mahkemede yeni ve yoğun bir gün daha başlıyordu. Şa-

[4] Londra Ağır Ceza Mahkemesi –ed.n.

hitler sigara tüttürüyor, gergin çehreli avukatlar belgeleri inceleyip müşterileriyle gizlice konuşuyor ve polis memurları heyecan içinde delilleri teslim etmeyi bekliyordu.

Flight, "Kazanacağımız ya da kaybedeceğimiz yer burası John," dedi. Rebus mahkeme salonunu mu, yoksa bu alanı mı kastettiğini anlamadı. Üst katlarda ofisler, soyunma odaları ve restoranlar vardı. Ama davaların görüşülüp karara bağlandığı yer bu kattı. Soldaki kapılardan bu mermer döşeli bölüme kıyasla çok daha kasvetli bir yer olan Old Bailey'nin kubbeli kısmına geçiliyordu. Deri ayakkabıların gıcırtıları, topukların tıkırtıları ve mırıltılar duvarda yankılandı.

Flight, "Gel," dedi. Onu götürdüğü mahkeme salonlarından birinde mübaşir ve memurlardan biriyle konuştuktan sonra Rebus'la birlikte içeri girdi. Bekleme salonunda taş ve siyah deri hâkimken mahkeme salonunda ahşap paneller ve yeşil deri ağırlıktaydı. Hemen girişteki iki sandalyeye, orada asık bir suratla ve kollarını kavuşturmuş halde duran Dedektif Memur Lamb'in yanına oturdular. Onları selamlamasa da eğilip, "Şerefsizin işini bitireceğiz," dedikten sonra tekrar doğruldu.

Salonun diğer tarafında oturan on iki jüri üyesi çoktan bunalmışa benziyordu. Salonun gerisinde ellerini önündeki tırabzana dayayan müdafi duruyordu. Kırklı yaşlarında bir erkekti, ak düşmüş siyah saçları kısaydı, suratı taştan oyulmuşa benziyordu ve yakasının açık olması

onu kibirli gösteriyordu. İçeride polis memuru olmadığından kürsüde tek başınaydı.

Önünde biraz ileride asistanların ve savcıların izlediği avukatlar belgeleri kurcalıyordu. Savunma avukatı iri ve yorgun görünümlü bir adamdı, yüzü saçı gibi beyazdı ve ucuz bir tükenmez kalemin dibini çiğniyordu. Savcı ise kendinden emin görünüyordu, uzun boylu ve iyi giyimliydi ve üzerinde haklı olduğuna inanan insanlarda bulunan bir ışık vardı. Dolmakalem kullanıyor ve Churchillvari bir edayla yazıyordu. Rebus'a televizyonların, Rumpole hariç, savcıları nasıl görmek istediğini hatırlattı.

Başlarının üzerinde halk galerisi vardı. Oradan gelen ayak seslerini duyabiliyordu. Oradakilerin jüriyi bu kadar net görmesi Rebus'u daima endişelendirmişti. Mahkemenin yukarıdakilerin doğruca jüriye bakacak şekilde tasarlanması onların jüriyi korkutmasını ya da teşhis etmesini kolaylaştırırdı. Geçmişte suçlunun yakınlarının parayla ya da yumrukla jüriye yaklaşmaya çalıştığı birkaç davayla uğraşmıştı.

Önündeki evrakı inceleyen yargıç buyurgan birine benzerken onun hemen altındaki mahkeme kâtibi kısık sesle telefonda konuşmaktaydı. Zabıtları okumaya başlamalarının ardından Rebus iki şey fark etti. İlk olarak, dava yeni başlamıyordu; aksine devam etmekteydi; ikincisi de hâkimin önüne bir teklif sunulmuştu ve şu an onu inceliyordu.

"Bak şunu gördün mü?" Lamb, Flight'a bir gazete uzattı. Gazete dörde katlanmıştı ve Lamb

üstüne uzatırken bir makaleyi işaret etti. Flight çabucak okudu, başını kaldırıp Rebus'a baktıktan sonra sırıtarak gazeteyi ona verdi.

"Oku bakalım uzman."

Rebus makaleyi okudu. Temel olarak Jean Cooper cinayeti soruşturmasında bir ilerleme kaydedilememesiyle alakalıydı. Ama asıl darbeyi son paragraf indirmişti, "Kurtadam cinayetleri olarak bilinen davayı soruşturan ekibe başka bir emniyet gücünden gelen, seri katiller hususunda uzman olan biri destek vermektedir."

Rebus yazılara bir süre daha baktı. Mutlaka Cath Farraday'in işiydi. Aksi takdirde nasıl bileceklerdi ki? Hem Flight hem de Lamb'in ona baktığının bilincinde, gözlerini gazeteden ayırmadı. İnanamamıştı: O uzman olmuştu! Artık doğru olup olmadığının da bir önemi yoktu. Artık önemi olan tek şey ondan çok daha fazla şey beklenecek olmasıydı. Oysa başarılı olup olamayacağını bilmiyordu ve sonunda herkesin alay konusu olabilirdi. İki çift gözün onu yiyecekmiş gibi bakmasında şaşılacak bir taraf yoktu. Hiçbir polis emeklerinin karşısında ödülü bir "uzmanın" kapmasından hazzetmezdi. Sadece onların değil, bu durum Rebus'un da hiç hoşuna gitmemişti.

Flight, Rebus'un yüzündeki kederli ifadeyi görünce ona acıdı. Öte yandan Rebus'un ıstırabından keyif alan Lamb sırıtıyordu. Gazeteyi Rebus'tan alıp cebine koydu.

"İlgini çeker diye düşündüm."

Hâkim nihayet başını kaldırıp dikkatini jüriye çevirdi. "Jüri üyeleri," diye söze başladı. "Crown, Thomas Watkiss davasında Polis Memuru Mills'in delilinin içerdiği bir paragrafın sizi yönlendirip tarafsızlığınızı etkileyeceği yönünde bir endişe dikkatime sunuldu."

Demek ki kürsüdeki adam Maria'nın kocası Tommy Watkiss'ti. Rebus onu tekrar süzerken gazetedeki haberi unutmaya çalıştı. Watkiss'in yüzünün tuhaf bir şekli vardı, çenesinden ve elmacık kemiklerinden daha geniş üst yarısı sivri gibi görünüyordu. Birçok kez çenesi çıkmış eski bir boksöre benziyordu. Hâkim bazı ayrıntıları okumaya devam etti. Tutuklamayı yapan polisin sunduğu delilde sanıkla yaptığı ilk konuşmanın "Selam Tommy, nasıl gidiyor?" şeklinde olduğu yazılıydı. Delilde bunu sunması Watkiss'in yerel polisle yakın olduğunu ima ettiğinden bu jürinin kararını etkileyebilirdi. Bu yüzden hâkim jüriden bunu dikkate almamasını istedi.

Halk galerisinden biri, "Bravo Tommy!" diye bağırsa da hâkim tarafından susturuldu. Rebus bu sesi daha önce nerede duyduğunu düşündü.

Mahkeme ayağa kalkarken Rebus birkaç adım ileri gidip dönüp balkona baktı. İzleyiciler de ayağa kalkmıştı ve Rebus motorcu montu giymiş, elinde kask olan ve Watkiss'e gülümseyen genci gördü. Genç zafer işareti olarak yumruğunu kaldırdı, sonra da galerinin çıkışına giden merdivenlerden çıkmaya başladı. O genç Samantha'nın erkek arkadaşı Kenny'ydi. Rebus, merakla onu iz-

leyen Flight ve Lamb'in yanına dönse de tüm dikkati kürsüdeydi. Watkiss'in yüzünde gayet rahat bir ifade vardı. Diğer taraftan Dedektif Memur Lamb cinayet işlemeye hazırmış gibi duruyordu.

"İrlandalı şansı," diye söylendi.

Flight sakince, "Tommy senden daha İrlandalı değil," dedi.

Aklı hâlâ gazetedeki haberde, Kenny'nin buradaki varlığı ve eylemlerinde olan Rebus, "Suçu ne?" diye sordu. Hâkim jüri kürsüsünün yanındaki yeşil bir kapıdan dışarı çıktı.

Hemen sakinleşen Lamb, "Her zamanki şeyler," dedi. "Tecavüz. Karısı ona kapıyı gösterdiğinde gidip başkasını buluyor. Anlaşılan kızın birini biraz takılmaya ikna etmiş. Sonra da yetmeyince kıza saldırmış. Şerefsiz. Onu iade-i mahkemede hallederiz. Ben hâlâ karısı yüzünden yaptığını düşünüyorum."

Flight, "O zaman delil bul," dedi. "Bu arada bir polis memurunun da sağlam bir zılgıt yemesi gerek."

Lamb, "Öyle," dedi. Pis pis sırıttıktan sonra talihsiz Polis Memuru Mills'i bulmak üzere salondan çıktı.

"Müfettiş Flight." Bunu söyleyen savcıydı ve sol koltuğunun altında belgeler ve kitaplar olduğundan onlara doğru gelip sağ elini uzattı. Flight onun bakımlı elini sıktı.

"Merhaba Bay Chambers. Bu Müfettiş Rebus. Kendisi Kurtadam soruşturmasında bize yardım etmek için İskoçya'dan geldi."

Bu bilgi Chambers'ın ilgisini çekti. "Ah, evet Kurtadam. O davayı mahkemeye çıkarmayı dört gözle bekliyorum."

Rebus, "Umarım size bu fırsatı sunabiliriz," dedi.

Chambers, "Zaten şu dostumuz gibi kaypakları bile yakalamak yeterince zor," dedi. O anda boş olan kürsüye baktı. İç çekerek, "Ama yine de deneyeceğiz," diye ekledi. Sonra durup Flight'a hitaben ekledi, "Bu işi halletmelisin. Şunu bil George. Kendi takımım tarafından kazıklanmak hiç hoşuma gitmez."

Flight kızardı. Chambers onu hiçbir amirin ya da müdürün yapmayacağı şekilde azarlamıştı ve bunun farkındaydı. "İyi günler beyler," deyip yürümeye başladı, "ve iyi şanslar Müfettiş Rebus."

Rebus uzaklaşan adama, "Teşekkürler," diye cevap verdi.

Flight, Chambers'ın mahkemenin kapısından peruğunun kuyruğu sallanarak çıkışını izledi. Kapı kapanınca Flight konuşmaya başladı.

"Çokbilmiş öküz. Ama en iyisidir."

Rebus, Londra'da iyi olmayan kimse var mı diye merak etmeye başladı. Sürekli en iyi patolog, savcı, adli tıp ekibi ve dalgıçlarla tanıştırılıp duruyordu. Bu da şehrin kibrinin bir parçası mıydı?

Rebus, "Tüm iyi avukatların özel sektöre kaydığını zannediyordum," dedi.

"Tümü değil. Sadece en açgözlü olanlar bunu yapar. Ayrıca bu tür işler Chambers gibiler için

uyuşturucudan farksızdır. Onların hepsi çok iyi aktörlerdir."

Evet, Rebus zamanında birkaç Oscar kazanmış avukat tanımıştı ve savunmalarının gücünden ziyade teknik hususlar yüzünden onlara birkaç tane de dava kaptırmıştı. Özel sektördekilerin çeyreği kadar, yılda elli bin sterlin, kazanıyor olsalar da halk uğruna bu fedakârlığı yapıyorlardı.

Flight kapıya yöneldi. "Dahası," dedi, "Chambers bir süre ABD'de okudu. Orada onları aktör olacak şekilde eğitiyorlar. Ayrıca dik kafalı şerefsiz olmayı da öğretiyorlar. Sınıf birincisi olduğunu duydum. O yüzden bizim safımızda olması faydamıza olur." Flight durdu. "Hâlâ Tommy'yle konuşmak istiyor musun?"

Rebus omuz silkti. "Neden olmasın?"

Bekleme salonunun dışında Watkiss büyük camların birinin yanında durmuş sigara içip avukatını dinliyordu. Ardından ikisi de uzaklaştı.

Rebus, "Fikrimi değiştirdim," dedi. "Şimdilik Watkiss'e bulaşmayalım."

Flight, "Peki," dedi. "*Uzman* olan sensin." Rebus'un yüzündeki buruşmayı fark edince güldü. "Merak etme," dedi. "Uzman olmadığını biliyorum."

Rebus asık suratla, "Ne kadar rahatladım bilemezsin George," dedi. Düşünürken Watkiss'in arkasından baktı: Mahkemeden bir şey almadan çıkan sadece ben değilim.

Flight tekrar güldü ama gülmesine rağmen hâlâ Rebus'un neden yerinden kalkıp yukarıda-

ki balkona baktığını bilmiyordu. Yine de Rebus anlatmak istemezse onun bileceği işti. Flight'ın acelesi yoktu. "Sırada ne var?" diye sordu.

Rebus çenesini sıvazladı. "Dişçi randevum var."

Kendisine Tony diye hitap etmelerinde ısrar eden Anthony Morrison, Rebus'un beklediğinden çok daha gençti. En fazla otuz beş yaşındaydı ve ufak tefek olduğundan kafası normalden büyük görünüyordu. Rebus, Morrison'a sadece meraktan bakmadığını biliyordu. Ovalanmış ve parlak yüzü, çenesindeki tek tük kıllar ve tıraş bıçağının görevini yerine getiremediği elmacık kemikleri, kırpılmış saçı ve fırıl fırıl gözleri: Sokakta görse altı yaşında bir çocuk zannederdi. Bir patolog, daha doğrusu dental patolog olarak Philip Cousins'la büyük bir tezat teşkil ediyordu.

Rebus'un İskoç olduğunu öğrenen Morrison modern patolojinin İskoçlara neler borçlu olduğunu anlatmaya başlamıştı. Glaister, Littlejohn ve Sör Sydney Smith gibi kişilerden bahseden Morrison sonuncusunun aslında Antipodes'te doğduğunu eklemeyi de ihmal etmemişti. Sonra, cerrah olan babasının da İskoç olduğunu söylemiş ve Rebus'a ilk İngiliz Adli Tıp Merkezinin Edinburgh'da kurulduğunu bilip bilmediğini sormuştu. Bu haberlerle sarsılan Rebus hiçbirini bilmediğini itiraf etmek zorunda kalmıştı.

Morrison heyecandan sıçrarmış gibi yürüyerek onları ofisine davet etti. Fakat içeri girmele-

riyle dişçinin tavrı birden değişip misafirperverden profesyonele döndü.

Bir açıklama yapmadan, "Yine çok meşgulmüş," diyerek onları masasının arkasındaki ona sekiz inçlik siyah beyaz ve renkli fotoğrafların iğneli olduğu duvara götürdü. Fotoğraflar Jean Cooper'ın karnındaki diş izlerini yakından gösteriyordu. Bazı fotoğraflardan çizilen okların ucuna Morrison bazı teknik ayrıntılar kaydetmişti.

"Artık ne arayacağımı biliyorum," dedi, "o yüzden bu dişlerin önceki saldırılardakilerle aynı dişler olduğunu anlamam zor olmadı. Her ne kadar rahatsız edici olsa da bir kalıp tespit ettiğimi de söyleyebilirim." Masasına gidip başka fotoğraflarla döndü. "Bunlar birinci kurbana ait. Dişlerin bıraktığı izler o kadar belirgin değil. İkinci ve üçüncü kurbandakiler daha belirgin. Ve şimdi..." Duvardaki fotoğrafları işaret etti.

Rebus, "Daha da derinleşmişler," dedi. Morrison ona baktı.

"Çok doğru."

"Yani gittikçe şiddeti artıyor."

"Müfettiş Rebus eğer ölü birine yapılan saldırıya sadece şiddet diyorsanız, evet şiddeti artıyor. Daha doğrusu gittikçe dengesiz hale geliyor." Rebus ve Flight birbirine baktı. "Diş izlerindeki artan derinliğe ek olarak önceki bulgularıma ekleyebileceğim pek bir şey yok. Dişlerin protez olması..."

Rebus araya girdi. "Ne yani, dişleri takma mı?" Morrison başını salladı. "Nasıl anladınız?"

Morrison'ın yüzü tekrar güldü. Bildiklerini paylaşmayı seviyordu. "Bunu sıradan birine nasıl açıklayabilirim?" Bir süre kendi sorusunun cevabını düşündü. "Birinin dişi, mesela sizinki Müfettiş Rebus, bu arada onlara bir baktırsanız iyi olur, zaman içinde pürüzlü hale gelir. Kesici uçlar aşınır ve yontulur. Takma dişlerin kenarlarıysa daha pürüzsüz ve yuvarlak olur. Özellikle ön dişlerde pürüz ve çatlaklar daha azdır."

Ağzı kapalı olan Rebus dilini dişlerinin üzerinde gezdirdi. Haklıydı çünkü dişleri testereden farksızdı. En az on yıldır hiç diş doktoruna gitmemiş ve hiç de ihtiyaç hissetmemişti. Oysa Morrison onlar hakkında yorum yapmıştı. Gerçekten de dişlerinin durumu o kadar kötü müydü?

Morrison, "İşte bu ve diğer nedenlerle," diye devam etti, "katilin dişlerinin takma olduğunu söyleyebilirim. Ama dişlerinin çok tuhaf olduğunu da söylemem lazım."

"Ah?" Rebus konuşurken dişlerini Morrison'a göstermemeye gayret etti.

"Daha önce Müfettiş Flight'a izah ettim," diyen Morrison, Flight'ın onaylamasına zaman vermek için durdu. "Üst dişlerin ısırma eğrisi alttakilerden daha büyük. Ölçümlerime göre bu dişlere sahip birinin epey tuhaf bir suratı olduğunu söyleyebilirim. Bazı çizimler yapmıştım ama sonra onları biraz daha düzelttim. Şimdi gelmeniz çok iyi oldu." Bir dolaba gidip açtı. Flight omuz silkerken Rebus ona bakıyordu. Tekrar on-

lara dönen Morrison'ın elinde ters dönmüş kahverengi bir kese kâğıdıyla kapatılmış büyük bir nesne vardı.

"Sıkı durun," deyip kese kâğıdını kaldırdı. "İşte size Kurtadam'ın kafası!"

Odada dışarıdan gelen trafik sesi haricinde hiç ses yoktu. Ne Rebus ne de Flight diyecek bir şey bulamadı. Onun yerine kendi yaptığı şeye neşeyle bakarak kıkırdayan Morrison'ın yanına gittiler. Dışarıdan fren yapan bir aracın lastik sesleri geldi.

Morrison, "Kurtadam," diye tekrarladı. Elinde, Rebus'un tahmin ettiği kadarıyla, soluk pembe plastikten dökülmüş bir insan kafası vardı. Morrison, "Dilerseniz yukarı kalkık burnunu görmezden gelebilirsiniz," dedi. "Çeneyi de hesaba katarak yaptığım bir tahminden ibaret. Ama çenenin doğru olduğuna inanıyorum."

Çene gerçekten de acayipti. Üst dişler ağızdan dışarı fırlamıştı, dudaklar üzerindeydi ve burnun altındaki deri esnemiş ve çıkıntı yapmıştı. Rebus'a Neanderthaller'i hatırlatan alt çeneyse hiç yok gibiydi. Çenesi dar ve sivriydi, burunla aynı hizada olan elmacık kemikleri aşağı inerken dışa doğru açılıyordu. Rebus'un gerçek dünyada hiç görmediği türden sıra dışı bir surattı. Ama bu da zaten gerçek dünyaya ait sayılmazdı, değil mi? Bu ortalamalara ve tahminlere bağlı bir yapımdan ibaretti. Flight sanki hafızasına kazımak istermiş gibi tüm dikkatini karşısındaki yüze vermişti. Rebus, Flight'ın bunun resmini gazetelere

dağıtıp sonra da bunu andıran ilk zavallıyı bulup içeri atmayı düşündüğü gibi rahatsız edici bir fikre kapıldı.

Rebus, "Buna şekil bozukluğu mu diyorsunuz?" diye sordu.

Morrison gülerek, "Tanrım hayır," dedi. "İlgilenmek zorunda kaldığım bazı tıbbi vakaları hayal bile edemezsiniz. Hayır, buna şekil bozukluğu denemez."

Flight, "Bana Mr. Hyde'ı hatırlattı," dedi.

Rebus içinden sakın bana Hyde demeyin diye geçirdi.

Morrison tekrar gülerek, "Olabilir," dedi. "Ya siz ne düşünüyorsunuz Müfettiş Rebus?"

Rebus döküme tekrar baktı. "Tarih öncesine benziyor."

Morrison merakla, "Ah!" dedi. "Çıkık üst çenesi yüzünden başta ben de öyle düşünmüştüm."

Rebus, "Onun üst çene olduğunu nereden biliyorsunuz?" diye sordu. "Tam tersi olamaz mı?"

"Hayır, doğru olduğundan eminim. Üçüncü kurban haricinde ısırıklar epey istikrarlı."

"Ah?"

"Evet, üçüncü kurbanda bir farklılık var. Daha küçük olan alt çene sırası üst çene sırasından daha yaygın görünüyor. Bu dökümde de gördüğünüz üzere kurbanın o şekilde ısırabilmek için epey bir uğraşması gerekir."

Isırışı taklit etmek için ağzını açtı, başını kaldırdı, alt çenesini ileri itti, sonra da ısırma hareketini yapınca işin çoğunu alt çene halletti.

"Diğer ısırıklardaysa katil şöyle ısırmış." Tekrar göstermeye başlayıp bu sefer üst çenesinden dudaklarını çekip aşağı doğru hızla alt ve üst çene dişleri birleşecek şekilde ısırdı.

Rebus başını iki yana salladı. Bu işleri kolaylaştırmak yerine daha da zorlaştırıyordu. Dökümü başıyla işaret etti. "Aradığımız adamın böyle göründüğünden emin misiniz?"

"Adam ya da kadın evet. Bu dökümde biraz abartmış olabilirim ama az çok böyle olduğundan eminim."

Rebus ilk cümleden sonrasını dinlemedi. "Ya da kadın derken ne demek istiyorsunuz?" diye sordu.

Morrison abartılı bir şekilde omuz silkti. "Bu da Müfettiş Flight'la tartıştığımız mevzulardan biri. Sadece diş izlerini ele aldığımızda bunun bir erkek kadar bir kadına ait olması da mümkün. Geniş üst sıra dişler ebadı yüzünden erkeğe aitmiş gibi görünse de alt sıra dişler de benzer şekilde kadına aitmiş gibi görünüyor. Kadın çenesine sahip bir erkek ya da erkeğin kaslı üst çenesine sahip bir kadın." Tekrar omuz silkti. "Siz seçin."

Rebus'un baktığı Flight yavaşça başını salladı. Flight, "Hayır," dedi. "O bir erkek."

Rebus bu cinayetlerin ardında bir kadın olabileceğini hiç düşünmemişti. Şimdiye kadar aklının ucundan bile geçmemişti.

Kadın mı? Pek mümkün değil ama imkânsız da sayılmaz. Flight bu ihtimali hemen yok saymıştı

fakat neye dayanarak? Rebus dün gece katil kadınların sayısının hızla artmakta olduğunu okumuştu. Peki, bir kadın böyle bıçak kullanabilir miydi? Bir kadın kendisiyle aynı boy ve kilodaki kurbanlarını bu şekilde etkisiz hale getirebilir miydi?

Flight, "Şunun fotoğraflarını istiyorum," dedi. Dökümü Morrison'dan alıp tekrar incelemeye başlamıştı.

Morrison, "Elbette," dedi, "fakat unutmayın, bu sadece katilin görüntüsüne dair benim fikrimdir."

"Çok teşekkür ederiz, Tony. Bunca zahmete girdiğin için teşekkürler."

Morrison tevazuyla omuz silkti. İstediği tek şey iltifattı ve onu da almıştı.

Rebus, Flight'ın, kafanın üzerindeki örtünün açılmasının da dahil olduğu, tüm bu tiyatrodan etkilendiğini görebiliyordu. Rebus'a göreyse bu somut delilden ziyade şovmenlikti ve mahkemede jürileri etkilemek amacıyla kullanılmalıydı. Hâlâ Kurtadam'ı yakalamak için bu heykellerle oynamak yerine onun kafasından geçenleri anlamaya çalışmalarının gerektiğine inanıyordu.

Adam ya da kadın.

"Diş izleri kimliğini teşhis etmek için yeterli olur mu?"

Morrison biraz düşündü. Sonra başını salladı. "Galiba evet. Bana şüpheliyi getirirseniz onun Kurtadam olup olmadığını söylerim."

Rebus, "Peki bu mahkemede işe yarar mı?" diye sordu.

Morrison kollarını kavuşturup gülümsedi. "Jüriyi bilimle kör ederim." Yüz ifadesi tekrar ciddileşti. "Hayır, tek başına benim sunacağım delilin onun mahkûm edilmesine yeteceğini zannetmem. Ama diğer delillerle birleştiğinde şansınızı epey artıracaktır."

Flight asık bir suratla, "O şerefsizin mahkemeye çıkacağını varsayıyorsunuz," dedi. "Gözaltında bazı kazaların olabileceğini herkes bilir."

Rebus, "Tabii bunun için önce onu yakalamamız gerekir," dedi.

Morrison, "Beyler işin o kısmı size kalmış," dedi. "Ama buradaki arkadaşımı gerçeğiyle tanıştırmayı dört gözle beklediğimi söyleyebilirim." Plastik kafayı birkaç kez ileri geri sallayınca Rebus'un gözüne kafa sanki onunla dalga geçiyormuş gibi göründü.

Morrison onları uğurlarken elini Rebus'un koluna koydu. "Dişler konusunda ciddiyim," dedi. "Fazla gecikmeden bir baktır. Dilersen ben de bakabilirim."

Rebus merkeze döndüğünde doğruca banyoya gidip sabun lekeli aynada dişlerine baktı. Morrison neden bahsediyordu? Dişleri gayet iyiydi. Evet, bir tanesinde siyah bir çizgi olduğu doğruydu ve birkaçının da sigara ve çay yüzünden rengi değişmişti. Ama yeterince sağlam görünüyorlardı. Boş yere matkaplarla deldirmesine, dişçi koltuğuna, iğnelere ve kan tükürmeye gerek yoktu.

Kendisine tahsis edilen masaya döndüğünde not defterine bir şeyler yazmaya başladı. Morri-

son gergin miydi, yoksa hiperaktif mi? Belki de biraz deliydi? Belki de zorluklarla baş edebilmek adına kendine has yöntemleri vardı.

Seri katillerin çok azı kadındı. Bu nedenle katilin kadın olması istatistiksel olarak pek mümkün değildi. İyi de istatistikleri ciddiye almaya ne zaman başlamıştı? Felâketle sonuçlanan Rhona ve Samantha ziyaretinin ardından otel odasında psikoloji kitapları okumaya başladığından beri. Kenny'nin Tommy Watkiss'le nasıl bir ilişkisi vardı? Kızının güler yüzlü sevgilisi. Boş ver John. Hayatının o kısmının denetimi artık elinde değil. Artık hayatına anlam katan tek şey işin. Yenilgiyi kabul et, Flight'a bir faydan olmayacağını söyle ve suçlularına aşina olduğun Edinburgh'a dön: Uyuşturucu satıcıları, haraççılar, aile içi şiddet, dolandırıcılık.

Ayın hareketleri gibi düzenli şekilde her ay bir cinayet. Ay gibi düzenli lafı sadece bir deyiş değil miydi? Takvimi duvardan aldı. Karakola Gino'nun Sandviç Barı tarafından verilen İtalya'dan Portreler. Ayın günleri. Maria Watkiss'in cesedinin bulunduğu 16 Ocak'ta dolunay var mıydı? Hayır, ama ceset iki üç gündür orada olabilirdi. Dolunay 11 Ocak Perşembe günündeydi. Filmlerde dolunay kurtadamları etkilemez miydi? İyi de ona bu ismi dolunayda öldürdüğünden değil, ilk cinayetini Kurt Caddesinde işlediği için vermişlerdi. Rebus'un kafası iyice karışmıştı. Diğer taraftan ayın hareketleri kadınları da etkilemiyor muydu?

May Jessop, 5 Şubat Pazartesi, diğer bir dolunaydan beş gün *önce*, öldürülmüştü. Shelley Richards'ın öldürüldüğü 28 Şubat Çarşamba tarihinin yakınlarında dolunay yoktu. Morrison diş izleri nedeniyle onun vakasının farklı olduğunu söylemişti. Jean Cooper da ilkbahar gündönümünden iki gün önce, 18 Mart Pazar günü öldürülmüştü.

Takvimi masanın üzerine attı. Kendini tekrarlayan bir kalıp ya da matematiksel bir çözüm mevcut değildi. Kimi kandırıyordu ki? Bu bir film değildi. Günü kurtaran cevaba denk gelmeyecekti. Kısa yol yoktu. Belki de Flight haklıydı. Her şey rutin ve adli delillere bağlıydı. Psikoloji ya da dolunayda ulumak kısa yol değildi. Kurtadam'ın tekrar ne zaman saldıracağını bilmiyordu. Bildiği şeyler çok sınırlıydı.

Flight bitkin bir halde odaya girip yığıldığı sandalyeyi gıcırdattı.

"Nihayet Cath'i buldum," dedi. "Fikrimizi anlattım ve düşüneceğini söyledi."

"Sağ olsun."

Flight ters ters bakınca Rebus özür diler gibi ellerini kaldırdı. Flight başıyla takvimi işaret etti. "Neyin peşindesin?"

"Ben de bilmiyorum. Belki Kurtadam'ın saldırdığı tarihler arasında bir bağ vardır diye düşündüm."

"Ayın evreleri, gündönümü gibi şeyleri mi yani?" Flight gülümsedi. Rebus yavaşça başını salladı. "John ben bunları en başından düşün-

düm zaten." Gidip bir dosya alıp Rebus'a attı. "Bak. Pek çok kalıp denedim, cinayet mahalleri arasındaki mesafe, muhtemel ulaşım araçları... Kurtadam epey bir hareketli olduğundan mutlaka arabası vardır. Kurbanlar arasında bağlantı arayıp gittikleri okullara, kütüphanelere, spor mu, yoksa müzik mi sevdiklerine baktım. Ne çıktı biliyor musun? Dört kurban arasında kadın olmaları haricinde hiçbir ortak nokta yok."

Rebus dosyaya göz attı. Hazırlanması için epey gayret sarf edildiği belliydi. Flight'ın bulunduğu pozisyona havadan gelmediği, bunun için çok ter döktüğü açıktı.

Rebus, "Anlaşıldı," dedi. Sonra bu yeterli gelmemiş olacak ki devam etti. "Etkilendim. Bunu diğerlerine de gösterdin mi?"

Flight başını iki yana salladı. "Hepsi sadece fikir yürütmeden ibaret John. Meseleyi daha da karıştırırdı. Ayrıca yalancı çobanın hikâyesini hatırladın mı? Günün birinde kurt gerçekten gelmiş ama önceden hep yalan söylediği için bu sefer hiç kimse inanmamış."

Rebus gülümsedi. "Yine de epey zahmete girmişsin."

Flight, "Ne yani, düdüklü bir şempanze mi bekliyordun?" diye sordu. "Ben iyi bir polisim John. Uzman olmayabilirim ki zaten öyle bir iddiam da olmadı."

Rebus tam itiraz edecekti ki birden kaşlarını çattı. "Düdüklü şempanze de ne?" dedi.

Flight başını arkaya atıp güldü. "Tekerlemeyi bilmiyor musun? Seni yeniden eğitmemiz gerekecek John. Neyse yemeğe gitmeye ne dersin? Walthamstow'da güzel bir Yunan restoranı biliyorum." Gözleri ışıldayan Flight durdu. "İyi olduğunu biliyorum," dedi. "Çünkü içinden bir sürü baloncuk çıktı." Gülümsemesi davetkârdı. Rebus hızlıca düşündü. Baloncuk mu? Yemekler gazlı mıydı? Şampanya da mı veriyorlardı? Yoksa yine mi tekerlemeydi.

"Baloncuklar ve gıcırtı," dedi. Sonra durdu. "Yunanlılar değil mi?"

Flight, "Doğru," dedi. "Çabuk kavradın. Evet ya orası ya da Hint, Thai veya İtalyan restoranı, sen karar ver."

Rebus başını iki yana salladı. "Kusura bakma George, randevum var."

Flight başını kaldırdı. "*Onunla* görüşeceksin değil mi?" dedi. "Psikiyatrla çıkacaksın. Bana kahvaltıda söylediğini umutmuşum. Seni adi İskoç, fırsatı kaçırmadın, değil mi? Buraya gelip kadınlarımızı çalıyorsunuz." Flight'ın keyfi yerinde gibi görünse de Rebus birlikte yemeğe gidemedikleri için adamın gerçekten de üzüldüğünü hissetti.

"George yarın akşama ne dersin?"

Flight, "Evet," dedi. "Yarın akşam olur. Ama sana bir tavsiye."

"Neymiş?"

"Seni kanepeye atmasına izin verme."

Dr. Lisa Frazer başını şiddetle iki yana sallayarak, "Hayır," dedi. "Psikiyatrların kanepesi olur, psikologların olmaz. Bizler daha hafiften alırız."

Çok güzel görünüyordu. Çok sade giyinmiş ve makyaj yapmamıştı. Saçlarını arkaya tarayıp bir lastik tokayla bağlamıştı. Bu sade haliyle bile çok güzeldi. Tam vaktinde otele gelmiş, koluna girerek onunla birlikte Shaftesbury Caddesinde yürümüş ve gece yarısı devriye arabasına denk geldikleri yerden geçmişlerdi. Akşamüzeri hava ılıktı ve onunla yürümek Rebus'un hoşuna gitmişti. Erkekler ona, daha doğrusu yanındaki kadına bakıyordu. Hatta bir iki ıslık çalan bile çıkmıştı. Yine de Rebus kendini iyi hissediyordu. Tüvit ceket ve açık yakalı gömlek giymişti, birden kadının onu erkeklerin kravatsız alınmadığı bir lokantaya götüreceğine dair bir korkuya kapılmıştı. Bu hiç hoş olmazdı. Şehrin gece hayatı canlıydı, kutulardan içen gençler karşı yollardan birbirlerine sesleniyordu. Barlar iyi iş yapıyordu ve otobüsler vızır vızır işliyordu. Otobüs egzozundan çıkan dumanın Lisa Frazer'ın üzerini kirlettiğini gören Rebus sırf o rahat yürüyebilsin diye trafiği durdurup tüm araçların anahtarlarına el koymak istedi.

Ne zamandan beri böyle düşünmeye başlamıştı? Bu minik, cilalanmamış aşk taşı nereden çıkmıştı? Ruhunun hangi çaresiz köşesinden gelmişti? Çok düşünüyorsun John. Aşırı düşünmeye başladın. Bunu bir psikolog göremezse zaten kimse göremez. Doğal ol. Sakin ol. Kendin ol.

Kadın onu Shaftesbury Caddesinden birkaç sokak uzakta telefon kulübelerinin Uzakdoğu mabetleri şeklinde olduğu, süpermarketlerin bayat yumurta sattığı, kapıların Hong Hong antikaları gibi süslendiği ve sokaklara hem İngilizce hem de Çince isimlerin verildiği Çin Mahallesine getirdi. Civarda birkaç turist olsa da yayaların çoğu tiz sesli Çinlilerdi. Burası New York'ta görmeyi umup İngiltere'de hayal bile edemeyeceği farklı bir dünyaydı. Yine de geri dönüp baktığında Shaftesbury Caddesindeki sinemaları, otobüsleri ve avazı çıktığı kadar bağıran genç serserileri görebiliyordu.

"İşte geldik," deyip sokağın köşesindeki bir restoranın önünde durdu. Kapıyı çekerek açıp ona içeriye girmesini işaret etti. Hemen gelen garson onlara loş bir bölme gösterdi. Kadın bir garson onlara menüleri verirken gülümsedi. İlk garson şarap menüsüyle dönüp menüyü Rebus'un önüne koydu.

"Karar verirken bir şeyler içmek ister misiniz?"

Rebus cevap vermeden önce Lisa Frazer'a baktı. Kadın hiç tereddüt etmeden, "Cin tonik," dedi.

Rebus, "Aynısından," der demez pişman oldu. Aslında hiç de cinin kimyasal kokusunu soluyacak havada değildi.

"Müfettiş Rebus, bu dava beni çok heyecanlandırıyor."

"Lütfen bana John de. Artık karakolda değiliz."

Kadın başını salladı. "Bana dosyaları inceleme fırsatı verdiğin için teşekkür etmek istiyorum. Şimdiden gayet ilginç bir resim elde ettim diyebilirim." Kadın elini çantasına uzatıp bir ataşla tutturulmuş bir düzine kadar dizin kartı çıkardı. Kartların üzerinde itinayla ve elle yazılmış yazılar bulunuyordu. Onları okumaya başlayacak gibiydi. Rebus, "Önce sipariş versek nasıl olur?" diye sordu. Kadın ilk başta anlamasa da sonra sırıttı.

"Affedersin," dedi. "Ben sadece..."

"Çok heyecanlısın. Evet söylemiştin."

"Polisler ipucu buldukları zaman heyecanlanmaz mı?"

Rebus menüye bakmaya devam ederek, "Hemen hemen hiç," dedi, "bizler doğuştan kötümserizdir ve suçluyu bulup içeri tıkana kadar da heyecanlanmayız."

"Çok ilginç." Hâlâ kapalı olan kendi menüsünü aldı. Dizin kartlarını masanın üzerine koydu. "Ben polislerin bir ölçüde iyimser olduğunu, aksi takdirde davaları *asla* çözemeyeceklerini düşünürdüm."

Gözleri hâlâ menüde olan Rebus sipariş verme işini kadına bırakmaya karar verdi. Başını kaldırıp ona baktı. "Ben çözüp çözmemeye takılmam," dedi. "Sadece adım adım yapılması gerekeni yaparım."

Garson içkilerle döndü.

"Sipariş vermeye hazır mısınız?"

Rebus, "Pek sayılmaz," dedi. "Biraz daha beklesek olur mu?"

Lisa Frazer masanın karşısından ona baktı. Büyük bir masa değildi. Kadehinin kenarındaki sağ eli Rebus'un sol elinden birkaç santim uzaktaydı. Rebus masanın altında dizlerinin temas etmesinin an meselesi olduğunu hissedebiliyordu. Restorandaki diğer masalar daha büyüktü ve bölmeler de daha aydınlıktı.

"Frazer İskoç ismi," dedi. Sohbete giriş için fena sayılmazdı.

"Öyle," diye cevap verdi. "Büyük büyükbabam Kirkcaldy diye bir yerden gelmiş."

Rebus gülümsedi. Kelimeyi yanlış telaffuz etmişti. Hatasını düzelttikten sonra ekledi. "Benim doğup büyüdüğüm yer de oradan pek uzak değil. En fazla on kilometre mesafe var."

"Hakikaten mi? Ne tesadüf. Oraya hiç gitmedim ama büyükbabam Adam Smith'in orada doğduğunu söylemişti."

Rebus başını salladı. "Ama bu oranın suçu değil," dedi. "Fena bir yer değildir." Kadehi aldı, çalkaladı, kadehe çarpan buzların çıkardığı sesi dinledi. Lisa nihayet menüye baktı. Başını kaldırmadan konuştu.

"Neden geldin?" Soru o kadar aniydi ki Rebus'u gafil avladı. Restoranı mı, Londra'yı mı, yoksa dünyayı mı kastediyordu?

"Buraya cevapları bulmaya geldim," verdiği cevap hoşuna gitti; böylece üç ihtimali de cevaplandırmış oluyordu. Kadehini kaldırdı. "Psikolojiye."

Kadın da kadehini kaldırdığında buzlar müzik çalar gibi takırdadı. "Her şeyi adım adım

halletmeye." İkisi de içti. Kadın tekrar menüye baktı. "Pekâlâ," dedi. "Ne yiyeceğiz?"

Rebus çubukları kullanmayı bilse de bu gece şansı yaver gitmemişti. Erişte ya da ördek parçalarını almayı bir türlü becerememiş, sürekli tabağa düşürerek masa örtüsüne sos sıçratmıştı. Ne kadar hata yaparsa o kadar bunalmış ve bunaldıkça daha çok hata yapmıştı. Sonunda pes edip çatal istemişti.

"Bende koordinasyon diye bir şey kalmamış," dedi. Kadın anlayış göstererek (ya da acıdığından) gülümseyip minik bardağına tekrar çay koydu. Kadının Kurtadam hakkında bulduklarını ona anlatabilmek için sabırsızlandığını görebiliyordu. Yengeç çorbası içerken bugüne pek bulaşmadan geçmiş ve gelecekten konuştular. Rebus çatalını direnişi kırılmış bir et parçasına batırdı. "Peki, ne buldun?"

Kadın ne kastettiğinden emin olmak için ona baktı. Rebus başını sallayınca kadın çubukları bırakıp dizgi kartlarını ataştan kurtararak boğazını temizledi. Kartlardan doğrudan okumak yerine onları arada bir bakmak için kullandı.

"Bulduğum ilk şey kurbanların vücutlarında tuz bulunması oldu," dedi. "Bazılarının bunun ter olduğunu düşündüğünü biliyorum ama bence onlar gözyaşı lekeleri. İster kadın olsun ister erkek, bir katilin kurbanıyla olan ilişkisinden çok şey öğrenilebilir."

Yine aynısı: Kadın ya da erkek. "Bence gözyaşı failin suçluluk hissettiğini ve hatta bunu daha sonra değil de saldırı sırasında hissettiğini gösterir. Bu da Kurtadam'a ahlaki bir boyut kazandırıp onun neredeyse iradesi dışında hareket ettiğini anlamamızı sağlar. Şizofreni vakası olabilir, belki de karanlık tarafı sadece bazı zamanlarda harekete geçiyordur."

Kadın aceleyle devam etse de Rebus ipin ucunu kaçırmaya başladığını fark ettiğinden araya girdi. "Yani Kurtadam çoğu zaman senin benim gibi normal biri mi?"

Kadın şevkle başını salladı. "Evet öyle. Hatta sair zamanlarda normal göründüğünü değil de tümüyle normal olduğunu düşünüyorum. O yüzden yakalanması bu kadar zor. Alnında Kurtadam yazısıyla ortalıkta dolaşmıyor."

Rebus yavaşça başını salladı. Sözlerine odaklanıyormuş gibi yapmanın yüzüne bakabilmek için ideal bir mazeret olduğunu fark etti. "Devam et," dedi.

Kadın diğer karta geçmeden önce derin bir nefes aldı. "Öldürdükten sonra kurbanı tacize devam etmesi Kurtadam'ın kurbanını kontrol etmeye ihtiyaç duymadığını gösterir. Bazı seri katillerde bu tür bir kontrol çok önemlidir. Bu katiller ancak kurbanlarını öldürdükleri anda onların üzerinde bir kontrolleri olduğunu hissederler. Kurtadam için bu geçerli değil. Öldürme kısmı çok çabuk, acıyı uzatmaması sadizmin söz konusu olmadığını gösterir. Kurtadam'ı asıl ilgilendiren öldürdükten sonraki kısım."

Kadının acelesi, enerjisi ve bulduklarını paylaşma heyecanı Rebus'u etkiledi. Kadın bu kadar güzel ve kendisine bu kadar yakınken nasıl dikkatini verebilirdi ki? "Ne demek istiyorsun?"

"Gittikçe netleşiyor." Durup çayından bir yudum aldı. Yemeğine pek dokunmamıştı ve tabağın yanındaki kâsede duran pilava da neredeyse el sürmemişti. Rebus kadının en az kendisi kadar, ama farklı nedenlerden, gergin olduğunu hissetti. Restoran hareketli olsa da fazla kalabalık değildi. Bölmeleri onlara aitti. Rebus hâlâ çok sıcak olan çayından bir yudum aldı. Çay! Bir kadeh soğuk beyaz şarap için neler vermezdi.

Kadın, "Patolog Dr. Cousins'ın ilk saldırının arkadan geldiğini düşünmesi bana ilginç geldi," dedi. "Bu da yüzleşme olmadığını ve Kurtadam'ın sosyal hayatı ya da iş hayatında da böyle olmasından hoşlandığını gösterebilir. Bir ihtimalle de kurbanlarının korkusunun kendi senaryosunu mahvedeceğinden korkarak kurbanın gözlerine bakmaktan çekiniyor olabilir."

Rebus başını iki yana salladı. Sıra ona gelmişti. "Anlamadım."

Kadın şaşırmışa benziyordu. "Kısacası sadece intikam alıyordur ve kurbanlar onun gözünde intikam almak istediği kişiyi simgeliyordur. Eğer yüzlerine bakarsa kurbanın aslında intikam almak istediği esas kişi olmadığını anlar."

Rebus hâlâ tam anlamamıştı. "Yani bu kadınlar sadece simge."

"Evet öyle."

Başını salladı. Bu gittikçe ilginçleşiyordu, hatta gözlerini Lisa Frazer'dan alıp söylediklerine odaklanmasına yetecek kadar ilginçleşmeye başlamıştı. Kadın kartlarının ancak yarısına gelmişti.

"Kurtadam'la ilgili olanlar bu kadar," deyip sıradaki karta geçti. "Seçilen mekân en az yaş, cinsiyet, ırk ve kurbanın sınıfı kadar katillin iç dünyası hakkında da bilgi verir. Kurbanlarının tümü orta yaşlı kadınlar ve bu kadınların dörtte üçü de beyaz. Bu bilgilerden pek bir şey çıkardığımı söyleyemem. Aslında bu noktada tekrar eden bir kalıp olmaması beni suç mahalline daha çok önem vermeye yönlendirdi. Tam bir kalıp, bir düzen bulduğunu düşünürken çıkan başka bir unsur onu darmadağın ediyor: Katil daha genç bir kadın seçiyor, akşamın daha erken bir saatinde ya da siyah bir kadına saldırıyor."

Rebus, ya da dolunaydan bağımsız öldürüyor, diye içinden geçirdi.

Lisa devam etti. "Saldırıların mekânsal kalıplarını da biraz düşündüm. Bu sayede katilin tekrar nerede saldıracağını, hatta oturduğu yeri bile bulabiliriz." Rebus kaşlarını kaldırdı. "Bu gerçek John, birkaç davada ispatlandı bile."

"Ona şüphem yok. Ben asıl mekânsal kalıp cümlesi yüzünden kaşlarımı kaldırdım." Aynı tabiri nefret ettiği yönetim kursunda da duymuştu.

Kadın gülümsedi. "Evet jargon. Böyle bir sürü terim var. Cinayet mahallerinin oluşturduğu kalıptan bahsediyorum. Kanal kıyısı, ray

kenarı, metro istasyonuna yakınlık. Dörtte üçü ulaşım hatlarına yakın işlenmiş ama dördüncü bu kalıbı bozuyor. Dördü de nehrin kuzeyinde olmuş. Hiç değilse bunda bir düzen var. Fakat belli bir kalıbın ya da düzenin olmaması bilinçli bir davranış da olabilir, en azından benim fikrim bu yönde. Kurtadam size hiçbir ipucu vermemeye çalışıyordur. Bu da üst düzey bir psikolojik olgunluğa sahip olduğunu gösterir."

"Evet, ne kadar olgun olduğu ortada."

Kadın güldü. "Ben ciddiyim."

"Biliyorum."

"Bir ihtimal daha var."

"Nedir?"

"Kurtadam polislerin nasıl çalıştığını bildiği için ipucu bırakmıyor olabilir."

"Biliyor mu?"

Kadın başını salladı. "Özellikle de seri cinayetleri nasıl soruşturduğunuzu biliyordur."

"Yani polis olduğunu mu söylüyorsun?"

Kadın tekrar gülüp başını iki yana salladı. "Hayır, sabıkası olabileceğini söylüyorum."

Birkaç saat önce gördüğü Flight'ın dosyası aklına gelen Rebus, "Zaten yüzden fazla sabıkalıya baktık ama bir şey çıkmadı," dedi.

"Ama tecavüz ve cinsel saldırı suçlarından hüküm giymiş herkesle konuşmanız mümkün değil."

"Doğru. Ama ihmal ettiğin bir şey var: diş izleri. Bu elle tutulur bir ipucu. Kurtadam bu kadar zekiyse, neden her seferinde diş izi bırakıyor?"

Kadın çayını soğutmak için üfledi. "Belki de diş izleri dikkati başka yöne çekmek içindir."

Rebus biraz düşündü. "Mümkün," dedi, "ama bir şey daha var. Bugün dental patoloğa gittim. Diş izlerine bakılırsa Kurtadam'ın kadın olmasının da ihtimal dahilinde olduğunu söyledi."

"Öyle mi?" Gözleri kocaman açıldı. "İşte bu çok ilginç. Hiç düşünmemiştim."

"Ben de öyle." Kâsesinden biraz daha pilav aldı. "Peki, söyle bakalım neden kurbanlarını ısırıyor?"

"Bunu ben de çok düşündüm." Son karta geçti. "Hep karnı ısırıyor. Kadın karnı hayatın taşındığı yerdir. Belki de Kurtadam bir çocuk kaybetmiştir ya da terk edilip evlat edinilmiş ve bunu içine sindirememiştir. Bilmiyorum. Çoğu seri katilin ergenliği sorunludur."

"Hımın. Öyleymiş, en azından verdiğin kitaplarda öyle yazıyordu."

"Onları okudun mu?"

"Dün gece okudum."

"Peki, ne düşünüyorsun?"

"Zekice, bazen de çok zekice olduklarını düşünüyorum."

"Peki, sence o teoriler geçerli mi?"

Rebus omuz silkti. "Kurtadam'ı yakaladığımızda söylerim."

Kadın tekrar yemeğini kurcalasa da bir şey yemedi. Kâsesindeki et soğumuş ve jelatin kıvamına gelmişti. "Ya anal saldırı John? Onunla ilgili bir teorin var mı?"

Rebus biraz düşündü. Sonunda, "Hayır," dedi. "Ama bir psikiyatrın ne diyeceğini biliyorum."

"Evet, ama ben psikiyatr değil, psikoloğum."

"Nasıl unutabilirim? Yazında ABD'de faal halde en az otuz seri katil olduğunu yazmışsın. Bu doğru mu?"

"O yazıyı bir yıl önce yazdım. Şimdiye sayı daha da artmıştır. Ürkütücü, değil mi?"

Titremesini gizlemek için omuz silkti. "Yemeğini beğendin mi?" diye sordu.

"Ne?" Kadın tabağına baktı. "Şey, pek aç değilim. İşin aslı galiba biraz... Keyfim kaçtı. Parçaları bir araya getirdiğimi düşündüğüm için çok heyecanlıydım ama şimdi sana anlatınca ortada pek bir şey olmadığını fark ettim." Kadın dizgi kartlarına tekrar baktı.

Rebus, "İyi hazırlanmışsın," dedi. "Açıkçası etkilendim. Yardımın azı çoğu olmaz. Ayrıca bilinen doğrulara odaklanman iyi bir şey. Ben daha çok jargon bekliyordum." Kitapların birindeki MacNaughtie tarafından yazılan terimleri hatırladı. "Gizli psikomania, ödip dürtüler, o tür şeyler."

"O şeylerden bende yığınla var," dedi, "ama bir işe yarayacaklarını zannetmem."

"Bence de."

"Ayrıca onlar daha ziyade psikiyatrinin işi. Psikologlar güdü teorisi, sosyal öğrenme teorisi, çok katmalı kişilikler gibi şeylerle ilgilenir." Rebus elleriyle kulaklarını kapattı.

Kadın tekrar güldü. Onu güldürmek çok kolaydı. Bir zamanlar Rhona'yı ve Rhona'dan son-

ra da Edinburgh'daki irtibat memurunu güldürmüştü. Konuyu değiştirerek, "Peki ya polisler?" diye sordu. "Psikologlar bizim hakkımızda ne düşünüyor?"

Kadın oturduğu yere iyice yayılıp, "Sizler dışa dönük, inatçı ve muhafazakâr tiplersiniz," dedi.

"Muhafazakâr mı?"

"Siyasi manada değil."

"Dün gece seri katillerin de muhafazakâr olduğunu okudum."

Hâlâ gülümseyen kadın başını salladı. "Evet, öyle," dedi, "pek çok açıdan benzersiniz. Muhafazakârla mevcut durumdaki değişimleri hoş karşılamadığınızı söylemek istedim. Psikolojinin kullanılmasını da bu yüzden istemezsiniz. Kendinize koyduğunuz katı kuralları zorlar. Nedeni bu, değil mi?"

"Aslında itiraz edebilirim ama etmeyeceğim. Peki, Kurtadam'ı incelediğine göre şimdi ne olacak?"

"Ah, şimdiye kadar yaptıklarım devede kulak bile değil." Elleri tekrar dizgi kartlarına gitti. "Yapılması gereken başka testler, karakter tahlilleri falan var. Zaman alır." Durdu. "Ya sen?"

"Biz kontrol edip, inceleyip sonra da..."

Kadın araya girip, "Adım adım," dedi.

"Çok doğru, adım adım. Gerçi daha ne kadar bu davada olurum onu bilemem. Hafta sonu beni Edinburgh'a geri gönderebilirler."

"Seni Londra'ya neden çağırdılar?"

Garson boş tabakları almaya geldi. Rebus arkasına yaslanıp dudaklarını peçeteyle sildi.

"Kahve ya da içki ister misiniz beyefendi?"

Rebus, Lisa'ya baktı. Kadın, "Ben bir Grand Marnier alırım," dedi.

Rebus, "Bana da kahve," dedi. "Hayır dur, boş ver, bana da aynısından getir." Garson başıyla selamlayıp boş tabaklarla birlikte gitti.

"John soruma cevap vermedin."

"Ah, gayet basit. Yardımım olacağını zannetmişler. Edinburgh'da başka bir seri cinayet vakasında çalışmıştım."

"Öyle mi?" Kadın masaya doğru eğilip ellerini masa örtüsünün üzerine koydu. "Anlatsana."

O da anlattı. Uzun bir hikâyeydi ve ona neden bu kadar teferruatlı anlattığını o da bilmiyordu. Bilmesi gereken, hatta belki de bir psikoloğa anlatması gerekenden daha fazlaydı. Onunla ne yapacaktı? Ona psikoz ya da paranoya teşhisi mi koyacaktı? Ama kadının onu büyük bir dikkatle dinlediğini fark etmiş ve bundan hoşlandığı için de hikâyeyi olabildiğince uzatmayı tercih etmişti.

Hikâye iki kahve, faturanın ödenmesi, Leicester Meydanı, Charing Cross Yolu, St. Martin Lane, Long Acre ve Covent Garden'a yapılan yürüyüş boyunca sürdü. Covent Garden'ın etrafında dolaşırlarken en çok konuşan Rebus'tu. Telefon kulübelerinin içini kaplayan minik etiketleri merak ederek yanlarında durdu: Sert ıslah edici tedbirler; Fransızca dersleri; O ve A uzmanı; TV; Trudy, seksi genç kız, bana şaplak at; S/M salonu; koca göğüslü sarışın... Tümünün yanında telefon numaraları vardı.

Etiketleri Lisa da okudu. "Hepsi ayrı bir psikolog," dedi. Sonra da, "John bana anlattığın müthiş bir hikâye. Hiç bunu yazan oldu mu?"

Rebus omuz silkti. "Bir gazete bir iki makale yazdı." Jim Stevens. Tanrım, o da Londra'ya taşınmamış mıydı? Rebus, Lamb'in ona gösterdiği gazetedeki haberi hatırladı.

Lisa, "Tamam ama olaya senin açından bakan oldu mu?" diye sordu.

"Hayır." Lisa bu cevabı biraz düşündü. "Beni olay incelemesine mi çevirmek istiyorsun?"

"Şart değil," dedi. "Ah, işte geldik." Durdu. Dar ve yayalara ayrılmış yoldaki bir ayakkabı mağazasının önündeydiler. Dükkânların üzerinde daireler vardı. "Burada oturuyorum," dedi. "Çok teşekkürler, çok eğlendim."

"Yemek için de ben teşekkür ederim. Çok güzeldi."

"Rica ederim." Kadın sustu. Aralarında en fazla bir metre vardı. Rebus ayağını sürüdü. Kadın, "Dönüş yolunu bulabilir misin?" diye sordu. "Sana gideceğin yönü göstereyim mi?"

Rebus sağa sola baktı. Kaybolmuştu. Yürürlerken yola hiç dikkat etmemişti. "Bana bir şey olmaz." Gülümsedi, kadın da gülümsedi ama bir şey demedi. "Bu kadar mı?" diye ısrar etti. "Kahve ikramı yok mu?"

Kadın muzip bir ifadeyle baktı. "Gerçekten kahve içmek istiyor musun?"

Rebus da ona baktı. "Hayır," dedi. "Pek sayılmaz."

Kadın dönüp ayakkabı mağazasının yanındaki kapıyı açtı. Mağaza el yapımı ve deri olmayan ayakkabılar sattığını iddia ediyordu. Dairelere giden kapının yanında altı isimli bir diyafon mevcuttu. İsimlerden biri L. Frazer'dı. Başına doktor yazılmamıştı ama belki de tıp doktoru arayan kişiler tarafından rahatsız edilmemek içindi. İhtisasın gizli tutulması gerektiği zamanlar da vardı.

Lisa anahtarı kilitten çıkardı. Aydınlık merdivenin duvarları maviye boyanmıştı. Kadın ona döndü.

"Madem kahve istemiyorsun o zaman yukarı gelsen iyi olur."

Daha sonra birlikte yatakta yatarlarken kadın elini onun göğsü üzerinde gezdirerek, insanların oynadığı oyunlara, ikisinin de istediği şeyin sevişmek olduğunu itiraf edecekleri zamana kadar beklemeye gerek duymadığını söyledi.

Onun yerine Rebus'u ilk kattaki dairesine davet etmiş, onu odasına almış, soyunup yatağa girerek dizlerini önüne çekip oturmuştu.

"Evet," dedi. Rebus da soyunup yatağa girdi. Kadın uzanıp kollarını geriye attı, sokak lambasının ışığında vücudu belli belirsiz görülüyordu. Rebus bacaklarını ve butlarının iç kısmını öptü. Kadın yasemin kokuyordu. Rebus başta biraz çekindi. Kendi vücudu içler acısıyken kadınınki çok güzeldi (daha sonra ona squash oynadığını, yüzdüğünü ve sıkı bir diyet uyguladığını anlatacaktı). Parmaklarını kıvrımlarının üzerinde gezdirdi.

Midesinin üzerindeki deride hafif bir sarkma, göğüslerinin kenarlarında ve boğazında kırışıklıklar vardı. Başını eğip kendi göbeğine baktı. Karnında biraz kas olsa da onların da üzeri örtülüydü; yorgun ve yaşlı görünüyordu. Squash ve yüzme. Egzersiz yapıp bir sağlık kulübüne katılabilirdi. Edinburgh'da onlardan bolca vardı. Onu memnun etmek istiyordu. Tek amacı onun zevk alması olduğundan usanmadan çalıştı. Odaya ter kokusu hâkimdi. Bolca ter. Birlikte çalışıp akıcı bir şekilde hareket ettiler, ikisi de birbirinin ne yapmak istediğini seziyor gibiydi. Olması gerekenden biraz hızlı hareket edince burnunu kadının çenesine çarptı, alnını ovalarken sessizce güldüler. Daha sonra buzdolabında soğuk bir şeyler aramaya gittiğinde kadın da gelerek ağzına bir buz küpü aldıktan sonra onu öptü ve öpücükleri önünde diz çökmesinden sonra da devam etti.

Tekrar yatağa döndüklerinde soğuk beyaz şarabı şişeden içip biraz daha öpüştükten sonra baştan başladılar.

Başta hissettikleri gerginlik azalmış, keyfini çıkarmaya başlamışlardı. Kadın onun üstüne çıktı, Rebus gözlerini kapatıp hayalinde loş bir oda, soğuk su ve onun cildinin pürüzlüğünü canlandırırken kadının ritmi de giderek hızlandı.

Ya da bir kadın. Kurtadam bir kadın olabilir. Kurtadam polisle oynuyor, onların çalışma usullerini biliyor gibi. Bir kadın mı? Kadın memur mu? Sert yüzü ve köşeli çenesiyle aklına Cath Farraday geldi.

İşe bak, Lisa'nın yanında yatarken başka bir kadını düşünüyordu! Aniden midesine saplanan bir suçluluk duygusu hissetti, hemen ardından kadının ellerini göğüsüne bastırması ve kalçalarını dizleriyle sıkıştırmasıyla sırtı ve boynu kasıldı.

Ya da bir kadın. Peki neden ısırıyor? Isırık haricinde hiçbir ipucu bırakmıyor. Neden? Neden kadın olmasın? Neden polis olmasın? Ya da... Ya da...

"Evet, evet." Nefes alışverişi hızlandı ve kadın aynı şeyi defalarca söyleyince kelime manasını kaybetti. Evet ne?

"Evet John, evet, John, evet..."

Evet.

* * *

Kadın için bir başka yoğun ve gerçekte olmadığı biri gibi davrandığı bir gündü ama şimdi yine dışarıda aramaya çıkmıştı. İki dünya arasında böyle sorunsuzca gidip gelmesi hoşuna gitmeye başlamıştı. Akşamüzeri Blackheath'te bir yemeğe davetliydi. Mock-Georgian zarafeti, yalın çam kapılar, okul harçları, faks makinesi, faiz oranları ve yabancı mülkler konulu sohbetler... Ve Kurtadam. Ona fikrini sordular. Fikri mantıklı, zekice ve liberaldi. Soğuk Chablis ve Chateau Montrose 82 şişeleri vardı. Aralarında seçim yapamadığından ikisinden de içti.

Büyük gazetelerden birinde gazeteci olan misafirlerden biri geç geldiği için özür diledi. Ona yarınki gazetede çıkacaklara dair şeyler sordular

ve o da cömertçe hepsini anlattı. Diğer gazete onunkiyle kıyaslandığında magazin gazetesiydi. Ertesi günün başlığının ne olacağını onlara söyledi: EŞCİNSEL KURTADAM'IN GİZLİ HAYATI. Haliyle gazeteci bunun katili tuzağa düşürmeyi amaçlayan uydurma bir haber olduğunu biliyordu. Haliyle kadın da biliyordu. Çatalıyla biraz hamur işi alırken birbirlerine gülümsediler. Böyle bir hikâye yazmak nasıl bir salaklıktı? Eşcinsel Kurtadam mı? Daha neler. Kocaman şarap kadehinden içkisini yudumlarken kıkırdadı. Sohbet otoyol trafiği ve Blackheath Common'ın durumuna kaymaya başladı. Blackheath veba kurbanlarının cesetlerinin gömüldüğü yerdi. Black Death. Black Heath. Aralarında sadece bir harf vardı. İçten içe buna da güldü.

Yemek bitti, taksiyle nehrin karşısına geçip sokağın başında indi. Eve gitmeye niyetli olsa da evinin kapısına geldiğinde yürümeye devam etti. Bunu yapmaması, burada olmaması gerekirdi ama kendini iyi hissediyordu. Nihayetinde galerideki oyuncak yalnız olmalıydı. Galeriler hep soğuk olurdu. Öyle soğuk olurdu ki Jack Frost burnunuzu ısırabilirdi.

Galiba ona annesi anlatmıştı. Annesi. *Uzun burun kılları, Johnny bir erkeğe hiç yakışmaz.* Ya da babası, o bahçede saklanırken babası da saçma sapan şarkılar söylerdi. Kendi kendine, "Sanatı s.kt.r et," derdi.

Gideceği yeri biliyordu. Uzakta değildi. Yolun daha büyük bir yolla kesiştiği yerdeydi. Lond-

ra'da böyle bir sürü yer vardı. Trafik ışıkları ve ileri geri yürüyen kadınlar. Sürücüler bacaklarını ve beyaz tenlerini görebilsinler diye bazen yoldan karşıya da geçiyorlardı. Eğer bir arabanın penceresi açılırsa bir kadın şartları konuşmak üzere sürücünün yanına gelirdi. Profesyonel ama pek gizli değil. Polisin kimi zaman onları içeri tıkmak zorunda kaldığını biliyordu, öte yandan polislerin en iyi müşteriler arasında olduğunu da biliyordu. İşte o yüzden buraya gelmesi tehlikeliydi. Tehlikeli ama gerekli: İçinde şiddetli bir arzu vardı. Ayrıca bu tür kadınlar sürekli ortadan kaybolmaz mıydı? Kimse şüphelenmez ya da ortalığı ayağa kaldırmazdı. Şehrin bu bölümünde ortalığın ayağa kalkması onun isteyeceği son şeydi. Onlar ilk kurbanını bulana kadar kurbanı farelere yem olmuştu. Hayvan yemi. Tekrar gülüp tam o kadınlardan birinin yanından geçecekken durdu.

Kadın, "Selam aşkım," diyordu. "İstediğin bir şey var mı?"

"Geceliği kaça?"

"Senin için yüze olur aşkım."

"Tamam." Dönüp buradan çok daha emniyetli olan kendi sokağına, kendi evine doğru yürümeye başladı. Anlamışa benzeyen kadın bir metre kadar geriden onu takip etti. Kapının önüne varıp anahtarı kilide sokana kadar kadının yetişmesine izin veremezdi. Galeri onu çağırıyordu. Ne var ki artık bir galeriye benzemiyordu.

Daha ziyade bir kasabı andırıyordu.

"Yerin güzelmiş tatlım."

Parmağını dudaklarına koydu. "Konuşmak yok." Kadın şüphelenmişe benziyordu. O yüzden yanına gidip bir göğsünü kavradı ve dolgun dudaklarına acemice bir öpücük kondurdu. Fahişe başta şaşırsa da sonra gülümsedi.

"*Pek centilmen olduğun söylenemez*," dedi.

Bu tabirden hoşlanan kadın başını salladı. Ön kapı artık kilitliydi. Bunun üzerine galerinin kapısına gidip anahtarla açtı.

"Burası mı aşkım?" Kadın kapıdan geçerken paltosunu çıkardı. Odayı gördüğünde palto omuzlarından aşağı inmişti. Ama haliyle artık çok geçti.

Üretim hattındaki tecrübeli bir işçi gibi ona yaklaştı. Eli kurbanın ağzında, bıçağı saplamadan önce iyice sıkıp hızlıca geriye doğru çekiyor. Bıçağı görüyorlar mı, yoksa dehşetten gözleri kapanıyor mu hep merak ederdi. Gözleri kocaman açık, yüzlerine doğru gelen bıçağa baktıklarını hayal etti. Aslında öğrenebilirdi. Tek yapması gereken doğru yerlere aynalar koymaktı. Bir dahaki sefere öyle yapacaktı.

Lıkır lıkır. Apollo ve Dionysus arasında duran sanat galerisi muhteşem olmuştu. Vücut yere yığıldı. Artık asıl işin vakti gelmişti. İşe koyulurken beyni uğulduyordu: annebabaannebaba annebabaannebaba.

Titreyen bir sesle, "Sadece bir oyun," diye fısıldadı. "Sadece bir oyun." Kadının dediklerini hatırladı. Pek centilmen olduğun söylenemez.

Kahkahası sert ve kısaydı. Birden tekrar hissetti. Hayır! Henüz erken! Bir dahaki sefere... Bıçak döndü. Daha bununla işi bitmemişti. Bu gece bir tane daha yapması mümkün değildi! Bu delilik olurdu. Saf delilik. Ama iştahını dindirememişti. Bu sefer ayna da olacaktı. Gözlerini kanlı eliyle kapattı.

"Dur!" diye bağırdı. "Baba dur! Anne durdur onu! Lütfen durdur!"

Ancak gayet iyi bildiği üzere asıl sorun da buydu. Onu hiç kimse durduramazdı ve durdurmayacaktı. Geceler boyunca devam edecekti. Ara vermeyecek, nefes almasına bile fırsat olmayacaktı.

Geceler boyunca.

Basit Yalan

"Ciddi olamazsın!"

Rebus sinirlenemeyecek kadar yorgun olsa da sesinde telefonun diğer ucunda, Glasgow'a geri dönmesi gerektiğini söyleyen kişiyi endişelendirecek kadar öfke vardı.

"Mahkeme iki hafta sonra yapılmayacak mıydı?"

"Öne aldılar," dedi ses.

Rebus homurdandı. Oteldeki yatağında ahize elinde olduğu halde yatağına uzanıp saate baktı. Sekiz buçuk. Dün gece mışıl mışıl uyumuş, yedide kalkmış, Lisa'yı uyandırmamak için sessizce giyinip gitmeden önce ona bir not bırakmıştı. Yolda sadece bir iki kez yanlış yola saparak nihayet oteline varmış ve bu telefona yakalanmıştı.

"Öne aldılar," dedi ses. "Bugün başlıyor. Şahitliğin gerekiyor Müfettiş."

Sanki Rebus bilmiyordu. Tek yapması gereken şahit kürsüsüne çıkıp Morris Gerald Cafferty'nin (Büyük Ger olarak bilinir) Grangemouth'taki City Arms isimli barın sahibinden yüz sterlin aldığını söylemekti. Bu kadar basitti ve bunu söy-

lemek için de orada olması gerekiyordu. Haraç ve şikeyle geçinen Cafferty'ye karşı açılan dava kusursuz değildi. İşin aslı o kadar çok kusuru vardı ki saymakla bitmezdi.

Boyun eğecekti. Mecbur muydu? Evet mecburdu. Ama hâlâ lojistik sorunu mevcuttu.

"Tümü halledildi," dedi ses. "Dün gece seni aradık ama ulaşamadık. Hemen Heathrow'a git ve bulabildiğin ilk uçağa atla. Bir araba seni oradan alıp Glasgow'a getirecek. Savcı seni üç buçukta çağırmayı düşündüğünden hâlâ vakit var. Şansın yaver giderse bu gece Londra'ya dönmüş olursun."

Rebus alaycı bir ses tonuyla, "Zahmet etmişsiniz," dedi.

"Ne demek," diye cevap verdi ses.

Piccadilly Line'ın Heathrow'a gittiğini ve Piccadilly Circus metrosunun hemen otelin yakınında olduğunu öğrendi. İşler yolunda gidiyor gibi görünse de metro kalabalık ve yavaştı. Heathrow'da biletini alıp Skyshop'a bindi. Bir *Glasgow Herald* alırken raftaki diğer gazeteleri gördü: EŞCİNSEL KURTADAM'IN GİZLİ HAYATI; POLİS HASTA KATİLİN YARDIMA MUHTAÇ OLDUĞUNU SÖYLEDİ; BU MANYAĞI YAKALAYIN.

Cath Farraday iyi iş çıkarmıştı. *Herald*'a ek olarak diğer üç gazeteyi de alıp çıkış salonuna gitti. Etrafına bakınca çevresindekilerin de hep o haberleri okuduğunu fark etti. Acaba Kurtadam da okuyacak mıydı? Okursa da bu onu bir şeyler

yapmaya sevk edecek miydi? Her şey açığa kavuşmak üzereyken o kalkmış altı yüz kilometre kuzeye gidiyordu. Böyle adalet sistemi yerin dibine batsındı. Cafferty davası muhtemelen bir golf oyunu ya da başka bir maça denk geldiği için öne alınmıştı. Tüm bu saçmalığın ardında muhtemelen birinin şımarıklığı yatıyordu. Rebus derin derin nefes alarak sakinleşmeye çalıştı. Uçmayı sevmezdi. Özel Hava Birliğinde onu helikopterle götürdükleri zamandan beri nefret ediyordu. Tanrım! Sakinleşmesi mümkün değildi.

"British Airways Super Shuttle yolcuları..."

Sakin ve soğuk bu sesi duyan kalabalık harekete geçti. İnsanlar ayağa kalkıp çantalarını kontrol ettikten sonra belirtilen kapıya yöneldiler. Hangi kapı? Duyuruyu kaçırmıştı. Bu onun uçağı mıydı? Belki de arabanın onu beklemesi için arayıp haber vermesi gerekirdi. Uçmaktan nefret ediyordu. O yüzden pazar günü trenle gelmişti. Pazar mı? Bugün çarşambaydı. Ona bir haftadan uzun sürmüş gibi geliyordu. Aslında Londra'da sadece iki tam gün kalmıştı.

Uçağa biniyordu. Bileti neredeydi? Valizi olmadığından bir de onun için endişelenmesine gerek yoktu. Kolunun altındaki gazeteler serbest kalıp yere düşmeye uğraşıyordu. Onları tekrar yukarı itip dirseğiyle iyice sıkıştırdı. Sakinleşip Cafferty'yi düşünmeli ve savunmasında açık olmaması için her şeyi kafasında yerli yerine oturtmalıydı. Kurtadam, Lisa, Rhona, Sammy, Kenny, Tommy Watkiss ve George Flight'ı unutup ger-

çeklere odaklan. Bu arada hangi uçakla geldiğini söylememişti. Nerede olduğunu merak edebilirlerdi. İnince arayıp bildirirdi. Şimdi de arayabilirdi ama o zaman uçağı kaçırırdı. Boş ver. Cafferty'ye odaklan. Oraya vardığında notları hazır olurdu ve şahit kürsüsüne çıkmadan önce son bir kez üzerinden geçebilirdi. Zaten sadece iki şahit olacaktı. Şahitlik yapmak zorunda bıraktıkları bar sahibi ve Rebus. Güçlü, kendinden emin ve inanılır olmalıydı. Çıkış Kapısına giderken kendini boy aynasında gördü. Gece yerde uyumuş gibi bir hali vardı. Dün geceyi hatırlayınca gülümsedi. Her şey yoluna girecekti.

Lisa'yı araması gerekirdi ama ne diyecekti... Teşekkür etmesi gerekiyordu galiba. Hosteslerin iki yanında beklediği rampaya girdi.

"Günaydın beyefendi."

"Günaydın." Yanlarında bir gazete yığını olduğunu gördü. Gazeteleri boş yere almıştı.

Koridor daha da daraldı. Palto, valiz ve çantalarını raflara yerleştirmeye çalışan işadamlarının yanından geçti. Koltuğunu bulup oturdu ve emniyet kemerini taktı. Dışarıda yer ekibi hâlâ çalışıyordu. Uzakta bir uçak gürültüyle kalktı. Yanına oturan şişman, orta yaşlı bir kadın gazetesini yarısı Rebus'un sağ bacağının üzerine düşecek şekilde açıp okumaya başladı. Kadın selam bile vermeyip sanki o hiç yokmuş gibi davranmıştı.

Hâlâ camdan dışarı bakarken içinden SDSG hanımefendi diye geçirdi. Ama kadının yüksek sesle nefes vermesi üzerine ona döndü. Kadın

kalın gözlükleriyle ona bakarken parmağını da gazeteye vurdu.

"Artık kimse güvende değil," dedi kadın ve Rebus haberin Kurtadam'la alakalı olduğunu gördü. "Hiç kimse. Kızımın gece çıkmasına izin vermem. Kurtadam yakalanana kadar dokuzdan sonra çıkması yasak. Ondan sonra bile ne olacağı belli olmaz. Nihayetinde *herhangi biri* olabilir."

Bakışından Rebus kendisinin de şüpheli listesinde olabileceğini anladı. Onu temin eder gibi gülümsedi.

Kadın, "Aslında gitmeyecektim," diye devam etti, "ama kocam Frank biletin alındığını söyleyince ziyan olmasın dedim."

"Glasgow'u mu ziyaret edeceksiniz?"

"Pek ziyaret sayılmaz. Oğlum orada oturuyor. Bir petrol şirketinde muhasebeci. Yanına gidebilmem için biletimi o aldı. Uzakta olduğundan onu merak ediyorum. Nihayetinde Glasgow sorunlu bir yer. Gazetelerde sürekli okuyoruz. Orada her an her şey olabilir."

Rebus gülümseyerek, evet Londra'dan çok farklı, diye düşündü. Elektronik kapı zilini andıran bir sesin ardından Sigara İçmeyin işaretinin yanındaki kemerlerinizi bağlayın işareti yandı. Rebus bir sigara için can atıyordu. Acaba sigara içilebilen yerde miydi? Haberi yoktu ve bilet alırken de dikkat etmemişti. Zaten uçaklarda sigara içilmesine hâlâ izin veriyorlar mıydı? Tanrı 7000 metre yüksekte sigara içmemizi istese boyunlarımızı daha uzun yaratmaz mıydı? Yanındaki ka-

dında boyun diye bir şey yoktu. O boğazı kesmeyi deneyecek seri katile acıdı.

Düşünmesi bile korkunç, Tanrı beni affetsin. Kefaret olarak kadının söylediklerine odaklanıp bir an için susmak zorunda kaldığı ana, yani uçak havalanana kadar dinledi. Bir anlık suskunluğunu fırsat bilen Rebus gazetelerini önündeki koltukta bulunan cebe koyup arkasına yaslandı ve uyumaya başladı.

George Flight, Old Bailey'den Rebus'un otelini aradığında ona Heathrow'a gitmek üzere bu sabah aceleyle çıktığı söylendi.

Dedektif Memur Lamb, "Anlaşılan kaçmış," dedi. "Bizim kusursuz profesyonelliğimizden ürktü galiba."

Flight, "Uzatma Lamb," dedi. "Bu biraz garip bir durum. Neden haber vermeden gitti ki?"

"Adam İskoç da ondan. Muhtemelen yemeğin parasını ona ödeteceğinden korkmuştur."

Flight gülse de aklı başka yerdeydi. Rebus dün gece psikologla görüşmüş, sonra da alelacele Londra'dan ayrılmıştı. Ne olmuştu? Flight'ın burnu kaşındı. Güzel gizemleri severdi.

Malcolm Chambers'la konuşmak için mahkemeye gitmişti. Chambers, Flight'ın muhbirlerinden biriyle ilgili bir davada savcıydı. Muhbir inanılmaz derecede salak çıkıp suçüstü yakalanmıştı. Bu muhbir geçmişte ona çok kıymetli bilgiler verip birkaç kişiyi hapse tıkmasını sağlamıştı. Flight adama iyilik borcu olduğunu düşünmüş-

tü. O yüzden Chambers'la, savcıyı etkilemek için değil de (tabii ki bunu aklında bile geçiremezdi) muhbirin halka ve polise olan yardımlarına dair bazı ayrıntıları paylaşacaktı. Eğer muhbirin başına bir şey gelirse bu yardımlar sona ererdi.

Vesaire.

Pis işti ama birinin yapması gerekiyordu ve Flight muhbir ağıyla gurur duyardı. O ağın dağıldığını düşünmeye bile tahammülü yoktu. Chambers'a gidip el etek öpmek hoşuna gitmiyordu. Özellikle de Tommy Watkiss fiyaskosundan sonra. Watkiss serbest kalmıştı ve muhtemelen barlarda hikâyesini millete anlatıp gülüyordu. Tümü de tutuklayan polis, "Selam Tommy nasıl gidiyor?" dediği içindi. Flight, Chambers'ın bunu affedeceğinden ya da unutmasına izin vereceğinden emin değildi. Neyse biraz yalvarıp şu işi aradan çıkarmalıydı.

"Selam." Arkasından gelen bir kadın sesiydi. Döndüğünde Cath Farraday'in kediyi andıran gözlerini ve parlak kırmızı rujlu dudaklarını gördü.

"Selam Cath, burada ne işin var?"

Ona büyük bir gazeteden gelecek önemli bir polis muhabiriyle görüşmek için Old Bailey'ye geldiğini söyledi.

"Bir sahtekârlık davasıyla ilgileniyormuş," dedi, "üstelik bir ayağı hep mahkemede olurmuş."

Başını sallayan Flight kadının karşısında kendini garip hissetti. Göz ucuyla Lamb'in onun rahatsızlığından nasıl keyif aldığını görebildi-

ğinden cesaretini toplayıp kadının gözlerine bakmaya çalıştı.

"Gazetelere verdiğin demeci gördüm," dedi.

Kadın kollarını kavuşturdu. "İşe yarayacağından pek umutlu değilim."

"Muhabirler bunların uydurma olduğunu biliyor mu?"

"Bir ikisi şüphelense de Kurtadam hakkında haber bekleyen yığınla okuyucu var." Kollarını açıp sırt çantasına uzandı. "Editörleri onlardan da hevesli. Bence onlara ne verirsek havada kaparlar." Çantasından bir sigara paketi çıkarıp onlara ikram etmeden birini alıp yaktıktan sonra paketi çantasına geri koydu.

"Neyse umalım da işe yarasınlar."

"Bunun Müfettiş Rebus'un fikri olduğunu söylemiştim."

"Evet."

"O zaman şüpheliyim. Onunla tanıştım. Psikolojiden pek anladığını söyleyemem."

"Acaba?" Flight şaşırmıştı.

"Hiçbir şeyden anladığın yok," diye araya girdi Lamb.

Flight, "O kadar abartma," dese de Lamb pis pis sırıtmakla yetindi. Flight hem mahcup olmuş hem de sinirlenmişti. Lamb'in sırıtmasının ne anlama geldiğini biliyordu: *Ona neden bu kadar yakın olup dibinden ayrılmadığını bilmiyoruz zannetme.*

Cath, Lamb'in müdahalesine güldükten sonra Flight'a hitaben konuştu: Düşük rütbedekilerle

konuşmaya tenezzül etmiyordu. "Rebus hâlâ buralarda mı?"

Flight omuz silkti. "Ben de bilmiyorum. En son Heathrow'a giderken görülmüş ama eşyalarını almamış."

"İyi, tamam." Hayal kırıklığına uğramışa benzemiyordu. Flight birden elini havaya kaldırıp salladı. Malcolm Chambers onu görüp onlara doğru, hiç acele etmeden, yürümeye başladı.

Flight kadını takdim etmesi gerektiğini düşündü. "Bay Chambers bu Müfettiş Cath Farraday. Kendisi Kurtadam davasında basın irtibat memurudur."

Chambers, "Sahi mi," deyip kadının elini sıktı. "Bu sabahki manşetlerden sorumlu olan kadın."

Cath, "Evet," dedi. Sesi farklı, daha yumuşak ve kadınsı çıkmaya başlamıştı, Flight bu tonu daha önce duyduğunu hatırlamıyordu. "Eğer kahvaltınızı berbat ettilerse özür dilerim."

Bir mucize gerçekleşti: Chambers'ın yüzünde bir tebessüm belirdi. Flight onun gülümsediğine en son birkaç yıl önce mahkeme salonunda şahit olmuştu. Bu sabah gerçekten de sürprizlerle doluydu. Chambers, "Kahvaltımı berbat etmediler," dedi. "Bilakis onları çok eğlendirici buldum." Ardından Flight'a dönmesi Cath'le işinin bittiğini gösteriyordu. "Müfettiş Flight size on dakika ayırabilirim, ardından duruşmam var. Dilersen öğle yemeğinde de konuşabiliriz."

"On dakika yeterli."

"Çok güzel. O zaman benimle gelin." Hâlâ Cath'in kendisiyle konuşmaya tenezzül etmemesini sindiremeyen Lamb'e baktı. "Eğer gerekiyorsa adamını da getirebilirsin."

Bunları söyledikten sonra çekip gitti. Flight, Cath'e göz kırptıktan sonra adamı takip etti. Sessiz ve öfkeli olan Lamb de hemen ardındaydı. Cath gülümsedi, Lamb'in keyifsizliği ve Chambers'ın sergilediği performans hoşuna gitmişti. Haliyle onun ismini duymuştu. Mahkemedeki konuşmaları fazlasıyla ikna ediciydi, hayran kitlesi olduğu bile söylenebilirdi: Ne kadar sıkıcı olursa olsun, sırf onu dinlemek için mahkemeye giden insanlar vardı. Bununla kıyaslandığında onun uydurduğu haberler sönük kalıyordu.

Demek Rebus eve dönmüştü öyle mi? Ona iyi şanslar.

"Affedersiniz." Kısa boylu bir tip önünde durdu. Kadın gözlerini kısarak siyah pelerinli, orta yaşlı kadına baktı. Kadın gülümsüyordu, "Sekizdeki mahkeme jürisinde değilsiniz, değil mi?" Cath Farraday gülümseyerek başını iki yana salladı. Görevli, "Peki o zaman," deyip uzaklaştı.

Jürilerin kaybolması yaygın bir şey olacaktı ki sırf onları bulsunlar diye bu görevliler işe alınmıştı. Cath sivri topukları üzerinde dönüp randevusuna doğru ilerlemeye başladı. Jim Stevens acaba onunla daha önce tanıştığını hatırlar mı diye merak etti. İyi bir gazeteci olsa da hafızası, özellikle baba olduktan sonra, iyice gelip gitmeye başlamıştı.

Rebus'un Glasgow'da biraz boş zamanı vardı. Horseshoe Bar'a gidebilir, Kelvinside'da yürüyebilir, hatta Clyde'a uğrayabilirdi. Eğer olsaydı, eski bir arkadaşını bile ziyaret edebilirdi. Glasgow değişiyordu. Geçen birkaç senede Edinburgh şişmanlarken Glasgow formunu korumuştu. Sonuç olarak da şişman birinden ziyade kaslı bir adamın görüntüsüne sahipti.

Ama her şey iyi gitmiyordu. Şehre has şeylerden biri ortadan kayboluyordu. Yeni dükkânlar, meyhaneler ve yeni işyerlerinin tümü birbirine benziyordu. Dünya üzerindeki hangi müreffeh şehre gitseniz benzerlerini görebilirdiniz. Her şey standart hale gelmişti. Gerçi Rebus'un şikâyeti yoktu; ne olursa olsun 50, 60 ve 70'lerdeki bataklık Glasgow'dan daha iyiydi. Yetmezmiş gibi insanlar da en az binalar kadar vasattı. Barlar pek değişmediği halde müşterileri daha iyi ve pahalı giyinmeye başlamış ve menülere chilli ve lazanya gibi yemekler eklenmişti.

Rebus bir barda, ayakta ve sol ayağını pirinç ayaklığa koyarak iki turta yedi. Oyalanıyordu. Uçağı vaktinde inmişti, araba onu bekliyordu ve Glasgow'a kısa sürede ulaşmıştı. On ikiyi yirmi geçe şehir merkezine gelmişti ve delil sunması için ancak saat üçte çağrılacaktı.

Boş zaman.

Bardan çıkıp (aklında belli bir yer olmadan) kestirme olduğunu düşündüğü bir yola girip demiryolu istasyonundan, yıkık dökük depoların önünden ve çöp kaplı boş arazilerden geçti.

Buralarda bir sürü insan vardı ve çöp zannettiği şeylerin satılık eşyalar olduğunu fark etti. Bir bitpazarına denk gelmişti ve müşterilerin haline bakılırsa alışveriş yapabilecekleri tek yer burasıydı. Rutubetli ve pis kıyafetler üst üste dizilmişti. Hemen yanında dikilen satıcılar tek kelime etmeden öylece bekleşiyordu, aralarından bazıları da yakılan ateşin etrafına toplanmıştı. Ortam sessizdi. İnsanlar öksürüp tıksırsa da konuşan azdı. Mohikan saçları kanarya kafesindeki papağan gibi sırıtan birkaç punk ortalıkta geziniyordu fakat pek bir şey almaya niyetliymiş gibi görünmüyorlardı. Yerliler onlara şüpheyle bakıyordu. Turistlerse onlar için sadece turistti.

Kemerlerin altındaki dar koridorlara tezgâhlar dizilmişti. Burası daha feci kokuyordu ama Rebus'un merak edeceği tuttu. Hiçbir hipermarkette bu kadar çeşitli ürün olmazdı: Kırık gözlükler, eski telsizler (çoğunun kablosu eksik), lambalar, şapkalar, paslı mutfak eşyaları, cüzdanlar, eksik domino ve oyun kâğıdı setleri. Bir tezgâhta sadece kullanılmış sabun satılıyordu ve çoğu da umumi tuvaletlerden çalınmışa benziyordu. Bir diğerindeyse takma dişler vardı. Elleri kontrol edilemez şekilde titreyen bir ihtiyar aradığı alt seti bulsa da ona denk üst seti bulamamıştı. Rebus yüzünü buruşturup başını çevirdi. Mohikanlar, Cluedo oyunu açmıştı.

Tezgâhtara, "Hey birader," diye seslendiler, "burada silah yok. Hançerle tabanca nerede?"

Adam açık kutuya baktı. "Doğaçlama yapın," dedi.

Rebus gülümseyip yoluna devam etti. Londra buradan çok farklıydı. Orası daha sıkışıktı, her şey daha hızlı ilerliyordu ve sanki her yerde stres ve baskı vardı. Bir noktadan diğerine arabayla gitmek, alışveriş yapmak ya da gece dışarı çıkmak son derece yorucu faaliyetler haline gelmişti. Londralıların hiçbir şeye tahammülü yoktu. Buradaki insanlar metanetliydi. Mizah yeteneklerini her şeye karşı kalkan olarak kullanırlardı. Londralılarsa her şeyi sineye çekerdi. Farklı dünyalar. Farklı medeniyetler. Glasgow, imparatorluğun ikinci şehriydi. Yirminci yüzyıl boyunca da İskoçya'nın birinci şehri olmuştu.

"Baksana, sigaran var mı?"

Punklardan biriydi. Rebus yakından görünce kız olduğunu anladı. Tümünü erkek zannetmişti. Hepsi birbirine benziyordu.

"Hayır, bırakmaya çalışıyorum..."

Oysa kız çoktan başka birinden istemek için dönmüştü bile. Saatine baktı. İkiyi geçmişti ve buradan mahkemeye gitmesi de yarım saat sürerdi. Punklar hâlâ kayıp Cluedo parçalarını tartışıyordu.

"İyi de parçalar yokken nasıl oynarız? Mesela Colonel Mustard nerede? Ayrıca tahtası da ortadan ikiye ayrılmış. Kaç para istiyorsun?"

Tartışan punk uzun ve çok zayıftı, tepeden tırnağa siyah giydiğinden daha da zayıf görünüyordu. Rebus'un babası görse, "Bir deri bir kemik,"

derdi. Kurtadam şişman mıydı, zayıf mı? Uzun muydu, kısa mı? Genç miydi, yaşlı mı? İşi ve eşi var mıydı? Ona yakın olup gerçeği bilen ama sessiz kalmayı seçen biri olabilir miydi? Bir dahaki saldırısı ne zaman ve nerede olacaktı? Lisa bu sorulara cevap verememişti. Belki de Flight'ın psikoloji hakkında söyledikleri doğruydu. Bazı parçaların kayıp olduğu ve kimsenin kuralları bilmediği bir oyundaki gibi her şey tahmine bağlıydı. Bazen aslından tümüyle farklı, kendi tasarladığın bir oyunu oynamak zorunda kalırdın.

Rebus'un ihtiyacı olan buydu: Kurtadam'a karşı oynadığı oyunlarda ona yeni ve onun lehine olacak kurallar gerekiyordu. Yalan haberler ilk adımdı, buna rağmen ancak Kurtadam bir sonraki adımı atarsa bir şey yapabilirdi.

Cafferty belki bu sefer yırtardı ama daima başka seçeneği olacaktı. Oyun tahtası daima yeni bir başlangıç için hazırdı.

Rebus delili sunup dört olmadan mahkemeden çıktı. Dava dosyasını seyrek saçlı bir dedektif çavuş olan sürücüsüne iade edip yolcu koltuğuna oturdu.

"Olanları bana haber ver," dedi. Sürücü başını salladı.

"Doğruca havaalanına mı Müfettiş?" Glasgow aksanıyla alaycı konuşulunca demek ki böyle oluyordu. Çavuş bir şekilde Rebus'un kendisini daha aşağı bir konumda hissetmesini sağlamayı başarmıştı. Yine de doğu ve batı sahili arasında

fazla bir husumet olduğu söylenemezdi. Aralarında, tıpkı soğuk savaştaki gibi, ikisini birbirinden ayıran bir duvar da olabilirdi. Sürücü daha yüksek sesle soruyu tekrarladı.

Rebus da aynı yükseklikte, "Evet," diye cevap verdi. "İskoç Polisinde hayat işte böyle jet hızındadır."

Piccadilly'deki otele vardığında başı zonkluyordu. Tek başına sakin bir gece geçirmek istiyordu. Temasa geçmediği Flight ve Lisa sabaha kadar bekleyebilirdi. Şimdilik hiçbir şey istemiyordu.

Yatağına uzanıp hiçbir şey düşünmeden sessizce tavana bakmak haricinde hiçbir şey.

Muazzam bir hafta geçiriyordu ve daha ancak yarısına gelebilmişti. Şişeden iki ağrı kesici alıp bir bardak ılık musluk suyuyla içti. Suyun tadı kötüydü. Londra suyunun halka erişmeden evvel yedi filtreden geçtiği doğru muydu? Ağzında yağlı bir tat bırakıyordu ve Edinburgh suyu gibi keskin bir tada sahip değildi. Yedi filtre. Beraberinde getirdiği ve hiçbir işe yaramayan eşyaları düşündü. Viski şişesine bile dokunmamıştı.

Bir yerde telefon çalıyordu. Telefon onun olmasına rağmen bu gerçeği on beş saniye duymazdan geldi. Sonunda homurdanarak elini duvara uzatıp ahizeyi bulup kulağına çekti.

"Umarım buna değer."

"Sen neredesin?" Öfkeli ve endişeli Flight'ın sesiydi bu.

"Sana da iyi akşamlar George."

"Bir cinayet daha işlendi."

Rebus dik oturup bacaklarını yataktan sarkıttı. "Ne zaman?"

"Ceset bir saat önce bulundu. Bir şey daha var." Durdu. "Katili yakaladık."

Rebus bunu duyunca ayağa kalktı.

"Ne?"

"Onu kaçarken yakaladık."

Rebus'un neredeyse dizlerinin bağı çözüldü. Sesi anormal derecede sakindi. "O olduğuna emin misiniz?"

"Olabilir."

"Neredesin?"

"Merkezdeyim. Onu buraya getirdik. Cinayet Brick Lane dışındaki bir evde işlenmiş. Kurt Caddesinden çok uzak değil."

"Evde mi?" İşte bu garipti. Diğer cinayetler hep dışarıda işlenmişti. Diğer taraftan Lisa kalıpların değişebileceğini söylemişti.

Flight, "Evet," dedi. "Sadece bu da değil. Katilin üzerinde evden çalınan para, mücevher ve bir de fotoğraf makinesi bulundu."

Kalıpta bir değişiklik daha. Rebus tekrar yatağa oturdu. "Ne demek istediğini anlıyorum," dedi. "Ama yöntem..."

"Benzer. Philip Cousins yolda. Bir yerlerde yemekteymiş."

"Ben suç mahalline gidiyorum George. Sonra gelip seni görürüm."

"Tamam." Flight sanki bunu bekliyormuş gibiydi. Rebus kâğıt kalem aldı.

"Adresi ne?"

"110 Copperplate Caddesi."

Rebus adresi Glasgow'dan dönüş biletinin arkasına yazdı.

"John?"

"Evet?"

"Yine bana söylemeden çekip gitmeye kalkma tamam mı?"

"Olur." Rebus durdu. "Peki, şimdi gidebilir miyim?"

"Haydi, toz ol. Sonra görüşürüz."

Rebus telefonu kapattığında birden üzerine müthiş bir ağırlığın çöktüğünü hissetti. Birkaç kez derin nefes alıp ayağa kalkarak banyoya gidip yüzünü yıkadı ve ıslak ellerini boğazına ve ensesine sürdü. Başını kaldırıp aynaya baktığında kendisini güçlükle tanıdı, iç çekip bir filmde Roy Scheider'ın yaptığını gördüğü şekilde ellerini yüzünün iki yanına koydu.

"Gösteri zamanı."

Rebus'un bindiği taksinin sürücüsünde Kray Biraderler, Richardson ve Karındeşen Jack'e dair yığınla hikâye vardı. Brick Lane'e gittiklerinden özellikle "Old Jack" meselesine takılmıştı.

"İlk icraatı Brick Lane'deydi. Richardson saf kötüydü. Hurdalıkta insanlara işkence yapardı. Zavallının tekine elektrik verdiğinde anlardın çünkü hurdalık kapılarının üstündeki ampul titremeye başlardı." Güldü. Kafasını yana çevirdi. "Krayler köşedeki şu barda içerdi. Benim ufaklık

da orada içerdi. Bir keresinde iyi bir sopa yiyince oraya gitmesini yasakladım. Şehir merkezinde çalışıyor, motosikletli kurye gibi bir şey."

Arka koltuğa yığılmış oturan Rebus ön koltuğu tutarak kendini öne çekti.

"Motorlu kurye mi?"

"Evet, paket taşıyor. Benim iki katım kazanıyor. Kendine Docklands'de daire aldı. Onlara artık manzaralı ev diyorlar. İşe bak. Onları yapanlardan bazılarını tanıyorum. Bilinen her numarayı yaptılar. Vidaları vidalamak yerine çekiçle çaktılar. Plasterler o kadar ince ki komşularını değil duymak, görebilirsin bile."

"Kızımın arkadaşı da şehir merkezinde kurye olarak çalışıyor."

"Öyle mi? Belki tanıyorumdur. Adı ne?"

"Kenny."

"Kenny mi?" Başını iki yana salladı. Rebus adamın beyaz saçlarının gömleğinin yakasında gözden kaybolduğu yere baktı. "Hayır, Kenny diye birini tanımıyorum. Birkaç Chriss var ama Kenny yok."

Rebus tekrar arkasına yaslandı. Kenny'nin soyadını bilmediğini fark etti. "Yaklaştık mı?" diye sordu.

"İki dakika kaldı. Kestirmeden gidip zaman kazanacağız. Doğruca Richardson'ın takıldığı yere çıkacağız."

Dar sokakta muhabirler toplanmıştı. Evin önünü, kaldırımları ve yolu işgal eden kalabalığı üniformalı polisler zapt etmeye çalışıyordu.

Londra'da ön bahçe diye bir şey yok muydu? Rebus, Kensington'daki milyonerlerin evleri haricinde hiç kimsede ön bahçe görmemişti.

"John!" Diğerlerinin arasından yükselen bir kadın sesi. Kadın kalabalığı yararak ona doğru geldi. İşaret verdiği polisler kadının geçmesine izin verdiler.

"Burada ne işin var?"

Lisa biraz sarsılmış görünüyordu. "Haberi duydum," dedi. "Gelsem iyi olur dedim."

"Lisa bunun iyi bir fikir olduğunu sanmıyorum." Rebus'un aklına Jean Cooper'ın cesedi geldi. Eğer bu da ona benziyorsa...

Muhabirlerden biri, "Yorum yapacak mısınız?" diye bağırdı. Rebus kamera ve fotoğraf makinelerinin flaşlarına baktı. Çaresizce bir şeyler kapmaya çalışan diğer muhabirler de bağırmaya başlamıştı.

Rebus, "Peki gel," deyip Lisa Frazer'ı 110 numaralı kapıya götürdü.

Philip Cousins'ın üzerinde hâlâ cenazeye uygun siyah takım ve kravat vardı. Isobel Penny de siyah, dar kollu, uzun bir elbise giymişi. Fakat cenazeye katılacakmış gibi değildi, mükemmel görünüyordu. Kalabalık oturma odasına girerken Rebus'a bakıp gülümsedi.

Cousins, "Müfettiş Rebus," dedi. "Uğrayacağınızı söylemişlerdi."

Rebus, "İyi bir cesedi hayatta kaçırmam," diye cevap verdi. Cesedin tepesinde dikilen Cousins başını kaldırıp ona baktı.

"Doğru."

Koku Rebus'un burun deliklerinden geçip ciğerlerini doldurdu. Bazıları fark etmese de o hiçbir zaman kaçırmazdı. Sert, tuzlu ve zengin bir çürüme kokusuydu bu. Dünya üzerindeki hiçbir kokuya benzemezdi. Arkasında, yağ, balmumu ve soğuk suyu andıran başka bir koku daha vardı. Ölümün ve yaşamın çelişen kokuları. Rebus, Cousins'ın da kokuyu aldığından hiç kuşku duymuyordu, ne var ki Penny'den emin değildi.

Yerde, bacakları ve kolları tuhaf bir şekilde duran, orta yaşlı bir kadın yatıyordu. Boğazı kesilmişti. Mücadele izleri de mevcuttu, süsler raflardan düşüp kırılmıştı ve etrafta kanlı parmak izleri vardı. Cousins doğrulup iç çekti.

"Çok acemice," dedi. Not defteriyle çizim yapan Isobel Penny'ye baktı. "Penny," dedi, "bu akşam çok güzel göründüğünü söylemiş miydim?"

Kadın kızarıp hafifçe gülümsedi fakat bir şey söylemedi. Cousins sessizce duran Lisa Frazer'ı görmezden gelerek Rebus'a döndü. İç çekerek, "Kopya cinayet," dedi, "ayrıca kopyacımız çok acemi. Anlaşılan gazetelerdeki ayrıntılı ama gerçek olmayan tarifleri okumuş. Bence bu başarısız bir hırsızlık. Paniğe kapılınca eli bıçağa uzanmış ve sonra da Kurtadam'ınkiler gibi yapabilirse yırtabileceğini düşünmüş olmalı." Tekrar cesede baktı. "Hiç zekice değil. Akbabalar çoktan toplanmış olmalı, değil mi?"

Rebus başını salladı. "Geldiğimde on muhabir vardı. Şimdiye ikiye katlanmıştır. Ne duymak istediklerini hepimiz biliyoruz, değil mi?"

"Büyük hüsrana uğrayacaklar." Cousins saatine baktı. "Yemeğe geri dönmeye değmez. Muhtemelen tatlıyı kaçırdık. Güzel yemekti, yazık oldu." Cesedi işaret etti. "Görmek istediğin bir şey var mı, yoksa torbaya koyalım mı?"

Rebus gülümsedi. Mizahı kıyafeti kadar kara olsa da hiç yoktan iyiydi. Koku şimdi de çiğ et ve kahverengi sos kokusuna dönüşmüştü. Başını iki yana salladı. Yapılacak başka bir şey yoktu. Ama dışarıda ortalığı karıştırmak istiyordu. Flight, daha doğrusu herkes bu yüzden ondan nefret edecekti. Öte yandan nefrette bir sorun yoktu. Nefret bir histi ve hisler olmazsa geriye ne kalırdı? Lisa minik koridora çıkmıştı ve bir polis memuru orada onu teskin etmeye çalışıyordu. Rebus odadan çıkınca başını iki yana sallayıp doğruldu.

"İyiyim," dedi.

Rebus, "İlki insanı kötü etkiler," dedi. "Gel, Kurtadam'la ilgili biraz psikoloji konuşmak istiyorum."

Muhabir ve kameramanlara meraklıların da katılmasıyla kalabalık iyice artmıştı. Polisler kol kola girerek aşılmaz bir zincir oluşturmuşlardı. Sorular başladı: Buraya bak! Kim olduğunu sorabilir miyiz? Kanaldaki de sendin, değil mi? Yorum yok mu, Kurtadam mıymış? O değil mi? Birkaç kelime...

Rebus, Lisa yanında olduğu halde onlara yaklaştı. Muhabirlerden biri Lisa'ya doğru eğilip adını sordu.

"Lisa, Lisa Frazer."

"Bu davada mı çalışıyorsun Lisa?"

"Ben psikoloğum."

Rebus boğazını temizledi. Muhabirler kulübedeki köpekler gibiydi ve beslenme vakitlerinin geldiğini anlayınca birden sakinleştiler. Kolunu kaldırmasıyla hepsi sustu.

Rebus, "Beyler kısa bir açıklama olacak," dedi.

"Önce kim olduğunu sorabilir miyiz?"

Rebus başını iki yana salladı. Ne fark ederdi? Nasılsa öğreneceklerdi. Kurtadam davasında çalışan kaç İskoç polis vardı ki? Flight ve Cath Farraday bilecek, dolayısıyla gazeteciler de öğrenecekti. Bunun önemi yoktu. İçlerinden kendini tutamayan biri sordu.

"Onu yakaladınız mı?" Rebus adamla göz göze gelmeyi denese de hepsinin gözleri aynı şeyi soruyordu. "Kurtadam mı yapmış?"

Rebus bu sefer başını salladı. "Evet," dedi. "Kurtadam. Onu yakaladık." Lisa hayretle ona baktı.

Daha fazla soru, bağırış çağırış ve bir sürü seslenişe rağmen önlerindeki zincir kırılmadı ve nedense etrafından dolaşmayı da akıl edemediler. Rebus döndüğünde Cousins ve Isobel Penny'nin kapının dışında durduğunu gördü, duyduklarına inanamıyormuş gibi bir halleri vardı. Onlara göz kırpıp Lisa'yla birlikte taksisinin beklediği yere gitti. Şoför akşam gazetesini katlayıp koltuğun kenarına sıkıştırdı.

"Onları bayağı bir heyecanlandırdın. Ne dedin?"

Rebus, "Pek bir şey değil," deyip arkasına yaslandıktan sonra Lisa Frazer'a gülümsedi. "Birkaç basit yalan."

"Basit yalan!"

Demek Flight öfkelendiğinde böyle oluyordu.

"Basit Yalan!"

Duyduklarına inanamıyor gibiydi. "Sen bunlara basit yalan mı diyorsun? Cath Farraday bu durumu toparlayabilmek için bir tarafını yırtacak. Kudurdular. Yarısı bunu basmaya çoktan hazır! Sen de tutmuş basit yalan diyorsun? Rebus sen iyice zıvanadan çıktın."

Demek yine Rebus'a dönmüştü. Öyle olsun. Rebus bu gece yemek yiyeceklerini hatırladı, ancak davetin hâlâ geçerli olduğundan şüpheliydi.

George Flight katili sorgulamıştı. Yanakları kırmızıydı, kravatı çözüktü ve gömleğinin düğmelerinin yarısını açmıştı. Küçük ofiste volta atıp durdu. Rebus kapalı kapıların ardındakilerin onları korku ve memnuniyetle karışık duygularla dinlediğini biliyordu: Flight'ın öfkesinden korkuyor ve tek failin Rebus olmasından memnuniyet duyuyorlardı.

"Fazla ileri gittin, anladın mı? Haddini fazlasıyla aştın!" Flight'ın öfkesi tepe noktasına ulaşmış, sesi yarım desibel düşmüştü. "Sana bu hakkı..."

Rebus elini masaya vurdu. Yetmişti. "Bu hakkı nereden aldığımı söyleyeyim George. Kurta-

dam'ın bizzat kendisi bana en iyisi olduğunu düşündüğüm her şeyi yapma hakkını verdi."

"En iyisi mi?" Flight'ın öfkesi bir kat daha arttı. "Duymadığım bir bu kalmıştı. Gazetecilere bu yalanı söylemek mi en iyisi? Acaba en kötüsü ne diye düşünmeye bile korkuyorum."

Artık Rebus'un sesi de Flight'ınkine denk çıkıyor ve artmaya devam ediyordu. "Adam dışarıda istediği gibi gezip bize gülüyor. Çünkü atacağımız her adımı biliyor ve bizden hep bir adım önde." Rebus sesini alçalttı: Flight dinlemeye başlamıştı ki istediği de buydu. "Onu bir şekilde tahrik edip saklandığı yerden başını çıkarmasını sağlamaya mecburuz. Onun sinirlenmesi gerek George. Dünyaya değil de bize sinirlenmesi lazım. Çünkü başını çıkardığında onu koparmak için hazır bekliyor olacağız."

"Onu eşcinsellikten yamyamlığa kadar her şeyle suçladık zaten. Şimdi de herkese yakalandığını söyledin." Rebus konuyu istediği yere getiriyordu. Sesini biraz daha alçalttı. "Bence bunu içine sindiremeyecek George. Hiç zannetmem. Bence bir şekilde temas kuracak. Ya gazetelerle ya da doğrudan bizimle, ama haber vermek için bir şekilde temasa geçecek."

Flight, "Ya da tekrar öldürecek," dedi. "Ve *böylece* haberimiz olacak."

Rebus başını iki yana salladı. "Eğer tekrar öldürürse hiç ses çıkarmayacağız. Medya hiç bahsetmeyecek. Kimsenin haberi olmayacak. Her-

kes hâlâ yakalandığını düşündüğünden önünde sonunda kendini gösterecek."

Artık Rebus da Flight da sakinleşmişti. Flight yanaklarını ve çenesini ovuşturdu. Dalgın gözlerle boşluğa bakıp duyduklarını tekrar düşündü. Rebus planın işe yarayacağından şüphe etmiyordu. Zaman alabilirdi ama işe yaraması mümkündü. Temel Özel Hava Birliği eğitimi: Düşmanını bulamıyorsan onun sana gelmesini bekle. Ayrıca ellerinde başka plan da yoktu.

"John, ya halkın bilip bilmemesi onun umurunda bile değilse ne olacak?"

Rebus omuz silkti. Buna verecek cevabı yoktu. Elinde eski dava örnekleri ve içgüdüleri haricinde bir şey mevcut değildi.

Sonunda Flight başını iki yana salladı. Bezgin bir ifadeyle, "Edinburgh'a geri dön John," dedi. "Git yeter." Rebus gözlerini ona dikti, konuşmaya devam etmesini istiyordu. Fakat George Flight kapıya doğru yürüdü, kapıyı açtı ve çıktıktan sonra arkasından kapattı.

Demek hepsi buydu. Rebus nefesini dişlerinin arasından verdi. Edinburgh'a geri dön. Zaten başından beri herkesin istediği de bu değil miydi? Laine, Lamb ve diğer herkes bunu istememiş miydi? Kim bilir belki Flight da onlara dahildi. Hatta kendisi bile. Kendi kendine bir faydası olmayacağını söylemişti ve dediği gibi de olmuştu. Öyleyse uzatmanın ne manası vardı?

Cevabı basitti: Bu dava onu gırtlağından yakalamıştı. Ondan kaçış yoktu. Yüzü ve bedeni

olmayan bu Kurtadam Rebus'un kulağına bir bıçak dayamış, saplamaya hazır halde bekliyordu. Ayrıca bir de kendine has yığınla hikâyesi olan Londra'nın kendisi vardı. Rhona. Sammy. Sammy ve Kenny. Rebus kendine hâlâ Kenny'yle ilgilendiğini hatırlattı.

Ve Lisa.

Lisa hepsinden önce geliyordu. Taksi onu evine bırakmıştı. Yüzü solgun görünse de ısrarla iyi olduğunu ve eve tek başına gitmek istediğini söylemişti. Onu arayıp halini sorması gerekirdi. Aynı zamanda gitmesi gerektiğini de söylerdi. Olmaz, önce Flight'la yüzleşmesi gerekirdi. Kapıyı açıp Cinayet Masasına gitti. Flight orada yoktu. Masalarında oturanlar meraklı ifadelerle ona baktılar. Hiçbirine, özellikle de bir dosyanın ardından sırıtan Lamb'e, bakmadı.

Flight'ın dışarıda, koridorda olduğunu fark etti. Konuştuğu nöbetçi çavuş başını sallayıp gitti. Rebus, Flight'ın duvara yaslanıp yüzünü ovuşturduğunu gördü. George Flight'a kendini toparlaması için biraz zaman tanıması gerektiğini düşünerek ona yavaşça yaklaştı.

"George," dedi. Flight başını kaldırıp belli belirsiz gülümsedi.

"Hiç vazgeçmiyorsun, değil mi John?"

"Kusura bakma George, haklısın. O şeyleri söylemeden önce sana danışmam gerekirdi. İstersen yayınlanmasına izin verme."

Flight keyifsizce güldü. "Çok geç. Radyoda çıktı bile. Gece olmadan tüm haberlerde olur.

Bu kartopu senin eserin John. Bunu sen yarattın ve sonra da yokuş aşağı salıverdin. Artık gittikçe büyümesini izlemekten başka yapabileceğimiz bir şey yok." Parmağıyla Rebus'un göğsünü dürttü. "Cath senden bunun acısını çıkaracak. Çünkü suçlanacak, özür dileyecek ve tekrar güvenlerini kazanmak zorunda kalacak tek kişi o." Flight parmağını ileri geri salladıktan sonra sırıttı. "Bunu yapabilecek tek kişi de Müfettiş Cath Faraday'dir." Saatine baktı. "Bu işi çok erteledim. Sorgu odasına dönmenin vakti geldi."

"Nasıl gidiyor?"

Flight omuz silkti. "Gracie Fields gibi şakıyor. İstesek bile susturamayız. Kurtadam'ın işlediği cinayetleri onun üzerine yıkacağımızı zannettiğinden bildiği her şeyi anlattığı gibi hızına alamayıp galiba bazı şeyleri de uydurup ilave etti."

"Cousins hırsızlığı örtmek için işlenen taklit bir cinayet olduğunu söylemişti."

Flight başını salladı. "Bazen Philip'in yanlış iş yaptığını düşünüyorum. Bu adam Kurtadam değil, sadece basit bir hırsız. Ama asıl ilginci bize müşterek bir dostumuza mal sattığını söyledi."

"Kim?"

"Tommy Watkiss."

"Bak sen."

"Geliyor musun?" Flight merdivenleri işaret etti. Rebus başını iki yana salladı.

"Bir iki telefon açmam lazım. Sonra gelirim."

"Sen bilirsin."

Rebus, Flight'ın gidişini izledi. Kimi zaman insanın uzuvları ve zekâsı iflas ettikten sonra onu ayakta tutan tek şey inatçılığı oluyordu. Flight uzatmaları oynayan bir futbolcu gibiydi. Rebus maçı sonuna kadar götürebilmesini ümit etti.

Cinayet Masasına dönerken onu izlediler. Özellikle Lamb gözlerini ondan ayıramıyordu. Ofisinden tuhaf bir tıkırdama sesi geliyordu. Kapıyı açtığında masasında iki büyük ayak üzerinde duran plastik bir çene şeklindeki oyuncağı gördü. Çene kırmızı, dişler beyazdı ve ağız açılıp kapanırken ayaklar da saat gibi tıkırdayarak yürüyordu.

Bu şakaya öfkelenen Rebus masaya gitti, oyuncağı alıp tüm gücüyle çenesini iki parçaya ayırdı. Ama ayaklar harekete devam edip ancak kurma süresi bitince durdu. Gerçi Rebus farkında bile değildi. O kopardığı alt ve üst çeneye bakıyordu. Bazen bazı şeyler göründüğü gibi olmazdı. Glasgow bitpazarındaki punk daha sonra kız çıkmıştı. Bitpazarında da takma dişler satılıyordu ve dilediğiniz ebatta bulabilirdiniz. Tanrım, bunu çok daha önce anlaması gerekirdi.

Rebus hemen Cinayet Masasına döndü.

Şakanın sorumlusu olduğu su götürmez olan Lamb bir şey söylemeye hazır beklese de Rebus'un yüzündeki "bana bulaşma" ifadesini fark etti. Koridordan geçip merdivenlerden inerek Sorgu Odası olarak bilenen, gerçeklerin güzel sözlerle örtüldüğü mekâna gitti. "Birisi soruşturmalarında polise yardım ediyor." Rebus böy-

le üstü kapalı laflara bayılırdı. Kapıyı çalıp içeri girdi. Bir dedektif teybe yeni kaset koyuyordu. Flight'sa masanın üzerinden uzanmış yüzü çürük içinde ve ellerinin boğumları soyulmuş, şaşkın bir gence sigara ikram ediyordu.

"George?" Rebus heyecanını bastırmaya çalıştı. "Konuşabilir miyiz?"

Flight sigara paketini gence bırakarak sandalyesini geri itip kalktı. Rebus kapıyı açık tutarak Flight'a dışarıda konuşmak istediğini işaret etti. Sonra da aklına bir şey geldi ve tutukluya baktı.

"Kenny diye birini tanıyor musun?" diye sordu.

"Yığınla."

"İçlerinde motora binen var mı?"

Genç adam tekrar omuz silkip sigara paketine uzandı. Flight dışarıda beklerken cevap gelmeyeceğini gören Rebus kapıyı kapattı.

Flight, "Hayırdır," diye sordu.

Rebus, "Ben de emin değilim," dedi. "Hatırlıyor musun, Old Bailey'de dava ertelendiğinde biri bağırmıştı?"

"Evet, yukarıdan biriydi, değil mi?"

"Evet. Ben sesinden tanıdım. Kenny adında bir genç. Motosikletli kurye."

"Yani?"

"Benim kızımla çıkıyor."

"Ah. Ve bu durum canını mı sıkıyor?" Rebus başını sallayarak onayladı.

"Biraz."

"Bu yüzden mi benimle konuşmak istedin?"

Rebus belli belirsiz güldü. "Hayır, öyle bir şey değil."

"Peki ne?"

"Bugün Glasgow'a delil sunmaya gittim. Biraz boş zamanım vardı ve serserilerin alışveriş yaptığı tarzda bir bitpazarına denk geldim."

"Ve?"

"Orada takma diş satıldığını gördüm. Alt ve üst dişler satılıyordu ve hiçbiri birbirine uymuyordu." Söylediklerinin etkisini göstermesi için durdu. "Londra'da böyle bir yer var mı George?"

Flight başını salladı. "Brick Lane'de var. Orada her pazar günü pazar kurulur. Anayolda meyve, sebze ve elbise satılır. Ara yollardaysa ne ararsan bulursun. Hep eski püskü şeyler ama bir şey almayacak olsan bile dolaşması eğlenceli bir yerdir."

"Peki, oradan takma diş alınabilir mi?"

Flight biraz düşündükten sonra, "Evet," dedi. "Mutlaka vardır."

"Demek sandığımızdan daha kurnazmış."

"Diş izlerinin gerçek olmadığını mı iddia ediyorsun?"

"Sadece Kurtadam'ın dişleri olmadığını söylüyorum. Alt sıra üst sıradan daha küçük. Doktor Morrison'ın da bize gösterdiği gibi çok tuhaf bir çene yapın olması gerekir."

"Nasıl unutabilirim? O fotoğrafları basınla paylaşacaktım."

"Kurtadam'ın istediği de buydu zaten. Brick Lane pazarı ya da onun gibi bir yere gidip alt ve

üst sıra dişler aldı. Eşleşmiyor olsalar da umurunda değildi. Sonra da onları kullanarak diş izlerini çıkarttı."

Flight inanmamış gibi görünse de Rebus ilgisini çektiğini biliyordu. "O kadar kurnaz olamaz."

Rebus, "Olabilir," diye üsteledi. "Başından beri, hatta başlamadan *önce* bile her şeyi biliyordu! Bizimle oyuncak gibi oynadı George."

Flight düşünceli bir halde, "O zaman tek yapmamız gereken pazar gününe kadar beklemek," dedi. "Pazarda takma diş satanları buluruz ve onlara sorarız."

"*Dişleri ebatlarına dikkat etmeden* satın alan kişiyi mi soracağız?" Rebus kahkahayı patlattı. Gülünçtü. Saçmalıktı. Ama işe yarayacağından ve satıcının hatırlayıp onlara bir eşkâl vereceğinden emindi. Müşterilerin çoğunun ebada dikkat edeceği muhakkaktı. Şu ana kadar bulabildikleri tek işe yarar ipucu buydu. Belki de bu ihtiyaç duydukları tek şeydi.

Durumun gülünçlüğünün farkında olan Flight da sırıtarak başını iki yana sallıyordu. Rebus yumruğunu önünde havada tutunca, o da hemen altında avucunu açtı. Rebus elini açtığında plastik dişler eline düştü.

Rebus, "Tıpkı saat gibi," dedi. "Bunun için Lamb'e teşekkür borçluyuz." Biraz düşündü. "Neyse, bilmese daha iyi."

Flight başını salladı. "Nasıl istersen öyle olsun John."

Rebus masasına dönüp boş bir kâğıt çıkardı. Kurtadam zannettiklerinden kurnaz çıkmıştı. Lisa'yı ve onun katilin sabıkası olabileceğine dair söylediklerini düşündü. Mümkündü. Kurtadam'ın polisin nasıl çalıştığını biliyor olması da mümkündü. O yüzden aradıkları kişi polis, adli tıp mensubu ve hatta gazeteci ya da insan hakları savunucusu bile olabilirdi. Belki de avukattı ya da dizi senaristiydi. Belki de her şeyi okuyarak öğrenmişti. Kütüphanelerde ve kitapçılarda yığınla eski davalar üzerine yazılmış kitaplar ve nasıl yakalandıklarını anlatan katil biyografileri vardı. Onları inceleyerek *yakalanmamayı* öğrenmek mümkündü. Rebus ne kadar düşünse de şüpheli listesini daraltamadı. Takma dişler başka bir çıkmaz sokak olabilirdi. İşte bu yüzden Kurtadam'ın *onlara* gelmesini sağlamaları şarttı.

Kalemini bırakıp telefona uzanarak Lisa'yı aradı. Ama telefonu açan olmadı. Uyku ilacı almış ya da yürüyüşe çıkmış olabilirdi; kim bilir belki de uykusu ağırdı.

"Seni geri zekâlı hergele."

Açık kapıya baktı. Cath Farraday orada öylece kollarını kavuşturmuş, pervaza dayanmış, en sevdiği pozisyonda dikiliyordu. Sanki ona bir süredir orada olduğunu anlatmak ister gibiydi.

"Senin gibi salağını görmedim."

Rebus gülümsedi. "İyi akşamlar Müfettiş. Nasıl yardımcı olabilirim?"

Odaya girip, "Çeneni kapatıp kafanı çalıştırarak başlayabilirsin," dedi. "Sakın bir daha

basınla konuşmaya kalkma. Sakın!" Sanki kafa atmaya hazırlanıyormuş gibi ona yaklaştı. Onu delecekmiş gibi bakan gözlerine bakmamaya çalışan Rebus onun yerine gözlerini saçlarına diktiğini fark etti. Onlar da en az o kadar tehlikeli görünüyordu.

"Anladın mı?"

Rebus düşünmeden konuşarak, "SDSG," dedi.

"Ne?"

"Açık ve net," dedi. "Evet, açık ve net!"

Pek ikna olmuşa benzemeyen kadın yavaşça başını salladıktan sonra masanın üzerine bir gazete attı. Rebus o ana kadar fark etmediği gazeteye baktı. Önünde kocaman bir fotoğraf vardı. Fotoğraf onu muhabirlerle konuşurken Lisa yanında olduğu halde gösteriyordu. Başlık daha büyüktü: KURTADAM YAKALANDI MI? Cath Farraday parmağıyla resme vurdu.

"Şu kadın kim?"

Rebus yanaklarının kızardığını hissetti. "Psikolog. Davada bize yardımcı oluyor."

Cath Farraday, Rebus düpedüz salaktan daha fazlasıymış gibi ona baktıktan sonra başını iki yana sallayarak gitmek üzere döndü. "Gazete sende kalsın," dedi. "Bende yeterince var."

* * *

Önünde gazetelerle oturuyor. Yerde birkaç tanesi üst üste yığılı. Makas elinde. Muhabirlerden biri o polisin Müfettiş John Rebus olduğunu söylüyor. Haberde onun seri katiller konusunda

uzman olduğu da belirtilmiş. Diğer bir haberdeyse yanındakinin polis psikoloğu Lisa Frazer olduğu yazılı. Önce resmi kesip çıkarıyor. Sonra da ortadan kesip Rebus'la Lisa'yı ayırıyor. Ardından bütün fotoğrafları benzer şekilde kesip John Rebus ve Lisa'ya ait olanları ayrı ayrı diziyor. Psikoloğun fotoğraflarından birini alıp kafasını kopartıyor. Sonra da sırıtarak oturup bir mektup yazmaya başlıyor. Zor bir mektup olsa da önemli değil. Acelesi yok.

Hiç acelesi yok.

Churchill

Rebus saat yedide çalan alarmıyla uyandı, yatağında oturup Lisa'yı aradı. Cevap yoktu. Belki de bir terslik vardı.

Kahvaltıda gazetelere göz attı. İki büyük gazetenin başlıklarında Kurtadam'ın yakalandığı yazılı olsa da "Polisin dediğine göre..."; "... olduğu düşünülüyor"; "Polis katili yakalamış olabilir" gibi muğlak cümlelerle ifade edilmişti. Rebus'un resmineyse sadece magazin gazeteleri yer vermişti. Onlar bile abartılı başlıklara rağmen temkinliydi; muhtemelen onlar da katilin yakalandığına inanmamıştı. Önemi yoktu. Önemli olan Kurtadam'ın bir yerlerde yakalandığını okuyor olmasıydı.

Rebus elinde olmadan Kurtadam'ı hep erkek olarak düşünse de sürekli kendisine bunun şart olmadığını hatırlatıyordu. Kadın olmadığını gösteren hiçbir delil bulamamışlardı. Her ihtimale açık olmalıydı. Ayrıca cinsiyetinin bir önemli var mıydı? Evet vardı. Eğer çok korktukları katil kadın çıkarsa, bardan ya da partiden eve dönen kadınların kadın sürücünün kullandığı taksileri

beklemesinin ne anlamı kalacaktı? Tüm Londra'da herkes kendince önlem alıyordu. Mahallelerde gönüllü bekçiler devriye geziyordu. Hatta bir grup, kaybolduğu için yanlışlıkla mahalleye giren bir garibanı dövmüştü. Peki, suçu neydi? Mahalle sakinleri beyaz, adamsa siyahtı. Flight, Rebus'a Londra'da, özellikle de güneydoğusunda, ırkçılığın ne derece hâkim olduğunu anlatmıştı. O mahallelerden bazılarına giren siyahların sonu pek hayırlı olmazdı. Lamb'in yabancı düşmanlığı sayesinde Rebus buna çoktan şahit olmuştu bile.

İskoçya'daki ırkçılık bunun yakınından bile geçmezdi. Gerek de yoktu çünkü İskoçlarda ırkçılık yerine bağnazlık vardı.

Gazeteleri bitirip merkeze gitti. Saat sekiz buçuğu biraz geçiyordu, yani henüz erkendi. Birkaç cinayet ekibi masalarında çalışıyor olsa da küçük ofisler boştu. Rebus odası havasız olduğundan pencereleri açtı. Hava ılıktı ve hafif bir rüzgâr esiyordu. Yazıcıların ve telefonların seslerini duyabiliyordu. Dışarıda trafik ağır ağır, uğuldayarak akmaktaydı. Rebus ne yaptığını bilmeden başını kollarının üzerine koydu. Masaya böyle yakın durunca ahşap, cila ve kurşunkalemin kokusunu alabiliyordu. İlkokulu hatırladı.

Kapının çalınması uykusunu böldü. Sonra da diplomatik bir öksürük duydu.

"Affedersiniz efendim."

Rebus başını masadan kaldırdı. Bir kadın polis memuru başını kapıdan uzatmış, ona ba-

kıyordu. Ağzı açık uyumuştu. Ağzının yanında salya izi vardı ve birazı da masanın üzerinde birikmişti.

Mahmurluğunu üzerinden atamadan, "Evet," dedi. "Ne oldu?"

Sempatik bir tebessüm. Nihayetinde tümü Lamb gibi değildi. Bu tür davalarda herkes ekip haline gelir ve zamanla diğerleriyle yakın arkadaş olurdun. Kimi zaman daha da yakın.

"Sizi görmek isteyen biri var efendim. Daha doğrusu cinayetlerle ilgili biriyle konuşmak istiyor ve burada sadece siz varsınız."

Rebus saatine baktı. Sekiz kırk beşti. Demek ki fazla uyumamıştı. Güzel. Bu polis memuruna güvenebileceğini hissetti. "Nasıl görünüyorum?" diye sordu.

"Yüzünüzün bir tarafı kızarmış," dedi, "onun haricinde bir şey yok." Sonra tekrar gülümsedi. Çirkin dünyada güzel bir hareket.

"Teşekkürler," dedi. "Tamam, içeri gönderebilirsin."

"Hemen." Kaybolan kafa tekrar geri geldi. "Kahve ya da başka bir şey ister misiniz?"

Rebus, "Kahve iyi olur," dedi. "Teşekkürler."

"Süt? Şeker?"

"Sadece süt."

Kafa kayboldu. Kapı kapandı. Rebus meşgul görünmeyi denedi; pek de zor değildi. Önünde koca bir evrak yığını vardı. Laboratuvar raporu ve benzeri bir sürü belge. Jean Cooper cinayeti sonrası, pazar gecesi bardaki herkesle yapılan

görüşmeler. İlk kâğıdı alıp önünde tuttu. Kapı öyle hafif çalındı ki güçlükle duyabildi.

"Girin," diye seslendi.

Kapı yavaşça açıldı. İçeri korku dolu gözlerle etrafına bakınan, ürkek bir kadın girdi. Yirmili yaşlarının sonlarındaydı, kahverengi kısa saçları dışında dikkate değer hiçbir yanı yoktu. Orta boyluydu, zayıf ya da şişman değildi ve yüzünde kişiliğine dair herhangi bir işaretten yoksundu.

Rebus oturduğu yerden hafifçe doğrularak, "Merhaba," dedi. Ona masanın karşısındaki sandalyeyi işaret edip kadının kapıyı son derece yavaşça kapadıktan sonra kapandığından emin olmak için tekrar denemesini izledi. Kadın ancak ondan sonra dönüp Rebus'a baktı, daha doğrusu gözlerini ondan yana çevirdi, çünkü kadın göz göze gelmemek için sadece kafasının yanına bakıyordu.

"Merhaba," dedi. Nihayet konuşmaya hazır gibiydi. Tekrar oturan Rebus bir kez daha işaret etti.

"Lütfen oturun."

Kadın sonunda gösterilen sandalyeye yerleşti. Rebus kendisini bir iş görüşmesindeki patron gibi hissetti, karşısındaki de işi çok istediğinden elinden geldiğince düzgün davranmaya çalışıyordu.

Olabildiğince yumuşak ve sempatik bir ses tonuyla, "Biriyle konuşmak istemişsiniz," dedi Rebus.

"Evet," diye cevap verdi.

Bu da bir gelişme sayılırdı. "İsmim Müfettiş Rebus. Ya sizin ki?"

"Jan Crawford."

"Pekâlâ Jan. Nasıl yardımcı olabilirim?"

Kadın yutkunup Rebus'un solundaki pencereye baktı. "Cinayetler," dedi. "Ona Kurtadam diyorlar."

Rebus emin olamadı. Pek dengesiz birine benzemiyordu. Sadece biraz ürkmüş gibiydi ve belki de haklı bir nedeni vardı.

"Evet," dedi. "Gazeteler ona o adı verdi."

"Evet öyle." Birden heyecanlanan kadın dile geldi. "Dün gece radyoda ve bu sabah haberlerde..." Çantasından bir gazete çıkardı. Rebus ve Lisa Frazer'ın resmini gösterdi. "Bu sizsiniz, değil mi?"

Rebus başını salladı.

"O zaman mutlaka bilirsiniz. Gazeteler tekrar yaptığını yazdı ve sizin de yakaladığınızı söylediler ama emin değiller." Durup derin bir nefes aldı. Tüm bu zaman zarfında gözleri penceredeydi. Rebus konuşmadan kadının sakinleşmesini bekledi. Kadının gözleri yaşarmaya başladı. Konuşurken bir damla gözyaşı yanağından süzüldü. "Kimse yakalanıp yakalanmadığından emin değil ama belki ben olabilirim. En azından öyle düşünüyorum. Çok korktuğum için bu zamana kadar ağzımı açmadım. Anne babamın ya da başkasının bilmesini istemedim. Sustum ama salaklık etmişim. Eğer yakalanmadıysa tekrar yapacak demektir. O yüzden dedim ki belki de..."

Ayağa kalkmaya yeltense de vazgeçip ellerini sıkıca kavuşturdu.

"Belki de ne Bayan Crawford?"

Fısıltı gibi bir sesle, "Belki de onu teşhis edebilirim." Bluzunun kolundan bir mendil çıkarıp burnunu sildi. Bir damla gözyaşı dizine damladı. "Onu teşhis edebilirim," diye tekrarladı. "Eğer buradaysa, yani onu yakaladıysanız, teşhis edebilirim."

Rebus ona dikkatle baktı ve sonunda göz göze geldiler. Yaşla dolu gözleri kahverengiydi. Daha önce pek çok dengesiz insan görmüştü ve bunun da onlardan biri olup olmadığından emin değildi.

"Jan ne demek istiyorsun?"

Kadın burnunu çekti, yüzünü pencereye dönüp yutkundu. "Az kalsın beni de öldürecekti," dedi. "Aslında ilki benim. Az kalsın öldürecekti. Az kalsın ilk kurbanı olacaktım."

Sonra da başını kaldırdı. Rebus başta nedenini anlamasa da sonra gördü. Sağ kulağının altında boynuna doğru uzanan, pembe ve birkaç santim uzunluğunda hilal şeklinde bir yara izi vardı.

Bıçakla yapılacak türde bir yara izine benziyordu.

Kurtadam'ın ilk hedefi.

"Sence?"

Masada birbirlerine baktılar. Evrak rafındaki yığının devrilmesi an meselesiydi. Rebus Gino'dan aldığı peynirli ve soğanlı sandviçi ye-

mekle meşguldü. Ona kendisini iyi hissettiren yiyeceklerden biriydi bu. Bekâr olmanın güzel yanlarından biri de pişmanlık duymadan, soğan, Branston turşusu, büyük sosis, yumurta ve domates soslu sandviç, körili fasulye ve buna benzer, daha çok erkek cinsinin sevdiği lezzetleri gönül rahatlığıyla yiyebilmekti.

"Haydi söyle?"

Flight kutu koladan içip arada bir ağzı kapalı olarak geğirdi. Rebus'un anlattıklarını dinlemiş ve Jan Crawford'la konuşmuştu. Kadın şu anda sorgu odasındaydı ve bir dedektif ifadesini alırken bir polis memuru da ona şefkatle çay ikram ediyordu. Hem Flight hem de Rebus kadının Lamb'e denk gelmemesini ümit etmişti.

"Evet?"

Flight bir gözünü ovuşturdu. "Bilmiyorum John. Bu dava iyice zıvanadan çıktı. Basına yalan söylüyorsun, fotoğrafların tüm gazetelerde, elimizde ilk ama belki de son olmayacak taklitçi bir katilimiz var. Sonra bitpazarı ve takma diş fikriyle çıkageldin. Şimdi de bu." Sonra da yalvarırmış gibi ellerini iki yana açtı. "Bu kadarı çok fazla."

Rebus sandviçinden bir ısırık alıp yavaş yavaş çiğnedi. "Ama kalıba uyuyor, değil mi? Seri katiller hakkında okuduklarıma göre ilk teşebbüs genelde başarısız olurmuş. Hazırlıksız olur ve işe plan yapmadan girişirlermiş. Birisi çığlık atınca da paniğe kapılırlarmış. Tekniği gelişmemişti. Ağzını kapatmadığı için kadın çığlık attı.

Ayrıca insan derisi ve kasının zannettiğinden sert olduğunu gördü. Muhtemelen çok korku filmi izlemiş ve tereyağı gibi keseceğini zannetmiştir. O yüzden onu sadece yaralayabildi. Kim bilir belki de bıçağı keskin değildi. Mesele şu ki korktu ve kaçtı."

Flight sadece omuz silkti. "Asıl canımı sıkan, kadının o zaman gelip şikâyet etmemesi," dedi.

"Ama şimdi geldi. Söyle George, tecavüz kurbanlarının kaçını görebiliyoruz? Birisi üçte birinden az olduğunu söylemişti. Jan Crawford içine kapanık, korkudan ödü patlamış bir kadın. Tek istediği unutmaktı ama yapamadı. Vicdanı ona izin vermedi ve sonunda bize geldi."

"Hâlâ içime sinmiyor John. Nedenini sorma."

Rebus sandviçini bitirdikten sonra ellerini sildi. Alaycı bir ifadeyle, "Polis içgüdülerin mi öyle söylüyor?" dedi.

Rebus'un alaycılığını fark edemeyen ya da görmezden gelmeyi tercih eden Flight, "Belki," dedi. "Bu kadında bir tuhaflık var."

"Onunla ben de konuştum ve ona inandım. Bence aradığımız adam o. Geçen sene Aralık ayının on ikisi. İlk saldırısı."

Flight, "Belki değildir," dedi. "Belki konuşmayan başkaları da vardır."

"Olabilir ama önemli olan birinin konuşmaya karar vermesi."

"Yine de neye yarayacak anlamış değilim." Flight masadan bir kâğıt alıp ayrıntıları okudu. "Bir seksen boyunda, beyaz ve muhtemelen kah-

verengi saçlı. Kaçarken sırtı dönük olduğundan yüzünü göremedim." Flight kâğıdı masaya koydu. "Bu listeyi epey daraltır."

Rebus, evet öyle, demek istedi. Çünkü önceden emin olmasa da artık karşılarında bir erkek olduğunu biliyordu. Ama bu düşünceyi kendine sakladı. Geçen birkaç günde George Flight'a yeterince iş çıkarmıştı zaten.

Düşündüğünün yerine, "Mevzu o değil," dedi.

"Peki, neymiş mevzu?" Flight'ın metal çöp tenekesine attığı kutu kola kenarına çarpınca çıkan titreşim sesi hiç bitmeyecekmiş gibi geldi.

Sessizlik çökünce Rebus konuştu. "Asıl önemli olan Kurtadam'ın kadının kendisini görüp görmediğini bilmemesi. Bayan Crawford'u basın açıklaması yapmaya ikna edebiliriz. Kurtulan Kişi olarak biraz kameralarda boy göstersin. Sonra da bize katilin eşkâlini verdiğini açıklarız. Bu da paniğe kapılmasını sağlamazsa hiçbir şey sağlamaz."

"Panik! Yaptığın her şeyin tek amacı onun paniğe kapılmasını sağlamak. Bunun ne faydası olacak ki? Ya sadece korkup cinayeti bırakırsa ve onu hiç bulamazsak ne olacak?"

Rebus kendinden emin bir ifadeyle, "O tür biri değil," dedi. "O öldürüyor çünkü elinde değil. Cinayetlerin gittikçe daha sık işlendiğini fark etmedin mi? Hatta Lea Bridge'ten sonra tekrar öldürmüş olabilir. Belki de henüz cesedi bulamadık. Bu dürtü onu ele geçirmiş George." Flight şaka yapıp yapmadığından emin olmak için ona

baktı fakat Rebus'un hiç de şaka yapar gibi bir hali yoktu. "Gayet ciddiyim."

Flight ayağa kalkıp pencerenin yanına gitti. "Fail Kurtadam bile olmayabilir."

Rebus, "Olabilir," dedi.

"Ya açıklama yapmak istemezse?"

"Fark etmez. Yine de haberi yayınlar ve eşkâlinin elimizde olduğunu söyleriz."

Flight pencereden yerine döndü. "Ona inanıyor musun? Sence de biraz çatlak değil mi?"

"Her şey olabilir ama bence doğruyu söylüyor. Gayet makul biri. İkna edici olmasına yetecek kadar ayrıntıları muğlak tutuyor. Üç ay önce olmuş. İstersen onu araştırabiliriz."

"Evet, bu çok iyi olur." Flight'ın sesinde duygudan eser yoktu. Bu dava onu iyice tüketmişti. "Onun dününü, bugününü, arkadaşlarını, tıbbi, kayıtlarını ve ailesini bilmek istiyorum."

"İstersen Lisa Frazer'dan ona psikolojik test yapmasını isteyebilirim." Rebus bunu teklif ederken de gayet ciddiydi. Flight belli belirsiz gülümsedi.

"Hayır, dediklerimi yap yeter. Lamb halletsin, böylece başımızdan da gitmiş olur."

"Onu sen de mi sevmiyorsun?"

"Bunu da nereden çıkardın?"

"İlginç, seni babası gibi gördüğünü söylemişti."

Gerginlik sona ermişti. Rebus küçük bir zafer daha kazandığını hissetti. İkisi de gülüp Lamb'e karşı duydukları hoşnutsuzluğu aralarındaki bağı pekiştirmek için kullandılar.

Flight, "Sen iyi bir polissin John," dedi. Rebus elinde olmadan kızardı.

"Gözlerim yaşardı," diye cevap verdi.

Flight, "Bu arada dün sana evine dönmeni söylemiştim," dedi. "Böyle bir şey yapmaya niyetin var mı?"

Rebus, "Hayır," dedi. Biraz bekleyen Flight başını salladı.

"Güzel," dedi. "İyi fikir." Kapıya gitti. "Şimdilik." Rebus'a döndü. "Sakın yine kafana göre davranmaya kalkma! Bu benim davam ve nerede olduğunu ve neler yaptığını bilmek istiyorum." Parmağıyla kendi kafasına vurdu. "Burada olup bitenleri bilmem gerekiyor. Anlaşıldı mı?"

Rebus başını salladı. "Nasıl istersen George. Sorun değil." Ama arkasında tuttuğu parmakları çaprazdı. Tek çalışmayı severdi ve Flight'ın ona yakın durmayı istemesinin misafirperverlikten başka nedenleri olduğunu düşünmeye başlamıştı. Ayrıca eğer Kurtadam polisse hiç kimseyi listenin dışında bırakmaması gerekirdi.

Rebus, Lisa'yı tekrar aradığı halde yine cevap alamadı. Öğle vakti karakola giderken onu Londra'ya geldiği ilk gece Shaftesbury Caddesinde durduran polis Joey Bennett'e denk geldi. Bennett başta emin olamasa da sonradan Rebus'u tanıdı. "Ah, selam efendim. Gazetelerdeki fotoğraf size mi ait?"

Rebus başını salladı. "Burası senin bölgen değil, haksız mıyım?" diye sordu.

"Hayır efendim. Sadece geçiyordum diyebilirim. Bir mahkûmu bırakmaya geldim. Resimde yanınızda olan kadın var ya o biraz..."

"Araban var mı?"

Bennett şaşırdı. "Evet efendim."

"Ve şimdi de şehir merkezine mi döneceksin?"

"Evet, West End'e."

"Güzel. O zaman beni bırakmanda bir mahzur yok, değil mi?"

"Şey, tabii ki yok efendim." Bennett'in yüzünde, Rebus'un senkronize yüzme müsabakaları haricinde gördüğü en yapay tebessüm belirdi. Arabaya giderlerken Lamb'in yanından geçtiler.

Lamb, "Dişler hâlâ takırdıyor mu?" diye sorsa da Rebus cevap verecek havada değildi. Yılmayan Lamb tekrar denedi. "Bir yere mi gidiyorsun?" Bu basit soruyu bile tehdit eder gibi sormayı becermişti. Rebus durdu, dönüp yanına giderek yüzleri arasında birkaç santim kalana kadar ona yaklaştı.

"Eğer senin için mahzuru yoksa Lamb, evet bir yere gidiyorum." Sonra dönüp Bennett'le birlikte yürümeye devam etti. Lamb sırıtarak gidişlerini izlemeyi sürdürdü.

"Nasıl olmasını istersin?" diye bağırdı. "Oteli arayıp çantalarını hazır etmelerini söyleyeyim mi?"

Rebus iki parmaklı selamıyla, daha azimli adımlarla ve SDSG diye fısıldayarak cevap verdi. Bennett dediğini duydu.

"Affedersiniz efendim?"

Rebus, "Önemli bir şey değil," diye cevap verdi.

Bloomsbury'ye varmaları yarım saat sürdü. Her iki binadan birinin üzerinde orada oturan yazarlara dair birer plaket vardı. Rebus isimlerden birkaçını tanıdı. Nihayet aradığı binayı bulup Bennett'ten ayrıldı. Bu bina, Gower Caddesindeki Londra Üniversitesi Akademisinin Psikoloji Bölümüydü. Saat birde orada bulunan tek canlı olan sekreterden kendisine yardımcı olmasını istedi.

"Ben Lisa Frazer'ı arıyorum."

"Lisa mı?" Sekreter başta anlamadı. "Ah, Lisa. Maalesef yardımcı olamayacağım çünkü onu en az bir haftadır görmedim. Kütüphaneye ya da Dillon's'a sorun."

"Dillon's mı?"

"Köşedeki kitapçı. Lisa orada çok vakit geçirir. Kitapçıları sever. British Library'ye de bakabilirsiniz. Orada olması da mümkün."

Binadan yeni bir gizemle çıktı. Sekreterin kafası epey karışmışa benziyordu. Belki de sorun kendisindeydi. Her şeyden bir anlam çıkarmaya başlamıştı. Kitapçı dükkanını bulup içeri girdi. Ama buraya "dükkan" demek hafif kaçardı, içerisi kocamandı. Duvardaki yazıdan psikoloji kitaplarının üçüncü katta olduğunu öğrendi. Çok kitap vardı. İnsan bütün hayatını adasa bile o kadar kitabı okuyup bitirmesi mümkün değildi. Koridorlardan geçerken kitaplara bakmamaya çalıştı. Bakarsa dikkatini çekecek, dikkatini

çekerse satın alacaktı. Evde yatağının yanında istiflenmiş ve müsait bir zamanda okunmayı bekleyen en az elli kitap vardı. Kitap toplamayı severdi. Galiba tek hobisi buydu. Bu konuda çok hassas olduğu da söylenemezdi. İlk ya da imzalı baskılar peşinde falan değildi. Genelde ciltsiz kitap alırdı. Konuları hususunda da seçici değildi. Her konuda okurdu.

O yüzden sanki at gözlüğü takmış gibi davranarak dümdüz ilerledi ve nihayet psikoloji bölümüne erişti. Zincir halinde birbirine bağlı odalardan biriydi ve Lisa'nın bu zincirin herhangi bir halkasında olduğuna dair bir emare yoktu. Fakat ondaki kitaplardan bazılarının kaynağı olan yerleri buldu. Kasanın yanında suç ve şiddet konularına ayrılmış bir raf vardı. Kadının ona verdiği kitaplardan biri oradaydı. Kitabı alıp çevirerek fiyatına bakınca gözlerine inanamadı. Çok pahalıydı ve ciltli bile değildi. Yine de akademik kitaplar her daim fiyatlarının hakkını verirdi. Bu kitapların asıl hitap ettiği zümre olan öğrencilerin en az paraya sahip olan kişiler olması da ilginçtir. Bunu açıklamak için psikolog ya da ekonomist olmak gerekir.

Kriminoloji bölümünün yanında okült ve cadılık kitaplarına ek olarak Tarot kâğıtları gibi şeyler vardı. Bu tuhaf evlilik Rebus'u gülümsetti: Polislik ve hokus pokus. Ayinler hakkındaki kitaplardan birini alıp baktı. Dalgalı etekli saten elbise giymiş genç, zayıf ve uzun saçlı bir kadın yanında durup bir Tarot seti aldıktan sonra kasaya

gitti. Nihayetinde her türden insan vardı, değil mi? Kadın yeterince ciddi görünüyordu ki zaten içinde bulunduğumuz dönem de gayet ciddiydi.

Ayin. Kurtadam'a has bir ayin var mıdır diye merak etti. Bunca zaman katilin ruhsal durumuna bir açıklama getirmeye çalışmıştı: Ya her şey bir ayinse ne olacaktı? Masumun öldürülüp kirletilmesi türü bir şey. Alnında gamalı haç dövmesi olan Charlie Manson. Bazıları Karındeşen Jack'in yöntemlerinde masonik unsurlar olduğunu iddia eder. Çılgınlık ve şer. Nedenini bazen bulursunuz, bazen bulamazsınız.

Boğazı kes.

Anüsü oy.

Karnı ısır.

İnsan vücudunun iki ucu ve ortası. Bu kalıpta bir ipucu gizli olabilir miydi?

Her yerde ipuçları var.

Geçmişine ait canavarlar hafızasının karanlık sularından çıktılar. O dava da onu içine çekmişti ama bunun yarısı kadar bile değildi. Kurtadam'ın kadın olabileceğini düşünmüştü. Şimdi de birdenbire peydahlanan bir kadın ona Kurtadam'ın erkek olduğunu söylüyordu. George Flight temkinli olmakta haklıydı. Belki de Rebus'un ondan kapması gereken şeyler vardı. Flight her şeyi kitabına göre yapmıştı ve çok titizdi. Terli elinde tuttuğu takma dişlerle ortalıkta koşturup durmamıştı. O oturup düşünen türde bir adamdı. Bu da onu Rebus'tan daha iyi bir polis yapıyordu çünkü sazan gibi her gördüğüne atlamıyordu. Daha

iyiydi çünkü sistemli biriydi ve sistemli insanlar da hiçbir şeyin gözden kaçmasına izin vermezdi.

Rebus, Dillion's Kitabevinden yeni aldığı kitapları taşıdığı bir çanta ve onu takip eden bir kara bulutla çıktı. Gower ve Bloomsbury caddeleri boyunca yürüyüp trafik ışıklarından sola dönerek, bir yerlerde British Library'nin de içinde olduğunu okuduğu British Museum'a geldi. Bir ara taşınmasının planlandığını okuduğu kütüphanenin hâlâ orada olmasını umdu.

Fakat "okur olmayanların" British Library'ye girmesi yasaktı. Rebus okur olduğunu izah etmeye çalışsa da bu iddiasını destekleyecek okur kartına sahip değildi. Daha sonra keşke rozetimi gösterip bir manyağın peşindeyim deseydim diye düşündü ama öyle yapmamıştı. Fayda etmeyeceğini anlayınca onun yerine müzeyi gezmeye karar vermişti.

İçerisi turist ve öğrenci doluydu. Hayal güçleri hâlâ tam gaz çalışmakta olan çocukların Antik Mısır ve Asur bölümlerini gezerken şoke olup olmadıklarını merak etti. Devasa taş oymalar, büyük ahşap kapılar, sayısız sergi. Ama asıl kalabalık Rosetta Taşının etrafındaydı. Rebus bu adı duymuşsa da şu ana kadar ne olduğunu bilmiyordu. Taşın üzerinde üç lisanda yazı vardı ve akademisyenlerin Mısır hiyeroglif yazısını çözmesini bu taş sağlamıştı.

Haliyle yazıyı bir haftada çözmediklerinden de emindi. Polis işi gibi yavaş ve duvarcıların ya da madencilerin işi gibi zahmetliydi. Sonuçta da

her şey şanslı bir kırılma noktasından ibaretti. Yorkshire Karındeşeni'ni defalarca kez sorgulayıp gitmesine izin vermemişler miydi? Polislerin başına bu tür şeyler diğerlerinin bilmesini istemedikleri kadar sık gelirdi.

Daha havadar ve aydınlık olan Yunan vazo ve heykelciklerinin yer aldığı diğer salonlara gitti, sonra da cam bir kapıdan geçince kendini Parthenon Heykelleri bölümünde buldu (Nedendir bilinmez tanıtımını Elgin Mermerleri şeklinde yapmayı bırakmışlardı). Rebus sanki modern bir ibadethaneymiş hissi veren bu büyük salonda yürüdü. Salonun bir ucunda heykellerin önünde toplanmış çocuklar onların resmini çizmeye çabalarken, öğretmenleri de etraflarında dolaşıp bu yeniyetme sanatçıları sessiz tutmaya çalışıyordu. Bu öğretmen Rhona'ydı. Bu mesafeden bile onu tanıdı. Yürüyüşünden, başının duruşundan ve bir şey anlatmak istediğinde ellerini arkasında tutuşundan tanımıştı...

Rebus dönmesiyle kendini bir atla yüz yüze buldu. Mermer boynundan fırlayan damarları ve açık ağzındaki pürüzsüz dişlerini görebiliyordu. Neyse ki ısırmıyordu. Sırf sohbet etmek için Rhona'nın yanına gidip dersini bölse hoşuna gider miydi? Gitmezdi. Peki ya onu gördüyse ne olacaktı? Eğer arkasını dönüp giderse de korkaklık etmiş gibi görülecekti. Aslında yalan da değildi. En iyisi gerçeği kabullenmek deyip kapıya yöneldi. Belki de onu görmemişti ve görse bile muhtemelen söylemeyecekti. Ama Kenny

hakkında bir şeyler öğrenmek istemiyor muydu? Rhona'dan daha iyi kim bilebilirdi? Cevap basitti: Onun haricinde *herkes*. Samantha'ya sorabilirdi. Evet, Samantha'ya soracaktı.

Kapıdan geçip hızla çıkışa doğru yürüdü. Birden tüm vazo ve heykeller ona garip görünmeye başlamıştı. İnsanların görmesi için onları vitrine koymanın ne manası vardı? Tarihi unutup geleceğe bakmak daha iyi değil miydi? Lamb'in tavsiyesine kulak verse nasıl olurdu? Londra'da çok fazla hayalet vardı. Çok fazla. Muhabir Jim Stevens bile burada bir yerlerdeydi. Rebus müzenin avlusunda rüzgâr gibi gidip ancak ana kapıya gelince durdu. Güvenlik görevlileri ona ve çantasına garip garip baktı. Sadece kitap demek istedi. Ama bir kitabın içine hemen her şeyin saklanmasının mümkün olduğunu biliyordu. Bunu acı tecrübeler sonucu öğrenmişti.

Bunaldığında acele et. Elini uzatıp ilk teşebbüsünde bir taksi durdurmayı başardı. Gitmek istediği sokağın adını hatırlamıyor olsa da önemli değildi.

Sürücüye, "Covent Garden," dedi. Taksi Rebus'un yasak olduğunu tahmin ettiği bir U dönüşü yaparken o da elini çantaya daldırıp ilk ödülünü aldı.

Covent Garden'da yirmi dakika dolaşıp, açık havanın tadını çıkarıp ateş yutanları izledikten sonra Lisa'nın dairesine gitti. Bulması zor olmadı. Uçurtma dükkanını ve çaydanlık-

tan başka bir şey satmıyormuş gibi görünen dükkanı hatırlaması onu şaşırttı. Sol, sağ ve tekrar sağ yapınca kendini kadının oturduğu sokaktaki ayakkabı mağazasının önünde buldu. Mağaza kalabalıktı. Hem müşteriler hem de satıcılar çok gençti, büyük olasılıkla henüz yeniyetmelikten çıkmış bile değillerdi. Bir caz saksafonu çalıyordu. Ya teypti ya da bir sokak çalgısından geliyordu. Lisa'nın dairesinin sarı perdeli penceresine baktı. Kadın kaç yaşındaydı? Bilmiyordu.

Sonunda kapıya gidip zile bastı. Diyafondan ses geldi. "Evet?"

"Benim John."

"Duyamıyorum!"

Daha yüksek sesle, "Ben John!" diye bağırdıktan sonra bakan var mı diye etrafına göz gezdirdi. Neyse ki kimsenin umurunda değildi. İnsanlar geçerken mağazanın vitrinine bakıyor, tuhaf görünümlü şeyler yiyorlardı.

"John mu?" Sanki onu tümden unutmuş gibiydi. "Ah, John!" Otomatiğin sesini duydu. "Yukarı gel."

Açık olan daire kapısından içeri girdikten sonra kapıyı arkasından kapattı. Lisa ortalığı topluyordu. Edinburgh'da buna stüdyo daire yerine bekâr odası denirdi. Covent Garden'da bekâr odası denen şeyler olmadığını tahmin etti.

"Sana ulaşmaya çalışıyorum."

"Ben de öyle."

"Ah?"

Sesindeki şüpheciliği sezen kadın ona döndü. "Sana söylemediler mi? Adı Shepherd mıydı neydi, ona en az on tane mesaj bıraktım."

"Lamb."

"İşte o."

Rebus'un Lamb'e duyduğu nefret katlandı.

"Bir saat önce aradığımda İskoçya'ya döndüğünü söylediler," diye devam etti. "Biraz bozuldum. Hoşça kal demeden gittiğini zannettim."

Rebus içinden, şerefsizler, diye geçirdi. Ondan nefret ettikleri açıktı. *Kuzey sınırımızdan gelen uzman.*

Lisa yerdeki ve yataktaki gazeteleri düzenli bir şekilde istifledi. Yorganı ve kanepe örtüsünü düzeltti. İşi bitince de gelip yanında durdu. Rebus kollarını ona dolayıp onu kendine çekti.

"Merhaba," diye mırıldanıp onu öptü.

"Merhaba," diye cevap verip o da onu öptü.

Kadın ayrılıp mutfak yerine geçen bölüme gitti. Gelen su sesinden su ısıtıcısının dolduğunu anladı. "Gazeteleri görmüşsündür," diye seslendi.

"Evet."

Başını mutfaktan uzaktı. "Bir arkadaşım arayıp söylediğinde inanamadım. Resmim ilk sayfadaydı!"

"Nihayet şöhreti yakaladık."

"Ama kötü şöhret: Polis psikoloğu. Doğru düzgün araştırmamışlar. Hatta bir gazetede ismim Liz Frazier diye yazılmış." Su ısıtıcısını fişe takıp açtıktan sonra odaya geldi. Rebus kanepenin koluna oturmuştu.

"Evet," dedi. "Soruşturma nasıl gidiyor?"

"Birkaç ilginç gelişme oldu."

"Ah?" Kadın yatağın kenarına oturdu. "Anlat."

Ona Jan Crawford ve takma diş teorisini anlattı. Lisa, hipnozla Jan Crawford'un hafızasının tazelenebileceğini söyledi. Ona "kayıp hafızadan" bahsetti. Ama Rebus bu tür şeylerin delil olarak kullanılamayacağını biliyordu. Ayrıca hafıza kaybını kendi de yaşamıştı ve bunu hatırlamak bile onu ürpertmeye yetti.

Ona jambonlu sandviçi hatırlatan Lapsang Souchong çayı içtiler, kadın hafif ve klasik bir müzik koydu ve Hint halısının üzerinde, sırtları kanepede ve omuzları, kolları ve bacakları temas eder halde oturdular. Kadın onun saçlarını okşadı.

Kadın, "Geçen gece aramızda olanlar..." diye lafa girdi. "Pişman mısın?"

"Olduğuna pişman mıyım diye mi soruyorsun?"

Kadın başını salladı.

Rebus, "Tam tersi," dedi. Durdu. "Ya sen?"

Kadın cevap vermeden önce biraz düşündü. "Güzeldi," derken kaşları neredeyse birbirine temas etti.

"Belki benden uzak duruyorsundur diye düşündüm."

"Ben de aynısını senin için düşündüm."

"Bu sabah seni bulmak için üniversiteye gittim."

Lisa yüzünü daha iyi görebilmek için arkasına yaslandı. "Ciddi misin?"

Başını salladı.

"Ne dediler?"

"Bir sekretere sordum," dedi. "Zincirli gözlüğü vardı, saçları topluydu."

"Millicent. Sana ne dedi?"

"Bu aralar pek görünmediğini söyledi."

"Başka?"

"Kütüphanede ya da Dillion's'da olabileceğini söyledi." Başıyla kitap çantasını duvara dayadığı kapının yanını işaret etti. "Kitapçıları sevdiğini söyledi. O yüzden seni orada da aradım."

Hâlâ yüzünü incelemekte olan kadın gülüp yanağından makas aldı. "Ama Millicent gibisini bulamazsın."

"Sen öyle diyorsan." Neden kahkahası onu bu kadar rahatlatmıştı? Sır aramayı bırak John. Hemen şu anda bırak. Kadın emekleyerek onun çantasına bakmaya gitti.

"Peki, ne aldın?"

Takside okumaya başladığı *Hawksmoor* adındaki kitap haricindekileri pek hatırlamıyordu. Cevap vermek yerine kadının kalçasına, bacaklarına, ayak bileklerine, ince ama belirgin kemik yapısına baktı.

Kitaplardan birini çantadan alan kadın, "Eysenck," dedi.

"Sence uygun mu?"

Kadın biraz düşündü. "Aslında değil. Genetik miras türü şeyler. Emin değilim." Başka bir kitap alıp çığlık attı. "Skinner! Davranışçılığın canavarı! İyi de bunları almak..."

Omuz silkti. "Bana verdiğin kitaplardaki isimler tanıdık gelince ben de alayım dedim..."

Bir kitap daha aldı. *King Ludd*. Kadın, "İlk ikisini okudun mu?" diye sordu.

Hayal kırıklığıyla, "Ah," dedi. "Onlar üç kitap mı? Ben sadece adını beğendim."

Kadın dönüp ona baktıktan sonra güldü. Rebus kızardığını hissetti. Kadın onunla dalga geçiyordu. Yüzünü çevirip halının desenlerine odaklanarak eliyle üzerindeki şeyleri topladı.

Kadın, "Canım benim," dedikten sonra emekleyerek geri döndü. "Affedersin. Dalga geçmek istememiştim." Ellerini bacaklarının üzerine koydu, önünde diz çöktü ve başını onunla göz göze gelene kadar eğdi. Özür diler gibi bir ifadeyle gülümsedi. "Affedersin." Rebus gülümseyerek, "Önemli değil," dedi. Kadın uzanıp onu öperken elini bacaklarının arasında gezdirmeye başladı.

Kaçmadan önce akşam olmuştu, gerçi "kaçmak" demek biraz abartı olabilirdi. Uyuyan Lisa'nın yanından kalkıp gitmeye çalışmak kolay değildi. Vücudunun ve saçlarının kokusu, sıcak ve kusursuz karnı, kolları ve kalçası. Yataktan çıkıp giyinirken kadın uyanmadı. Ona bir not daha yazıp çantasını aldığında ve kapıyı açıp ona son bir kez daha baktıktan sonra çıktığında da uyanmadı.

Covent Garden metrosunda ona bir seçenek sunuldu: Asansör sırası ya da üç yüz basamaklı spiral şekilli merdiven. Merdivenleri seçti. Hiç

durmadan dönen merdivenler bitecek gibi değildi. Savaş yıllarında bu merdivenden inmenin nasıl bir şey olduğunu düşünürken başı döndü. Beyaz fayanslı duvarlar umumi tuvaletleri andırıyordu. Yukarıdan gelen uğultu. Ayak sesleri ve konuşmaların yankıları.

Dönemeçli merdivenleri bundan çok daha dar ve sinir bozucu olan Edinburgh İskoç Anıtını hatırladı. Ama merdivenin dibine indiğinde asansörü birkaç saniyeyle geçtiğini fark etti. Metro tahmin ettiği kadar kalabalıktı. "Teybinizin sesini çok açmayın" diyen tabelanın yanındaki yeşil parkalı ve yeşil dişli bir genç, müzik zevkini metrodaki diğer insanlarla paylaşıyordu. Boş boş bakan gözleriyle arada bir elindeki içki şişesinden bir yudum alıyordu. Rebus bir şey demeyi düşünse de vazgeçti. Sadece tek durak gidecekti. Eğer diğer yolcular dinlemekten memnunsa ona bir şey demek düşmezdi.

Holborn'da trenden inip Central Line'daki başka bir trene bindi. Yine birisi son ses walkman dinliyordu ama vagonun diğer ucunda olduğundan Rebus'un tek duyduğu arada bir gelen davul sesleri oldu. Artık tecrübeli bir yolcu olduğundan yolcular yerine boş alana odaklanıp seyahat boyunca zihnini boş tutmayı seçmişti.

Bu insanların her gün bu yolu nasıl çektiğini sadece Tanrı bilirdi.

Ancak zili çaldıktan sonra bir mazereti olmadığını fark etti. Hemen bir şey uydur John.

Kapı açıldı. "Vay canına, sen misin?" Hüsrana uğramışa benziyordu.

"Rhona merhaba."

"Bu şerefi neye borçluyuz?" Kapının içinde olduğu yerde durarak içeri girmesine mani oldu. Makyajına ve üzerindeki kıyafetlere bakılırsa bir yere gidecekti. Bir erkeği bekliyordu.

"Önemli bir şey değil," dedi. "Bir uğrayayım dedim. Geçen gece pek konuşma fırsatımız olmadı." Onu British Museum'da gördüğünden bahsedecek miydi? Muhtemelen hayır.

Üstelik kadın başını iki yana sallamıştı. "Fırsatımız vardı ama konuşacak bir şeyimiz yoktu." Sesi sert değildi, sadece gerçeği ifade ediyordu. Rebus kapının eşiğine baktı.

"Ters bir zamanda geldim galiba," dedi. "Kusura bakma."

"Özür dilemene gerek yok."

"Sammy evde mi?"

"Kenny'yle birlikte dışarıda."

Rebus başını salladı. "Neyse, gittiğin yerde sana iyi eğlenceler." Tanrım çok kıskanmıştı. Bunca yıldan sonra bu kadar kıskanması ona garip gelmişti. Nedeni makyajdı çünkü Rhona nadiren makyaj yapardı. Gitmek için arkasını dönse de durdu. "Tuvaleti kullanabilir miyim?" diye sordu.

Bir numara olduğunu düşünen kadın bir süre ona baktıktan sonra gülümseyip izin verdi.

"Peki," dedi. "Yerini biliyorsun."

Çantasını kapıda bırakıp kadının yanından geçti ve merdivenleri çıkmaya başladı. "Teşekkürler, Rhona," dedi.

Kadın merdivenin dibinde onun dönüşünü bekledi. Rebus banyoya girip kapıyı sertçe kapadıktan sonra sessisce açıp tekrar telefonun tuhaf pirinç ve yeşil cam bir sehpanın üzerinde durduğu koridora çıktı. Masanın üzerinde Londra telefon rehberleri vardı ama Rebus daha küçük olan "telefonlar ve adresler" defterine yöneldi. Elyazısından numaraların bazılarını Rhona'nın yazdığı anlaşılıyordu. Tony, Tim, Ben ve Graeme'nin kim olduğunu merak etti. Ama çoğunu Sammy kendince şifreli bir şekilde yazmıştı. K harfine geçince aradığını buldu.

"KENNY" büyük harflerle yazılmıştı ve altındaki telefon numarası da daire içine alınmıştı. Rebus cebinden kalem kâğıt çıkarıp numarayı yazdı, defteri kapattı. Sessizce tuvalete geri döndü, sifonu çekti, ellerini yıkayıp merdivenden aşağı indi. Rhona yola bakıyordu, muhtemelen beklediği kişinin şu anda gelmesini istemiyordu.

"Görüşürüz," dedi ve çantasını alıp yanından geçerek anayola doğru yürümeye başladı. Sokağın sonuna varmıştı ki kurnaz görünümlü, zayıf ve gür bıyıklı bir adamın kullandığı beyaz bir Ford Escort yanından geçti. Rebus köşede durup adamın Rhona'nın evinin önünde durmasını izledi. Kadın hiç vakit kaybetmeden kapıyı kapatıp arabaya atladı. Kadın, ismi Tony, Tim,

Ben ya da Graeme olan adamı sarılıp öpmeden önce Rebus başını çevirdi.

Metronun yakınındaki duvarları cırtlak kırmızıya boyalı bir barda güneye geldiğinden beri yerli içkileri denemediğini hatırladı. George Flight'la içmeye gittiğinde sadece viski içmişti. O musluklara bakarken barmen de bir eliyle musluğu tutarak onu izliyordu. Rebus başıyla elini işaret etti.

"Güzel bir şey var mı?"

Adam homurdandı. "Fuller bu adamım, tabii ki güzel. "

"O zaman ver bir tane."

Gelen şey soğuk çaya benzese de tadı güzeldi. Barmen hâlâ ona baktığından Rebus başını sallayıp güzelliğini onayladıktan sonra kadehini alıp umumi telefonun olduğu köşeye gitti. Merkezi arayıp Flight'ı sordu.

Karşıdaki, "Mesaisi bitti," dedi.

"O zaman beni CID'den, faydası olabilecek birine bağla. Takip edilmesini istediğim bir telefon numarası var." Bu tür konularda uyulması gereken, geçmişte pek dikkate alınmadığı halde bugünlerde uyulması zorunlu olan, kanun ve kurallar vardı. Talep yapılır ama her zaman kabul edilmezdi. Numara takibi söz konusu olduğunda bazen araya adam sokmak gerektiği de olurdu. Londra polis teşkilatının diğerlerinden daha fazla nüfuz sahibi olduğunu düşünse de her ihtimale karşı ekledi, "Kurtadam davasıyla alakalı. Faydalı bir ipucu olabilir."

Ondan takip edilecek numarayı tekrar etmesi istendi. Ses, "Yarım saat sonra tekrar arayın," dedi.

Masaya oturup birasını içti. Daha yarısını içtiği halde kafası güzel olmaya başlamıştı. Birisi giderken ardında bir *Standard* gazetesi bıraktı. Rebus spor haberlerine odaklanmayı deneyip bulmacayı çözmeye bile kalkıştı. Sonra telefon açtı ve tanımadığı biri tarafından tanımadığı başka birine bağlandı. İnşaat işçilerine benzeyen gürültücü bir grup bara girdi. Birisi müzik kutusuna gitti ve birden duvarlardan Steppenwolf'un *Born to be Wild* şarkısı gelmeye başladı. Adamlar isteksiz görünen barmenden sesini açmasını istediler.

"Müfettiş Rebus, Başmüfettiş Laine sizinle görüşmek istiyor, biraz bekleyin lütfen."

"Ama ben..." Çok geçti, hattın diğer ucundaki ses kesildi. Rebus ahizeyi kendinden uzaklaştırıp kaşlarını çattı.

Sonunda hattın diğer ucundan Howard Laine'in sesi geldi. Rebus bir kulağını ahizeye dayarken diğerini de parmağıyla tıkadı.

"Müfettiş Rebus, seninle dün geceki hadise hakkında konuşmak istiyordum. Bulması zor bir adamsın." Laine'in çok sakin ve makul bir ses tonu vardı. "Resmi kınamadan kıl payı kurtulduğunun farkında mısın? Bir daha böyle bir şey yaparsan soluğu kapının önünde alırsın. Anladın mı?"

Rebus konuşmadan dinledi. Cath Farraday'in onun yanında oturduğunu tahmin edebiliyordu.

"Anladın mı dedim?"

"Anladım efendim."

"Güzel." Bir kâğıt hışırtısı. "Anladığım kadarıyla bir adres istemişsin."

"Evet efendim."

"Bir ipucu olduğunu söylemişsin."

"Evet efendim." Rebus birden buna değip değmeyeceğini merak etti. Öyle olmasını umut etti. Eğer sistemi bu şekilde kendi menfaatleri için kullandığını öğrenirlerse onu buna bin pişman ederlerdi.

Ama Laine ona adresi ve yetmezmiş gibi bir de Kenny'nin soyadını verdi.

Laine, "Watkiss," dedi. "Adres Pedro Tower, Churchill Estate, E5. Galiba Hackney'de."

Rebus, "Teşekkürler efendim," dedi.

Laine, "Bu arada Müfettiş Rebus," dedi.

"Evet efendim?"

"Eğer Churchill Estate'e gideceksen haber ver de sana bir özel devriye ekibi ayarlayalım. Tamam mı?"

"Biraz kötü bir yer galiba?"

"Kötü demek hafif kalır evlat. Beyrut'a benzediğinden Özel Hava Birliği eğitimlerini orada yapıyoruz."

"Tavsiye için teşekkürler efendim." Rebus kendisinin de bir zamanlar Özel Hava Birliği'nde olduğunu ve Pedro Tower'da, Hereford'daki merkezde görmediği bir şeyi görebileceğini hiç zannetmediğini eklemek istedi. Yine de tedbirden zarar gelmezdi. Bilardo oynamaya başlayan adamlarda İrlanda ve Cockney aksanı vardı.

Born to be Wild bitmişti. Rebus birasını dikip bir tane daha istedi.

Kenny Watkiss. Demek ki Samantha'nın erkek arkadaşı ve Tommy Watkiss arasında bir bağlantı vardı. Rebus on milyonluk bir şehirde birden kendini sıkışıp kalmış gibi hissetmeye başlamıştı. Sanki birisi ağzına zorla bez tıkıştırıp kafasına siyah bir torba geçirmiş gibiydi.

Rebus ikinciyi alırken barmen, "Senin yerinde olsam dikkat ederdim," dedi. "O şey seni öldürebilir."

Rebus, "Önce ben öldürürsem yapamaz," dedikten sonra kadehi dudağına götürürken göz kırptı.

Taksi sürücüsü onu Churchill Estate'e kadar götürmedi. "Seni birkaç sokak önce bırakıp gideceğin yönü gösteririm ama oraya girmem."

Rebus, "Olur," dedi.

Taksiyle gidebileceği yere kadar gittikten sonra kalan mesafeyi yürüdü. O kadar da kötü görünmüyordu. Edinburgh dışında çok daha kötülerini görmüştü. Bolca beton, kırık camlar, tahtalarla kaplı pencereler ve duvarlara boyanmış çete isimleri. Görünüşe göre en büyük çete Jeez Posse olsa da ne olduklarını anlayamadığı başka çeteler de vardı. Gençler süt kasaları, tahtalar ve tuğlalardan yapılmış bir alanda kaykay kayıyordu. Yaratıcılığın önüne geçilemezdi. Rebus durup izledi; çocukların işlerinin ehli olduğunu anlaması uzun sürmedi.

Sitenin dört binasından birinin önüne geldi. Ayırt edici bir işaret görmeye çalışırken yanına, kaldırımın üzerine bir şey düştü. Başını eğip baktı. Salamlı sandviçti. Başını kaldırıp baktığında büyük bir şeyin hızla ona doğru gelmekte olduğunu fark etti.

"Tanrım!" Kendini bloğun girişine atmasıyla bir televizyonun yere düşüp paramparça olması bir oldu. Alandaki çocuklar neşelendi. Rebus dışarı çıkıp daha temkinli bir şekilde tekrar baktı. Görünürde kimse yoktu. Usulca ıslık çaldı. Etkilenmiş ve korkmuştu. Çıkan muazzam gürültüye rağmen kimse ne olup bittiğiyle ilgilenmedi.

Yukarıdaki adamı televizyondaki hangi programın bu kadar sinirlendirdiğini merak etti. "Herkes eleştirmen kesildi," dedi. Ve sonra, "SDSG."

Bir asansör kapısının açıldığını duydu. Yağlı ve boyalı saçlı, burnu hızmalı, kulakları üçer küpeli ve boynunda örümcek ağı dövmesi olan bir kız. Bir çocuk arabasını iterek betonun üzerine çıkardı. Birkaç saniye önce olsa televizyon ona denk gelebilirdi.

Rebus arabadaki ağlayan çocuğun sesini bastıracak yükseklikte bir sesle, "Affedersiniz," dedi.

"Evet?"

"Burası Pedro Tower mı?"

"Şurası," deyip sivri tırnağıyla diğer binalardan birini işaret etti.

"Teşekkürler."

Kız televizyonun düştüğü yere baktı. "Çocukların işi," dedi. "Bir daireye girip aşağı sandviç

atarlar. Bir köpek yemeye geldiğinde de televizyonu üzerine fırlatırlar. Ortalık fena karışır." Kız neredeyse güzel bir şeymiş gibi anlatıyordu. Neredeyse.

Rebus, "İyi ki salam sevmiyormuşum," dedi.

Ama kız çoktan bebek arabasıyla uzaklaşmaya başlamıştı bile. Kadın çocuğa, "Eğer susmazsan seni öldürürüm!" diye bağırdı. Rebus titreyen bacaklarıyla Pedro Tower'a gitti.

Burada ne işi vardı?

Başta ona çok mantıklı gelmişti. Oysa şu anda Pedro Tower'ın leş kokulu zemin katında dururken yaptığı işte hiçbir mantık göremiyordu. Rhona, Sammy'nin Kenny'yle birlikte dışarıda olduğunu söylemişti. Geceyi Pedro Tower'da geçirmeyi seçmiş olma ihtimalleri çok zayıf değil miydi?

Kenny burada olsa dahi Rebus oturduğu daireyi nasıl bulacaktı? Burada oturanlar bir polisin kokusunu elli metreden alırdı. Sorularına cevap alamaz, çaldığı kapılar açılmazdı. Aydınların açmaza girmek dediği şey bu muydu? Bekleyebilirdi de. Kenny mutlaka bir şekilde görünecekti. İyi de nerede bekleyecekti? Burada beklerse çok dikkat çekerdi. Hava soğuktu, açıktaydı ve tepesindeki binadan bir sürü göz onu izliyordu.

Evet, bu gerçek bir açmazdı. Gözünü daire pencerelerinden ayırmadan bloktan uzaklaştı. Tam kaykaycıların olduğu tarafa gidecekken Pedro Tower yönünden gelen bir feryat işitti.

Hızla sesin kaynağına doğru yürüyünce hararetli bir tartışmanın sürdüğünü gördü. On sekiz yaşlarında bir kız adamın birine vurup onu yere yıktı. Kız çekip giderken adam bir yandan eliyle yanağını tutup diğer yandan da kızın arkasından küfrediyordu.

Rebus'u ilgilendiren bir mevzu değildi. Onların arkasındaki alçak, loş, etrafı ot ve toprakla çevrili prefabrik bir binaya baktı. Tek bir ampulle aydınlatılan yıpranmış tahta tabelada "The Fighting Cock" yazılıydı. Acaba bar mıydı? Bir polise hem de *İskoç* bir polise göre bir yer değildi. Ama ya... Hayır, bu kadar basit olamazdı. Sammy ve Kenny orada olamazdı. Kızı bundan çok daha iyisini, en iyisini hak ediyordu.

Ama kızı en iyisinin Kenny Watkiss olduğunu düşünmüştü. Belki de öyleydi. Rebus olduğu yerde durdu. Ne yapıyordu böyle. Evet, Kenny'yi sevmemişti ve Kenny'nin Old Bailey'de tezahürat yaptığını gördüğünde de Kenny'nin Tommy Watkiss'le bağlantısı olduğunu anlaması zor olmamıştı. Ama artık akrabası olduğunu öğrenmişti ve sevinmesinde şaşıracak bir taraf yoktu.

Psikoloji kitaplarından polislerin her zaman en kötüsünü düşündüğünü öğrenmişti. Doğruydu. Kenny Watkiss'in kızıyla çıkıyor olması hoşuna gitmemişti. Kenny onun veliahdı olsa bile Rebus ondan şüphe ederdi. Onun doğru düzgün göremediği kızıyla çıkıyordu. Rebus'un kafasında kız hâlâ şımartılması, sevilmesi ve korunması gereken bir çocuktu. Ama artık hırsları, güdüle-

ri, güzel yüzü ve yetişkin bedeniyle koca bir kız olmuştu. Kızı büyüyordu ve kaçışı olmayan bu gerçek onu korkutuyordu. Korkuyordu çünkü o Sammy'ydi, onun Sammy'si. Korkuyordu çünkü onu uyarmak ve ona neyi nasıl yapacağını söylemek için yanında olmamıştı.

Korkuyordu çünkü yaşlanıyordu.

Evet, gerçek buydu. Yaşlanıyordu. On altı yaşında, okulu bırakıp işe girecek, seks yapacak ya da evlenecek yaşta bir kızı vardı. Bara gidecek yaşta olmasa da bu onu durdurmazdı. Kenny Watkiss gibi, eğitimini sokakta almış, on sekiz yaşındaki bir hergeleyle başa çıkabilecek yaşta değildi. Ama yine de yetişkindi; kızı o yanında olmadan büyümüştü ve kendisi de artık çok yaşlıydı.

Bunu iliklerine kadar hissediyordu.

Sağ elinde hâlâ çantası varken sol elini cebine atıp bardan döndü. Taksinin onu bıraktığı yerin yakınlarında otobüs durağı vardı. Otobüs onu nereye götürürse oraya gidecekti. Kaykaycılar onun yürüdüğü yoldan geliyordu. Pek usta görünen bir tanesi dengesini kaybetmeden el sallayabiliyordu. Çocuk yaklaşırken birden kaykayı önünde kaldırınca kaykay havada takla attı. İki eliyle kaykayı havada yakaladıktan sonra geri doğru savurdu. Rebus ne olduğunu anladığında çok geçti. Eğilmeye çalışsa da kaykay kafasının yanına çarptı.

Sendeleyip dizlerinin üstüne düştü. Yedi sekizi birden üzerine çullanıp ceplerini yoklamaya başladılar.

"Şerefsiz! Kaykayımı kırdın. Şunun haline bak."

Biri Rebus'un çenesine bir tekme atıp onu uçurdu. Bayılmamaya o kadar odaklanmıştı ki dövüşmeyi, bağırmayı ya da kendini savunmayı unuttu. Ardından yüksek bir ses:

"Hey, siz ne halt ediyorsunuz?"

Bunu duyan çocuklar kaykaylarına atladıkları gibi kaçtılar. Kaykaylarının sert tekerlekleri asfaltı yırtarcasına ses çıkarırken, Rebus gülümseyerek, eski Westernlerden bir sahne gibi, diye düşündü.

"İyi misin? Gel, seni ayağa kaldırayım."

Adam Rebus'un ayağa kalkmasına yardım etti. Gözleri tekrar görebilir hale geldiğinde adamın dudağından çenesine süzülen kanı gördü. Adam Rebus'un dikkatli bakışlarını fark etti.

Alkol kokan bir nefesle, "Benim kızın işi," dedi. "Bana vurdu. İki dişim düştü. Neyse zaten çürük olduklarından dişçiye gitmekten kurtuldum." Güldü. "Gel Cock'a gidelim. Birkaç brendi içtin mi bir şeyin kalmaz."

Rebus, "Paramı aldılar," dedi. Çantasını bir kalkan gibi önünde tutmuştu.

Hayırsever, "O kısmını düşünme," dedi.

Ona kibar davrandılar. Onu bir masaya oturttular, belli aralıklarla bir içki geldi ve birisinin, "Bu Bill'den, bu Tessa'dan, bu Jackie'den..." dediğini duydu.

Ona nazik davrandılar. Taksiyle oteline dönebilmesi için aralarında para topladılar. Turist ol-

duğunu ve güneye gezmek için geldiğini söyledi. Kaybolmuş, bindiği otobüs de onu buraya getirmişti. İlginçtir, ona inandılar.

Polisi aramaya zahmet etmediler.

Biri, "Şerefsizler," dedi. "Vakit kaybı. Yarın sabaha kadar gelmezler, gelince de bir şey yapmazlar. Burada işlenen suçların yarısının arkasında polisler var, inanın."

O da inandı. Bir brendi daha geldi.

"En güzeli."

Kâğıt ve domino oynayan sıradan insanlardı. Televizyonda bir yarışma vardı, müzik kutusu müzik çalıyordu ve arada bir kazanan olduğunda tek kollu bir haydut bipleyip ötüyordu. Kenny ve Sammy burada olmadığı için şükretti. Onu böyle görseler ne düşünürlerdi? Düşünmeye bile korktu.

İzin isteyip tuvalete gitti. Duvara çivilenmiş üçgen şeklinde bir ayna vardı. Başının yanı, çenesi ve kulağı kızarmıştı. Çenesi sızlıyordu. Ayakkabının denk geldiği yer çoktan morarmaya başlamıştı. Neyse ki başka bir şey yoktu. Bıçak ya da jilet yarası gibi. Toplu saldırı değildi. Profesyonel ve temiz bir işti. Çocuğun kaykayı çevirişi, tutuşu ve savuruşu profesyonel işiydi. Rebus olur da serseriyi yakalarsa, onu gördüğü en muhteşem hareketlerden birini yaptığı için tebrik edecekti.

Sonra da o şerefsizin dişlerini döküp ona yutturacaktı.

Elini pantolonunun önüne atıp cüzdanını aldı. Laine'in ikazı ve bilinmeyen topraklarda olduğu bilgisi Rebus'u buraya gelmeden önce cüzdanını saklamaya itmişti. Amacı parasını korumaktan

ziyade kimliğinin ifşa olmasını önlemekti. Burada yabancı olmak zaten yeterince kötüyken bir de polis olduğunun bilinmesine gerek yoktu... O yüzden cüzdanını ve kimliğini donunun önündeki elastik kuşağın içine saklamıştı. Onu tekrar yerine koydu. Nihayetinde hâlâ Churchill Estate'ten çıkmamıştı. Bu gece uzun sürebilirdi.

Kapıyı açıp masaya döndü. Brendi işe yaramıştı. Başı uyuşmuş ve uzuvları esnemeye başlamıştı.

"İskoç, iyi misin?"

Kendisine böyle hitap etmelerinden nefret etse de gülümsedi. "İyiyim, hem de çok iyiyim."

"Güzel. Bu arada bu da bardaki Harry'den."

* * *

Mektubu postaya verdikten sonra kendini çok daha iyi hissediyor. Biraz iş yapmıştı ama biliyor ki çok geçmeden yine aynı isteği duyacak. Artık bir alışkanlığı körüklemeye benziyor. Öte yandan bu bir sanat formu. Sanat mı? S.kt.r et sanatı. Bir erkeğe hiç yakışmaz. Sanat bir erkeğe s.kt.r yakışmaz. S.kt.r bir erkeğe yakışmaz sanat. Sürekli tartışırlardı. Hayır, bu doğru değildi. Öyle hatırlasa da öyle değildi. Bir süre öyle olsa da sonra tümden iletişimi kesmişlerdi. Annesi. Babası. Güçlü, baskın, harika bir ressam olup suluboya resimler yapan annesi. Ona ihtiyacı olan, stüdyonun bir köşesinde iki büklüm dikkat çekmeden oturan çocuğunu ihmal edip sürekli meşgul olan bir anne. Çünkü eğer fark edilirse gözünün yaşına bakmadan odadan çıkarılırdı.

Annesi, "Seni hiç istemedim!" diye bağırırdı. "Sen kazara oldun. Neden uslu duramıyorsun?"

Kaç, kaç, kaç. Stüdyodan çıkıp merdivenlerden in ve salondan geçip dışarı çık. Sakin, zararsız, kültürlü ve medeni babası. Arka bahçede bacak bacak üzerine atmış gazetesini okurdu.

"Benim güzelim bu sabah nasıl?"

"Annem bana bağırdı."

"Öyle mi? Eminim kızmamıştır. Sadece resim yaparken biraz sinirli oluyor. Gel kucağıma otur da gazeteyi birlikte okuyalım."

Kimse ziyaretlerine gelmezdi. Akrabaları ya da dostları yoktu. Önce bir süre okula gitse de sonra onu evde tutup kendileri ders verdiler. Dersleri hep öfke içinde geçerdi. Babasına büyük teyzelerinden miras kalmıştı. Rahat yaşamalarına ve kurtları kapılarından uzak tutmalarına yetecek kadar para. Babası bir akademisyenmiş gibi davranırdı. Ama bin bir zahmetle yazdığı yazılar reddedilmeye başlayınca gerçekte ne olduğu ortaya çıktı. Kavgalar arttı ve fiziksel şiddet de dahil oldu.

"Beni rahat bırak. Sanat senin için değil, benim için önemli."

"Sanat mı? S.kt.r et sanatı!"

"Bu ne cüret!"

Küt bir ses. Bir tür darbe. Evin çatı katı haricinde herhangi bir yerinden duyulabilecek bir ses. Ama çatı katına çıkmaya cesaret edemedi. Orası... Neyse gidemedi.

Yatağının altına saklanıp kendi kendine, "Ben bir erkeğim," diye fısıldadı kız. "Ben bir erkeğim, erkeğim."

"Güzellik neredesin?" Sesi bir projektör gösterisi ya da öğleden sonraki araba gezisi gibi tatlı ve hoştu.

Kurtadam'ın eşcinsel olduğunu söylediler. Bu doğru değildi. Onu yakaladıklarını söylediler. Bunu okuduğunda az kalsın bağıracaktı. Onlara bir mektup yazıp gönderdi. Bakalım ne yapacaklardı? Onu bulsalar da umurunda değildi. Ne adamın ne de kadının umurundaydı. Ama adam kadının hem beynini hem de vücudunu ele geçirdiğini düşünüyordu.

Güzellik... portakal ve limonlar söylüyor...

Bir erkeğe hiç yakışmaz. Uzun burun kılları, annesi babasının burun kıllarından bahsediyordu. Uzun burun kılları, Johnny, bir erkeğe hiç yakışmaz. Neden sürekli bu cümleyi hatırlıyordu? Uzun. Burun. Kılları. Bir. Erkeğe. Hiç. Yakışmaz. Johnny.

Johnny babasının adıydı.

Annesine küfreden babası. S.kt.r et sanatı. "S.kt.r et" duyduğu en büyük küfürdü. Okulda fısıldanan, söylendiğinde iblisleri ve sırları açığa çıkaran büyülü bir kelimeydi.

Artık kadın sokaklarda, buna rağmen Kasap Galerisi konusunda bir şey yapması gerektiğini biliyor. Acilen temizlenmesi şart. Her yer parçalanmış tuvallerle kaplı. Ama önemli değil: Hiç kimse ziyaretine gelmez zaten. Ne ailesi ne de arkadaşları...

O yüzden başka birini daha buluyor. Bu seferki aptal. Gülerek, "Kurtadam olmadığın müddet-

çe," diyor. Kurtadam da gülüyor. Erkek mi? kadın mı? Fark etmez. İkisi aynı. Yara iyileşmişti. Artık kendini bir bütün hissediyor. İyi değil, kötü bir his bu. Ama şimdilik unutulabilir.

Eve geri dönüyor.

"Burası ne güzel yermiş," diyor kadın. Adam gülümseyip paltosunu alıyor ondan. "Ama biraz kokuyor. Gaz kaçağı falan mı var?"

Hayır, gaz kaçağı değil ama kaçak olduğu doğru. Elini cebine atıp dişlerin orada olup olmadığını kontrol ediyor. Tabii ki oradalar, onlara ne zaman ihtiyacı olsa orada olurlar. Isırmak için kullanıyor onları. Tıpkı bir zamanlar ısırıldığı gibi.

"Sadece bir oyun tatlım."

Sadece bir oyun. Karından ısırılmak eğlencelidir. Isırılmak. Zor değil, yuh çekmek gibi. Ama bu acımasına engel olmuyordu. Karnına dokunuyor. Bugün bile hâlâ sızlıyor.

"Beni nerede istersin aşkım?"

"Burada," deyip anahtarını çıkararak kapıyı açıyor. Ayna kötü bir fikirdi. Sonuncusu arkasında olanları görüp az kalsın çığlık atıyordu. Aynayı indirmişti. Kapı açılıyor.

"Kilitli mi tutuyorsun? İçeride kralın tacını mı saklıyorsun?"

Kurtadam gülümseyerek dişlerini gösteriyor.

Şunu Bil Kadın

Otel odasında uyandığında oraya nasıl geldiğine dair bir fikri yoktu. Hâlâ akşamki kıyafetleriyle yatağında yatıyordu, ellerini bacaklarının arasına sıkıştırmıştı. Yanında, içi kitap dolu çantası duruyordu. Saat yediydi ve içeri dolan gün ışığına bakılırsa sabah olmuştu. Şimdilik her şey iyiydi. Kötü olansa başındaki iki tür ağrıydı. Biri gözlerini açtığında, diğeri kapattığında başlıyordu ve ikisi de birbirinden beterdi. Gözlerini kapattığında her şey deli gibi dönerken, açtığında dünya sanki başka bir boyuta geçiyordu.

İnleyerek, damağına yapışan dilini kurtarmaya çalıştı. Sendeleye sendeleye lavaboya gidip yüzünü yıkadıktan sonra su içti. Su güzel ve klorluydu. Böbreklerini düşünmemeye çalıştı. Suyu böbrekler gibi süzen yedi sıra filtre... Klozetin yanına çöküp öğürdü. Tanrı'ya bağlı büyük beyaz telefon. Skor kaçtı? Yedi brendi, altı siyah rom, sonrasında kaç tane içtiğini hatırlamıyordu bile. Diş fırçasının üzerine birkaç santim uzunluğunda diş macunu sıkıp dişlerini ve diş etlerini

fırçaladı. Ancak ondan sonra aynada kendine bakacak cesarete kavuşabildi.

İki tür ağrı vardı. Biri içkiden, diğeri yediği dayaktan. Yirmi ya da otuz sterlin kaptırmıştı. Ama gururunun aldığı hasar paha biçilemezdi. Ona saldıranları gayet iyi hatırlıyordu. Bu sabah yerel karakola gidip eşkâllerini verecekti. Mesaj açıktı: Bul ve yok et. Kimi kandırıyordu ki? Kuzeyden gelen bir yabancıya yardım etmek yerine kendi kötü adamlarını korumayı tercih ederlerdi. *Kuzey sınırımızdan gelen adam. İskoçya. İskoç.* Ama çetenin yaptığının yanına kalması da içine sinmiyordu.

Çenesini sıvazladı. Göründüğünden kötü hissediyordu. Bir yanağında çürük ve çenesinde sıyrık vardı. Neyse ki tekmeyi atanın ayağında spor ayakkabı vardı. 70'lerin başlarında çelik uçlu ayakkabılar modaydı ve onlardan biriyle bu tekmeyi yese bu kadar az hasarla sıyrılamazdı.

Temiz kıyafeti kalmamıştı. Bugün ya yeni kıyafetler alacak ya da çamaşırhaneye gidecekti. Londra'ya iki üç gün kalma niyetiyle gelmişti. Sonrasında Londra polisinin onun bir faydası olmayacağını anlayacağını düşünmüştü. Ama hâlâ buradaydı; ipucu peşinde koşuyor, işe yarıyor, sopa yiyor, aşırı korumacı baba rolü oynuyor ve bir psikoloji öğretmeniyle aşk yaşıyordu.

Lisa'yı ve üniversitedeki bölüm sekreterinin davranış şeklini düşündü. Bu olup bitenlerde bir acayiplik vardı. Lisa temiz bir vicdanı olduğundan mışıl mışıl uyuyordu. Odasına sızan o koku

da neydi? Tost ve kahveyle karışık yağ kokusu. Kahvaltı kokusu. Aşağıda bir yerlerde birisi sosis ve jambonların üzerine yumurta kırıyordu. Düşüncesi bile Rebus'un midesinin tepetaklak olmasına yetti. Açtı ama kızarmış yiyecek düşüncesi midesini bulandırdı. Yeni temizlediği ağzının ekşidiğini hissetti.

En son ne zaman yemek yemişti? Lisa'nın evine giderken bir sandviç. Fighting Cock'ta iki paket cips. Evet, çok açtı. Çabucak giyinip, alması gereken gömlek, pantolon, çorap gibi şeyleri hafızasına kaydettikten sonra elinde üç ağrı kesiciyle yemek salonuna indi.

Servis henüz başlamamış olsa da sadece mısır gevreği ve meyve suyu istediğini söyleyince garson (her gün farklı biriydi) itiraz etmeden ona bir masayı işaret etti.

İki küçük paket mısır gevreği yedi. Gevrek katili. Gülümseyerek masaya gidip tekrar meyve suyu aldı. Bolca. Tuhaf, suni bir kokusu vardı, tadı da en fazla yavan olarak tarif edilebilirdi. Ama soğuktu, ıslaktı ve C vitamini de baş ağrısına iyi gelirdi. Garson iki tane günlük gazete getirdi. İkisinde de kayda değer bir şey yoktu. Flight henüz Rebus'un ayrıntılı eşkâl fikrini kullanmamıştı. Belki de Flight o işi Cath Farraday'e devretmişti. Kadın böyle bir şey yapar mıydı? Nihayetinde son numarasından pek de memnun kalmamıştı. Belki de sırf yapabileceğini göstermek için erteliyordu. Neyse boş ver. Daha iyi bir fikri olanı, daha doğrusu, bir fikri olanı görme-

mişti. Hiç kimse hata yapmak istemiyordu; hata yapmaktansa hiçbir şey yapmamayı tercih ediyorlardı. Tanrım.

İlk müşteri kahvaltı için jambon, yumurta ve domates istediğinde Rebus meyve suyunu bırakıp restorandan çıktı.

Cinayet Masasında bir daktilonun başına oturup çete üyelerinin ayrıntılı eşkâlini yazdı. Daktiloda zaten hızlı yazabilen biri değilken, buna bir de akşamdan kalmalığı ve elektronik daktiloların karmaşıklığı eklenmişti. Bir türlü istediği gibi olmuyor, sürekli yanlış bir tuşa basıp aletin ötmesine neden oluyordu.

"İstediğin kadar biple," deyip tekrar tek parmak yazmaya devam etti.

Nihayet yazıyı tamamladı. On yaşındaki bir çocuğun elinden çıkmışa benzese de iş görürdü. Kâğıdı alıp ofisine gitti. Masasının üzerinde Flight'ın bıraktığı notu gördü.

"John sürekli ortadan kaybolmasan ne güzel olurdu. Neredeyse bir koşu gidip kayıp ilanlarını kontrol edeceğim. Geçen kırk sekiz saat içerisinde nehrin kuzeyinde beş kadının kaybolduğu bildirildi. İkisi açıklanabilir olsa da üçü ciddiye benziyor. Belki haklısın, Kurtadam'ın iştahı kabarmaya başladı. Ama basına verdiğimiz haberlerden bir dönüş alamadık. Prof'la işin bittiğinde görüşürüz."

Sadece "GF" diye imzalamıştı. Flight dün öğleden sonra nerede olduğunu nasıl bilebiliyor-

du? Şanslı bir tahmin mi, yoksa daha kurnazca ve sinsice bir şey miydi? Önemi de yoktu. Önemli olan kayıp kadınlardı. Eğer Rebus'un içindeki his doğruysa, Kurtadam kontrolünü kaybetmeye başlamıştı ki bu da hata yapmasının an meselesi olduğunu gösterirdi. Onu biraz daha dürtmeleri yeterli olurdu. Jan Crawford haberi bunun için yeterli olabilirdi. Rebus, Flight ve Farraday'i ikna etmeye mecburdu. Bunu yapmanın doğru hamle olduğunu anlamaları şarttı. Üç kayıp kadın. Böylece sayı yediye çıkıyordu. Yedi cinayet. Bunun nerede biteceğini kestirmek mümkün değildi. Tekrar başını ovuşturdu. Akşamdan kalmalık tüm hışmıyla geri dönüyordu.

"John?"

Kapının eşiğinde durmuştu, titriyordu ve gözleri kocaman açıktı.

"Lisa?" Yavaşça ayağa kalktı. "Lisa, ne oldu?"

Kadın ona doğru yürüdü. Gözleri yaşlı, saçları ter içindeydi. "Çok şükür," deyip ona sarıldı. "Ne yapacağımı, nereye gideceğimi bilemedim. Otelden çıktığını söylediler. Danışmadaki çavuş beni yukarı gönderdi. Beni gazetedeki fotoğraftan tanımış." Sonra da hıçkırarak ağlamaya başladı. Neler olup bittiğini anlamaya çalışan Rebus sırtına vurarak ona teselli etti.

Usulca, "Lisa," dedi. "Neler oldu?" Onu sandalyeye oturtup bir eliyle yanağını okşadı. Kadının vücudunun her bir noktası terden sırılsıklam olmuştu.

Kadın çantasını kucağına çekti, açtı ve üç küçük zarftan birini alıp Rebus'a verdi.

"Bu da ne?" diye sordu.

"Bu sabah geldi," dedi. "Benim adıma ve adresime gönderilmiş."

Rebus isme, pula ve mühre baktı: Londra EC4. Mühür mektubun dün postaya verildiğini gösteriyordu.

"John, oturduğum yeri biliyor. Bu sabah zarfı açtığımda korkudan ölüyorum sandım. Hemen dışarı çıkmak istedim ama sonra belki de o an beni izliyordur diye düşündüm." Gözleri tekrar dolsa da yaşların kaçmaması için başını geri attı. Elini çantaya atıp çıkardığı mendille burnunu sildi. Rebus bir şey demedi.

"Bu bir ölüm tehdidi," dedi.

"Ölüm tehdidi mi?"

Kadın başını salladı.

"Kimden geldiği yazılı mı?"

"Evet, yazmış. Kurtadam olduğunu söylüyor John. Sıradakinin ben olduğumu söylüyor."

İki ellerini bir pabuca sokmuşlarsa da durumun aciliyetini öğrenen laboratuvar seve seve yardımcı olmuştu. Rebus elleri cebinde, durup çalışmalarını izledi. Cebinden kâğıt hışırtısı geliyordu. Çete üyelerinin eşkâlini ileride kullanmak üzere katlayıp cebine koymuştu, halihazırda daha önemli meseleler vardı.

Hikâye gayet basitti. Lisa, mektup ve Kurtadam'ın oturduğu yeri bilmesinden ötürü dehşete

kapılmıştı. Rebus'la temasa geçmeyi denemiş ve onu bulamayınca panikleyerek Kurtadam'ın onu izliyor olabileceğinden endişe ettiğinden dairesinden kaçmıştı. Asıl kötü olan, laboratuvarın da açıkladığı gibi, kaçarken mektubu buruşturup zarfın üzerinde bulunabilecek parmak izi ya da benzeri delilleri mahvetmesiydi. Yine de ellerinden geleni yapmışlardı.

Eğer mektup başka bir taklitçi manyaktan değil de Kurtadam'dan geliyorsa, zarf ve mektupta bir delil olabilirdi: Tükürük (zarfı ve pulu yapıştırırken kullanabilirdi), ip ya da parmak izi. Bunlar fiziki delillerdi. Bir de gizemli olanları mevcuttu: Daktiloyu tespit etmek mümkündü. İpucu verebilecek yazım yanlışları olabilirdi? Ya posta mührü? Kurtadam onları geçmişte de aptal yerine koymuştu. Mühür başka bir numara olabilir miydi?

Farklı uygulamalar için zaman gerekecekti. Laboratuvar işinin ehli olsa da kimyasal tahliller aceleye gelmezdi. Lisa ve George Flight da laboratuvara gelmişti. Fakat şu anda oradan ayrılmışlar, binanın başka bir bölümünde çay içip ayrıntıların üzerinden dördüncü veya beşinci kez geçiyorlardı. Rebus ise orada kalıp çalışmaları izlemeyi tercih etmişti. Onun gözünde hafiyelik buydu. Ayrıca başkasının bu denli titiz çalışmasını izlemek onu sakinleştiriyordu. Sakinleşmeye gerçekten ihtiyacı vardı.

Planı işe yaramıştı. Kurtadam'ı dürtüp taciz ederek harekete geçmeye sevk etmişti. Ama Li-

sa'nın da tehlikede olabileceğini hesaba katması gerekirdi. Nihayetinde tüm gazetelerde hem resmi hem de ismi vardı. Hatta hatayla polis psikoloğu olduğunu dahi yazmışlardı. Bunu yapanlar, önceden planlandığı şekilde Kurtadam'ın eşcinsel, transseksüel ya da benzeri bir şey olduğunu yazan kişilerdi. Lisa Frazer, Kurtadam'ın düşmanı olmuştu ve John Rebus onu farkında olmadan kadına yönlendirmişti. Büyük salaklık etmişti. Ya Kurtadam gerçekten onu dairesine kadar takip ettiyse ne olacaktı? Hayır, bunu düşünmeye bile katlanamıyordu.

Ama gazetelerde Lisa'nın ismi çıkmıştı, adresi değil. Peki, Kurtadam onun adresini nasıl bulmuştu? Kafasını kurcalayan asıl mevzu buydu.

Ve daha fazla ürperti.

Öncelikle kadının adı ve adresi rehberde yoktu. Ama bunun, polis memuru gibi yetki sahibi birine engel olmayacağını biliyordu. Tanrım. *Gerçekten* de başka bir polis mi söz konusuydu? Başka adaylar da olmalıydı: Üniversite çalışanları, öğrenciler ve diğer psikologlar da Lisa'yı tanırdı. Ayrıca bir ismin adresini bulabilecek başka gruplar da vardı: Devlet memurları, belediye çalışanları, vergi memurları, gaz ve elektrik daireleri, postacılar, komşular, pek çok bilgisayar programı ve yerel kütüphane. Nereden başlayacaktı?

"Müfettiş, demek buradasınız?"

Asistanlardan biri ona bir mektubun fotokopisini uzattı.

Rebus, "Teşekkürler," dedi.

"Şu anda aslını inceleyip üzerinde herhangi bir iz var mı diye bakıyoruz. Sonucu size haber veririz."

"Peki. Ya zarf?"

"Tükürük testi daha uzun sürer. Birkaç saat içerisinde sonuç alırız. Bir de fotoğraf var, ama onun fotokopisi iyi çıkmıyor. Hangi gazeteden olduğunu biliyoruz. Kesiklerin boyutuna bakılırsa manikür makası gibi küçük ve keskin bir makasla kesilerek alınmış."

Rebus fotokopisine baktı. "Tekrar teşekkürler."

"Sorun değil."

Sorun değil mi? Aslında yığınla sorun vardı. Mektubu okudu. Daktilosu düzgündü ve bu sabah kullandığına benzeyen yeni ve elektronik bir modelde yazılmıştı. İçeriğine gelince bambaşka bir tablo ortaya çıkıyordu.

ŞUNU BİL, BEN EŞCİSEL DEĞİLİM. TAMAM MI? KURTADAM NEYSE ODUR. KURTADAM SONRA NE Mİ YAPCAK? SENİ ÖLDÜRCEK. MERAK ETME ACIMAZ. KURTADAM CAN YAKMAZ; SADECE GEREKENİ YAPAR. ŞUNU BİL KADIN. KURTADAM SENİ TANIYOR, EVİNİ VE NEYE BENZEDİĞİNİ BİLİYOR. GERÇEĞİ SÖYLE Kİ BAŞINA BİR ŞEY GELMESİN.

Küçük bir zarfa konulabilmesi için dörde katlanmış tek bir A4 kâğıdı. Kurtadam gazetelerin

birinden Lisa'nın bir resmini de kesmişti. Sonra kafasını koparmış ve kalemle karnının üzerine daire çizmişti. Sonra da mektupla birlikte göndermişti.

Rebus, "Şerefsiz," dedi. "Adi köpek."

Mektubu alıp merdivenlerden yukarı, yüzünü ovuşturup duran Flight'ın oturduğu odaya çıktı.

"Lisa nerede?"

"Tuvalette."

"Durumu..."

"Üzgün ama idare ediyor. Doktor ona sakinleştirici verdi. Elinde ne var?" Rebus nüshayı ona uzattı. Flight çabucak okudu. "Bu sana ne söylüyor?" diye sordu. Rebus önceden Lisa oturduğu için hâlâ sıcak olan sandalyeye oturdu.

"Emin değilim," dedi. "İlk bakışta okuma yazması berbat birine benziyor."

"Bence de."

"Ama yine de mahirane bir yönü var. Noktalama işaretlerine bak. Virgülüne kadar tümü doğru. Ayrıca noktalı virgül de kullanmış."

Flight nota bakarken başını salladı. "Devam et."

"Eski karım Rhona öğretmendir. Artık okulda hiç kimsenin gramer ve noktalama işaretlerini öğrenmeye zahmet etmediğinden dert yanardı. Çünkü çocukların artık onlara ihtiyacı olmadığını, o yüzden de nasıl kullanıldıklarını bilmediğini söylerdi. O yüzden bence karşımızda ya çok iyi eğitim almış ya da orta yaşlı ve okula noktalama işaretlerinin önemli olduğu bir zamanda gitmiş biri var."

Flight belli belirsiz gülümsedi. "Psikoloji okumak sana yaramış John."

"Abartacak bir şey değil, George. Mesele mantık ve çözüm kabiliyetinden ibaret. Devam etmemi ister misin?"

"Dinliyorum."

Rebus parmağını mektubun üzerinde gezdirdi. "Bu mektubun bir taklitçiden değil de gerçek katilden geldiğini gösteren bir şey daha var."

"Ah?"

"Söyle bakalım George, bahsettiğim şey ne?"

Kâğıdı Flight'a doğru tuttu. Flight sırıtarak kâğıdı aldı.

"Galiba yazarın Kurtadam'dan üçüncü tekil şahıs olarak bahsetmesinden söz ediyorsun," dedi.

"Tam üstüne bastın George. Demek istediğim tam da buydu."

Flight başını kaldırdı. "Bu arada sana ne oldu böyle? Kavgaya mı karıştın? İskoçların artık yüzlerini boyamayı bıraktığını zannediyordum."

Rebus çürük içindeki çenesine dokundu. "Bir ara anlatırım. Bak ilk cümlede yazar kendinden birinci şahıs olarak bahsetmiş. Eşcinsel suçlamasını üzerine almış. Ama mektubun kalanında Kurtadam'dan üçüncü şahıs olarak bahsetmiş. Seri katillerin tümü böyle yapar."

"Ya eşcinseli yanlış yazmasına ne demeli?"

"Ya hata yaptı ya da bizi şaşırtmaya çalışıyor. 'İ' ve 'n' harfleri birbirinden uzaktır. İki parmak yazan birisi öfkeli bir halde hızlı yazarken 'n'

harfini atlayabilir." Cebindeki listeyi hatırlayan Rebus durdu. "Tecrübe konuşuyor."

"Makul."

"Şu yazdığına bir bak: 'Kurtadam yapması gerekeni yapar.' Kitap katillerin kimliklerini cinayetler vasıtasıyla bulduğunu söylüyor. İşte bu cümlenin asıl manası bu."

Flight nefes verdi. "İyi de bunların hiçbiri bir işimize yaramaz." Rebus'a sigara ikram etti. "Şerefsizin kimliğiyle ilgili ne öğrenirsek öğrenelim, bu bize onun ismini ve adresini vermez."

Rebus sandalyesinde biraz öne geldi. "Ama listeyi daraltırız ve sonunda darala darala geriye tek kişi kalır. Şu son cümleye bak."

Flight, "Gerçeği söyle ki başına bir şey gelmesin," diye tekrarladı.

"Sence burada gayet resmi bir kullanım yok mu?"

"Ne gibi?"

"Demek istediğim, bu senin ya da benim gibi birinin söyleyeceği bir şeydir."

"Polis mi?" Flight arkasına yaslandı. "Daha neler John, şimdi de bu mu çıktı?"

Rebus daha sakin ve ikna edici bir ses tonuyla devam etti. "Lisa Frazer'ın oturduğu yeri bilen birisi. Bir düşün. Bu tür bilgiye sahip olan ya da nasıl sahip olacağını bilen biri. Polis olma ihtimalini..."

Flight ayağa kalktı. "Kusura bakma John ama hayır. Bunun bir polis olduğunu düşünmek bile istemiyorum. Mümkün değil."

Rebus omuz silkti. "Peki, nasıl istersen." Ama Rebus, Flight'ın zihnine şüphe tohumu ektiğini biliyordu, tek yapması gereken tohumun filizlenmesini beklemekti.

Bu sefer Rebus karşısında bir puan kazandığından emin olan Flight tekrar yerine oturdu. "Başka bir şey var mı?"

Rebus sigarasını içerken mektubu tekrar okudu. Okulda edebiyat dersinde kompozisyon yazmayı ne kadar sevdiğini hatırladı. Sonunda, "Evet," dedi. "Bir şey daha var. Bu bence bir ikaz mektubu. Onu öldüreceğini söyleyerek başlasa da sonunda bunu değiştirip eğer gerçeği anlatırsa bir şey olmayacağını söylüyor. Bence tek istediği eşcinsel olmadığını bildiren başka bir haber yayınlamamız."

Flight saatine baktı. "Başka zamana kaldı."

"Nasıl yani?"

"Öğlen baskısı çoktan çıkmıştır. Cath Farraday, Jan Crawford haberini koymuş olabilir."

"Ciddi misin?" Rebus, Farraday'le ilgili hükmünü güncelledi. Belki de o kadar da kindar biri değildi. "Yani şu anda elimizde canlı bir şahit var ve onun bu gerçeğin farkına varmasını istiyoruz. Bence bu haber bardağı taşıran son damla olacak." Rebus kafasına vurdu. "Lamb'in tabiriyle onu kudurtacak."

"Acaba?"

"Acabası yok. Herkes tetikte olsun. Her şeyi deneyebilir."

"Düşünmeye bile korkuyorum."

Rebus mektuba baktı. "Bir şey daha var George. EC4 tam olarak neresi?"

Flight düşündü. "Şehir merkezinde Farringdon Caddesi, Blackfriars Köprüsü, Ludgate civarı, St. Paul."

"Hım. Bizi daha önce de olmayan kalıpları görmeye zorlayarak kandırdı. Mesela dişler konusunda haklı olduğumdan eminim. Ama onu kızdırdığımıza göre..."

"Sence şehir merkezinde mi?"

"Orada oturuyor, çalışıyor ya da her gün işe gelip giderken oradan geçiyor olabilir." Rebus başını iki yana salladı. Aklından geçen görüntüyü, Londra'nın her köşesine kolayca erişebilen motosikletli kurye görüntüsünü Flight'la paylaşmak istemedi. Tıpkı ilk gece köprüde gördüğü deri giymiş adam gibi.

Kenny Watkiss gibi olan adam.

Onun yerine, "Her neyse, sonuçta bunun da bulmacanın diğer bir parçası olduğu kesin," dedi.

Flight, "Bana sorarsan bu bulmacanın çok parçası var," dedi. "Hiçbiri de yerine oturmuyor."

"Bence de." Rebus sigarasını söndürdü. Flight kendi sigarasını çoktan bitirmiş, bir tane daha yakmaya hazırlanıyordu. "Ama resim belirginleştikçe hangisinin gerçek, hangisinin gerçek olmadığını anlamamız kolaylaşacak." Hâlâ mektuba bakıyordu. Bir şey daha vardı. Neydi? Zihninin arkasında, hafızasının karanlık bir bölgesinde... Mektubun tetiklediği bir şeydi, ama ne? Belki düşünmeyi bırakırsa, tıpkı filmlerdeki ak-

törlerin unuttuğu isimleri gibi daha sonra aklına gelebilirdi.

Kapı açıldı.

"Lisa nasılsın?" İkisi de yerini vermek için ayağa kalksa da kadın ayakta durmayı tercih ettiğini göstermek üzere elini kaldırdı. Artık üçü de ayaktaydı ve minik odada üçgen şeklinde duruyorlardı.

Kadın, "Yine midem bulandı," deyip gülümsedi. "Ama zaten dünkü kahvaltıyla durduğumdan içimden çıkacak bir şey kalmadı." Diğerleri de gülümsedi. Kadın çok yorgun görünüyordu. Dün iyi uyuduğu için şanslıydı. Sakinleştirici alsın almasın, Rebus yakın zamanda bir daha o kadar iyi uyuyabileceğinden şüpheliydi.

İlk konuşan Flight oldu. "Dr. Frazer'a kalabileceği bir yer ayarladım. Ne kadar az kişi bilirse o kadar iyi. Merak etme emniyette olursun. Seni biz koruyacağız."

Rebus, "Ya dairesi?" diye sordu.

Flight başını salladı. "İki kişi orayı gözetleyecek. Biri içeride diğeri dışarıda olacak ve ikisi de gizlenecek. Kurtadam gelirse icabına bakarlar merak etme."

Lisa, "Sanki burada değilmişim gibi konuşmayın," dedi. "Bu da beni etkiliyor."

Odaya soğuk bir sessizlik çöktü.

Kadın, "Affedersiniz," dedi. Yüzüksüz sol eliyle yüzünü kapattı. "O kadar *korktuğuma* inanamıyorum. Ben..."

Başını tekrar arkaya attı. Gözyaşları harcayamayacağı kadar kıymetliydi. Flight elini kadının omzuna koydu.

"Sorun değil, Dr. Frazer." Kadının yüzünde buruk bir tebessüm belirdi.

Flight teselli babında konuşmaya devam etse de kadın dinlemiyordu. O Rebus'a, Rebus da ona bakıyordu. Rebus gözlerinin ona ne anlattığını biliyordu. Ona çok önemli bir şey anlatıyorlardı.

Kurtadam'ı çabucak yakala ve ortadan kaldır. Bunu benim için yap John. Mutlaka yap.

Gözlerini kırparak teması kesti. Rebus belli belirsiz başını sallasa da yeterliydi. Gülümseyen kadının gözleri ışıldadı. Flight değişimi hissedip elini çekti. Açıklama için Rebus'a baksa da Rebus tüm dikkatini mektuba vermişti. Neydi? Burada, görüş hattının hemen dışında bir şey vardı. Çözemediği bir şey.

Henüz.

Biri ragbi takımındakileri andıracak şekilde iri, diğeri uzun, ince ve sessiz olan iki dedektif, Lisa'yı güvenli bir yere götürmeye geldi. Ne kadar ısrar etse de Rebus gidecekleri yeri öğrenemedi. Flight bu işi çok ciddiye alıyordu. Eşleştirirken seçenekleri elemek isteyen laboratuvar, Lisa gitmeden önce onun parmak izlerini ve elbisesinden ip numuneleri aldı. İki koruma onunla birlikte gitti.

İyice yorulan Rebus ve Flight loş koridordaki makinenin yanında durup çay ve kahve alabilmek için makineye para attı.

"George sen evli misin?"

Flight bu soruya, belki de ancak şimdi sıra gelmesine şaşırmışa benziyordu. "Evet," dedi. "On iki yıl oldu. Marion ikinci eşim. İlki tam bir felâketti ama onun hatası değil, benim hatamdı."

Rebus sıcak plastik bardağı alırken başını salladı.

Flight, "Sen de evliyim demiştin," dedi. Rebus tekrar başını salladı.

"Evet."

"Peki, ne oldu?"

"Artık ben de bilmiyorum. Rhona kıtaların ayrılması gibi olduğunu söylerdi: O kadar yavaş ki çok geç olana kadar fark edemedik. İkimiz ayrı adalardayız ve arada da kocaman bir deniz var."

Flight gülümsedi. "Öğretmen olduğunu söylemiştin."

"Evet öyle. Kızımla birlikte Mile End'de oturuyor."

"Mile End mi? Orası bir polisin kızına göre bir yer değil. Çete bölgesidir."

Rebus bu ironiye güldü. İtiraf vakti gelmişti. "Onun Kenny Watkiss adında biriyle çıktığını öğrendim."

"Kim? Eski karın mı kızın mı?"

"Kızım. İsmi Samantha."

"Ve Kenny Watkiss'le mi çıkıyor? Adam kaç yaşında?"

"Kızımdan daha büyük. On sekiz on dokuz gibi bir şey. Şehir merkezinde motorlu kurye."

Flight başını salladı. "Mahkemede bağıran oydu, değil mi?" Flight biraz düşündü. "Watkiss ailesine dair bildiklerime göre Kenny'nin Tommy'nin yeğeni olduğunu söyleyebilirim. Tommy'nin Lenny adında hapiste olan bir kardeşi var. Lenny, Tommy gibi değildir. Sahtekârlık, vergi kaçırma, araba çalma ve sahte çek yazmaktan içeri girdi. Tümü basit suçlardı ama zamanla birikti ve sonunda hapsi boylamasına neden oldu."

"İskoçya'da da durum farklı değil."

"Evet şaşırmam. Peki, bu motorlu kurye hakkında bilgi toplamamı mı istiyorsun?"

"Kaldığı yeri biliyorum. Churchill Estate. Orada bir sitede..."

Flight başını iki yana salladı. "Bu civardaki bir polise Churchill Estate'i anlatmana gerek yok John. Orada Özel Hava Birliğini eğitiyorlar."

Rebus, "Evet," dedi. "Laine söyledi."

"Laine mi? Onun ne ilgisi var?"

Rebus battı balık yan gider diye düşündü. "Kenny'nin telefon numarasını biliyordum. Adresini öğrenmek istedim."

"Ve Laine senin için adresi mi öğrendi? Ona ne anlattın?"

"Kurtadam davasıyla alakalı dedim."

Flight yüzünü buruşturdu. "John, burada *misafir* olduğunu sürekli unutuyorsun. Böyle şeyler yapmayı bırak artık. Laine öğrendiğinde..."

"Öğrenirse tabi."

Flight başını iki yana salladı. "Önünde sonunda öğrenecek. Öğrendiğinde seninle ya da senin

üstünle uğraşmadan doğruca Edinburgh'daki emniyet amirini arayıp ağzına geleni söyleyecek. Bunu daha önce de gördüm."

Elinden geleni yap John. Unutma, orada bizi temsil edeceksin.

Rebus kahvesine üfledi. Birinin Çiftçi Watson'a ayar çekmesi fikri bir hayli gülünçtü. "Hep tekrar üniforma giymek istemişimdir," dedi.

Flight ona baktı. Eğlence bitmişti. "Bazı kurallar var John. Bazıları önemli olmasa da bazılarını esnetmek dahi mümkün değildir. Bu kurallardan birine göre de şahsi işlerin için Laine gibi bir adamı kullanamazsın." Flight öfkeyle bir şey anlatmaya çalışıyordu fakat duyulmasını istemediğinden fısıltıyla konuşuyordu.

Artık hiçbir şeyi umursamayan Rebus cevap verirken neredeyse sırıtıyordu. "Peki, ne yapayım? Ona gerçeği mi anlatayım? Merhaba amirim, kızım hazzetmediğim biriyle kırıştırıyor. Gidip onu azarlayabilmem için adresini öğrenir misin? Bu nasıl olur?"

Flight durup kaşlarını çattı. "Kırıştırıyor mu?"

Rebus'a belli etmemeye çalışsa da şimdi o da gülümsüyordu. Rebus güldü.

"Çıkıyor demek," dedi. "Sen sermest ne demek onu da bilmezsin şimdi."

"Neymiş?"

Rebus, "Sarhoş," dedi.

Sessizce içeceklerini içtiler. Rebus aralarındaki dil engeline şükretti, aksi takdirde gerginliği kırmak için espri yapacak malzeme bulamazdı.

Gerginliği azaltmanın iki yolu vardı: Gülmek ya da fiziki eyleme başvurmak. Gül ya da vur. Bir iki kez yumruklaşmanın eşiğine gelse de olay sonunda sırıtmayla sonuçlanmıştı.

Kahkahanın gücü sağ olsun.

"Neyse, dün gece Kenny Watkiss'i bulmak için Hackney'ye gittin."

"Ve bu çürükleri kazandın." Flight başıyla ezikleri işaret etti. Rebus omuz silkti. "Doğru. Birisi bana 'hackney'nin binek atının Fransızcası olduğunu söylemişti. Gerçi kulağa Fransızca gibi gelmiyor. Ama hackney arabası oradan geliyor olsa gerek."

Hackney. Beygir. British Museum'daki at ve dişleri. Rebus'un diş izleriyle ilgili Morrison'la konuşması gerekiyordu.

Flight elindekini içip bitirdikten sonra boş bardağı çöpe attı. Saatine baktı.

"Bir telefon bulsam iyi olur. Bakayım merkezde neler oluyor," dedi. "Belki Lamb, Crawford adındaki şu kadın hakkında bir şey bulmuştur."

"George, Crawford adındaki o kadın bir kurban. Ondan sanki suçluymuş gibi bahsetme."

Flight, "Belki," dedi. "İstersen çay ve sempati rutinine dönmeden evvel sahip olduğumuz bilgiye bir kez daha bakalım. Ayrıca bu minik kurban destek grubuna sen ne zaman katıldın? Bu işlerin nasıl olduğunu bilirsin. Hata yapmak gibi bir lüksümüz yok ama ille de kibar olmak zorunda değiliz."

"İyi bir nutuktu."

Flight iç çekip ayaklarına baktı. "John, hiç başka bir yolu olabileceğini düşündün mü?"

"Zen yolu gibi mi?"

"Seninki haricinde bir yol diyorum. Yoksa hepimiz öküzüz ve dünya üzerinde suç çözmeyi bilen tek polis sen misin? Çok merak ettim."

Rebus'un kızarmamaya çalışması daha çok kızarmasına neden oldu. Akıllıca bir cevap vermek istese de aklına bir şey gelmediğinden susmayı tercih etti. Flight başını salladı.

"Neyse, biz bir telefon bulalım," dedi. Rebus ihtiyacı olan cesareti nihayet topladı.

"George," dedi. "Beni buraya kimin getirdiğini bilmek istiyorum."

Flight ona baktı, cevap verse mi, vermese mi emin değildi. Biraz düşündükten sonra söylemeye karar verdi.

"Ben getirdim," dedi. "Benim fikrimdi."

"Sen mi?" Rebus şaşırmıştı. Flight başını salladı.

"Evet ben. Laine ve Pearson'a seni tavsiye eden benim. Farklı bir bakış açısı, taze kan olur diye düşündüm."

"İyi de beni nereden biliyordun ki?"

"Şey," Flight saf saf bakmaya başladı. Gözlerini tekrar ayaklarına dikti. "Sana gösterdiğim o tahminlerle dolu dosyayı hatırladın mı? Onu hazırlarken bazı cinayetlerle ilgili de araştırma yaptım. Ve Scotland Yard'dan gelen bir gazete kupüründe senin davanla ilgili haberi görüp etkilendim."

Rebus parmağıyla onu işaret etti. "Sen seri cinayetlerle ilgili araştırma mı yaptın?"

Flight başını salladı.

"Seri katillerin *psikolojisi* üzerine mi?"

Flight omuz silkti. "Bir bakıma evet." Rebus'un gözleri kocaman oldu.

"Ve bu zaman zarfında Lisa Frazer'la takıldığım için söylenip durdun... Hayır, buna inanamam!"

Flight tekrar güldü. Baş psikoloji düşmanının gerçek yüzü gün ışığına çıkmıştı. "Her parçasını incelemek zorundaydım," derken kahvesini bitirip çöpe atan Rebus'u izledi. "Haydi, uzatma da şu telefonu açalım artık."

Rebus, Flight'ın peşinden giderken bile başını iki yana sallamayı sürdürdü. Ama işin ilginç yanı beyni hiç olmadığı kadar faaldi. Flight gözünün önündeki bağı tek hamlede açmıştı. Bu rol ne kadar sürecekti? Karşısındaki gerçek Flight mıydı, yoksa bu da başka bir maske miydi? Flight yürüyüp hayali bir topa tekme atarken ıslık çaldı. Rebus o anda karar verdi. Hayır, bu George Flight değildi, hiç olmamıştı.

Yönetici ofisinde telefon vardı. Ayrıca takımlı ve kravatlı Philip Cousins da oradaydı ve masaya oturmuş, çalışanlardan biriyle sohbet ediyordu.

"Philip!"

"Selam George. Nasılsın?" Cousins Rebus'u fark etti. "Müfettiş Rebus da gelmiş. Hâlâ yardıma devam mı?"

Rebus, "Elimden geleni yapıyorum," dedi.

Flight, "Evet, hem de nasıl," diye söylendi. "Peki, seni buraya hangi rüzgâr attı, Philip? Isobel nerede?"

"Penny bu aralar biraz meşgul. Seni göremediği için üzülecek, George. Burada bulunma nedenime gelince sadece geçen Aralık ayında olan bir cinayet vakasındaki bilgilerin üzerinden geçmek istedim. Küvetteki adamı hatırlarsın."

"İntihara benzeyeni mi diyorsun?"

"Evet, o." Philip Cousins'ın sesi krema kadar zengin ve ağırdı. Rebus kibar kelimesinin bu adama bakarak icat edildiğini düşündü. Cousins, "Bugün mahkemede olacağım," dedi. "Malcolm Chambers'ın maktulün karısını en az ikinci dereceden adam öldürme suçundan hapse tıkmasına yardım edeceğim."

"Chambers mı?" Flight başını iki yana salladı. "Seni kıskandım desem yalan olur."

Rebus, "Tabii aynı tarafta olacaksınız, değil mi?" diyerek araya girdi.

Cousins, "Ah, evet Müfettiş Rebus," dedi, "Haklısınız. Ama Chambers çok titiz bir adamdır. Delillerimin su götürmez olmasını ister. Aksi takdirde beni danışman olarak kullanacağını zannetmem. Malcolm Chambers hükümle değil de gerçekle ilgilenir."

Flight, "Evet," dedi, "bir keresinde oturma odasındaki saatin nasıl bir şey olduğunu hatırlayamadığım için beni azarladı. Dava az kalsın orada çöküyordu." Flight ve Cousins birbirine bakıp gülümsedi.

Cousins, "Kurtadam davasında yeni bir delil olduğunu duydum," dedi. "Anlatın bakalım."

Flight, "Philip her şey yerli yerine oturmaya başladı," dedi. "Bunda da ortağımın payının büyük olduğunu söyleyebilirim." Flight elini Rebus'un omzuna koydu.

Cousins sesinden öyle hissedilmese de, "Etkilendim," dedi.

Rebus kendini mecbur hissetmiş gibi, "Şansımız yaver gitti," dedi. Gerçi dediğine kendi de inanmamıştı. Cousins'ın gözleri buz paketi gibiydi ve sanki her bakışıyla odanın ısısını biraz daha düşürüyordu.

"Peki, ne buldunuz?"

Flight, "Elimizde Kurtadam'ın saldırısına uğrayıp kurtulduğunu iddia eden bir kadın var," dedi.

Cousins, "Talihliymiş," diye cevap verdi.

Flight devam etti, "Ve bize davada yardımcı olan birine bu sabah Kurtadam'dan bir mektup geldi."

"Aman Tanrım."

Flight, "Gerçek olduğunu düşünüyoruz," dedi.

Cousins, "Hiç yoktan iyidir," dedi. "Penny'ye söylediğimde çok hoşuna gidecek."

"Philip biz bunun duyulmasını..."

"Tek kelime etmem George. Benden laf çıkmayacağını bilirsin. Ama Penny'nin bilmesi gerek."

Flight, "Isobel'e söyleyebilirsin," dedi, "ama söyle ona kimseye söylemesin."

Cousins, "Mutlak gizlilik," dedi. "Anladım. Bu arada kim?" Flight anlamamışa benziyordu. "Bu tehdit mektubunun geldiği kişiyi kastettim."

Flight tam cevap verecekti ki Rebus lafı ağzından kaptı. "Müfettiş Flight'ın dediği gibi davayla ilgili birisi." Gülümseyerek cevabın uydurukluğunu hafifletmeye çalıştı. Evet, beyni gerçekten de saat gibi çalışmaya başlamıştı. Cousins'a hiç kimse mektubun içeriğini söylemese de nasıl bilmişti? Evet, hayran mektubu olmadığını tahmin etmek zor değildi ama yine de bir soru işaretiydi.

Israr etmek istemeyen Cousins, "Öyle olsun," dedi. Masadan iki tane kahverengi dosya alıp dizlerini kıtırdatarak doğruldu. "Evet beyler," dedi, "müsaadenizle Sekizinci Salon beni bekliyor. Müfettiş Rebus," Cousins boştaki elini uzattı, "anlaşılan davanın sona ermesine az kaldı. Eğer tekrar görüşemezsek güzel şehrinize selamlarımı iletin." Flight'a döndü. "George görüşürüz. Bir gece Marion'la yemeğe gelin. Penny'yi arayın ve dördümüzün de boş olduğu bir gece ayarlayalım. Hoşça kalın."

"Güle güle Philip."

"Güle güle."

"Ah." Cousins kapıda durdu. "Bir şey daha var." Flight'a döndü. "George beni götürebilecek biri var mı? Bu saatte taksi bulmak imkânsız gibi bir şey."

Flight biraz düşündükten sonra, "Biraz beklersen sana birilerini bulabilirim," dedi. Gözleri kocaman açılan Rebus'a döndü, "Eğer Lisa'nın

gideceği arabayla Philip'i Old Bailey'ye bırakırsak Lisa bir şey demez, değil mi?"

Rebus omuz silkmekten başka bir şey yapamadı.

Cousins, "Mükemmel," deyip ellerini çırptı. "Çok teşekkürler."

Flight, "Seni yanlarına götürürüm," dedi. "Ama önce telefon açmam gerek."

Cousins başıyla koridoru işaret etti. "Ben de tuvalete gitmeliyim."

Gidişini izlediler. Sırıtan Flight hayretle başını salladı. "Biliyor musun," dedi, "onunla tanıştığımdan beri böyle. Hep bir asilzade havası vardır."

Rebus, "Tam bir centilmen," dedi.

Flight, "Ama geçmişine bakarsan hepimiz kadar sıradan biri olduğunu görürsün," diye ekledi. Görevliye döndü. "Telefonu kullanabilir miyim?"

Cevabı beklemeden aramaya başladı. Sonunda bağlandığı ahizeye, "Alo," dedi. "Kiminle görüşüyorum? Ah, Deakin merhaba, Lamb orada mı? Evet, telefona verir misin? Teşekkürler." Flight beklerken pantolonunun üzerindeki görünmez iplikleri temizledi. Pantolonu aşırı giyilmekten parlamaya başlamıştı. Rebus, Flight'ın her şeyinin aşındığını fark etti: Renk değiştiren gömleğinin yakası çok dar olduğundan boğazını sıkıyordu. Rebus'un gözü boynundaki tıraş bıçağının hışmından kurtulan, beyaza çalan kıllara gitti. Boğaza sarılmış bir el gibi, kaçınılmaz olan faniliğin alametleri. Flight telefonu kapatınca Re-

bus, Cousins'ı Lisa'yla göndermeye itiraz edecekti. *Aristokrat*. İlk seri katillerden biri de aristokrattı.

"Lamb selam, Bayan Crawford'dan bir şey çıktı mı?" Flight işe yarar bir şey olursa Rebus'a aktırmaya hazır halde dinledi. "Ah, tamam. Peki, oldu." Bu zaman zarfında bakışları Rebus'a her şeyin kontrol edildiğini, Jan Crawford'un güvenilir olduğunu ve kadının gerçeği anlattığını söylüyordu. Sonra Flight'ın gözleri biraz büyüdü. "Ne dedin?" Gözlerini Rebus'tan telefona kaydırarak tekrar dinledi. "İşte bu çok ilginç."

Rebus oturduğu yerde kımıldandı. İlginç olan neydi? Ama Flight yine kısa kısa konuşmaya başlamıştı.

"Hm. Mm. Tamam, neyse. Biliyorum. evet, eminim." Sesinden biraz yıldığı anlaşılıyordu. "Tamam, haber verdiğin için teşekkürler. Bilmiyorum, bir saat daha olabilir. Tamam görüşürüz."

Flight ahizeyi yerine koymadan telefonun üzerinde tuttu.

Rebus merakını daha fazla dizginleyemedi. "Ne?" diye sordu. "Ne olmuş?"

Flight hülyalar âleminden çıkarak ahizeyi yerine bıraktı. "Ah," dedi. "Tommy Watkiss."

"Ne olmuş ona?"

"Lamb tekrar yargılanmayacağını duymuş. Nedenini henüz bilmiyoruz. Belki de hâkim delillerin yetersiz olduğuna hükmetmiştir."

"Bir kadına saldırmak yeterli değil mi?" Philip Cousins, Rebus'un aklından uçup gitti.

Flight omuz silkti. "Yargılamak ucuz bir şey değil. İlkinde batırınca tüm şansımızı kaybettik. Sen de bilirsin John, olmayan şey değil."

"Öyle ama o sinsi herifin ceza almadan yırttığını bilmek..."

"Merak etme beladan uzun süre uzak duramaz. Kanunları çiğnemek kanında var. Onu yakalayacağız ve bu sefer hiçbir terslik çıkmayacak. Bu sözümü bir kenara yaz."

Rebus iç çekti. Evet, arada bir kaybettiğiniz de olurdu. Bir hâkimin beceriksizliği ya da yufka yürekliliği, jürinin husumeti ya da savunmanın sağlamlığı. Bazen de savcılık tekrar yargılamanın masrafa değmeyeceğine hükmederdi. Evet, tıpkı dişler gibi arada bir kaybettiğiniz olurdu.

Rebus, "Chambers burnundan soluyordur," dedi.

Flight gülümseyerek, "Eminim," dedi. "Kudurmuştur."

Ama Rebus en az bir kişinin sevineceğini biliyordu: Kenny Watkiss. Sevinçten havalara uçacaktı.

Rebus, "Peki Jan Crawford hakkında ne öğrendin?" diye sordu.

Flight tekrar omuz silkti. "Sağlama benziyor. Akıl hastalığı olduğuna dair bir kayıt yok, sakin bir hayat sürüyormuş ve komşularıyla da arası iyiymiş. Lamb'in dediği gibi kadın ürkütücü derecede temizmiş."

Evet, genelde böylelerinden çıkardı. Polisleri, bilinmeyen bir türün ormandaki bir kâşifi

korkuttuğu gibi korkuturlardı: yeni ve farklı olana duyulan korku. Herkesin saklayacak bir şeyi vardır: Amsterdam'da gittiği tatilden gizlice porno film getiren öğretmenler; hafta sonu partilerinde kokain çeken savcılar; sekreteriyle yatan evli milletvekilli; oğlanlara düşkün vali; dolabında gerçek iskelet saklayan kütüphaneci; komşunun kedisini yakan melek görünümlü çocuk.

Ve kimi zaman bu şüpheler haklı çıkardı.

Bazen de çıkmazdı. Cousins gitmeye hazır halde kapıda bekliyordu. Flight hafifçe elini kaldırdı. Rebus, Flight'a söyleyeceği şeyi hatırladı ama nasıl söyleyecekti ki? Cerrah sakinliği, manikürlü elleri ve asilzade görünümüyle Philip Cousins'ın da çok temiz göründüğünü mü söyleyecekti? Rebus şimdi *ciddi ciddi* şüpheleniyordu.

Flight, Philip Cousins'la birlikte Lisa ve korumalarını bulmaya gidince Rebus ilk tükürük testinin sonuçlarını öğrenmek üzere laboratuvara döndü.

Beyaz önlüklü asistan, "Kusura bakmayın," dedi. Yirmi yaşından büyük değildi. Önlüğünün altında, üzerinde bir heavy metal grubunun tişörtünü giymişti. "Maalesef musluk suyu haricinde bir şey bulamadık. Zarfı kapatan kişi ıslak sünger, ped ya da eski usül silindir kullanmış. Tükürük izi yok."

Rebus nefes verdi. "Ya parmak izi?"

"O da yok. Sadece Dr. Frazer'ınkiyle örtüşen iki iz bulduk. Lif ve yağ lekesinde de durum fark-

lı değil. Demek ki eldiven takmış. Bu kadar temizini nadiren görürüz."

Rebus, deneyebileceğimiz her şeyi biliyor, diye düşündü. Çok kurnazdı.

"Neyse, yine de teşekkürler," dedi. Genç adam kaşlarını kaldırıp avuçlarını iki yana açtı.

"Keşke daha fazlasını yapabilseydik."

İçinden, saçını kestirerek başlayabilirsin evlat, diye geçirdi. Kenny Watkiss'e benziyorsun. Ama onun yerine iç çekti. "Elinizden geleni yapın yeter," dedi.

Uzaklaşmaya başlayan Rebus öfke, çaresizlik ve beceriksizlik karışımı bir duygu hissetti. Kurtadam çok iyiydi. Onu yakalamalarına fırsat vermeden cinayet işlemeyi bırakabilirdi ya da dilediği gibi öldürmeye devam ederdi. Hiç kimse güvende değildi. Hepsinden önemlisi Lisa güvende değildi.

Lisa.

Rebus'un uydurduğu haber yüzünden Kurtadam onu suçlamıştı. Oysa onunla bir ilgisi yoktu. Eğer Kurtadam ona bir şey yaparsa bu Rebus'un hatası olacaktı. Rebus, Lisa'nın nereye gittiğini bilmiyordu. Flight böylesinin daha emniyetli olacağına hükmetmişti. Ama Rebus, Kurtadam'ın polis olabileceği ihtimalini bir türlü aklından çıkaramıyordu. İri kıyım ya da ince uzun bir dedektif olabilirdi. Lisa kendisini koruyacaklarını varsayarak onlarla birlikte gitmişti. Ya doğruca onun kucağına gidiyorsa... Ya Kurtadam yerini biliyorsa... Ya Philip Cousins...

Tavandaki hoparlörden bir ses geldi.

"Müfettiş Rebus'a telefon var, danışmaya lütfen. Müfettiş Rebus'a telefon var."

Rebus koridorda hızla yürüyerek sonundaki kapıdan geçti. Flight'ın hâlâ binada olup olmadığından haberi yoktu ve umurunda da değildi. Aklı dehşetle doluydu: Kurtadam, Lisa, Rhona, Sammy. Küçük kızı Sammy. Kızı hayatı boyunca yeterince korku yaşamıştı. Öncekilerden o sorumluydu. Tekrar acı çekmesini istemiyordu.

Yaklaştığını gören danışmadaki görevli telefonu ona uzattı. O telefonu alırken kadın da bir düğmeye basarak onu arayana bağladı.

Nefes nefese, "Alo," dedi.

"Baba?" Aman Tanrım, arayan Sammy'ydi.

"Sammy?" sesi bağırmaya yakın çıkmıştı. "Ne oldu? Bir terslik mi var?"

"Baba." Kız ağlamaya başladı. Gözünün önünde bir görüntü canlandı. Çalan telefonlar. Çığlıklar.

"Ne oldu Sammy, söyle!"

"Şey..." burnunu çekti. "Kenny."

"Kenny mi?" Kaşlarını çattı. "Ne olmuş ona? Kaza falan mı yaptı?"

"Hayır baba. Ortadan *kayboldu*."

"Sammy neredesin?"

"Telefon kulübesindeyim."

"Peki, sana bir karakolun adresini vereceğim. Orada beni bekle. Gerekirse taksiye bin. Geldiğinde parasını ben veririm. Anladın mı?"

"Baba." Tekrar burnunu çekti. "Onu bulman gerek. Başına bir şey geldi. Lütfen bul onu baba. *Lütfen*."

George Flight danışmaya gelene kadar Rebus çoktan gitmişti. Danışmadaki görevli durumu açıklarken Flight da çenesini sıvazladı. Lisa Frazer'la tartışmış ama kadına bir türlü laf anlatamamıştı. İnatçı olduğu kadar güzel olduğunu da inkâr edemezdi. Kadın ona, korumalara itirazı olmadığını ama kesinlikle güvenli bir yere gitmeyeceğini söylemişti. Dediğine göre Old Bailey'de, bir araştırmanın parçası olarak yapması gereken birkaç mülakat vardı.

"Onları ayarlamak haftalar sürdü," demişti, "iptal etmem mümkün değil."

Philip Cousins, "Tatlım biz de zaten oraya gidiyoruz," demişti. Flight sürekli saate bakmasından onun da vaktinin azaldığını biliyordu. Ayrıca Lisa ve Cousins, Copperplate Caddesindeki bir cinayet vasıtasıyla tanışmışa benziyordu ve konuşacakları müşterek konuları vardı. İkisi de gitmek istiyordu.

Sonunda Flight kararını verdi. Bailey'ye gitmek istiyorsa öyle olsun. Şehirdeki en güvenli yerlerden biriydi. İlk mülakatına daha saatler olsa da bu onu rahatsız etmişe benzemiyordu. Adalet sarayında vakit geçirmekten rahatsız olmadığını söylemişti. Tam tersi, hoşuna bile gidiyordu. İki koruma ona refakat eder, onu bekler ve sonra da Flight'ın aklındaki güvenli yere gö-

türürdü. En azından Lisa Frazer'ın iddiası böyleydi ve bu iddia Philip Cousins tarafından da desteklenmişti. Onların tebessümleri ve Flight'ın omuz silkmesi sonucunda karar verildi. Flight, Ford Granada'nın gidişini izledi: iki koruma önde, Philip ve Lisa Frazer arkada. Evler kadar güvenli diye geçirdi içinden. Lanet olası evler kadar güvenli.

Rebus da ortadan kaybolmuştu. Neyse, bir şekilde bir yerden çıkıp gelirdi. Rebus'u buraya çağırdığına hiç pişman olmamıştı. Ama bu kararının üstleri tarafından pek de sıcak karşılanmadığını biliyordu. En ufak bir başarısızlıkta bedelini Flight öderdi. Bunu diğer herkes kadar iyi biliyordu. O yüzden emin olabilmek için ilk birkaç gün Rebus'un dibinden ayrılmamıştı.

Peki, emin olabilmiş miydi? Bu, cevap vermemeyi tercih edeceği türden bir soruydu. Rebus patlamaya hazır bomba gibiydi. Yetmezmiş gibi adam İskoç'tu ve Flight, Birliğin parçası olarak kalmak için oy vermelerinden beri İskoçlara güvenmiyordu...

"Baba!"

Onun kollarına koştu. Kızına sarıldı, bunu yapmak için fazla eğilmesi gerekmediğinin farkındaydı. Büyümüş olsa da her zamankinden daha çocuksu görünüyordu. Alnını öpüp saçlarını kokladı. Kız titriyordu. Göğsünün ve kollarının titrediğini hissedebiliyordu.

"Sakin ol," dedi. "Tatlı kedicik, sakin ol."

Kız geri çekilip gülümseyip burnunu çekerek, "Bana önceden hep kedicik derdin. Annem hiç demezdi. Sadece sen derdin."

O da gülümseyip saçlarını okşadı. "Evet," dedi, "Annen bunu söylememe çok kızardı. Kediciklerin sahip olunan bir şey olduğunu ve senin de öyle bir şey olmadığını söylerdi." Şimdi hatırlamıştı. "Annenin işte böyle ilginç fikirleri vardı."

"Hâlâ var." Sonra neden geldiğini hatırladı. Gözleri tekrar doldu.

"Onu sevmediğini biliyorum," dedi.

"Bunu da nereden çıkardın..."

"Ama ben seviyorum." Rebus'un yüreği burkuldu. "Ve başına bir şey gelsin istemiyorum."

"Neden başına bir şey geleceğini düşünüyorsun?"

"Son zamanlarda sürekli benden bir şeyler gizliyordu. Annem de fark etti. Ama belki de nişanlanmayı düşünüyordur, dedi." Rebus'un gözleri büyüdü ve başını iki yana salladı. "Ama inanmadım çünkü başka bir şey olduğunu biliyordum. Emin değilim ama..."

İlk kez o zaman izleyicileri olduğunu fark etti. O ana kadar çevresindekilere hiç dikkat etmemişti. Oysa danışmadaki çavuş ve evrakları göğüsleri üzerinde tutan iki kadın polis memuru ve duvara dayalı sandalyelerde oturan iki tıraşsız adam bu manzarayı izliyordu.

"Sammy gel," dedi. "Ofisime çıkalım."

Cinayet Masasından geçerlerken buranın genç bir kız için müsait bir ortam olmayabileceğini fark etti. Öncelikle duvarlardaki resimler. Kurtadam davası gibi bir dava mizah yeteneği gerektirirdi ve bu mizah yeteneği de kendisini duvardaki tahtalara ya da ekranların kenarına yapıştırılmış karikatürler, espriler ve gazete haberlerinde göstermeye başlamıştı. Söylenilenlere de dikkat edilmeliydi, aksi takdirde adli tıptan birileriyle yapılan konuşmaya kulak misafiri olunması mümkündü.

"Parçalandı... Çıkarıldı... Mutfak bıçağı kullanıldığını düşünüyorlar... Kulaktan bir kesit... Oyulmuş... Anüs... Şerefsiz... Bazıları insana benziyor." Eski seri katiller, demiryolu yakınlarında bulunan cesetler ve kesik kafalarla oynayan polis köpeklerine dair hikâyeler.

Burası kesinlikle kızına uygun bir yer değildi. Ayrıca Lamb'e denk gelme ihtimalleri de vardı.

O yüzden boştaki sorgu odasına gitmeye karar verdi. Soruşturma devam ederken geçici depoya dönüştürülen oda boş karton kutular, fazla sandalyeler, bozuk masa lambaları, klavyeler ve eski daktilolarla doluydu. Sonunda Cinayet Masasındaki bilgisayarlar bu karton kutulara konacak ve dosyalar da kim bilir neredeki tozlu raflara kaldırılacaktı.

Küf kokulu bu boş odanın en azından bir ışığı, bir masası ve iki sandalyesi vardı. Masada içi izmarit dolu bir küllük ve yeşil ve siyah küfle kaplanmış iki plastik kahve bardağı duruyordu.

Yere ezilmiş bir sigara paketi atılmıştı. Rebus paketi ayağıyla üst üste dizili sandalyelerin altına ittirdi.

"Fazla bir şey olmasa da bize ait," dedi. "Otur. Bir şey ister misin?"

Soruyu anlamamış gibi görünüyordu. "Ne gibi?"

"Çay ve kahve gibi?"

"Diyet Kola var mı?"

Rebus başını iki yana salladı.

"Peki ya Irn-Bru?"

Güldü, kız onunla dalga geçiyordu. Onu üzgün görmeye, özellikle de onu hiç hak etmeyen Kenny Watkiss gibi biri yüzünden üzgün görmeye dayanamıyordu.

"Sammy, Kenny'nin bir amcası var, değil mi?" diye sordu.

"Tommy Amca mı?"

Rebus başını salladı. "Evet o."

"Ne olmuş ona?"

Rebus bacak bacak üstüne atıp, "Onun hakkında ne biliyorsun?" diye sordu.

"Kenny'nin amcası hakkında mı? Pek bir şey bilmiyorum."

"Ne iş yapıyor?"

"Kenny bir yerde tezgâhı olduğunu söylemişti. Bir pazarda galiba."

Brick Lane pazarında mı? Yoksa takma dişleri o mu sattı?

"Belki de Pazar tezgâhlarına mal getiriyordur. Bilmiyorum."

Çalıntı mal mı getiriyor? Belki de yakaladıkları hırsızlar ve Kurtadam taklidi yapanlar ona mal satıyordur.

"Neyse biraz sorun yaşamış."

"Nereden biliyorsun?"

"Kenny söyledi. Galiba söyleyen oydu, yoksa nereden bileceğim?"

"Kenny nerede çalışıyor?"

"Şehir merkezinde."

"Hangi şirkette?"

"Şirket mi?"

"Kurye değil mi? Mutlaka bir şirkette çalışıyordur."

Kız başını iki yana salladı. "Yeterince müşterisi olunca serbest çalışmaya başladı. Eski çalıştığı yerdeki patronu çok bozulmuş." Birden susup ona baktı, yüzü kıpkırmızı olmuştu. Sıradan bir polisle değil de babasıyla konuştuğunu unutmuştu. "Affedersin," dedi. "Çoğu müşterisini kaptığı için patronu kızmış. Kenny iyidir, bütün kestirmeleri ve binaları ezbere bilir. Bazı kuryelerin küçük bir ara sokağı bulamadığında ya da sokak numarası tutmadığında kafaları karışıyor." Evet, bunu Rebus da fark etmişti; sokak numaraları, sanki bazıları atlanmış gibi, kimi zaman hiçbir şey ifade etmiyordu. "Ama Kenny öyle değil. Londra'yı avucunun içi gibi bilir."

Londra'yı, yolları ve kestirmeleri iyi bilir. Bir motosikletle nehir kenarındaki yollardan giderek Londra'yı bir baştan diğerine çabucak gezebilirsin.

"Sammy, Kenny'nin motoru ne marka?" diye sordu.

"Bilmem. Kawasaki galiba. İki tane var, hafif olanı iş için, diğerini hafta sonları kullanıyor."

"Motorları nereye koyuyor? Churchill Estate'te güvenli fazla yer olmasa gerek."

"O civarda birkaç garaj var. Zarar vermesinler diye Kenny takviyeli kapı taktırdı. Fort Knox gibi oldu. Bu yüzden ona hep takılıyorum. Motorlarının koruması..." Birden sustu. "Churchill Estate'te oturduğunu nereden biliyorsun?"

"Ne?"

Sesi daha sert çıkmaya başladı. "Kenny'nin Churchill'de oturduğunu nereden biliyorsun?"

Rebus omuz silkti. "Galiba tanıştığımız gece kendisi söyledi."

Kız o konuşmayı hatırlamaya çalışmasına rağmen aklına bu konunun geçtiğine dair bir şey gelmedi. Rebus da düşünüyordu.

Fort Knox gibi. Çalıntı eşyaları ya da bir cesedi saklamak için müsait bir yer.

Sandalyesini çekip masaya biraz daha yaklaşarak, "Söyle bakalım sence onun başına ne geldi?" dedi. "Sence sana söylemediği şey ne?"

Kadın masanın üzerine bakıp başını iki yana salladıktan sonra cevap verdi, "Bilmiyorum."

"Bir şey yüzünden tartıştınız mı?"

"Hayır."

"Belki de kıskanmıştır."

Kız güldü. "Hayır."

"Belki başka bir kız arkadaşı vardır."

"Hayır!"

Göz göze geldiklerinde Rebus utandığını hissetti. Hem onun kızı olduğunu aklından çıkarmayacak hem de vazife icabı ona bu soruları sormaya devam edecekti. Nasıl oluyorsa sürekli bu ikisi arasında gidip geliyordu.

Kız usulca, "Hayır," diye tekrarladı. "Başkası olsa bilirdim."

"O zaman arkadaşıdır. Yakın arkadaşları var mı?"

"Çok değil, birkaç kişi sadece. Onlardan bahseder ama beni hiçbiriyle tanıştırmadı."

"Onları aradın mı? Belki içlerinden biri bir şeyler biliyordur."

"Sadece ilk isimlerini biliyorum. Kenny'nin birlikte büyüdüğü Billy ve Jim. Bir de Arnold diye birisi var. Ondan bahsetmişti. Bir de diğer bir motorlu kurye var. İsmi Roland gibi bir şeydi."

"Bir saniye şunları bir yazayım." Rebus cebinden not defteri ve kalemini çıkardı. "Evet," dedi. "Billy ve Jim. Diğerinin adı neydi?"

"Roland gibi bir şey." Onun yazmasını izledi. "Ve Arnold."

Rebus sandalyesinde arkasına yaslandı. "Arnold mı?"

"Evet."

"Arnold'ı hiç gördün mü?"

"Sanmıyorum."

"Kenny onun hakkında herhangi bir şey söyledi mi?"

Kız omuz silkti. "Sadece Kenny'nin tanıdığı birisi. Galiba onun da pazarda tezgâhı var. Arada bir içerler."

Bu Flight'ın taciz suçlusu muhbiri Arnold'la aynı kişi miydi? Bu kadar tesadüf olabilir miydi? Birlikte içmeye mi gidiyorlardı? Eğer aynı Arnold'sa birlikte içme ihtimalleri çok zayıftı.

Rebus, "Peki," deyip defteri kapattı. "Kenny'nin sende yeni ve iyi çekilmiş bir fotoğrafı var mı?"

"Evde birkaç tane var. Bir tane bulurum."

"Tamam, birisi seni eve bırakır. Ona resmi verirsen bana getirir. İlk iş olarak Kenny'nin eşkâlini verelim. Bu arada ben de ortalığı bir yoklayayım bakalım ne çıkacak?"

Kız gülümsedi. "Bu senin işin değil, değil mi?"

"Evet, ama bazen bir şeye ya da bir yere çok uzun süre bakarsan onu göremez hale gelirsin. O yüzden karşında olanı görebilmen için yeni bir çift göz gerekir." Flight'ı ve onun kendisini buraya getirmesinin nedenini düşünüyordu. Ayrıca Kenny Watkiss için arama başlatılmasına onları ikna edip edemeyeceğini de merak ediyordu. Flight onu desteklemezse biraz zordu. Hayır, neler düşünüyordu böyle? Kaybolan bir kişi söz konusuydu ve araştırılması mecburiydi. Ama araştırmanın da yolları vardı ve bu hususta ona kıyak geçmeyeceklerini biliyordu. "Motorlarının hâlâ garajda olup olmadığını bilmiyorsundur herhalde?" diye sordu.

"Baktım, ikisi de orada. Zaten o zaman merak etmeye başladım."

"Garajda başka bir şey var mı?" Ama artık onu dinlemiyordu.

"O motorsuz bir yere gitmez. Otobüsten falan nefret eder. Büyük motoruna benim adımı vereceğini söylemişti."

Gözleri tekrar doldu. Bu sefer, canını yaksa da ağlamasına izin verdi. Ağlamak içinde tutmaktan iyidir, demezler miydi? Kız burnunu silerken kapı açıldı. Flight küçük odaya baktı. Gözleri her şeyi anlatıyordu: *Onu buradan daha iyi bir yere götürebilirdin.*

"George, ne vardı?"

"Sen laboratuvardan gittikten sonra," mesaj bırakmadan gittiğinden dolayı hoşnutsuzluğunu vurgulamak için durdu, "bana mektup hakkında biraz daha bilgi verdiler."

"Hemen geliyorum."

Flight başını salladıktan sonra Samantha'ya döndü. "Sen iyi misin?"

Kız burnunu çekti. "İyiyim, teşekkürler."

"Eğer Müfettiş Rebus hakkında şikâyette bulunmak istersen görevli çavuşu bul."

Rebus, "George senin işin yok mu?" diye sordu.

Sammy aynı anda hem gülüp hem de burnunu silmeye kalkınca ortalık biraz karıştı. Bu davranışa memnun olan Rebus'un göz kırptığı Flight elinden geleni yaptığının bilinciyle uzaklaştı.

Flight gidince Samantha, "O kadar da kötü değilmişsiniz," dedi.

"O da ne demek?"

"Polisleri kastediyorum. Söyledikleri kadar kötü değilsiniz."

"Sammy, bir polis kızı olduğunu hiç aklından çıkarma. Hem de düzgün bir polisin kızısın. O yüzden yaşlı babanı daima destekle, olur mu?"

Tekrar gülümsedi. "Sen yaşlı değilsin."

O da gülümsedi ama cevap vermedi. Laf olsun diye söylenmiş olsa bile bu iltifat çok hoşuna gitmişti. Asıl önemlisi de bu iltifatın kızından geliyor olmasıydı.

Sonunda, "Haydi," dedi. "Sana bir araba bulalım. Ayrıca merak etme kedicik kayıp arkadaşını da bulacağız."

"Bana yine kedicik dedin."

"Öyle mi? Sakın annene söyleme."

"Söylemem. Baba?"

"Ne?" Ona doğru döndüğünde kızı onu yanağından öptü.

"Teşekkürler," dedi. "Ne olursa olsun teşekkürler."

Flight, Cinayet Masasındaki küçük ofisteydi. Tıklım tıkış soruşturma odasından sonra burası ona büyük gelmeye başlamıştı. Rebus oturup bacak bacak üzerine attı.

"Kurtadam'ın mektubuyla ilgili olan yeni bilgi nedir?" diye sordu.

Flight, "Sen önce Kenny Watkiss'in kaybolma meselesini anlat," diye cevap verdi.

"Sen söylersen ben de söylerim."

Flight açtığı bir dosyanın içinden üç dört kâğıt çıkarıp okumaya başladı.

"Harf tipi Helvetica. Genelde gazete ve dergilerde kullanıldığından şahıslar için sıra dışıymış." Flight manidar bir ifadeyle ona baktı.

Rebus düşünceli bir şekilde, "Bir muhabir mi?" diye sordu.

Flight, "Bir düşün," dedi. "İngiltere'deki polis muhabirlerinin tümü Lisa Frazer'ı tanıdı. Oturduğu yeri bulmaları da zor olmaz."

Rebus biraz düşündü. Sonunda, "Tamam," dedi. "Devam et."

"Helvetica bazı elektronik daktilolarda ve elektrikli golf topu makinelerinde bulunurmuş, ama en yaygın olarak bilgisayar ve kelime işlemcilerinde kullanılırmış." Flight başını kaldırdı. "Bu da yazının yoğunluğuyla uyuşuyor. Yazının kalitesine gelince... Falan filan. Ayrıca harflerin düz bir sıra halinde olması yazıcının ve kelime işlemcinin kaliteli olduğunu gösteriyor. Fakat..." Flight devam etti, "...Yazının sonuna doğru K harfi silik çıkmaya başlamış." Flight durup sayfayı çevirdi. Şimdilik Rebus da George Flight da yazılanları pek ciddiye almamıştı. Laboratuvarlar her zaman gerekenden fazla ayrıntı bulurdu. Rebus'un şu ana kadar duyduklarının tümü gereksizdi.

Flight, "İşte bu ilginç," diye devam etti. "Zarf parçacıklarının içerisinde ağırlıklı olarak sarı, yeşil ve turuncu boya kırıntıları bulmuşlar. Yağ tabanlı bir boya olabilir: Testler devam ediyor."

"Yani karşımızda kendini Van Gogh zanneden bir polis muhabiri mi var?"

Flight bu yemi yutmadı. Raporun kalanını da çabucak okudu. "Aşağı yukarı hepsi bu," dedi. "Geriye bulamadıkları şeyler kaldı: Parmak izi, leke, kıl ya da iplik yok."

Rebus, "Peki şahsa ait filigran?" diye sordu. Dedektif romanlarında şahsa ait filigranlardan aile işini yürüten ilginç bir ihtiyara erişilir ve onun da kâğıdı kime sattığını hatırlamasıyla suç çözülürdü. Güzel görünse de nadiren böyle olurdu. Tekrar Lisa'yı ve Cousins'ı düşündü. Hayır, Cousins olamazdı. Ayrıca iki koruma varken bir şey yapmaya kalkışmazdı.

Flight, "Maalesef şahsa ait filigran yok," dedi.

Rebus iç çekerek, "Öyleyse hâlâ olduğumuz yerdeyiz," diye cevap verdi.

Flight bir şeyler bulabilme hevesiyle rapora bakmayı sürdürdü. Sonra, "Bu Kenny Watkiss meselesi de ne?" diye sordu.

"Birden ortadan kaybolmuş. Aslında umurumda bile değil ama Sammy farklı düşünüyor. Elimden geleni yapacağımı söyledim."

"Sen karışma John. Bize bırak."

"Zaten karışmak istemiyorum. Hepsi sizindir." Ses yeterince samimi olduğu halde Flight, John Rebus'a güvenmemesi gerektiğini öğrenmişti. Sırıtıp başını iki yana salladı.

"Ne istiyorsun?" diye sordu.

Rebus oturduğu yerde öne doğru eğilip, "Sammy, Kenny'nin arkadaşlarından bahsetti," dedi, "birinin adı Arnold ve pazarda tezgâhı varmış."

"Sence benim Arnold mı?" Flight biraz düşündü. "Mümkün."

"Biraz fazla tesadüf olmadı mı?"

"Bu kadar küçük bir şehirde hayır." Flight, Rebus'un yüzündeki bakışı gördü. "Ciddiyim. Bu serseriler aile gibidir. Burası Sicilya olsaydı, Londra'daki tüm serserilerin tek köyden çıktığını görürdün. Herkes birbirini tanır. Asıl sorun büyük suçlular. Onlar herkesten uzak durup elden geldiğince dikkat çekmemeye çalışır."

"Arnold'la konuşabilir miyiz?"

"Neden?"

"Belki Kenny hakkında bir şeyler biliyordur."

"Bilse bile neden söylesin?"

"Çünkü biz polisiz, George. O da toplumun bir üyesi. Bizlerin işi kanunları tatbik edip düzeni korumak ve onun işi de bu ağır vazifeyi icra ederken bize yardım etmek." Rebus durdu. "Ayrıca ona yirmi sterlin veririm."

Flight şüpheliydi. "Burası Londra,

John. Sorunu bir içki ısmarlayarak halledemezsin. Arnold yardım etse bile en az bir midilli isteyeceğinden eminim." Rebus'la alay etmeye başlamıştı ve bunu fark eden Rebus gülümsedi.

"Eğer Arnold midilli istiyorsa söyle, ona yılbaşında üzerine oturacak küçük bir kızla birlikte bir tane alırım," dedi. "Yeter ki bildiklerini bana anlatsın."

Flight, "Sen bilirsin," dedi. "O zaman gidip adamımızı bulalım."

Galeri

Flight, Arnold'ı sorduğu tezgâhlardan kendisine verilen meyvelerle dolu kese kâğıtlarını taşımakta zorlanıyordu. Rebus bedava meyve tekliflerini reddetse de Flight kabul etmek zorunda kalmıştı.

Flight, "Âdettendir," dedi. "Kabul etmezsen gerilirler. Bir Glasgowlunun sana içki teklif etmesi gibidir. Reddedebilir misin? Hayır, çünkü hakaret kabul eder. Bu da aynısı."

"İki kilo muzu ne yapayım?"

Flight kısaca, "Ye," dedi. Sonra, "Tabii Arnold'san iş değişir," diye ekledi.

Bunun manasını açıklamayınca Rebus ihtimalleri düşünmeye zahmet etmedi. Birçoğunu atlayarak tezgâh tezgâh dolaştılar. Alışverişe çıkıp her şeyi kurcalayan ve almaya karar verene kadar hepsinin fiyatını soran kadınlar gibiydiler.

"Hey George."

"Selam George nerelerdeydin?"

"Nasıl gidiyor George?"

Rebus tezgâh ve araba sahiplerinin çoğunun George'u tanıdığını gördü. Bir noktada Flight

genç bir adamın çabucak gözden kaybolduğu fark edince başını salladı.

"Jim Jessop," dedi. "Birkaç hafta önce duruşmaya gelmedi."

"Yakalayacak mıyız?"

Flight başını iki yana salladı. "Başka zaman hallederiz. O adam uzun koşularda çok başarılıdır. Benim de bugün hiç koşasım yok."

Rebus, "Sen bilirsin," dedi. Buranın onun çöplüğü, kendisinin de sadece bir turist olduğunun farkındaydı. Adam kendinden emin bir şekilde hareket edip canının istediği herkesle konuşuyordu. Sonunda, bir balık tezgâhının başındaki adamla konuştuktan sonra, Flight bir torba midye ve deniztarağı ve Arnold'ın nerede olabileceğine dair bir bilgi kırıntısıyla döndü. O önde Rebus arkada, tezgâhların arkasındaki kaldırıma çıktılar, sonra da dar bir sokağa girdiler.

Beyaz poşetlerden birini kaldırıp, "*Moules mariniere*," dedi. "Güzel. Pişirmesi de kolaydır. Asıl zaman alan kısmı hazırlamasıdır."

Rebus başını iki yana salladı. "Sürprizlerle dolusun George. Senin *cordon bleu* seveceğin hiç aklıma gelmezdi."

Flight gülümsedi, "Bir de deniztarağı," dedi. "Marion çok sever. Onlarla sos yapıp taze alabalıkla birlikte servis yaparım. Bunda da kolay olan pişirmek, zor olan hazırlamaktır."

Rebus'a kişiliğinin bu yönünü göstermekten hoşlandığı açıktı ama bundan neden hoşlandığı meçhuldü. Lisa'nın Old Bailey'ye gittiğini neden

Rebus'a söylemediği de meçhuldü; onun yerine onu güvenli bir şekilde gönderdiğine dair bir şeyler mırıldanmıştı. Muhtemelen muhakemesinin Rebus'un yay gibi gergin hislerinden etkilendiğini düşünmüştü: Ayrıca eğer İskoç, Lisa Frazer'ın Flight'ın güvenli yerinde olmadığını öğrenirse muhtemelen onun peşine düşer ve kör adaletin burnunun dibinde kendini küçük düşürürdü. Ayrıca Rebus hâlâ onun sorumluluğundaydı ve hâlâ, en başından beri olduğu gibi, ona ayak bağı oluyordu.

Sokaktan küçük bir siteye çıktılar. Evler yeni olsa da pencere çerçevelerindeki boyalar şimdiden sökülmeye başlamıştı. İleriden bağırışlar geliyordu. Betonlarla çevirili beton bir alandan oluşan çocuk parkı. Borulardan bir tünel, bir in ve saklanma yeri yapılmıştı. Salıncak ve tahterevalli de vardı. Ayrıca bölgedeki kedi ve köpeklerin dadandığı bir de kumluk alan bulunuyordu.

Çocukların hayal gücü sınır tanımazdı: Hastanedeyiz ve ben de doktorum; sonra da gezegene düşen uzay gemisindeyiz; kovboyların sevgilileri *olmaz*; hayır sen *beni* takip et, ben askerim sen de muhafızsın; bunun boru olmadığını düşün.

Öyleymiş gibi yap. Harcadıkları enerjinin uyduruk bir tarafı yoktu. Durdukları yerde duramıyorlardı. Bağırıp çağırıyor, zıplıyor ve oynuyorlardı. Sırf onlara bakmak bile Rebus'un yorulmasına yetti.

Flight, "İşte," dedi. Çocuk parkının kenarındaki bir bankı işaret etti. Arnold orada oturmuş-

tu, sırtı dik, elleri kucağında bitişik duruyordu. Yüzünde ciddi bir ifade vardı, mutlu mu değil mi belirsizdi. Bu bakışı hayvanat bahçesinde, kafeslere bakan kişilerin yüzünde de görürdünüz. En basit tabiriyle ilgili bir bakış denebilirdi. Arnold'ın ilgili olduğu kesindi. Onu izlemek bile Rebus'un midesini bulandırmaya yetti. Flight gayet normal karşılamışa benziyordu. Gidip yanına oturunca Arnold dönüp ağzı hayretten açık ve korku dolu gözlerle ona baktı. Sonra da nefes verdi.

"Bay Flight siz miydiniz? Sizi tanıyamadım." Kese kâğıtlarını işaret etti. "Alışveriş mi yaptınız?"

Sesi duygudan yoksundu. Rebus bağımlıların böyle konuştuğunu duymuştu. Beyinlerinin yüzde beşi dış dünyayla ilgilenirken yüzde doksan beşi kalan şeylerle ilgilenirdi. Demek ki Arnold da bir tür bağımlıydı.

Flight, "Evet birkaç şey aldım," dedi. "Müfettiş Rebus'u hatırladın mı?"

Arnold başını kaldırıp kasten çocuklarla onun arasında dikilen Rebus'a baktı.

Arnold, "Ah, evet," dedi, "geçen gün arabada sizinleydi Bay Flight."

"Çok doğru Arnold, doğru bildin. Hafızan iyiymiş."

"İyi hafıza çok gerekli Bay Flight. Size söyleyeceğim şeyleri böyle hatırlıyorum."

Flight kalçaları diğer adama neredeyse değene kadar bankta ona doğru kaydı. Onun neden

bu kadar yaklaştığını merak eden Arnold ayaklarını uzaklaştırdı. Flight, "Hafıza demişken," dedi, "belki bana ve Müfettiş Rebus'a yardım edebilirsin."

"Evet?" Kelimeyi olabildiğince uzatarak söyledi.

Flight, "Acaba son zamanlarda Kenny'yi gördün mü diye merak ettik," diye devam etti. "Nedense son günlerde gören olmamış. Acaba tatile mi gitti?"

Arnold çocuksu gözlerle baktı. "Hangi Kenny?"

Flight güldü. "Kenny Watkiss, Arnold. Arkadaşın."

Rebus bir an nefesini tuttu. Ya başka bir Arnold'sa, ya Sammy ismi yanlış aldıysa ne olacaktı? Fakat Arnold başını salladı.

"Sahi, o Kenny. Bay Flight aslında arkadaşım sayılmaz. Sadece arada bir görürüm o kadar." Arnold dursa da daha fazlasını bekleyen Flight bir şey demeden başını salladı. "Arada bir içeriz."

"Nelerden konuşursunuz?"

Bu soruyu beklemiyordu. "Bu da ne demek?"

Flight gülümseyerek, "Gayet basit bir soru," dedi. "Ne hakkında konuşuyorsunuz? Bana pek ortak noktanız varmış gibi gelmedi."

"Bilmem, sadece konuşuyoruz."

"Tamam ama hangi konuda, futbol mu?"

"Bazen."

"Hangi takımı tutuyor?"

"Bilmiyorum Bay Flight."

"Futboldan konuşuyorsunuz ama tuttuğu takımı bilmiyorsun."

"Belki söylemiştir ama unuttum."

Flight şüpheyle baktı. "Belki," dedi. Rebus bu oyundaki rolünü anlamıştı. Konuşmayı Flight'a bırakacaktı. Sus ama Arnold'ın üzerinde tehditkâr, kara bir gölge gibi dikilip sürekli pis pis bak. Flight ne yaptığını biliyordu. Arnold gerilmeye başlamıştı, vücudu titriyordu, başını sabit tutamıyordu ve sağ dizi aşağı yukarı oynuyordu.

"Peki, başka nelerden konuşursunuz? Motosikletleri seviyor, değil mi?"

"Evet." Başına gelecekleri tahmin eden Arnold artık daha temkinli cevap veriyordu.

"Yani motorlardan mı konuşursunuz?"

"Ben motorları sevmem. Çok gürültü çıkarırlar."

"Çok mu gürültülü çıkarırlar? Evet, haksız sayılmazsın." Flight başıyla parkı işaret etti. "Ama burası da gürültülü Arnold. Yine de hiç rahatsız olmuşa benzemiyorsun. Neden acaba?"

Arnold alev alev gözlerle ona döndü. Ama Flight pis bir sırıtmayla hazır bekliyordu.

"Demek istediğim," diye devam etti, "gürültülerin bazısı nedense seni rahatsız etmiyor. Neyse, motorları sevmediğini anladık. Başka nelerden konuşursunuz?"

İyice gerilen Arnold, "Sadece konuşuruz," dedi. "Dedikodu ederiz. Şehrin nasıl değiştiğinden bahsederiz. East End önceden hep gecekonduydu. Boş arsalar vardı. Aileler piknik yapardı.

Size domates, patates ve kabak getirirlerdi ve çocukların sokaklarda oynaması serbestti. Bangladeşli falan yoktu. Sadece East Endliler vardı. Kenny'nin anne babası da yakında otururdu. Benim oturduğum yerden sadece iki sokak uzaktaydı. Ama ben ondan büyük olduğumdan birlikte hiç oynamadık."

"Peki, Tommy Amca nerede otururdu?"

"Şu taraftaydı." Arnold parmağıyla işaret etti. Kendine olan güveni biraz artmıştı. Hatıralardan bir zarar gelmezdi. Az önceki sorgudan sonra böyle rahatça konuşabilmek hoşuna gitmişti. O yüzden açıldıkça açıldı. Eski güzel günler. Ama satır aralarından Rebus onun diğer çocuklar tarafından nasıl dövüldüğünü, alay edildiğini ve babasının onu odaya kilitleyip aç bıraktığını öğrenmişti. Ailesi dağılmış, o da suça sürüklenmişti. Çekingendi ve bir türlü ilişki kuramıyordu.

Flight birden, "Tommy'yi hiç görüyor musun?" diye sordu.

"Tommy Watkiss mi? Evet görüyorum." Arnold hâlâ mazide geziyordu.

"Peki, Kenny onunla görüşüyor mu?"

"Tabii ki görüşüyor. Bazen onun için çalışır."

"Ne gibi? Bir şeyler mi teslim ediyor?"

"Teslim ediyor ya da alıyor..." Ağzından çıkanı fark eden Arnold durdu. Artık geçmişten bahsetmiyorlardı. Bu güvenli değildi.

Flight neredeyse burunları değecek kadar Arnold'a doğru eğildi. Arnold uzaklaşmaya çalışsa da sırtı banka dayanınca fazla geri gidemedi.

"O nerede Arnold?"

"Kim? Tommy mi?"

"Kimi kastettiğimi biliyorsun. Kenny! Bana yerini söyle!"

Rebus hafifçe arkasını döndüğünde çocukların oynamayı bırakıp onları izlediğini fark etti.

İçlerinden biri, "Kavga mı edeceksiniz?" diye sordu. Rebus başını sallayıp seslendi, "Sadece oyun oynuyoruz."

Flight hâlâ Arnold'ın tepesindeydi. "Arnold," diye hırladı, "beni tanırsın. Sana karşı hep adil oldum."

"Biliyorum Bay Flight."

"Şu an hiç şaka yapmıyorum ve sabrım tükenmeye başladı. Şehir karışacak ve ben de sadece omuz silkip bu karmaşaya katılacağım. Anladın mı beni? Başkaları dürüst değilken benim olmamın ne manası var? O yüzden sana ne yapacağımı söyleyeyim Arnold. Seni içeri atacağım."

"Neden?" Arnold dehşete kapıldı. Flight'ın oyun oynadığını zannetmiyordu. Rebus da aynı şeyi düşünüyordu; ya da Flight Oscar almaya layık bir performans sergiliyordu.

"Teşhircilikten. Bu çocuklara kendini teşhir edecektin. Hazırlandığını gördüm. Fermuarını açmak üzere olduğunu gördüm."

"Hayır, hayır." Arnold başını iki yana salladı. "Yalan."

"Sabıkalar yalan söylemez Arnold. Müfettiş Rebus da gördü. Şeyini çıkarıp salladığını gördü. İkimiz de gördük ve hâkime de aynen böyle söy-

leyeceğiz. Peki, sence kime inanır? Bir düşün bakalım. Hücreyi düşün. Diğer mahkûmlar canına okumasın diye seni ayrı hücrede tutacaklar. Ama bu çayına ve yemeğine işemelerine engel olmaz. Olacakları biliyorsun Arnold. Orayı bilirsin. Sonra gecenin birinde kapın açılır ve içeri girerler. Belki gardiyanlar, belki de mahkûmlar. Gelir ve seni tutarlar. Birinde fırça sapı diğerinde de paslı bir jilet olur. Haksız mıyım Arnold?"

Arnold artık konuşamayacak kadar titriyordu ve ağzının kenarlarında tükürük birikmeye başlamıştı. Flight ondan uzaklaştıktan sonra Rebus'a baktı. Rebus başını salladı. Bu yaptıkları hiç hoş değildi. Flight bir sigara yaktı. Rebus istemedi. John Rebus'un zihninde şu kelimeler dolaşıyordu.

Yapılması gerekiyor.

Arnold konuşmaya başladı. Anlatması bittiğinde Flight elini cebine atıp bir sterlin demir para çıkarıp bankın üzerine koydu.

"İşte Arnold. Kendine çay falan alırsın. Parklardan da uzak dur, tamam mı?" Flight kese kâğıtlarını aldı, birinden çıkardığı elmayı Arnold'ın kucağına atınca adam irkildi. Sonra bir tane daha alıp ısırarak pazara doğru yürümeye başladı.

Yapılması gerekiyor.

Merkeze döndüklerinde Rebus, Lisa'yı düşündü. İnsan temasına ihtiyacı vardı ama içinde bulunduğu ortamdan farklı, temiz, sıcak ve zihnini rahatlatacak bir şey olmalıydı.

Flight dönüş yolunda onu ikaz etmişti: "Bu sefer batırma John. Bu sefer bize bırak. Eğer karışırsan mahkemede kin güden polis durumuna düşersin."

Rebus, "İyi de zaten kin güdüyorum George," demişti. "Bu herif kızımla yatıyor olabilir."

Flight dönüp Rebus'a baktıktan sonra tekrar başını çevirmişti.

"Uzatma dedim John. Eğer bunu beceremezsen geldiğin yere dönmeni bizzat sağlarım. Anladın mı?"

"Gayet açık ve net."

"Bu bir tehdit değil John. Bir söz."

"Ve sen de her zaman sözünü tutarsın, değil mi George? Ama bir şeyi unutuyorsun. Buraya gelmem senin hatan. Beni sen çağırdın."

Flight başını sallamıştı. "Aynı hızla geri de gönderebilirim. İstediğin bu mu?"

Cevabı bilen Rebus susmuştu. Flight da biliyordu ve bu küçük zaferine gülümsemişti. Ardından yol boyunca konuşmadılar, ikisi de parkın kenarında elleri kucağında oturmuş onları izleyen adamı düşünüyordu.

Şu andaysa Rebus, Lisa'yı, onun birlikte duş alıp Londra'nın kirinden birlikte kurtulmanın nasıl bir his olacağını düşünüyordu. Gizli adresi tekrar George'a sorabilirdi. Onu ziyaret edebilirdi. Yatakta yaptıkları bir konuşmayı hatırladı. Ona, üniversitesi ofisine uğrayabilir miyim, diye sormuştu.

Kadın, "Olabilir," demişti. "Ama televizyon dizilerinde gördüğün büyük ve eski Oxbridge odaları gibi olduğunu zannetme. Ufacık bir yer ve işin aslı oradan nefret ediyorum."

"Yine de bana orayı gezdirmeni isterim."

"Ve ben de evet dedim." Biraz sinirlenmiş gibiydi. Neden? Neden odasını ona göstermeyi istemiyordu? Neden sekreter (Lisa adının Milicent olduğunu söylemişti) oraya gittiği gün o kadar muğlak konuşmuştu? Sadece muğlak da değil. Yardımcı olmaya hiç yanaşmamıştı. Ondan ne saklıyorlardı? Cevabı bulmanın kesin bir yolu olduğunu biliyordu. Ne kaybederdi ki? Lisa güvendeydi ve ona Watkiss davasından uzak durması söylenmişti. Kısacası onu bu son esrarı gün ışığına çıkarmaktan alıkoyacak ne vardı? Ayağa kalktı. Cevap açıktı: Ona engel olacak hiçbir şey yoktu.

"Nereye gidiyorsun?"

Soran Flight'tı ve Rebus koridorda yürürken açık bir kapıdan onu görüp seslenmişti.

Rebus, "Şahsi bir mesele," dedi.

"Seni ikaz ettim John! Sakın karışma!"

"Sandığın şey değil!" Durup George Flight'a döndü.

"Ne peki?"

"Dediğim gibi şahsi bir mesele. Oldu mu?"

"Olmadı."

Rebus bir anda duygularına teslim oldu, kafasını kurcalayan tüm düşünceler; Sammy, Ken-

ny, Watkiss, Kurtadam ve Lisa'ya yönelik tehdit, sanki hep birden ayaklandı. "Bak," deyip yutkundu. "George, zaten yeterince işin var." Parmağını Flight'ın göğsüne dayadı. "Sana bir polis olabilir dediğimi hatırladın mı? Neden bunun üzerine biraz kafa yormuyorsun? Kurtadam bu binada olabilir. Bu davada kendisini arıyor olabilir." Sesinin iyice yükseldiğini fark eden Rebus susup kendini toparladı.

"Yani koyun postuna bürünmüş kurt gibi mi diyorsun?"

"Ciddiyim." Rebus durdu. "Lisa'yı nereye gönderdiğini biliyor olması da mümkün."

"Yapma John, Lisa'nın gittiği yeri sadece üç kişi biliyor. Ben ve onunla giden iki kişi. Sen o adamları tanımıyor olabilirsin ama ben tanıyorum. Polis okulundan beri birlikteyiz. Onlara canımı emanet ederim." Flight durdu. "Bana güveniyor musun?"

Rebus cevap vermedi. Hayretle gözlerini kısan Flight fısıldadı. "Evet, sorumun cevabını aldım sayılır," dedi. Yavaşça başını iki yana salladı. "Kim bilir kaç yıldır polisim ama bunun kadar berbat bir dava görmedim John. Sanki her kurban bana yakın biriymiş gibi hissediyorum." Durup kendini toparladı. Parmağını Rebus'a doğrulttu. "O yüzden sakın düşündüğünden emin olduğum şeyi düşünmeye kalkma. Bunu en büyük hakaret sayarım!"

Koridora sessizlik çöktü. Bir yerden gelen daktilo sesleri ve kahkahalar duyuldu. Belli belir-

siz bir müzik koridora doldu. Sanki tüm dünya bu tartışmaya kayıtsız gibiydi. Karşılıklı durdular, ne dost ne de düşmandılar ve daha başka ne yapmaları gerektiğinden de emin değillerdi.

Rebus döşemedeki sürtünme izlerine baktı. "Ders bitti mi?"

Flight bu cevaptan pek hoşlanmışa benzemiyordu. "Ders vermedim. Sadece olaylara bir de benim açımdan bakmanı istedim."

"Zaten bakıyorum." Rebus, Flight'ın koluna vurduktan sonra dönüp yürümeye başladı.

"Burada kalmanı istiyorum John!" Yürümeye devam etti. "Duydun mu beni? Sana gitmemeni *emrediyorum*."

Rebus yürümeye devam etti.

Flight başını iki yana salladı. Artık yetmişti. Bunun nihai ikaz olması gerektiğini bilerek Rebus'un arkasından, "Bu son şansın," diye bağırdı. Eğer yürümeye devam ederse Flight ya dediğini yapacak ya da otoritesi sarsılacaktı ki inatçı bir polis yüzünden otoritesini zedelemeye hiç niyeti yoktu. "Yürü bakalım!" diye bağırdı. "İşin bitene kadar yürü!"

Rebus yürüdü. Nedenini bilmiyordu, belki de sırf gururundan yapmıştı. Açıklayamadığı aptalca bir gurur. Aynı gurur yüzünden koca koca adamlar maçlarda İskoç milli marşı olarak *Flower of Scotland* çaldığında ağlardı. Bir şeyler yapması gerektiğini biliyordu ve futbolda kabiliyetlerinden ziyade hırslarıyla tanınan İskoçlar gibi o da yapması gerekeni yapacaktı. Evet, işte

o buydu: Kabiliyetten ziyade hırs. Mezar taşına böyle yazacaklardı.

Koridorun sonuna varıp kapıyı açtı. Arkasına bakmadı. Attığı her adımda Flight'ın öfkeli sesi biraz daha zayıfladı.

"Geri zekâlı İskoç! Bu sefer yutabileceğinden fazlasını ısırdın? Bu sefer işin bitti."

SDSG.

Rebus giriş salonundan geçerken Lamb'e denk geldi. Yanından geçecekken Lamb elini göğsüne koyarak onu durdurdu.

"Ne bu acele?" dedi. Rebus onu görmezden gelmeye çalıştı. Şu anda en son ihtiyacı olan şey buydu. Boğumları beklentiyle titriyordu. İçinde bulunduğu tehlikenin farkında olmayan Lamb konuşmaya devam etti.

"Kızın seni buldu demek ki?"

"Ne?"

Lamb sırıttı. "Burayı aradığında onu bana bağladılar. Biraz üzgün gibiydi, ben de ona laboratuvarın numarasını verdim."

"Ah." Rebus birden sinirinin geçtiğini hissetti. "Teşekkürler," deyip tekrar yürümeye başladı. Lamb tekrar konuştu.

"Sesi güzeldi. Ben genç kızları severim. Kaç yaşındaydı?"

Rebus'un Lamb'in savunmasız karnına inen dirseği nefesini kesip onu iki büklüm yaptı. Rebus marifetini inceledi. Yaşlı birine göre hiç fena sayılmazdı.

Yürümeye devam etti.

Şahsi işiyle ilgilendiğinden karakoldan çıkıp taksi bekledi. Pazar günkü cinayet mahallinden onu tanıyan üniformalı polislerden biri onu bırakmayı teklif etse de Rebus kabul etmedi. Polis sanki hakarete uğramış gibi bir bakış attı.

Rebus teselli edercesine, "Yine de teşekkürler," dedi. Ama sesi kızgın gibi çıkmıştı. Lamb'e, Kenny'ye, Watkiss'e, Flight ve Lisa'ya (Copperplate Caddesinde ne işi vardı ki) ve hepsinden öte Londra'ya kızgındı. Koca şehirdeki bütün taksiler nereye kaybolmuştu? Geçen hafta boyunca binlercesini görmüştü ama şu an bir tane bile yoktu. Beklemeye devam etti. Beklerken de düşündü, düşününce biraz sakinleşti.

Zaten ne yapıyordu ki? Kendi başına iş çıkarıyordu. Günahları yüzünden dövülmek isteyen kara cübbeli bir Kalvinist gibi kendisi kaşınıyordu. Sırta inen kırbaç. Rebus mevcut tüm dinleri görmüştü. Hepsini tatmış ve tümünün kendine has acı bir tadı olduğunu fark etmişti. Öfkelenmek ve intikam almaktan suçluluk, utanç ve pişmanlık duymayanlar için din neredeydi? İyi ve kötünün, bireyin içinde dahi, bir arada var olması gerektiğine inananlar için din neredeydi? Tanrı'ya inanan ama Tanrı'nın dinine inanmayanlar için din neredeydi?

Ve bütün bu taksiler neredeydi?

"Boş ver." Gördüğü ilk devriye arabasına gidip camına tıkladıktan sonra kimliğini gösterdi.

"Müfettiş Rebus," dedi. "Beni Gower Caddesine bırakır mısın?"

Bina önceki gibi bomboş görünüyordu ve Rebus sekreteri dahi bulamayacağını düşündü. Ama hayır, eski bir konağın sakini gibi hâlâ oradaydı. Boğazını temizleyince kadın başını kaldırdı.

Buyurgan bir ses tonuyla, "Dedektif Müfettiş Rebus," dedi. "Scotland Yard. Size Dr. Frazer hakkında birkaç soru sormak istiyorum."

Kadın ürkmüşe benziyordu. Rebus biraz ileri gittiğini fark edince yüzünde hemen bir tebessüm belirdi. Ama kadının korkusunda bir azalma olmadı.

"Olamaz," dedi. "Aman Tanrım olamaz." Ona baktı. "Dr. Frazer mı dediniz? İyi de bu bölümde Dr. Frazer diye biri yok ki."

Rebus, Lisa Frazer'ı tarif etti. Tarifi tanıyan kadın birden başını kaldırdı.

"Ah, siz Lisa'yı kastediyorsunuz. Ama o burada görevli değil ki. Galiba sadece bir iki kez özel ders almıştı o kadar. Scotland Yard mı dediniz? Umarım o... ne yaptı ki?"

"Burada çalışmıyor mu?" Rebus'un emin olması gerekiyordu. "O zaman kim peki?"

"O bizim araştırma öğrencilerimizden biri."

"*Öğrenci* mi? Ama o..." Yaşlı diyecekken sustu.

Kadın, "Olgun bir öğrenci," dedi. "Yoksa başı belada mı?"

Rebus, "Buraya daha önce de geldim. O zaman bunu söylemediniz. Neden?"

"Geldiniz mi?" Yüzüne baktı. "Evet hatırladım. Lisa benden kimseye söylemememi istedi."

"Neden?"

"Projesi yüzünden," dedi. "Projesi neyin üzerineydi hatırlayamadım." Çekmeceyi açıp bir kâğıt çıkardı. "Ah, evet Büyük Suçları Soruşturma Psikolojisi. Bana bir polis soruşturmasına dahil olması gerektiğini söylemişti. Mahkemelerin ve polisin güvenini kazanması gerekiyordu. Öğretmen gibi davranacağını söyledi. Ona yapmamasını söylesem de başka yolu olmadığında ısrar etti. Çünkü polis sadece bir öğrenciye zaman harcamazmış."

Rebus haklı olduğunu biliyordu. Bir öğrenciye hiç kimse zaman harcamazdı.

"O yüzden sizden onun sırrını saklamanızı istedi, öyle mi?"

Kadın omuz silkti. "Lisa epey ısrarcı biridir. Bana zaten yalan söylemek zorunda kalmayacaksın dedi. Sadece burada değil, bugün dersi yok gibi şeyler söyleyecektim. Tabii o da ancak birisi onu sormaya gelirse."

"Benden başka gelen oldu mu?"

"Evet, mülakat için anlaştığı birisi bugün arayıp sordu. Gazeteci değil de Londra Üniversitesi Akademisinde görevli biri olduğundan emin olmak istemiş."

Bugün mü? Bugün için bir mülakat. O zaman gidemeyeceği kesindi.

Rebus, "Arayan kim olduğunu söyledi mi?" diye sordu.

"Galiba bir yere yazdım," diye cevap verdi. Telefonun yanındaki kalın not defterini alıp say-

falarını çevirdi. "Kim olduğunu söyledi ama hatırlayamıyorum. Old Bailey'den arıyordu. Evet, onunla Old Bailey'de görüşecekti. Bu tür şeyleri unutmayayım diye hep kaydederim. Ama ilginçtir, bu kez yazmamışım."

Rebus, "Belki çöptedir," dedi.

"Belki." Ama pek inanmışa benzemiyordu. Rebus masanın üzerindeki küçük hasır kâğıt sepetini alıp içine baktı. Kalem uçları, çikolata ambalajları, bir kahve bardağı ve kırışık kâğıt parçaları.

Kadın kırışmış kâğıtlardan birini açarken, "Ya çok büyük ya da çok küçük," dedi. Sonunda çektiği bir kâğıdı masanın üzerine yaydı. Üzeri resimler ve yazılarla dolu bir sanat eserini andırıyordu.

"Ah," deyip parmağını silik bir yazının olduğu kâğıdın köşesine koydu. "Acaba bu mu?"

Rebus daha yakından baktı. Evet oydu. "Teşekkürler," dedi.

Sekreter, "Umarım başını belaya sokmamışımdır," dedi. "Lisa'nın başı dertte mi? Ne yaptı, Müfettiş?"

Rebus, "Bize yalan söyledi," dedi. "Bu yüzden de ortadan kayboldu."

"Kayıp mı oldu? Hiç böyle bir şeyden bahsetmemişti."

Rebus sekreterin birkaç tahtasının eksik olduğundan şüphelenmeye başladı. "Aslında başının dertte olduğunu bugüne kadar o da bilmiyordu."

Sekreter başını salladı. "Evet, bir saat kadar önce telefon etti."

Rebus hayretle baktı. "Ne?"

"Evet, Old Bailey'den aradığını söyledi. Ona mesaj bırakan var mı öğrenmek istemiş. İkinci mülakatından önce biraz boş vakti olduğunu söyledi."

Rebus sormaya zahmet etmedi. Ahizeyi silah gibi tutarak hemen telefon açtı. "George Flight'la konuşmak istiyorum."

"Bir dakika lütfen." Başka yere bağlandı. Sonra ses geldi, "Cinayet Odası, Ben Dedektif Çavuş Walsh."

"Ben Müfettiş Rebus."

"Evet?" Sesinde duygudan eser yoktu.

"Acilen Flight'la konuşmam gerek."

"Toplantıda."

"O zaman çıkar. Sana acil dedim."

Çavuşun sesinde alaycılık vardı. Herkes İskoçların acil demesinin bir ağırlığı olmadığını bilirdi. "Bir mesaj bıra..."

"Benimle oyun oynama Walsh! Ya onu bağla ya da kafası çalışan başka birini bul!"

Çat! Dıiiitt! Telefon kapandı. Sekreter dehşet içinde Rebus'u izliyordu. Belki de psikologlar hiç kızmıyordu. Rebus teskin etme gayretiyle sırıtsa da durumu daha da kötüleştirmekten başka işe yaramadı. Gitmeden önce başıyla selamladığı kadın, gözden kaybolana kadar onu korku dolu gözlerle izledi.

Rebus'un yüzü yeni bir öfkeyle karıncalanmaya başladı. Lisa onu enayi yerine koymuştu. Gerçekten de ona Kurtadam davasında yardım etmek istediğini zannetmişti. Oysa onu sadece projesi için kullanıyordu. Ona neler anlatmıştı? Hatırlayamayacağı kadar çoktu. Her şeyi kayıt mı etmişti, yoksa o gittikten sonra kaleme mi almıştı? Fark etmezdi. Asıl önemli olan kargaşa denizinin ortasında sadece onda somut ve inanılabilir bir şey bulmuş olmasıydı. Ancak o Janus'tu.[5] Onu kullanmıştı. Hatta onunla yatmaktan bile çekinmemişti. Bu da mı projesinin bir parçasıydı? Olmadığından nasıl emin olabilirdi? Ona gerçek gibi gelmişti... Onun kendisine bedenini sunması gibi o da ona aklını sunmuştu. Adil bir takas değildi.

"Orospu!" diye bağırıp durdu. "Yalancı küçük orospu!"

Neden ona söylememişti? Neden her şeyi açıklamamıştı. Ona yardım eder, ona gereken zamanı ayırırdı. Hayır yapmazdı. Bir araştırma öğrencisi, bir proje. Ona kapıyı gösterirdi. Bunu yapmak yerine onu dinlemiş, ona inanmış, ondan bir şeyler öğrenmişti. Evet, ondan psikoloji ve katilin düşünce tarzı hakkında çok şey öğrendiği doğruydu. Kitaplarından da çok şey öğrenmişti ama mesele bu değildi. Mesele tümünün yalan üzerine kurulu olmasıydı ve artık kim olduğunu biliyordu.

---

[5] Bir yüzü sağa, bir yüzü sola bakan iki yüzlü Roma Tanrısı –ed.n.

"Orospu!" sanki bir el boğazına sarılmış gibi sesi daha kısık çıkmıştı. Yutkunup derin derin nefes almaya başladı. Sakin ol John. Ne fark eder? Hiçbirinin önemi yok. Önemi vardı çünkü ona karşı bir şeyler hissetmişti ve hâlâ hissediyordu. Geri döndüğünü zannettiği bir şey.

"Kimi kandırıyorsun?" Şu haline bak, kilolu ve kırklı yaşlarında bir adamsın. Hâlâ müfettişsin, terfi imkânın olmadığı gibi Flight sözünü tutarsa rütbeni dahi kaybedebilirsin. Boşanmışsın. Korkmuş ve karanlığa karışmak üzere bir kız evlada sahipsin. Londra'da bıçağı, sırrı ve Lisa'ya dair bilgisi olan biri. Tümü çok yanlış. Lisa'ya denize düşen birinin can havliyle yaptığı gibi sarılmıştı. Aptal yaşlı adam.

Binanın girişinde durdu, ne yapacağından emin değildi. Onunla yüzleşecek mi, yoksa boş verip onu bir daha görmeyecek miydi? Genelde yüzleşmeyi tercih eder, bunu daha etkili ve heyecan verici bulurdu. Ama bugün farklı düşünebilirdi.

Old Bailey'de Malcolm Chambers'la görüşüyordu. Şu anda doktor olduğunu söyleyerek onu da kandırıyordu. Herkes Malcolm Chambers'a hayrandı. Zekiydi, kanundan yanaydı ve çok para kazanıyordu. Rebus bunlarla hiç alakası olmayan polisler tanırdı; çoğu ancak birini, pek azı da ikisini karşılayabilirdi. Chambers, Lisa Frazer'ın ayaklarını yerden kesebilirdi. Başta onu sevmez, ama zamanla hayranlık beslemeye başlar ve sonunda âşık olduğunu düşünürdü. Neyse ona iyi şanslar.

Karakola dönüp hoşça kal dedikten sonra her şeyini alıp kuzeye dönecekti. Onsuz da gayet güzel idare edebilirlerdi. Kurtadam tekrar ısırana kadar davada bir değişiklik olacağı yoktu. Yine de onun hakkında çok şey öğrenmiş ve iyice sona yaklaşmışlardı. Kim bilir belki de Lisa Frazer'ı ısırırdı. Saklanması gerekirken Old Bailey'de ne yapıyordu? Flight'la konuşması lazımdı. Peki, Flight neyin peşindeydi?

"Hepinizin köküne kibrit suyu," deyip ellerini ceplerine soktu.

Amerikan aksanıyla konuşan iki öğrenci ona doğru yürüyordu. Bütün öğrenciler gibi onlar da heyecanlıydılar, bir şeyler tartışıp dünyayı değiştireceklerini zannediyorlardı. Yanından geçip binaya girmek istediler. Geçmeleri için yana çekilse de onlar yanından değil, sanki bir hayaletmiş gibi içinden geçtiler.

"Galiba benden hoşlandı ama böyle bir şeye hazır olduğumu..."

Demek tartıştıkları dünyayı kurtarmak değildi. Öğrenciler neden diğerlerinden farklı olsundu ki? Neden seks haricinde bir şey düşünüp konuşsunlar?

Diğeri, "Evet," dedi. Rebus kalın beyaz tişörtü ve daha kalın oduncu gömleğinin içerisinde ne kadar rahat olduğunu düşündü. Hava rutubetliydi. Amerikalı, "Evet," diye tekrarladı. Aksanı ona Lisa'nın daha yumuşak olan Kanada aksanını hatırlattı.

Binaya girerlerken diğeri, "Ama şunu bil," diye devam etti, "annesi Amerikalılardan nefret ediyormuş çünkü savaşta az kalsın biri ona tecavüz edecekmiş."

Şunu bil. Rebus bu tabiri daha önce nerede duymuştu? Ceket cebini yoklayınca katlı bir kâğıt buldu. Açıp okumaya başladı.

ŞUNU BİL. BEN EŞCİSEL DEĞİLİM TAMAM MI? Kurtadam'ın Lisa'ya gönderdiği mektubun fotokopisiydi.

Şunu bil. Sanki Atlantik'in diğer yakasına aitmiş gibi duruyordu. Merakla mektubu tekrar okudu. Şunu bil. Aklında olsun. Dikkat et. Okuyucunun dikkatini çekmek için bir mektuba başlamanın farklı yolları vardı. Ama *şunu bil*?

Kurtadam hakkında ne biliyor ya da neyden şüpheleniyorlardı? Polis yöntemlerini biliyordu (eski suçlu, polis, ikisi de mümkün). Eğer Jan Crawford doğru söylüyorsa erkekti. Kadına göre uzun boyluydu. Restoranda Lisa Frazer kendi fikirlerini de eklemişti: Muhafazakârdı, çoğu zaman normal görünmeye çalışmıyordu çünkü zaten çoğu zaman normaldi; psikolojik olarak olgundu. Ve EC4'ten Lisa'ya mektup göndermişti. Old Bailey de EC4'te değil miydi? Binaya ilk ve tek ziyaretini hatırladı. Mahkeme salonu ve orada Kenny'yi görmesi. Sonra Malcolm Chambers'la tanışması. Chambers, George Flight'a ne demişti?

Kazıklanmak. Kendi takımım. Hiç hoşuma gitmez. Şunu bil George. Şunu bil.

Tanrım! Masadaki tüm toplar deliklere düşünce geride sadece beyaz ve siyah top kaldı.

Şunu bil George, kendi takımım tarafından kazıklanmak hiç hoşuma gitmez.

Malcolm Chambers bir süre ABD'de okumuştu. Bunu Flight'tan öğrenmişti. Yeni ve farklı bir yere uyum sağlamaya çalışırken onun âdetlerini de kapardınız. *Şunu bil.* Rebus, Londra'nın cazibesine karşı koymaya çalışsa da çok zordu. ABD'de okumuştu ve şimdi Lisa Frazer'la birlikteydi. Öğrenci, psikolog ve resmi gazetede olan Lisa. *Şunu bil.* Kurtadam kim bilir ondan ne kadar nefret ediyordu. O psikologdu ve psikologlar onun eşcinsel olduğunu ilan etmişti ve onda neyin yanlış olduğunu biliyorlardı. Gerçekten de içindeki bir şey yavaş yavaş onu ele geçiriyordu.

Old Bailey, EC4'teydi. Kurtadam mektubu EC4'ten göndermişti.

Kurtadam Malcolm Chambers'tı. Rebus tam olarak açıklayamasa da öyle olduğunu biliyordu. Onu örten ve kutsayan kara ve kirli bir dalga gibiydi. Malcolm Chambers. Polis yöntemlerini bilen, hiç kimsenin şüphelenmeyeceği, her şeyin üzerinde olan birisi.

Rebus koşmaya başladı. Doğru yönde koştuğu umuduyla Gower Caddesi boyunca devam etti. Bir yandan koşup bir yandan da taksi arıyordu. British Museum'ın köşesinde bir tane gördü ama yolcu alıyordu. Öğrenci ya da turist. Japon. Gülüşmeler ve makineler. Dört kişiler, ikisi erkek,

ikisi kadın. Rebus ikisinin oturduğu arka tarafın camından kafasını içeri soktu.

Parmağıyla kaldırımı işaret edip, "Dışarı!" diye bağırdı.

"Birader derdin ne?" Sürücü o kadar şişmandı ki boynunu zor çevirmişti.

"Dışarı dedim!" Rebus bir kolu tutup çekti. Ya genç adam çok hafifti ya da Rebus epey bir kuvvet kazanmıştı çünkü kolun sahibi oturduğu yerden uçarken ona tiz bir çığlık eşlik etti.

"Sen de."

Kız hemen inince Rebus taksiye yerleşip kapıyı kapattı.

"Sür!" diye bağırdı.

"Hiçbir yere gitm..."

Rebus sürücüyle arasındaki camdan kimliğini gösterdi.

"Müfettiş Rebus," diye bağırdı. "Bu acil bir durum. Derhal Old Bailey'ye gitmem lazım. Tüm trafik kurallarını çiğne, sonra hallederiz. Hemen fırla, çabuk!"

Sürücü trafiğe çıkmadan tepesindeki ışığı yaktı.

Rebus, "Korna çal!" diye bağırdı. Sürücü dediğini yaptı. Şaşırtıcı derecede çok sayıda araç ona yol verdi. Rebus koltuğunun ucuna oturmuş ve fırlayıp gitmemek için de iki eliyle sıkıca tutunmuştu. "Ne kadar sürer?"

"Günün bu saatinde on, on beş dakika. Acelen ne? Sensiz başlayamazlar mı?"

Rebus acı acı gülümsedi. Asıl sorun da buydu. Kurtadam canı ne zaman isterse o zaman başlardı. "Telsizi kullanmam gerek," dedi. Sürücü camı açtı.

"Buyur," deyip küçük mikrofonu polise uzattı. Yirmi yıldır taksi kullanıyordu fakat daha önce hiç böyle bir müşteriye denk gelmemişti.

İşin aslı öyle heyecanlanmıştı ki yolun yarısına gelene dek taksimetreyi açmak bile aklına gelmedi.

Rebus heyecanını gizlemeye çalışarak Flight'a elinden geldiğince anlatmıştı. Flight'ın pek aklına yatmasa da Old Bailey'ye adam göndermeyi kabul etmişti. Rebus inanmadığı için George Flight'ı suçlamıyordu. Sırf öyle hissediyor diye böyle mümtaz bir şahsiyeti tutuklamak kolay değildi. Rebus, Lisa Frazer'ın seri katiller hakkında söylediği diğer bir şeyi hatırladı: Onlar çevrelerinin ürünüydü; hedeflerine ulaşamamış, bu yüzden de üzerilerindeki sosyal grubun üyelerini öldürmeye yönelmişlerdi. Ama bunun Malcolm Chambers için geçerli olduğu söylenemezdi. Ayrıca Kurtadam hakkında ne demişti? Saldırılarda yüzünü gizliyordu ki belki de iş hayatında da öyleydi. Hah! Teori buraya kadar. Fakat Rebus kendi içgüdülerinden de şüphe etmeye başlamıştı. Ya yanılıyorsa, ya teori doğruysa ne olacaktı? Bu sefer psikolojik açıdan asıl sorunlu olanın kendisi olduğu ortaya çıkacaktı.

Sonra George Flight'ın dediği bir şeyi hatırladı. Bir katilin düşünce tarzıyla ilgili ne kadar

bilgi edinirsen edin, hiçbiri sana onun adını ve adresini vermez. Psikoloji iyi hoş olsa da içgüdülerin yerine geçmezdi.

"Geldik sayılır."

Rebus nefesini toparlamaya çalıştı. Sakin ol John, sakin ol. Fakat Old Bailey'nin girişinde bekleyen bir polis arabası yoktu. Ne siren vardı ne de silahlı polisler. Konuşa konuşa bir yerlere giden insanlardan başka kimse yoktu. Rebus para ödemeden taksiden indi (sonra hallederiz, demişti) ve cam kapıdan geçti. Kurşun geçirmez camın ardında iki görevli duruyordu. Rebus kimliğini gösterdi. Biri insanların binaya teker teker alınmasını sağlayan iki dikey cam silindiri işaret etti. Rebus silindirlerden birine gidip bekledi. Bir şey olmadı. Sonra hatırlayıp düğmeye bastı ve kapı açıldı. İçeri girip arkasındaki kapının kapanmasının ardından önündeki kapının yavaşça açılmasını bekledi.

Metal detektörünün arkasında başka bir görevli bekliyordu. Kimliği hâlâ elinde olan Rebus çabucak yürüyüp girişteki kurşun geçirmez camın arkasına geldi.

Güvenlik görevlilerinden biri, "Yardım edebilir miyim?" diye sordu.

Rebus, "Acilen Savcı Malcolm Chambers'la görüşmem gerekiyor," dedi.

"Bay Chambers mı? Bekleyin hemen sorayım."

Rebus, "Burada olduğumu bilmesini istemiyorum," dedi. "Sadece nerede olduğunu öğrenmek istiyorum."

"Bir dakika." Görevli gidip diğerlerine sorduktan sonra yavaşça kâğıt altlığına takılı kâğıda baktı. Rebus deli gibi çarpan kalbi patlayacakmış gibi hissetti. Burada durup bekleyemezdi. Bir şeyler yapmaya mecburdu. Sabırlı ol John. Babasının hep dediği gibi, az acele çok sürat. İyi de bu ne manaya geliyordu ki? Acele de bir tür sürat değil miydi?

Görevli geri geliyordu.

"Evet Müfettiş. Bay Chambers'ın yanında genç bir kadın var. Birlikte üst katta olduklarını öğrendim."

Üst kat demek mahkeme salonlarının dışındaki bekleme salonu demekti. Rebus basamakları ikişer ikişer çıktı. Mermer. Her yer mermer kaplıydı. Ve ahşap. Ve cam. Pencereler çok büyüktü. Peruklu hâkimler sohbet ederek spiral merdivenden iniyordu. Epey bitkin görünen bir kadın, birini beklerken kalitesiz bir sigara içiyordu. Ortalık epey karışıktı. İnsanlar aceleyle dört bir yana gidiyordu. İşleri biten jüri üyeleri. Avukatlar ve suçlu görünümlü müvekkilleri. Bir kadın oğlunu karşılamak için ayağa kalktı. Oğlu da canı epey sıkkına benzeyen bir avukattı. Bekleme salonu hızla boşalırken merdivenler insanları cam silindirler ve dış dünyaya taşıdılar.

Rebus'un durduğu yerden otuz metre kadar ileride iki kişi oturmuş, bacak bacak üzerine atmış sigara içiyordu. Bunlar Flight'ın Lisa'ya tahsis ettiği korumalardı. Rebus yanlarına koştu.

"Lisa nerede?"

Onu tanıdılar ve bir terslik olduğunu fark edip ayağa kalktılar.

"Bir savcıyla görüşme..."

"Tamam da *nerede*..."

Adam başıyla mahkeme salonlarını işaret etti. Salon sekiz! Tabii ya. Cousins delilleri sekizinci salonda sunmayacak mıydı? Malcolm Chambers da o davanın savcısı değil miydi?

Rebus mahkeme salonuna girdiğinde temizlikçiler haricinde kimsenin olmadığını gördü. Başka bir çıkış olmalıydı. Tabii ki vardı: Jüri kürsünün yanında, hâkim odasına açılan yeşil kapı. Doğruca kapıya koşup açınca karşısında halıyla kaplı aydınlık bir koridor buldu. Bir pencere ve masanın üzerindeki saksıda bir çiçek. Dar koridorun sadece bir tarafında kapı vardı, diğer tarafı duvardı. Üzerinde hâkimlerin isimlerinin yazılı olduğu kapılar kilitliydi. Minik bir mutfak vardı ama o da boştu. Sonunda bir kapı açıldı, burası jüri odasıydı. Boştu. Çaresizce tekrar koridora döndü. Bir mübaşir elinde çayla ona doğru geliyordu.

"Oraya hiç kimse giremez..."

"Müfettiş Rebus," dedi. "Bir avukatı... Pardon, Savcı Malcolm Chambers'ı arıyorum. Burada genç bir kadınla birlikteydi."

"Yeni gittiler."

"Gittiler mi?"

Koridorun diğer ucunu işaret etti. "Orası yeraltı otoparkına çıkar. Oraya doğru gittiler." Re-

bus mübaşirin yanından geçti. "Arabaları bozuk değilse onlara yetişemezsin," dedi.

Rebus alt dudağını çiğneyerek ne yapacağını düşündü. Vakit yoktu. İlk kararı doğru olmalıydı. Kararını vermişti, geri dönerek salonun kapısına doğru koştu ve tekrar bekleme salonuna çıktı.

Korumalara, "Gitmişler!" diye bağırdı. "Flight'a haber verin! Ona Chambers'ın arabasında olduklarını söyleyin!" Ardından fırlayıp merdivenlerden aşağı indi ve sadece bir güvenliği kolundan tutmak için durdu. "Otopark çıkışı nerede?"

"Binanın diğer tarafında."

Rebus parmağını güvenliğin suratına doğrulttu. "Otoparkı ara. Malcolm Chambers'ın çıkmasına izin vermesinler." Güvenlik olduğu yerde durup parmağa baktı. "*Haydi*!"

Sonra tekrar koşup merdivenlerden üçer üçer inmeye başladı. Gitmek üzere bekleyen kalabalığı yararak geçti.

"Polis," diye bağırdı. "Acil durum." Kimse bir şey demedi. Sabırla sağılmayı bekleyen sığırlar gibiydiler. Yine de silindirin kapılarının açılıp kapanması için geçen süre Rebus'a bir ömür gibi geldi.

"Haydi çabuk." Kapı nihayet açıldı ve o da binanın girişine çıkıp süratle ana kapıdan geçti. Köşeye koşup sağa döndü ve binanın duvarı boyunca koşmaya başladı. Tekrar sağ. Binanın diğer tarafına, otopark çıkışının olduğu yere varmıştı. Karanlığa doğru inen bir yokuş. Dışarı çı-

kan araba Newgate Caddesine çıkarken hiç hız kesmedi. Uzun ve siyah bir BMW'ydi. Yolcu koltuğunda oturan Lisa Frazer her şeyden habersiz rahat bir halde sürücüyle konuşuyordu.

"Lisa!" Çok uzaktı ve trafik çok gürültülüydü. "Lisa!" Onun varmasına fırsat vermeden araba trafiğe karışıp kayboldu. Rebus küfrü bastı. İlk kez o zaman etrafına bakınca park etmiş bir Jaguar'ın yanında durduğunu fark etti. Arabada oturan üniformalı sürücü ona bakıyordu. Rebus arabanın kapısını açtıktan sonra şaşkın sürücüyü dışarı çekti. İnsanların araçlarına el koymaya alışmaya başlamıştı.

"Hey! Sen ne halt..."

Rüzgârın da desteğiyle adamın şapkası yerde yuvarlandı. Kaldırımda dizleri üzerinde duran adam şapkayı mı arabayı mı kurtarsın bilemedi. Bir anlık tereddüdü fırsat bilen Rebus arabayı çalıştırıp yola çıkarken diğer araçlar korna çaldı. Hafif rampanın başına gelince korna çalıp sola dönerek anayola çıktı. Fren ve korna sesleri. Yayalar ona deliymiş gibi baktılar.

"Işık lazım," diyerek kontrol paneline baktı. Sonunda farların düğmesini bulup açtı. Ardından sağa dönüp yolun ortasına geçti, trafiği aştı, karşıdan gelen kırmızı otobüsü sıyırıp geçerken çarptığı trafik konisi diğer araçlara doğru uçtu.

Çok uzakta olamazlardı. İşte! Bir dönemeçte fren yaparken BMW'yi gördü. Onları bir daha kaybetmeyecekti.

"Affedersiniz?"

Şaşıran Rebus az kalsın kaldırıma çıkıyordu. Dikiz aynasından baktığında arka koltukta oturan ve kendini dik tutmak için kollarını iki yana açmış yaşlı bir adam gördü.

"Neler olduğunu söyler misiniz? Yoksa kaçırılıyor muyum?"

Rebus yüzden önce sesi tanıdı. Bu Watkiss davasının hâkimiydi. Tanrım, bir hâkim kaçırmıştı!

Hâkim, "Eğer beni kaçırıyorsan önce izin ver karımı arayayım," diye devam etti. "Yoksa ortalık fena karışır."

Aramak! Rebus başını öne eğdi. Kontrol panelinin altında, sürücü ve yolcu koltuklarının arasında siyah bir araç telefonu vardı.

Adrenalin dolu bir yüzle sırıtarak, "Telefonu kullanabilir miyim?" diye sordu.

"Ne demek."

Rebus kapağı kaldırıp sürerken bir yandan da telefonla uğraşınca sürüşü iyice bozuldu.

Hâkim, "TRS yazan düğmeye bas," dedi.

"Teşekkürler, Sayın Hâkim."

"Kim olduğumu biliyor musun? Senin yüzün de bana tanıdık geldi. Tanışıyor muyuz?"

Ama Rebus çoktan numarayı çevirmiş ve açılmasını bekliyordu. Zaman durmuş gibiydi. Bu arada BMW sarı ışığı geçti.

Rebus sıktığı dişlerinin arasından, "Sıkı tutun," dedi. Korna çalarak bekleyen trafiğin arasından ve kavşaktan geçti, dört bir yandan gelen araçlar güçlükle durabildi. Bir araba diğerine arkadan çarptı. Bir motosiklet yağlı yolda kaydı.

Ama sonunda geçtiler. Hâlâ görüş mesafesindeki BMW en fazla on araç ilerideydi ve anlaşılan takip edildiğinden habersizdi.

Nihayet telefon cevap verdi.

"Ben Rebus." Sonra yolcunun da anlaması için, "Dedektif Müfettiş Rebus. Derhal Flight'la konuşmam gerek. Orada mı?" Uzun bir sessizlik. Bağlantı sanki kesilecekmiş gibi sürekli parazit yapıyordu. Rebus ahizeyi omzu ve yanağı arasında tutup arabayı iki eliyle sürmeye devam etti.

"John neredesin?" Flight'ın sesi metalik ve zayıftı.

Rebus, "Arabadayım," dedi. "Bir arabaya el koydum. Chambers'ı takip ediyorum. Lisa Frazer yanında. Bence Lisa onun Kurtadam olduğunu bilmiyor."

"Tanrı aşkına John, Kurtadam o mu?"

"Yakalayınca sorarım. Old Bailey'ye araç gönderdin mi?"

"Evet, bir tane gönderdim."

"Ne cömertlik." Rebus önündekini gördü. "Lanet olsun!" Hemen frene bassa da geç kalmıştı. Yaşlı bir kadın alışveriş arabasıyla birlikte yaya geçidinden geçiyordu. Rebus direksiyonu kırsa da alışveriş arabasına çarpmaktan kurtulamadı. Araba toptan ateşlenmiş gibi havaya fırlarken içindekiler de etrafa saçıldı: Yumurta, yağ, un ve mısır gevreği yağmur gibi yola yağdı. Rebus kadının çığlığını duydu. En kötüsü kolu kırılmıştır. Hayır, en kötüsü şok yüzünden ölmesi olur.

Tekrar, "Lanet olsun," dedi.

Hâkim ona bakıyordu. "Bence bir şeyi yok," dedi.

"John?" Soruyu soran Flight'tı. "O kimdi?"

Rebus, "Ah," dedi. "O hâkim. Onun Jaguarına el koydum." Silecek düğmesini bulunca camına bulaşan pancake hamurunu silmeye başladı.

"Ne yaptın?" Demek kükremek böyle bir şeydi. BMW'yi hâlâ görebiliyordu. Ama belki de arkasındaki hadisenin farkına vardığından biraz yavaşlamıştı.

Rebus, "Boş ver," dedi. "Hemen buraya devriye arabası gönder. Şu anda..." Dışarı baksa da bir sokak tabelası göremedi.

Hâkim, "High Holborn," dedi.

Rebus, "Teşekkürler," dedi. "George, High Holborn'dayız."

Flight, "Dur bir dakika," dedi. Hattın diğer ucunda bir konuşma oldu. Sonra tekrar bitkin bir sesle konuşmaya başladı. "John, yoksa gelen bu ihbarların nedeni sen misin? Santral, Yılbaşı ağacı gibi ışıl ışıl oldu."

"Muhtemelen biziz George. Yolda bir koniye ve bir kadının alışveriş arabasına çarptık ve birkaç kazaya neden olduk. Evet biziz."

Flight homurdandıysa bile bunu sessizce yaptı. "Ya o değilse John? Yanılıyorsan ne olacak?"

"O zaman battım demektir. Ya açığa alınır ya da hapse atılırım. Bu arada sen polisleri göndermeyi ihmal etme!" Rebus telefona baktı. "Hâkim bey yardım edin. Bunu..."

"*Power* düğmesine bas." Rebus bastı ve düğmelerin ışığı söndü.

"Teşekkürler," dedi.

Trafik yavaşlıyordu, önlerinde yığılan ışıklar vardı. Hâkim, "O şeyi tekrar kullanacaksan hoparlörü olduğunu da hatırlatmak isterim," dedi. "Sadece numarayı çevir yeter. Sonra arabayı sürerken rahatça konuşabilirsin." Rebus baş işaretiyle teşekkür etti. İleriyi görmek için uzanan hâkimin başı Rebus'un kulağına yakındı.

Heyecanla, "Tüm cinayetlerin arkasında Malcolm Chambers mı var?" diye sordu.

"Evet."

"Peki, elinde ne delil var Müfettiş?"

Rebus gülüp kafasına vurdu. "Sadece bu sayın hâkim, sadece bu."

Hâkim, "İlginç," dedi. Bir şey düşünüyor gibiydi. "Hep Malcolm'un tuhaf biri olduğunu düşünmüşümdür. Gerçi mahkeme salonunda işini iyi bilen, becerikli bir savcıdır. Ama mahkeme dışında garip biridir. Hem de çok garip. Sanki aklı sürekli başka yerde gibidir."

Rebus aklının nerede olduğunu biliyordu.

"Onunla konuşmak istiyor musun?"

"Onu sohbet etmek için mi kovaladığımı düşünüyorsunuz?"

Gülen hâkim araç telefonunu işaret etti. "Şimdi konuşmaktan bahsettim."

Rebus durdu. "Sizde numarası var mı?"

"Evet."

Rebus biraz düşündükten sonra başını iki yana salladı. "Hayır," dedi. "Yanında masum bir kadın var. Paniğe kapılmasını istemem."

Hâkim, "Anlıyorum," deyip arkasına yaslandı. "Galiba haklısın. Bunu düşünmemiştim."

Ardından arabanın içinde bir uğultu duyuldu. Çalan telefonun ekranı yanıp sönüyordu. Rebus ahizeyi hâkime uzattı.

"Muhtemelen sizedir," dedi.

Hâkim, "Hayır," dedi, "yerine koyup *Receive* düğmesine bas." Rebus denileni yaptı. Hâkim ancak ondan sonra konuştu. "Alo?"

Ses gayet netti, telefon iyi çekiyordu. "Edward? Beni takip eden sen misin?"

Ses Chambers'a aitti, sesi epey keyifli çıkıyordu. Hâkimin baktığı Rebus herhangi bir şey söylemedi.

Hâkim sakin bir ses tonuyla, "Malcolm?" dedi. "Sen misin?"

"Bilmen gerekir çünkü aramızda sadece yirmi metre var."

"Öyle mi? Hangi yoldasın?"

Ses tonu değişip birden vahşileşti. "Ted benimle dalga geçme! Arabayı kim sürüyor? Sen olamazsın çünkü ehliyetin bile yok. Kim o?"

Hâkimin baktığı Rebus'tan yine bir yorum yoktu. Birlikte sessizce dinlerken Lisa'nın zayıf sesini duydular.

"Neler oluyor?" diyordu. "Ne oldu?"

Sonra Chambers'ın sesi. "Kes sesini orospu! Sana da sıra gelecek." Sanki bir kadını taklit edi-

yormuş gibi tiz çıkan sesi Rebus'un tüylerini diken diken etti. "Sana da sıra gelecek." Sonra sesi tekrar normale döndü. "Alo? Kim o? Kim var orada? Nefesini duyuyorum, küçük pislik." Rebus dudağını ısırdı. Chambers'a orada olduğunu haber vermeli miydi, yoksa sessiz mi kalmalıydı? Sessizliği seçti.

Chambers sanki pes etmiş gibi bir ses tonuyla, "İşte kız gitti," dedi.

Rebus önlerindeki BMW'nin kaldırıma yönelirken yolcu kapısının açıldığını gördü.

Lisa, "Ne yapıyorsun?" diye bağırdı. "Hayır, hayır! Bırak beni!"

"Chambers!" Rebus telefona doğru bağırdı. "Bırak onu!" BMW tekrar yola koyulunca kapısı kapandı. Bir sessizlik oldu.

Chambers, "Alo," dedi. "Kiminle görüşüyorum?"

"İsmim Rebus. Biz..."

"John!" Ses çok korktuğu belli olan Lisa'ya aitti. Bunu sert bir tokat sesi takip etti.

Rebus, "Onu bırak dedim," diye bağırdı.

Chambers, "Ne dediğinin farkındayım," dedi. "Ama emir verecek konumda değilsin. Neyse, ikinizin birbirinizi tanıyor olması durumu daha da ilginç yapmıyor mu Müfettiş?"

"Beni hatırlıyor musun?"

"Kurtadam davasındaki herkes hakkında bilgim var. Malum nedenle başından beri yakından takip ediyorum. Her zaman bildiğini anlatmaya hevesli birini bulabilirsin."

"O yüzden mi hep bir adım öndeydin?"

"Sadece *bir* adım mı?" Chambers güldü. "Kendini bu kadar büyük görme. Söyle Müfettiş, şimdi ne yapacağız? Arabanı, daha doğrusu Edward'ın arabasını durdur, yoksa arkadaşını öldürürüm. Biliyor musun, bana mahkeme duruşmalarının psikolojisi hakkında soru sormak istedi. Küçük orospu, benden daha iyisini bulamazdı." Lisa hıçkırıyordu. Rebus onu duyuyor ve bu da içini parçalıyordu. Chambers, "Gazetedeki fotoğraf," dedi. "Büyük dedektifin gazetedeki fotoğrafı."

Rebus, Chambers'ı konuşturması gerektiğini biliyordu. Onu konuşturarak Lisa'yı hayatta tutabilirdi. Ama trafik durmuştu. İleride kırmızı ışık vardı. Sadece birkaç araba önünde olan BMW, önündeki diğer araçlar yüzünden ışıktan geçip gidemiyordu. Acaba bu fırsatı değerlendirmesi mümkün müydü? Hâkim hâlâ öndeki koltuğun başlığını tutmuş, önlerindeki siyah arabaya bakıyordu. Araba çok yakın ve hareketsizdi.

"Evet?" Chambers'ın sesi. "Kenara çekecek misin, yoksa onu öldüreyim mi?"

Rebus, gözlerini Chambers'ın aracına dikmişti. Lisa'nın kaçmak istermiş gibi Chambers'tan uzak durmaya çalıştığını görebiliyordu. Ama Chambers sol eliyle onu tutmuştu, muhtemelen sağ eli de direksiyondaydı. Yani adam tüm dikkatini yolcu tarafına verdiğinden sürücü tarafı savunmasızdı.

Rebus kararını verip sessizce kapıyı açarak aşağı indi. Etraftaki araçlar korna çaldı. Onları

duymazdan geldi. Işık hâlâ kırmızıydı. Eğilerek hızla öne doğru gitti. Chambers'ın sürücü tarafındaki ayna! Chambers ona bakarsa Rebus'un geldiğini görürdü. Çabuk ol John.

Sarı.

Kahretsin!

Yeşil.

BMW'ye ulaştı ve kapı kolunu tuttu. Chambers şaşkın bir ifadeyle ona baktı. Ve önündeki arabanın gitmesiyle Chambers gaza bastı ve aracın öne fırlamasıyla Rebus'tan kurtuldular.

Kahretsin! Araba kornaları. Öfke. Öfkeli sürücüler pencerelerini açıp, o Jaguara dönerken öfkeyle bağırdılar. Arabayı çalıştırıp yola koyuldu. Hâkim elini omzuna vurdu.

"İyi denemeydi evlat."

Chambers'ın telefondan gelen kahkahasını duydu. "Umarım canın yanmamıştır Müfettiş." Rebus eline baktı ve sıktığında acıdığını fark etti. Parmakları neredeyse eklemlerinden çıkacaktı. Serçe parmağı şimdiden şişmişti. Kırılmış mıydı? Belki.

Chambers, "Sana son kez reddedemeyeceğin bir teklif yapacağım," dedi. "Arabayı durdur, yoksa Dr. Frazer'ı öldürürüm."

"O doktor değil Chambers, o sadece bir öğrenci." Yutkundu. Artık Lisa da bildiğini biliyordu. Gerçi şu an için hiçbir önemi yoktu. Derin bir nefes aldı. "Öldür onu," dedi. Hâkim nefesini tutunca, Rebus onu temin etmek için başını iki yana salladı.

Chambers, "Ne dedin?" diye sordu.

"Öldür dedim. Umurumda bile değil. Geçen hafta beni ayakta uyuttu. Bu başına gelenler onun suçu. Sen onu öldürdükten sonra, ben de büyük bir memnuniyetle seni öldürürüm, Bay Chambers."

Lisa'nın zayıf sesini tekrar duydu. "Tanrım, John lütfen yapma!" Rebus gittikçe heyecanlanırken Chambers'in sesi sakinleşmişe benziyordu, "Nasıl istersen Müfettiş. Nasıl istersen." Ses morg zemini kadar soğuktu, insanlığa dair hiçbir şey kalmamıştı. Uydurma haberlerle onunla oynadığı için bu belki de kısmen Rebus'un hatasıydı. Ama Chambers, hedef olarak Rebus'u değil de Lisa'yı seçmişti. Rebus, Old Bailey'ye bir dakika geç gelse kız kesin bir ölüme gitmiş olacaktı. Şu ansa hiçbir şey belli değildi.

Malcolm Chambers'ın deliliği haricinde hiçbir şey kesin değildi.

Hâkim kısık sesle, "Monmouth Caddesine dönüyor," dedi. Olanların ve olabileceklerin dehşeti onu etkilemişti.

Rebus başının üzerinden gelen sesi duyup baktığında bir helikopter gördü. Polis helikopteriydi. Siren sesleri de geliyordu. Chambers da bu sesleri duyacaktı. BMW ileri fırladı ve bunu yaparken de bir arabaya sürtünerek geçti. Hasar gören araba durdu. Rebus frene bassa da tamponu çarpıp farı kırdı.

"Affedersin."

Hâkim, "Arabayı boş ver," dedi. "Kaçmasına izin verme."

Birden kendine güveni artan Rebus, "Kaçamaz," dedi. Bu güven de nereden çıkmıştı şimdi? Düşünmesiyle birden kaybolup arkasında bir toz bulutu bıraktı.

St. Martin's Lane'e gelmişlerdi. Ortalık sinemadan ya da işten çıkan insanlarla kaynıyordu. Yoğun West End. Yine de önlerindeki trafik bilmediği bir nedenle seyrelmeye başladı ve BMW ve Jaguar'ın süratle geçtiğini görenler hayretle baktılar.

Trafalgar Meydanına yaklaşırlarken Rebus, sarı yelekli polislerin yan sokaklara giden trafiği durdurduğunu fark etti. Bunu neden yapıyorlardı? Tabii ki...

Barikat kuruyorlardı! Meydana tek giriş açık bırakılıp tüm çıkışlar tutulmuş ve meydan boşaltılmıştı. Onu yakalamaları an meselesiydi. George Flight sağ olsun.

Rebus telefonu alıp yüksek sesle konuşmaya başladığında ağzından çıkan tükürükler ön camı kapladı.

"Arabayı durdur Chambers. Gidecek yerin kalmadı."

Sessizlik. Trafalgar Meydanına girmişlerdi ve trafik, polisler tarafından durdurulmuştu.

Rebus tekrar aradı. Jaguar'ın BMW'ye yetişebilmesi için Londra'nın Batı Yakasındaki tüm trafik durdurulmuştu. Onun yerinde olabilmek için sağ kolunu verecek kişiler tanıyordu. Ama

işi hâlâ bitmemişti. İşin özü buydu. Sonuçlandırılması gereken diğer işlerden biriydi bu da. Edinburgh'daki genç Cortina hırsızlarını da takip ediyor olabilirdi.

Ama öyle değildi.

Nelson Sütunu'nun etrafında tur attılar. Canada House, South Africa House ve National Gallery hızla geçip gitti. Rebus'un arkasındaki hâkim savrulup kapıya çarptı.

Rebus, "Sıkı tutunun," dedi.

"Neye, duaya mı?"

Rebus güldü. Hem de kahkahayla. Sonra telefonun hâlâ açık olduğunu fark etti. Gülmeye devam edip telefonu aldı. Direksiyonu tutan elinin boğumları bembeyazdı ve sol kolu ağrıyordu.

"Chambers eğleniyor musun?" diye sordu. "Televizyon dizilerinde dedikleri gibi, kaçacak yerin yok!"

Ardından BMW sarsıldı ve Rebus Chambers'ın iç çektiğini duydu.

"Seni orospu!" Bir sarsılma daha ve mücadele sesleri. Chambers'ın durmaya niyeti olmadığını anlayan Lisa artık karşı koyuyordu.

"Hayır!"

"İn aşağı!"

"Ben..."

Birden, biri kadına ait olan tiz, iki çığlık yükseldi ve araba bir sonraki dönemeci alamayınca kaldırıma çıkıp otobüs durağına girdi, metal aksamını dümdüz ettikten sonra National Gallery'nin duvarına çarptı.

Rebus, "Lisa!" diye bağırdı. Jaguarı durdurdu. BMW'nin kapısı açıldı ve Chambers sendeleyerek dışarı çıkıp düşe kalka ilerlemeye başladı, bir ayağı zarar görmüş olacaktı ki eliyle sımsıkı ayağını tutuyordu. Rebus kendi kapısıyla biraz boğuştuktan sonra nihayet kolu buldu. BMW'ye koşup içine baktı. Lisa yolcu koltuğuna yığılmıştı ve emniyet kemeri hâlâ takılıydı. İnlese de üzerinde kan görünmüyordu. Travma. Sarsıntının neden olduğu travmadan olmalıydı. Kadın gözlerini açtı.

"John?"

"Bir şeyin yok Lisa. Biraz daha dayan. Yardıma gelecekler." Gerçekten de polis arabalarının yaklaştığını ve üniformalıların koşarak geldiğini görebiliyordu. Rebus başını arabadan kaldırıp Chambers'ı aradı.

"İşte!" Jaguar'dan inen hâkim işaret etti. Rebus parmağın işaret ettiği National Gallery'nin merdivenlerine baktı. Chambers merdivenin başına varmıştı.

Rebus, "Chambers!" diye bağırdı. "Chambers!"

Chambers gözden kayboldu. Merdivenlere yönelen Rebus bacaklarının tutulduğunu fark etti. Sanki onu ayakta tutan kemik ve kıkırdak değil de kauçuktu. Merdivenleri çıkıp en yakın kapı olan çıkış kapısından binaya girdi. Girişte görevli üniforması giymiş bir kadın yerde yatıyordu ve başında bir adam vardı. Adam galerinin içini işaret etti.

"İçeri koştu!"

Rebus, Malcolm Chambers'ın peşinden içeri girdi.

* * *

Koştu, koştu, koştu.

Babasından kaçıp çatı arasına saklandığı zamanlarda yaptığı gibi koştu. Ama sonunda hep yakalanırdı. Bütün gün, gece yarısına kadar saklansa dahi sonunda açlık ve susuzluğa yenik düşüp onu bekledikleri alt kata inerdi.

Bacakları ağrıyordu. Yaralıydı ve yüzü acıyordu. Çenesinden boynuna doğru kan sızıyordu. Ve koşuyordu.

Çocukluğu o kadar da kötü değildi. Annesinin itinayla babasının burun kıllarını kestiğini hatırladı. "Uzun burun kılları bir erkeğe hiç yakışmaz." Bu onun hatası değildi, onların hatasıydı. Erkek değil kız çocuğu istemişlerdi. Annesi ona pembe kız elbiseleri giydirmişti. Onu resimlerinde uzun kıvırcık sarı saçları olan bir kız çocuğu gibi resmetmişti. Nehir kıyısında koşan küçük bir kız. Saçında taçla koşan bir kız.

Bir korumayı, sonra da ikinciyi geçti. Ona engel olmaya çalıştılar. Hâlâ alarm çalıyordu. Belki de hayal görüyordu. Tüm o tablolar. O tablolar nereden gelmişti? Bir kapıdan geç, sağa dön, sonra diğerinden.

Onu evde tuttular. Okul onu onlar gibi eğitemezdi. Ev okulu. Ev yapımı. Babası bazı geceler içip annesinin kanvaslarını yere atarak üzerinde

dans ederdi. "Sanatmış! S.kt.r et sanatı!" O gülerek bu dansı yaparken annesi yüzünü elleri arasına alarak ağlar, sonra da odasına gidip kapıyı kilitlerdi. İşte babası odasına o gecelerde gelirdi. Sadece sarılmak için. Alkol kokan nefesi. Sadece sarılmak için. Sonra sarılmaktan çok daha fazlası. "Dişçilerin söylediği gibi kocaman aç." Tanrım canı çok yanardı. Yoklayan parmak... Dil... zorla açmak... En kötüsü de çıkan seslerdi, homurdanma ve nefes alıp verme. Sonra da sanki hepsi bir oyunmuş gibi davranma. Bunu ispat etmek için de babası eğilip sanki kükreyen bir ayıymış gibi karnını ısırırdı. Göbeğinde ayı gibi homurdanır, sonra gülerdi. "Gördün mü? Hepsi bir oyun."

Hayır, oyun değil. Hayır. Çatı arasına kaç. Bahçeye kaç, dikenlerin olduğu kulübenin arkasına saklan. Onlar bile babası kadar canını yakmıyordu. Annesi biliyor muydu? Tabii ki biliyordu. Bir kez ona anlatmayı denemiş ama annesi dinlememişti. "Hayır, baban öyle şey yapmaz Malcolm, uydurma." Ama çizdiği tabloların kasveti gittikçe artmıştı. Tarlalar artık mor ve siyahtı ve su kan kırmızı akıyordu. Nehir kenarındaki insanlar iskelet gibiydi ve bembeyazdılar.

Bunu uzun süre saklamayı başardı. Ama sonunda kadın ona geri döndü. Artık o çoğunlukla bir kadındı ve onun intikam dürtüsüne teslim olmuştu. Aslında intikam da denemezdi. İntikamdan daha derin, isimsiz ve şekilsiz bir açlıktı. Sadece bir işlev. Evet sadece bir işlev.

İşte bu taraftan. Galerideki insanlar ona yol verdiler. Kafasında çocuk çıngırağınınkine benzer bir ses vardı. Sss-sss-sss. Sss-sss-sss. Yanından geçip gittiği tablolar gülünçtü. *Uzun burun kılları Johnny.* Hiçbiri gerçek hayatı tasvir etmeye yakın değildi. Hiçbiri dünya üzerinde yaşayan insanların mağara adamlarından kalma dürtülerini anlatamazdı. Bir kapıyı açıp geçtiğinde tümünün farklı olduğunu gördü. Karanlık, gölge oyunları, kafatasları ve çatık kaşlı ve kanlı suratlarla dolu bir salon. İşte bu. Velázquez, El Greco, İspanyol ressamlar. Kafatası ve gölge. Ah, Velázquez.

Neden annesi böyle resim yapmamıştı? Öldüklerinde... (*Gaz sızıntısından ikisi de yatağında ölü bulunmuştu. Polis çocuğun şanslı olduğunu söylemişti. Onun yatak odasının camı birkaç santim açık olduğu için şanslıydı.*) Öldüklerinde o evden sadece tabloları almıştı.

"Sadece bir oyun."

"Uzun burun kılları Johnny." Babası uyurken makasla onları keserdi. Gözleriyle yalvarır gibi annesine bakıp makası onun boğazına saplamasını isterdi. Annesi çok kibardı. İyi ve kibar. Kes. *Çocuk çok şanslı.*

Onlar ne bilirdi ki?

* * *

Rebus merdivenleri çıkıp kitapçıdan geçti. Diğer polisler de arkasındaydı. Onlara dağıl-

malarını işaret etti. Kaçması mümkün değildi. Ama aynı zamanda onlara mesafeyi korumalarını da söyledi.

Malcolm Chambers *onundu*.

Kırmızı duvarları olan ilk galeri çok büyüktü. Bir koruma sağdaki kapıyı işaret edince Rebus ona doğru gitti. Kapının yanındaki tabloda kan püsküren başsız bir ceset vardı. Tablo Rebus'un hislerine öyle güzel tercüman olmuştu ki Rebus gülümsemesine engel olamadı. Turuncu halının üzerinde kan izleri vardı. Ama onlar olmasa da Chambers'ı kolayca takip edebilirdi. Turistler ve görevliler uzaktan adamın gittiği yönü işaret ediyorlardı. Alarm çalmayı sürdürdü. Bacakları nihayet çalışmaya başlamıştı ve kalbi neredeyse dışarıdan duyulacakmış gibi çarpıyordu.

Bir köşeden sağa dönüp girdiği büyük bir galerinin diğer ucunda ahşap ve cam kapılar vardı. Yanlarında durmuş bir görevli yaralı koluyla ilgileniyordu. Halıda kanlı parmak izleri vardı. Rebus kapıda durup odaya baktı.

Kurtadam diğer ucunda yere yığılmıştı. Hemen tepesindeki duvarda, gölgede kalmış yüzü gizli keşişi andıran birinin resmi vardı. Keşiş dua ediyor gibiydi. Elinde, üzerinden kanlar süzülen bir kurukafa vardı.

Rebus kapıyı açıp salona girdi. Bu tablonun yanındaki diğer tabloda, kafasından geriye kalan şeyin etrafında yıldızlar uçuşan Meryem Ana duruyordu. Yüzünde kocaman bir delik vardı.

Tablonun altında yatan adam hâlâ sessiz ve hareketsizdi. Rebus birkaç adım yaklaştı. Soluna baktığında karşı duvarda keyifsiz görünen asillerin tablolarını gördü. Keyifsiz olmakta haklıydılar. Tablolara atılan kesikler başlarıyla gövdelerini ayırmıştı. İyice yaklaştı. Malcolm Chambers'ın yanındakinin Velazquez'e ait "The Immaculate Conception" tablosu olduğunu görecek kadar yaklaştı. Rebus gülümsedi. Gerçekten de adını hak edecek kadar kusursuzdu.

Malcolm Chambers birden başını kaldırdı, bakışları donuk, yüzü arabanın ön camından gelen kırıklarla kaplıydı. Konuştuğunda sesi cansız ve yorgun çıkıyordu.

"Müfettiş Rebus."

Bu bir soru olmasa da Rebus başını salladı.

Chambers, "Annem neden beni buraya hiç getirmedi merak ettim," dedi. "Madame Tussaud's hariç hiçbir yere götürüldüğümü hatırlamıyorum. Madame Tussaud's'a hiç gittin mi Müfettiş? Korku Salonunu severim. Annem benimle girmeye korkardı." Gülüp arkasındaki ayaklığa yaslanarak ayağa kalkmaya hazırlandı. "O tabloları yırtmamam gerekirdi," dedi. "Muhtemelen paha biçilmezler. Çok saçma. Alt tarafı resim. Neden paha biçilmez olsunlar ki?"

Rebus kalkmasına yardım etmek için elini uzattı. Aynı zamanda gözü tekrar tablolara gitti. Yırtılmamış, bir aletle kesilmişlerdi.

Çok geçti. Chambers'ın elindeki küçük mutfak bıçağı çoktan Rebus'un gömleğine doğ-

ru yola çıkmıştı bile. Chambers ayağa fırlayıp Rebus'u diğer duvardaki tablolara doğru itti. Chambers'ta deli kuvveti vardı. Rebus arkasındaki ayaklığa takıldığını hissetti, kafası duvara çarptı. Sağ eliyle Chambers'ın bıçak tutan elini kavradığından karnına giren bıçak daha ileri gidemedi. Chambers'ın kasığına tekme atıp aynı zamanda sol eliyle burnuna vurdu. Duyduğu çığlıkla bıçaktaki baskı azaldı. Rebus, Chambers'ın bileğini çevirip bıçağı atmasını sağlamaya çalışsa da Chambers bıçağı bırakmadı.

Tekrar doğrulup duvardan uzakta bıçağın kontrolünü alabilmek için mücadele ettiler. Chambers bağırıp çığlık atıyordu. Adamla boğuşmaktan ziyade Rebus'u bu sesler ürküttü. Karanlığın kendisiyle mücadele etmek gibiydi. Zihninde istenmeyen düşünceler belirdi: Sıkışık metrolar, çocuk tacizcileri, dilenciler, boş yüzler, serseri ve pezevenkler, Londra'da gördüğü ve tecrübe ettiği her şey birden zihninde belirdi. Donup kalacağı korkusuyla Chambers'ın yüzüne bakamadı. Onlar boğuşmaya devam ederken etraflarındaki tablolar da mavi, siyah ve gri lekeler haline dönüştü. Chambers'ın gücü durmadan artarken kendi gücünün azaldığını hissetti. Yorulmuştu, başı dönüyordu ve bıçağın açtığı yarayı hissetmeye başlamıştı.

Bıçak yeni bir güçle hareket etmeye başladı, Rebus bu güç karşısında yüzünü buruşturmaktan başka bir şey yapamıyordu. Nihayet cesaretini toplayarak Chambers'a baktığında onun

bir boğa gibi kendisine diktiği gözlerini gördü, dişleri sıkılmış ve çenesi dışarı çıkmıştı. Burada meydan okumadan ve delilikten çok azim vardı. Rebus bıçak tutan elin döndüğünü hissetti. El yüz seksen derece döndü. Ardından tekrar geriye itildi. Chambers onu duvara dayayana kadar itti. Kucaklaşacak kadar yakınlaşmışlardı ve Chambers tüm ağırlığını Rebus'un üzerine vermişti. Yanağını Rebus'unkine dayadı ve Rebus toparlanıp onu geri itene kadar bu böyle sürdü. Chambers geriye doğru sendeledi, bıçak kabzasına kadar göğsüne girmişti. Başını eğip bakarken ağzından kan akıyordu. Sonra Rebus'a bakıp özür diler gibi gülümsedi.

"Bir erkeğe... Hiç yakışmaz." Sonra da diz üstü çöktü. Ardından, öne doğru düşünce kafasını yere çarptı ve öylece kaldı. Rebus nefes nefeseydi. Duvardan uzaklaşıp odanın ortasına gelerek ayağıyla Chambers'ın cesedini yan çevirdi. Kana rağmen yüzünde huzurlu bir ifade vardı. Rebus iki parmağıyla kendi gömleğine dokundu. Parmaklarına kan bulaştı. Önemli değildi. Asıl önemli olan Kurtadam'ın da insan olduğunun ortaya çıkmasıydı. İnsan ve ölümlü, insan ve ölü. Eğer isterse Rebus bu başarıyı üstlenebileceğini biliyordu. Ama istemedi. Bıçağı alıp parmak izine bakmalarını isteyebilirdi. Sadece Chambers'ın parmak izlerini bulurlardı. Gerçi bu pek bir şey ifade etmezdi. Flight ve diğerleri yine de Rebus'un onu öldürdüğünü düşünecekti. Ama Kurtadam'ı öldüren Rebus değildi ve ne ol-

duğundan da emin değildi. Korkaklık mı? Suçluluk duygusu mu? Yoksa açıklanamayacak kadar derin bir şey mi?

Bir erkeğe hiç yakışmaz. O ne biçim bir son cümleydi öyle.

"John?"

Ses Flight'a aitti. Arkasında eli tabancalı iki polis vardı.

Rebus, "Gümüş mermiye gerek yok George," dedi. Milyonlarca sterlin değerinde hasarlı tabloyla çevrili halde orada durdu, alarm hâlâ çalıyordu, Trafalgar Meydanı tekrar açılana kadar Londra'nın merkezindeki trafik kilometrelerce uzunlukta kuyruk oluşturmuş olmalıydı.

"Sana kolay olacak demiştim," dedi Rebus.

Lisa Frazer iyiydi. Şok, sarsıntı ve birkaç çürük. Hastane emin olmak için gece müşahede altında tutulmasını istemişti. Rebus'u da tutmak isteseler de o reddetmişti. O yüzden karnına üç dikiş attıktan sonra ona ağrı kesici vermişlerdi. Kesik derin olmasa da emin olmaları gerekirdi. Kullandıkları iplik kalın ve siyahtı.

Rebus, Chambers'ın Islington'daki büyük, iki katlı evine gittiğinde oranın polis, adli uzman, fotoğrafçı ve meraklılarla dolduğunu gördü. Dışarıdaki gazeteciler bir şeyler kapabilmek için çırpınırken bazıları onu Copperplate Caddesinde verdiği ayaküstü basın konferansından tanımıştı. Fakat onları geçip Kurtadam'ın inine girdi.

"John, nasılsın?" Bunu soran, yaşananlar yüzünden şaşkın görünen George Flight'tı. Elini Rebus'un omzuna koydu. Rebus gülümsedi.

"İyiyim George. Ne buldunuz?"

Ana salonda duruyorlardı. Flight salona bitişik odalardan birine baktı. "İnanamazsın," dedi. "Çünkü ben hâlâ inanamıyorum." Flight'ın nefesi içki kokuyordu. Kutlama çoktan başlamıştı.

Rebus kapıdan geçip odaya girdi. Fotoğrafçıların ve adli tıp uzmanlarının asıl ilgilendiği yer burasıydı. Uzun boylu bir adam bir kanepenin arkasından doğrulup Rebus'a baktı. O kişi Philip Cousins'tı. Gülümseyip başını salladı. Yanında, elinde çizim defteriyle Isobel Penny duruyordu. Ama Rebus kadının bir şey çizmediğini fark etti, yüzünde canlılıktan eser kalmamıştı. Demek ki o bile sarsılabiliyordu.

Manzara gerçekten de sarsıcıydı. Ama hepsinden kötüsü koku ve sineklerdi. Bir duvar, önceden resim olan şeylerle kaplıydı. Rebus bile bunların çok kaba çizimler olduğunu söyleyebilirdi. Yırtılıp parçalanmış, bazıları da yerlere atılmıştı. Karşı duvardaysa Churchill Estate'i hatırlatan duvar yazıları vardı. Zehir kusan yazılar: SANATI S.KT.R ET. FAKİRLERİ ANLA. DOMUZLARI ÖLDÜR. Deliliğin ürünü olan yazılar.

İkisi kanepenin arkasına, biriyse masanın altına atılmış ve gizlenmeleri için üstün körü bir gayret sarf edilmiş üç ceset mevcuttu. Halılar ve duvarlar kanla kaplıydı, Rebus kokudan cesetlerden en az birinin günlerdir burada olduğunu

anlayabiliyordu. Artık sona erdiğinden bununla yüzleşmek kolaydı. Ama nedenini anlamak o kadar kolay değildi. Flight'ı asıl endişelendiren de buydu.

"John, bir neden bulamıyorum. Demek istediğim, Chambers her şeye sahipti. Bunu yapmasına ne gerek vardı? Yani, neden sadece..." Dairenin oturma odasındaydılar. Henüz bir ipucu bulunamamıştı. Chambers'ın özel hayatı da odanın kalanı gibi düzenli ve zararsız olmalıydı. Her şeyi tek bir gizli odada yapmıştı. O oda haricinde kitapları, masası, mektupları ve bilgisayar dosyalarıyla tipik bir savcı eviydi.

Bu Rebus'u rahatsız etmedi. Nedenini bulamasalar da umurunda olmazdı. Omuz silkti.

Rebus, "Biyografisi yayımlanana kadar bekle George," dedi. "Belki o zaman cevabını alırsın." Ya da bir psikoloğa sor, diye içinden geçirdi. Yığınla teorileri olacağına şüphesi yoktu.

Ama Flight başını iki yana sallayıp başını, yüzünü ve ensesini ovalıyordu. Sona erdiğine hâlâ inanamamıştı. Rebus koluna dokundu. Göz göze geldiler. Rebus yavaşça başını salladıktan sonra göz kırptı.

"George o Jaguar'da sen de olmalıydın. Müthişti."

Flight gülümsedi. "Sen onu bir de hâkime anlat."

Rebus o gece George Flight'ın evinde Marion'un yaptığı yemeği yedi. Nihayet karar aldık-

ları gibi birlikte yemek yemiş olsalar da, sadece gece haberlerinde bir sanat tarihçisiyle yapılan mülakatla canlanan, epey kasvetli bir etkinlikti. National Gallery'nin İspanya Salonundaki hasardan bahsediyordu.

"Nasıl bir ziyan... Vandalizm... Saf vahşet... Paha biçilmez... Belki de telafisi mümkün değil... Binlerce sterlin... Miras."

Sinirlenen Flight, "Amma uzattı," dedi. "Hiç değilse tabloları tamir etmenin yolu var. Bu dangalakların ağızlarından çıkandan haberi yok."

"George!"

Flight, "Kusura bakma Marion," dedi. Rebus'a bakış attı, o da ona göz kırptı.

Kadın yattıktan sonra ikisi oturup son bir brendi içtiler.

Flight, "Emekli olmaya karar verdim," dedi. "Marion ne zamandır söyleyip duruyor. Artık sağlığım iyi değil."

"Ciddi bir şey değildir umarım."

Flight başını iki yana salladı. "Öyle bir şey değil. Bir güvenlik şirketi bana teklifte bulundu. Dokuz beş iş ve daha çok para. Nasıldır bilirsin."

Rebus başını salladı. Güvenlik şirketi ve benzerleri söz konusu olduğunda, en tecrübelilerden bazılarının lambaya üşüşen güvelerden farksız olduğunu görmüştü. Kadehini bitirdi.

Flight, "Ne zaman gideceksin?" diye sordu.

"Yarın giderim diye düşündüm. Delil sunmamı istediklerinde tekrar gelirim."

Flight başını salladı. "Tekrar geldiğinde haberim olsun, boş bir yatak odamız var."

"Teşekkürler George." Rebus ayağa kalktı.

Flight, "Ben seni bırakırım," dedi. Ama Rebus başını iki yana salladı.

"Bir taksi çağır," diye ısrar etti. "Ehliyeti kaptırmanı istemem. Emekli maaşına iyi yansımaz."

Flight brendi kadehine baktı. "Haklısın," dedi. "Peki, taksi olsun." Elini cebine attı. "Bu arada sana küçük bir hediyem var."

Yumruğunu uzatınca Rebus da elini yumruğun altına uzattı. Flight yumruğunu açınca Rebus'un eline küçük bir kâğıt parçası düştü. Rebus notu açtı. Bir adres yazılıydı. Rebus, Flight'a bakıp başını salladı.

"Teşekkürler George," dedi.

"Şiddete gerek yok, değil mi John?"

Rebus, "Şiddete gerek yok," dedi.

Aile

Gece mışıl mışıl uyudu. Ertesi sabah altıda uyanıp hemen doğruldu. Midesi, sanki daha yeni içmiş gibi yanıyordu. Doktorlar ona içki içmemesini söylemişti. Dün gece sadece bir kadeh şarap, iki kadeh de brendi içmişti. Yaranın etrafındaki bölgeyi ovuşturdu, sonra suyla iki ağrı kesici içip giyindi ve ayakkabılarını giydi.

Taksi sürücüsü uykulu olsa da dünkü hadiseye dair hikâyelerle doluydu.

"Whitehall'daydım. Trafikte bir saat on beş dakika bekledim. Tam bir saat on beş dakika. Takibi görmedim ama çarpma sesini duydum."

Rebus, Bethnal Greenea varana kadar bir şey söylemedi. Sürücünün parasını ödeyip Flight'ın ona verdiği kâğıt parçasına tekrar baktı. 46 numara, dördüncü kat, altıncı daire. Asansör sirke kokuyordu. Bir köşedeki kâğıt parçasının üzerinde patates ve hamur vardı. Flight haklıydı: Sağlam bir muhbir ağına sahip olmak her şeyi değiştirirdi. Bilgi edinmek kolaylaşırdı. Ama iyi bir muhbir ağının yaptığını iyi bir suçlu ağı da yapabilirdi. Rebus vaktinde gelmiş olmayı ümit etti.

Asansörden çıkıp plastik bir torba içinde iki şişenin durduğu dairelerden birinin kapısına gitti. Şişelerden birini alıp hızla asansöre giderek şişeyi, kapanmasın diye kapının önüne koydu. Kapı da asansör de olduğu yerde kaldı.

Ne zaman kaçmak gerekeceği belli olmazdı.

Ardından dar koridordan altıncı daireye gidip, duvardan destek alarak kapı koluna tekme attı. Kapı açılınca tıklım tıkış salona girdi. Karşısına çıkan diğer kapıyı da tekmeleyince Kenny Watkiss'le yüz yüze geldi.

Watkiss yerdeki bir yatakta yatıyordu. Çoktan ayağa fırlamıştı, üzerinde sadece donu vardı, odanın karşı duvarına yaslanmış halde titriyordu. Kim olduğunu görünce saçını geriye yatırdı.

"Tanrım," dedi. ""Burada ne işin var?"

Rebus, "Selam Kenny," deyip odaya girdi. "Biraz sohbet fena olmaz diye düşündüm."

"Ne sohbeti?" Saat altı buçukta kapısı tekmeyle açılan başka hiç kimse bu kadar korkamazdı. Daha da korkutucu olan bunu kimin, neden yaptığıydı.

"Tommy Amca hakkında."

"Tommy Amca mı?" Kenny Watkiss zoraki gülümsedi. Yatağa gidip pantolonunu giymeye başladı. "Ne olmuş ona?"

"Neden korkuyorsun Kenny? Neden saklanıyorsun?"

"Saklanmak mı?" Tekrar gülümsedi. "Saklandığımı da kim söyledi?"

Rebus gülümseyerek başını iki yana salladı. "Sana acıyorum Kenny, ciddiyim. Senin gibile-

ri o kadar çok gördüm ki. Sırf hırs, sıfır beyin. Sadece lafsınız. Londra'ya geleli sadece bir hafta oldu ve isteyince ben bile seni bulabildim. Tommy istediğinde seni bulamaz mı zannediyorsun? Belki de vazgeçtiğini düşünüyorsun? Hayır, seni kafandan duvara çivileyecek."

"Saçmalama." Pantolon ve siyah bir tişört giyen Kenny'nin sesindeki titreme azalmıştı. Ama gözlerindeki korku dolu bakışı gizleyemiyordu. Rebus onun işini kolaylaştırmaya karar verdi. Cebinden sigara paketi çıkarıp Kenny'ye ikram ettikten sonra onunkini yakıp bir tane de kendine aldı. Karnını ovuşturdu. Acıyordu. Dikişlerin patlamamasını umut etti.

Rebus, "Onu kazıkladın," dedi. "Sen çalıntı malları taşıyan bir kuryeydin. Ama birazını kenara atmaya kalktın, değil mi? Ve her seferinde biraz daha fazla aldın. Neden? Dockland'de daire mi alacaktın? Kendi işini mi kuracaktın? Belki de sırf açgözlülükten, bilemem. Ama Tommy şüphelendi. O gün mahkemedeydin çünkü tutuklandığını görmek istedin. Seni kurtaracak tek şey buydu. Ama serbest kalınca hâlâ rol yapmaya devam ederek ona tezahürat yaptın. Fakat bu sonucu değiştirmeyecekti. Davanın düştüğünü öğrenince de doğrudan senin peşine düşeceğini anladın. Ve kaçtın. Ama yeterince uzağa kaçamadın Kenny."

"Sana ne?" Sesi öfkeli olsa da bu öfkenin kaynağı korkuydu. Ayrıca öfkesi Rebus'a değildi. O sadece aracıydı.

Rebus sakince, "İyi dinle," dedi. "Sammy'den uzak dur. Bir daha yanına gitme ve onunla konuşma. Bence yapabileceğin en akıllıca şey bir otobüs ya da trene atlayarak şehirden kaçmak olur. İçin rahat olsun, Tommy'yi önünde sonunda içeri atacağız. Belki ondan sonra geri dönersin." Elini tekrar cebine attı. On sterlinlik banknotlar çıkarıp dördünü yatağın üzerine attı. "Sana sadece tek yön gidiş biletini veriyorum ve hemen gitmeni tavsiye ediyorum."

Gencin tereddüt ettiği belliydi. "Beni teslim etmeyecek misin?"

"Neden edeyim?"

Bu sefer rahatladığı için gülümsedi. Paraya baktı. "Sadece ailevi bir mesele Rebus, hepsi bu. Kendi başımın çaresine bakabilirim."

"Öyle mi?" Rebus başını sallayarak odanın tahtalarla örtülmüş pencerelerine, soyulmuş duvar kâğıtlarına ve üzerinde sadece kırışık bir çarşafı olan yatağa baktı. "Sen bilirsin." Gitmek için döndü.

"Sadece ben değilim."

Rebus durdu ama arkasını dönmedi. "Ne?" İlgilenmiş gibi görünmemeye çalıştı.

"Hırsızlıklardan pay alan bir de polis var."

Rebus derin bir nefes aldı. Bilmesi gerekiyor muydu? Bilmek istiyor muydu? Kenny Watkiss ona seçim şansı bırakmamıştı.

"Lamb adında bir dedektif var," dedi. Rebus yavaşça nefes verse de bir şey demeyip daireden

çıkarak asansöre gitti, süt şişesini ayağıyla çekti, zemin katın düğmesine basıp bekledi.

Binanın dışında durup sigarasını söndürdü. Tekrar karnını ovuşturdu. Yanına ağrı kesici almamakla hata etmişti. Göz ucuyla otoparktaki minibüsü gördü. Altı kırk beş. Önünde iki kişi oturmasına bakılırsa gayet mantıklı bir açıklaması olabilirdi. Belki de işe gitmeye hazırlanıyorlardı.

Oysa Rebus orada ne beklediklerini biliyordu. Şimdi önünde bir seçim daha vardı. Onları görmezden gelebilir ya da durdurabilirdi. Karar vermesi birkaç saniyesini aldı ve zihninde Samantha'nın yüzüyle minibüsün yanına gidip yolcu tarafındaki cama vurdu. Yolcu ona ters ters baktığında Rebus'un ürkmediğini görünce camı açtı.

"Ne var?"

Rebus kimliğini adamın burnuna dayadı.

"Polis," dedi. "Şimdi buradan defolup gidin ve Tommy Watkiss'e yeğenini yedi yirmi dört gözetlediğimizi söyleyin. Başına bir şey gelirse failin kim olduğunu biliyoruz." Rebus gerileyip dikkatle adama baktı. "Hepsini aklında tutabilir misin, yoksa yazayım mı?"

Yolcu homurdanarak camı kapattı. Sürücü çoktan aracı çalıştırmıştı bile. Giderlerken Rebus onlara bir elveda tekmesi attı. Kenny belki gider, belki kalırdı. Ona kalmıştı. Rebus ona bir şans vermişti. Genç adamın ne karar alacağını bilemezdi.

Anayola dönerken, "Pontius Pilate[6] gibi," dedi. Bir sokak lambasının yanında durup taksi gelmesini beklerken Kenny Watkiss'in omzunda bir çanta olduğu halde binadan çıktığını ve etrafına baktıktan sonra binanın diğer ucuna doğru yürüdüğünü gördü. Rebus başını salladı. "Aferin," derken işaret ettiği taksi durdu.

Sürücü, "Şansın varmış," dedi. "Daha yeni işe başladım." Rebus binip otelin adını verdikten sonra arkasına yaslanıp şehrin sakin halini izledi. Sürüyücüyse güne hazırlanmaya niyetli gibiydi.

"Dün Trafalgar Meydanında olanları duydun mu?" diye sordu. "Bir buçuk saattir trafikteydim. Ben kanunlara saygılıyımdır ama bunu halletmenin başka bir yolu da olabilirdi, değil mi?"

John Rebus sadece başını iki yana sallayıp güldü.

Valizi, çok az kullandığı evrak ve kitap çantasıyla birlikte yatağın üzerinde duruyordu. Son birkaç eşyasını spor çantasına sıkıştırırken birisi kapıyı tıklattı.

"Girin."

Girdi. Boynunda bir boyunluk, yüzünde gülümseme vardı.

"Aptalca, değil mi? Birkaç gün bunu takmamı istediler ama ben..." Yatağın üzerindeki çantaları gördü. "Gidiyor musun?"

---

[6] MS 26-36 yılları arasında Roma İmparatorluğu'nda valilik yaptığı dönemde, İsa'nın çarmıha gerilmesine isteksizce onay verdiğine inanılan yargıçtır –ed.n.

Rebus başını salladı. "Buraya Kurtadam davası için geldim. Dava sona erdi."

"Peki ya..."

Kadına döndü. "Ya biz mi?" diye tahmin yürüttü. Kadın gözlerini kaçırdı. "Güzel bir soru Lisa. Bana yalan söyledin. Yardım etmeye çalışmıyordun. Doktoranı bitirmeye çalışıyordun."

"Üzgünüm," dedi.

"Ben de. Bunu neden yaptığını ve neden yapmak *zorunda* olduğunu düşündüğünü anlayabiliyorum. Ama bu durumu değiştirmiyor."

Kadın doğrulup başını salladı. "Haklısın," dedi. "Peki Müfettiş Rebus, tek yaptığım seni kullanmaksa neden hastaneden doğruca buraya geldim?"

Çantasını kapattı. Güzel soruydu. "Çünkü sırrın ifşa oldu," dedi.

"Hayır," dedi. "O zaten olacaktı. Tekrar dene." Rebus omuz silkti. Hüsrana uğrayarak, "Ah," dedi. "Senin söyleyeceğini düşünmüştüm çünkü ben de pek emin değilim."

Tekrar kadına döndüğünde onun gülümsediğini gördü. Boyunlukla öyle komik görünüyordu ki sonunda o da sırıtmak zorunda kaldı. Ve kadın ona yaklaştığında o da onu kucakladı.

"Ah," dedi. "Çok sıkına John."

Kollarını biraz gevşetse de sarılmaya devam ettiler. Rebus kendisini ağrı kesiciler yüzünden epey hoşgörülü hissediyordu.

Sonunda, "Neyse," dedi, "pek bir faydan olmadı."

Kadın ondan uzaklaştı. Rebus hâlâ sırıtıyordu. "Bu da ne demek?"

"Restoranda konuştuklarımız ve dizgi kartlarından bahsediyorum." Rebus listedekileri tekrar etti. "Gerçekleşmeyen hayaller. Katilin bir üst sınıfından kurbanlar. Yüzleşme olmaması..." Çenesini sıvazladı. "Hiçbiri Malcolm Chambers'a uymuyor."

"Ben olsam hemen hükme varmazdım. Bence evine, hayatına ve geçmişine bakmamız gerekir." Sadece savunma amaçlı değil, mağrur bir edayla konuşuyordu. "Şizofreni konusunda haklı çıktım."

"Yani projeye devam mı?"

Kadın başını sallamak istese de kolay olmadı. "Tabii ki," dedi. "Chambers hakkında araştırılması gereken yığınla şey var. Geçmişinde bir yerde ipuçları olmalı. Mutlaka bir şey bırakmıştır."

"O zaman bir şey bulursan bana haber verirsin."

"John. Ölmeden önce bir şey söyledi mi?"

Rebus gülümsedi. "Önemli bir şey söylemedi," dedi.

Kadının Edinburgh'a geleceğine, kart gönderip telefon açacağına söz verdikten sonra gitmesinin ardından Rebus çantalarını resepsiyona indirdi. George Flight oradaydı. Rebus anahtarlarını, Flight'ın evrakları imzalamakta olduğu masanın üzerine koydu.

Flight başını kaldırmadan, "Bu otelin kaça patladığını biliyor musun?" diye sordu. "Bir daha gelirsen mutlaka benim evde kal." Sonra

Rebus'a baktı. "Ama bu paraya değdi." Formları doldurup teslim ettiği görevli kontrol ettikten sonra başını salladı. İkisi otelin kapısına yürürken Flight, "Hangi adrese göndereceğinizi biliyorsunuz," diye bağırdı.

Flight, "Bagajın kilidini yaptırmam gerekecek," deyip Rebus'un çantalarını koyduktan sonra arabanın arka kapısını kapattı. Sonra, "Nereye, King's Cross'a mı?" diye sordu.

Rebus başını salladı. "Ama önce yol üzerinde bir yere uğramamız lazım," dedi.

Flight, gidecekleri yerin pek de yol üzerinde olmadığını tecrübeyle öğrenecekti. Rhona'nın Gideon Park'taki dairesinin önüne park ettiler ve Flight el frenini çekti.

"İçeri mi gireceksin?" diye sordu. Rebus biraz düşündükten sonra başını iki yana salladı. Sammy'ye ne söyleyecekti? Hiçbir şey işe yaramazdı. Kenny'yi gördüğünü söylese korkutup kaçırdığı için onu suçlardı. En iyisi hiç bahsetmemekti.

"George," dedi, "birisi gelip Kenny Londra'dan gitti dese nasıl olur? Ama iyi olduğu, başının belada olmadığını vurgulasın. Ona kafayı takmasını istemiyorum."

Flight başını salladı. "Ben hallederim," dedi. "Onu gördün mü?"

"Bu sabah gittim."

"Sonuç?"

"Tam vaktinde gitmişim. Galiba atlatacak."

Flight onun yüzüne dikkatle baktı. "Galiba sana inanıyorum," dedi.

"Bir şey daha var."

"Neymiş?"

"Kenny senin adamlarından birinin de işin içinde olduğunu söyledi. Bebek yüzlü öküzümüz."

"Lamb mi?"

"Evet. Kenny'nin dediğine göre Tommy Watkiss'ten para alıyormuş."

Flight bir süre bir şey demedi. Sonunda usulca, "Bence de alıyordur, inanırım," dedi. "Merak etme John. Ben hallederim."

Rebus bir şey demedi. Sammy'nin cama çıkıp onu görmesi ümidiyle Rhona'nın evine bakıyordu. Öyle olmayınca uğramayı denedi ama evde kimde yoktu. Anlaşılan hanımlar alışverişe çıkmıştı.

Ayrıca Rebus'u ilgilendirmezdi.

"Gidelim," dedi.

Flight, King's Cross'a gitti. Diğer şehirlerdekinden çok da farklı olmayan yollardan geçtiler. Kıskançlık ve heyecanla nefes alan eski ve yeni yollar. Ve de kötülükle. Çok fazla değilse de yeterince kötülük olduğundan emindi. Çok az kişiyi etkilediği için şükretti. Ailesi ve arkadaşları emniyette olduğu için de şükretti. Ve eve döndüğü için de.

Bir trafik ışığında beklerken Flight, "Ne düşünüyorsun?" diye sordu.

Rebus, "Hiçbir şey," dedi.

Kalabalık Inter City 125'e binip dergi ve gazeteleriyle oturduğunda da hâlâ hiçbir şey dü-

şünmüyordu. Tren hareket ederken birisi yanına oturup dört bira şişesini masanın üzerine koydu. Genç, uzun boylu, sert görünümlü ve kısa saçlıydı. Rebus'a bakıp teybini açtı. Çıs çıs çıs. Sesi o kadar yüksekti ki Rebus başka hiçbir şey duymuyordu. Gencin elindeki bilet Edinburgh'a gittiğini gösteriyordu. Biletini kenara koyup bir bira açtı. Rebus başını iki yana sallayıp gülümsedi. Onun şahsi cehennemi. Tren harekete geçince o da belli bir ritimle içinden söylenmeye başladı.

SDSG
SDSG
SDSG
SDSG
SDSG
Eve gidene kadar.